

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
„ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ“**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

**ПРОСТОРНИ ПЛАН
ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
„ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ“**

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД

Е - 2710

ОДГОВОРНИ ПЛАНЕР

Лана Исак, маг. инж. арх.
Број лиценце 100 0272 16

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић, дипл. правник

Нови Сад, 2021. године

ОБРАЂИВАЧ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА:	ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“ НОВИ САД
Одговорни планер:	Лана Исаков, маст.инж.арх.
Синтеза и координација израде:	мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт. Лана Исаков, маст.инж.арх.
Помоћник директора:	мр Драгана Дунчић, дипл.простор.план.
Стручни тим:	
Планирана претежна намена површина и подручје посебне намене:	мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт. Лана Исаков, маст.инж.арх.
Природни услови:	Марина Митровић, маст.проф.геогр. др Оливера Добривојевић, дипл.простор.план.
Заштита природе и непокретних културних добара и карактер предела:	мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт. Лана Исаков, маст.инж.арх. Јелена Јовић, дипл.инж.арх. мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
Становништво и привреда:	Марина Митровић, маст.проф.геогр. Наташа Симичић, маст.простор.план. Иван Тамаш, маст.простор.план. Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ. др Оливера Добривојевић, дипл.простор.план. Наташа Медић, дипл.инж.пејз.арх.
Шумско земљиште и шумарство:	Наташа Медић, дипл.инж.пејз.арх.
Пољопривредно земљиште и пољопривреда:	Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
Водно земљиште и водoprивредна инфраструктура:	Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
Саобраћајна инфраструктура:	Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
Електроенергетска и електронска комуникациона инфраструктура:	Зорица Санадер, дипл.инж.електр.
Термоенергетска инфраструктура и минералне сировине:	Милан Жижич, дипл.инж.маш.
Заштита животне средине:	мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.
Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација:	Марина Митровић, маст.проф.геогр. Наташа Медић, дипл.инж.пејз.арх. мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.
Заштита од интереса за одбрану земље:	Радованка Шкрбић, дипл.инж.арх.
Правна регулатива:	Теодора Томин Рутар, дипл.правник
Геодетско документациона и аналитичко информациона основа:	Далибор Јурица, дипл.инж.геодез Милко Бошњачић, маст.инж.геодез. Оливера Његомир, дипл.мат. Дејан Илић, грађ.техн. Ђорђе Кљаић, геод.техн. Драгана Матовић, оператер Душко Ђоковић, копирант

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА: ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Координација процедуре:	Светлана Килибарда, дипл.правник Софија Шумаруна, дипл.инж.арх. Јелена Вујасиновић Гркинић, дипл.инж.арх.-мастер др Сања Симеунчевић Радуловић, дипл.инж.арх.
--------------------------------	--

5000187864940

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК**

Матични / Регистарски број 08068313

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Јавно предузеће

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОСТОРНО И УРБАНИСТИЧКО
ПЛАНИРАЊЕ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ
ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД

Скраћено пословно име

ЈР ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ НОВИ САД

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина

НОВИ САД

Место

НОВИ САД

Улица

Железничка

Број и слово

6/III

Спрат, број стана и слово

/ /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта

zavurbvo@gmail.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања

16.02.1959

Време трајања

Време трајања привредног субјекта

Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности

7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ)

100482355

Подаци од значаја за правни промет**Текући рачуни**160-0000000416883-48
325-9500600027867-63
325-9601700058594-60
160-0050370002379-64
325-9601600004203-31
325-9500600027866-66
325-9500700176810-64
840-0000000714743-84**Контакт подаци**

Интернет адреса

www.zavurbvo.co.rs

Подаци о статусу / оснивачком акту

Датум важећег статута

09.10.2019

Датум важећег оснивачког акта

18.09.2019

Законски (статутарни) заступници**Физичка лица**

1.	Име	Предраг	Презиме	Кнежевић
	ЈМБГ	1611976820129		
	Функција	Директор		
	Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом		

Надзорни одбор**Председник надзорног одбора**

Име	Горан	Презиме	Томић
ЈМБГ	1708986850038		

Чланови надзорног одбора

1.	Име	Никола	Презиме	Крнета
	ЈМБГ	0201983800047		
2.	Име	Милан	Презиме	Жижич
	ЈМБГ	0311967800118		

Чланови / Сувласници

Подаци о члануПословно име Регистарски /
Матични број **Подаци о капиталу****Новчани**износ датум
 износ датум
 Удео износ(%)**Подаци о члану**Пословно име Регистарски /
Матични број **Подаци о капиталу****Новчани**износ датум
 износ датум
 Удео износ(%)**Подаци о члану**Пословно име Регистарски /
Матични број **Подаци о капиталу****Новчани**износ датум

износ датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD 11.05.2017

износ(%)
Удео 0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Srbobran

Регистарски / Матични број 08013438

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум
Уписан: 80.042,71 RSD

износ датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD 05.05.2017

износ(%)
Удео 0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Titel

Регистарски / Матични број 08050724

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум
Уписан: 80.042,71 RSD

износ датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD 04.05.2017

износ(%)
Удео 0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Čoka

Регистарски / Матични број 08381984

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

26.05.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Vač

Регистарски /
Матични број

08012814

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

12.05.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Veočin

Регистарски /
Матични број

08439940

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

26.04.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

Удео износ(%)

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

Удео износ(%)

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

02.06.2017

Удео

износ(%)

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

29.05.2017

Удео

износ(%)

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

03.05.2017

Удео

износ(%)

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

12.05.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Irig

Регистарски /
Матични број

08032165

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

12.04.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Kanjiža

Регистарски /
Матични број

08141231

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

26.05.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

Удео износ(%)

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

Удео износ(%)

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

10.05.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Plandište

Регистарски /
Матични број 08057567

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

23.05.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Apatin

Регистарски /
Матични број 08350957

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

06.09.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име Општина Ada

Регистарски /
Матични број 08070636

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

31.08.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Grad Kikinda

Регистарски /
Матични број

08176396

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

21.08.2017

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Opština Odžaci

Регистарски /
Матични број

08327700

Подаци о капиталу**Новчани**

износ

датум

Уписан: 80.042,71 RSD

износ

датум

Уплаћен: 80.042,71 RSD

18.09.2018

износ(%)

Удео

0,200000000000

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

износ(%)
Удео

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

износ датум

износ(%)
Удео

Подаци о члану

Пословно име

Регистарски /
Матични број

Подаци о капиталу

Новчани

износ датум

Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	08.05.2017
Удео	износ(%) 0,200000000000

Основни капитал друштва	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	
износ	датум
Уписан: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уписан: 240.128,13 RSD	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уписан: 80.042,71 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 1.680.896,91 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 240.128,13 RSD	
износ	датум
Уплаћен: 659.968,59 EUR, у противвредности од 40.021.353,26 RSD	30.06.2002
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	18.09.2018
износ	датум
Уплаћен: 80.042,71 RSD	17.07.2019

Забележбе	
1 Тип	-
Датум	21.09.2005
Текст	На основу Одлуке Скупштине АП Војводине од 27.06.2002. године

овај субјект уписа променио је облик и организује се као Јавно
предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање
ZAVOD ZA URBANIZAM VOJVODINA, NOVI SAD.

Регистратор, Миладин Маглов

ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПЛАНЕРА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Лана Л. Исаков

дипломирани инжењер архитектуре
ЛИБ 04583065124

одговорни планер

Број лиценце
100 0272 16

У Београду,
28. јануара 2016. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Милисав Дамњановић
дипл. инж. арх.

ЈП „ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ“
НОВИ САД

БРОЈ: 1034/11
ДАНА: 12-05-2021

Знак: ЛЛИ
Веза: Е - 2710

У складу са чланом 37. став 4. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон и 9/20) и чланом 27. став 2. тачка 4) Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС”, број 32/19)

Одговорни планер на изради **Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље”**, Лана Исаков, маст.инж.арх., број лиценце 100 0272 16

ИЗЈАВЉУЈЕ

да је **плански документ, после поновног јавног увида:**

- 1) припремљен у складу са Законом и прописима донетим на основу Закона,
- 2) припремљен и усклађен са Извештајем о обављеном поновном јавном увиду.

Одговорни планер:
Број лиценце:

Лана Исаков, маст.инж.арх.
100 0272 16

Печат:

Потпис:

Lana Isakov

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	3
1. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	3
2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	5
2.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	5
2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	14
2.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	23
2.3.1. Опис граница просторних целина подручја посебне намене	23
2.3.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене	26
3. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	30
3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА	30
3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)	30
3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)	34
3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	38
3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)	38
3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17).....	39
3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	40
4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА	40
4.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)	40
4.1.1. Природни услови	41
4.1.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике	41
4.1.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике	41
4.1.1.3. Климатске карактеристике	43
4.1.1.4. Педолошке карактеристике	43
4.1.1.5. Сеизмолошке карактеристике.....	43
4.1.2. Природне вредности	43
4.1.2.1. Природна добра	43
4.1.2.2. Природни ресурси	47
4.1.3. Карактер предела.....	48
4.1.4. Непокретна културна добра	49
4.1.5. Становништво	76
4.1.6. Привреда	77
4.1.6.1. Пољопривреда	77
4.1.6.2. Туризам	77
4.1.6.3. Шумарство и лов	78
4.1.7. Инфраструктура	79
4.1.7.1. Саобраћајна инфраструктура	79
4.1.7.2. Водна комунална инфраструктура	80
4.1.7.3. Енергетска инфраструктура	80
4.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура	81
4.1.8. Стање животне средине	81
4.1.9. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације	82
4.2. SWOT АНАЛИЗА	83
II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	84
1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	84
2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА	84
2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ	84
2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ.....	85

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности.....	85
2.2.1.1. Заштићено подручје	85
2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса	85
2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште.....	85
2.2.1.2.2. Водни ресурси.....	85
2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште	85
2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси	85
2.2.2. Заштита предела.....	86
2.2.3. Заштита културног наслеђа	86
2.2.4. Становништво	86
2.2.5. Привреда.....	86
2.2.5.1. Пољопривреда	86
2.2.5.2. Шумарство и лов	86
2.2.5.3. Туризам.....	86
2.2.6. Инфраструктурни системи	87
2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура	87
2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура	87
2.2.6.3. Енергетска инфраструктура	87
2.2.6.3.1. Термоенергетска инфраструктура.....	87
2.2.6.3.2. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)	88
2.2.6.3.3. Енергетска ефикасност	88
2.2.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура	88
2.2.7. Заштита животне средине.....	88
2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација	88
3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ	
ВЕЗЕ И МЕЋУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ.....	88
4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	90
III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ	
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ	90
1. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА У	
ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	90
1.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА	90
1.1.1. Заштићено подручје	90
1.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста	91
1.1.3. Еколошки коридори.....	91
1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА	91
1.3. ЗАШТИТА ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА	92
2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У	
ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	92
2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ	92
2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ.....	93
2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ	94
2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ	95
3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСКЕ И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ	96
3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ	96
4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ.....	96
4.1. ТУРИЗАМ.....	96
4.2. ПОЉОПРИВРЕДА И СТОЧАРСТВО	97
4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ	98
4.3.1. Шумарство.....	98
4.3.2. Лов	98
5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ПОДРУЧЈУ	
ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА.....	99
5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА.....	99
5.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	100
5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА.....	101
5.3.1. Електроенергетска инфраструктура.....	101
5.3.2. Термоенергетска инфраструктура	102
5.3.3. Обновљиви извори енергије	102
5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА	103
6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА,	
АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА	
ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	103
6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	103
6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА	104

6.2.1. Заштита од елементарних непогода	104
6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација	105
6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ	106
7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	106
IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У	
ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	107
1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ) У	
ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	107
1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ПОДЦЕЛИНАМА	108
1.1.1. Правила уређења у просторној целини заштићеног подручја - Резервату	108
1.1.2. Правила уређења у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)	110
1.1.2.1. Правила уређења у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	110
1.1.2.2. Правила уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора	111
1.1.2.3. Правила уређења на осталом земљишту у оквиру подручја посебне намене....	112
1.2. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА, У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗА ДИРЕКТНУ ПРИМЕНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	113
1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	114
1.3.1. Саобраћајна инфраструктура	114
1.3.2. Водна и комунална инфраструктура.....	115
1.3.3. Енергетска инфраструктура.....	117
1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура	117
1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура	120
1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије.....	122
1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура	122
1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила	124
1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ.....	124
1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ	125
1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара.....	125
1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват	125
1.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.....	126
1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта	127
1.5.1.4. Посебни услови заштите природе	130
1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара.....	131
1.5.3. Услови и мере заштите и уређења предела	131
1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи	132
1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине.....	132
1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација	132
1.5.7. Уређење простора од интереса за одбрану земље.....	133
1.5.8. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом.....	133
1.5.9. Услови и мере енергетске ефикасности изградње	134
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	136
2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ.....	136
2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја - Резервату	136
2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 1 Резервата - режиму II степена заштите	136
2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите	137
2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене).....	138
2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.....	138

2.1.2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и стого заштићених врста од националног значаја	139
2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене	141
2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаши	142
2.1.2.3.2. Објекти у воћарско-виноградарској зони	146
2.1.2.3.3. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде	147
2.1.2.3.4. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене	150
2.1.3. Правила грађења за лансирне (противградне) станице.....	152
2.1.4. Правила грађења у оквиру површина за експлоатацију минералних сировина	152
2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ.....	153
2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ	154
2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ	155
2.4.1. Правила грађења за викенд зону	155
2.4.2. Правила грађења за зону туристичко-рекреативних садржаја ван насеља	157
2.5. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА	158
2.5.1. Заштитни пружни и инфраструктурни појас	158
2.5.2. Заштитни појас јавних путева	158
2.5.3. Зоне заштите око водних објеката	159
2.5.4. Зона заштите електроенергетских објеката	160
2.5.5. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза	160
2.5.6. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре	160
2.5.7. Зона заштите око лансирних (противградних) станица	163
2.5.8. Зоне заштите строго заштићених и заштићених врста и еколошких коридора са заштитним зонама	163
V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА.....	163
1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ	163
2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	164
2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ.....	166
2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ.....	166
2.3. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА	167
3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ	168
4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ	169

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р. бр.	Прегледна карта	Размера
1.	Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене	1:50 000
Р. бр.	Рефералне карте	Размера
1.	Посебна намена простора	1:50 000
2.	Инфраструктурни системи	1:50 000
3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара	1:50 000
4.	Карта спровођења	1:50 000

В) ПРИЛОГ

- Списак прописа од значаја за израду Просторног плана

СПИСАК СЛИКА И ТАБЕЛА У ТЕКСТУ:

Табеле

Табела 1. Број становника и домаћинстава насеља која гравитирају Резервату	76
Табела 2. Координате положаја осматрачнице у просторној подцелини 1 Резервата - режиму II степена заштите	78
Табела 3. Координате положаја осматрачница и центра за посетиоце у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите	78
Табела 4. Подручје обухваћено Просторним планом према категоријама коришћења земљишта	106
Табела 5. Намена простора и биланс површина у обухвату Просторног плана	107
Табела 6. Површине просторних целина и подцелина подручја посебне намене	107
Табела 7. Минимална растојања инфраструктурних објеката од спољне ивице подземних гасовода паралелних са гасоводом	120
Табела 8. Минимална растојања надземне електромреже и стубова далековода од подземних гасовода	121
Табела 9. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта)	121
Табела 10. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних и ПЕ гасовода $MOP \leq 4 \text{ bar}$ са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима	121
Табела 11. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода	121
Табела 12. Ширина заштитног појаса насељених зграда	160
Табела 13. Минимална удаљеност објеката за боравак и становање људи од гасовода	160
Табела 14. Ширина експлоатационог појаса гасовода	160

Слике

Слика 1. Прегледна карта простора у оквиру границе обухвата Просторног плана са просторним целинама подручја посебне намене	4
Слика 2. Границе Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ са режимима заштите	45
Слика 3. Процентуални однос површина по локалитетима у оквиру Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“	45

Списак скраћеница коришћених у тексту:

а.д.	Акционарско друштво
АПВ	Аутономна покрајина Војводина
ГИС	Географски информациони систем
ГЈ	Газдинска јединица
DN	Називни пречник цеви
ДП	Државни пут
ДТД	Дунав-Тиса-Дунав
ЕК	Електронски комуникациони
ЕМС	Европска макросеизмичка скала
ЕУ	Европска унија
IBA	(енгл. Important Bird Areas) - Међународно значајно подручје за птице
ICT	Информационо комуникационе технологије
IPA	(енгл. Important Plant Areas) - Међународно значајна биљна подручја
IUCN	(енгл. International Union for Conservation of Nature) - Светска унија за заштиту природе
ЈП	Јавно предузеће
КДС	Кабловско дистрибутивни систем
КО	Катастарска општина
МГ	Магистрални гасовод
МОР	(енгл. Maximum operating pressure) - Максимални радни притисак
МБТС	Монтажно-бетонске трафостанице
НАТО	(енгл. North Atlantic Treaty Organization) - Организација Северноатлантског споразума
НИС	Нафтна индустрија Србије
ОИЕ	Обновљиви извори енергије
ОММ	Орман мерног места
ПЕ	Полиетиленски
ПП	Парк природе
ППО	Просторни план општине
ПППН	Просторни план подручја посебне намене
ППРС	Просторни план Републике Србије
ПУ	Процена утицаја
РХМЗС	Републички хидрометеоролошки завод Србије
РПП АПВ	Регионални просторни план Аутономне покрајине Војводине
РТВ	Радио телевизија
РР	Радио-релејни
СПУ	Стратешка процена утицаја
SRPS	Српски стандарди
СРЈ	Савезна Република Југославија
СПП	Специјални резерват природе
SWOT	Акроним од енглеских речи: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats - снаге, слабости, прилике, претње
ТС	Трафостаница
ХС ДТД	Хидросистем Дунав-Тиса-Дунав
ШГ	Шумско газдинство

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 40/19), приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ (у даљем тексту: Просторни план). Упоредо са израдом Просторног плана, приступило се изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину, на основу Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 40/19), која чини саставни део Одлуке о изради Просторног плана.

Носилац израде Просторног плана је Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Нови Сад, Булевар Михајла Пупина број 16.

Обрађивач Просторног плана је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад, Железничка број 6/III.

Подручје обухваћено оквирном границом Просторног плана која је утврђена Одлуком о изради Просторног плана обухвата делове општина Нови Кнежевац, Чока и града Кикинде, односно следеће катастарске општине: Српски Крстур, Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово (општина Нови Кнежевац), Врбица, Црна Бара, Јазово и Остојићево (општина Чока), Мокрин и Сајан (град Кикинда).

У складу са добијеним подацима од надлежног Покрајинског завода за заштиту природе, Материјалом за рани јавни увид предложено је смањење обухвата Просторног плана у односу на простор обухваћен оквирном границом Просторног плана која је утврђена Одлуком о изради Просторног плана. Такође, Материјалом за рани јавни увид дат је предлог границе подручја посебне намене.

На основу Закона о планирању и изградњи, у циљу упознавања јавности са општим циљевима и сврхом израде Просторног плана, могућим решењима за развој просторних целина и ефектима планирања, Материјал за израду Просторног плана је био изложен на раном јавном увиду у периоду од 22.01.2020. до 05.02.2020. године, у аналогном облику у седишту јединица локалне самоуправе града Кикинде, општина Нови Кнежевац и Чока и Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине, у дигиталном облику на интернет страни органа јединице локалне самоуправе за послове просторног планирања и урбанизма, као и на интернет страни Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине.

Нацрт просторног плана је друга фаза у изради планске документације. У овој фази је дефинисана коначна граница обухвата Просторног плана и граница подручја посебне намене.

Простор обухваћен границом Просторног плана обухвата делове општина Нови Кнежевац, Чока и града Кикинде, односно делове следећих катастарских општина: Српски Крстур, Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово (општина Нови Кнежевац), Врбица, Црна Бара, Јазово и Остојићево (општина Чока), Мокрин и Сајан (град Кикинда).

Посебну намену простора због које се израђује овај Просторни план, односно подручје посебне намене чини просторна целина заштићеног подручја - Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ (у даљем тексту: Резерват) који се састоји из три локалитета „Јарош“, „Сигет“ и „Кочоват“ и просторна целина од утицаја на заштићено природно добро.

У припреми и изради Просторног плана успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, као и предузећима који имају надлежност на планском подручју. У фази Нацрта просторног плана прибављени су подаци, услови и мишљења надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Међузависност природно-еколошког, социјалног и економског система је посматрана у временском хоризонту од 10 година, са стратешким идејама за она решења којима се дугорочно усмерава просторни развој планског подручја. За избор оптималних стратешких опредељења коришћена је релевантна информациона, студијска и техничка документација, као и актуелна планска, урбанистичка и друга документација за ово подручје.

Просторни план представља плански основ за дефинисање активности у области, пре свега, заштите природе, туризма и руралног развоја, а биће створени услови за реализацију националних, регионалних и локалних интереса. За подручје посебне намене дефинисана су правила уређења и грађења у складу са условима заштите природе и условима надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Стварање просторних услова за усклађено и одрживо коришћење природних добара у оквиру подручја посебне намене ће допринети заштити биодиверзитета, угрожених природних ресурса и очувању предела.

Просторно-планска решења су усклађена са прописима који посредно или непосредно регулишу ову област.

Овај Просторни план је рађен у ГИС-у, технологији намењеној управљању просторно оријентисаним подацима, што ће омогућити једноставнију размену просторних података, формирање информационог система планских докумената и стања у простору, као и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни план подручја посебне намене доноси се за подручја која захтевају посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора, у складу са чланом 21. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон и 9/20).

Разлози за доношење Просторног плана проистичу из потребе реализације стратешких приоритета у области заштите и управљања вредностима карактера предела, уређења и унапређења природних добара, који су утврђени Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

У предметном Просторном плану, подручје посебне намене чини Резерват и његово окружење, еколошки непосредно повезано са Резерватом. Резерват, као највећа и најочуванија низијска целина травних станишта у Србији, изузетно значајно доприноси очувању биолошке, геолошке и предеоне разноврсности и због тога је проглашен заштићеним подручјем од изузетног значаја I категорије.

У оквиру границе Просторног плана налазе се делови општина Нови Кнежевац, Чока и града Кикинде, односно делови следећих катастарских општина: Српски Крстур, Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово (општина Нови Кнежевац), Врбица, Црна Бара, Јазово и Остојићево (општина Чока), Мокрин и Сајан (град Кикинда).

Просторним планом, поред границе обухвата Просторног плана, дефинисана је граница подручја посебне намене. Такође, овим Просторним планом дефинисане су и границе просторних целина и подцелина подручја посебне намене.

У оквиру подручја посебне намене дефинисане су две просторне целине значајне за очување биодиверзитета:

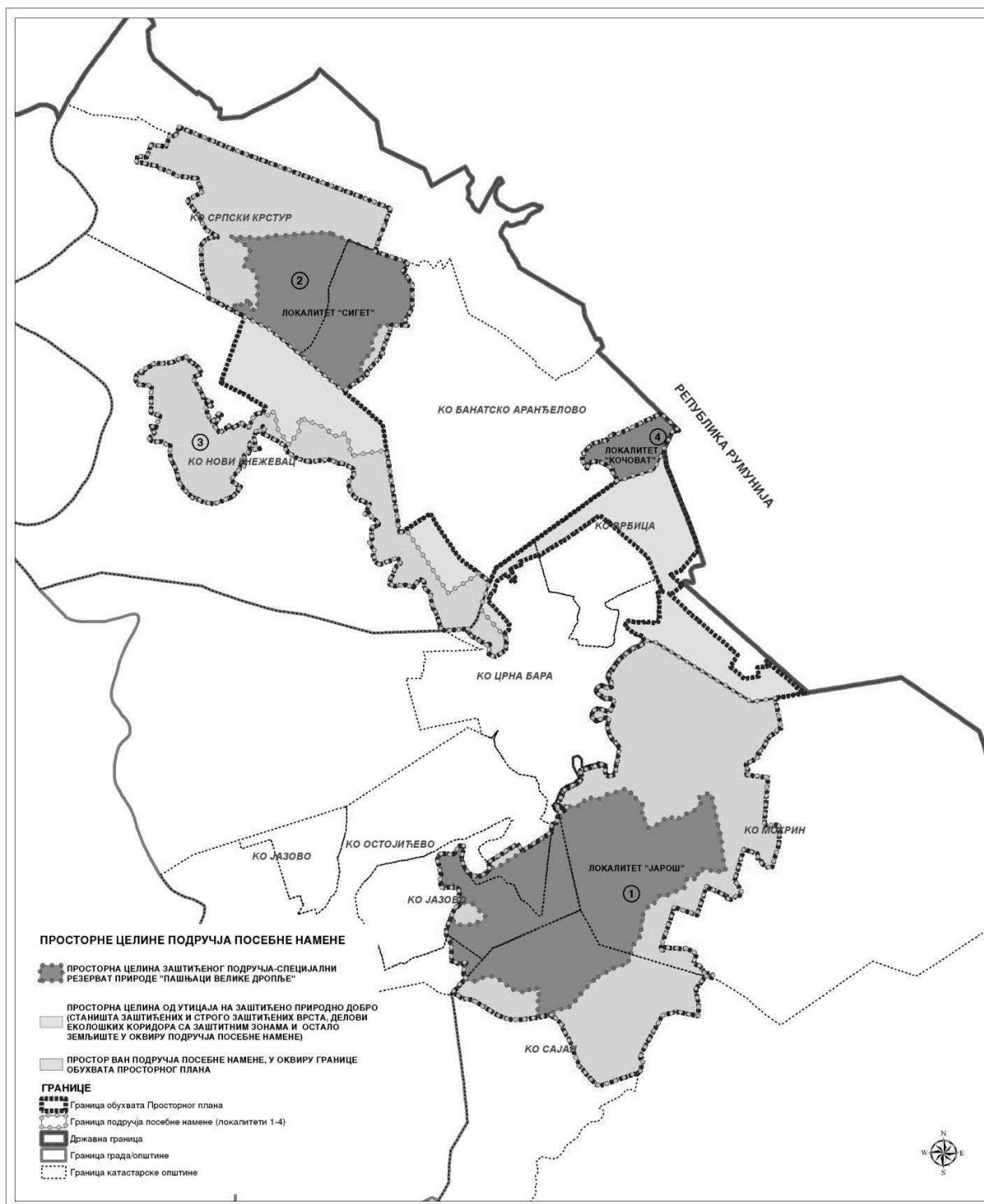
- просторна целина заштићеног подручја - Резервата и
- просторна целина од утицаја на заштићено природно добро.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата дефинисане су просторне подцелине:

- просторна подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и
- просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите

Имплементацијом Просторног плана створиће се услови за реализацију националних, регионалних и локалних интереса у оквиру границе подручја посебне намене, у складу са заштитом природе.

Слика 1. Прегледна карта простора у оквиру границе обухвата Просторног плана са просторним целинама подручја посебне намене

2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Почетна тачка описа границе обухвата Просторног плана се налази на тромеђи атарског пута, катастарска парцела 2508 (КО Ђала), катастарске парцеле 1574 (КО Ђала) и атарског пута, катастарска парцела 3103 (КО Српски Крстур).

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати границу катастарских општина Српски Крстур и Ђала до тромеђе катастарских општина Српски Крстур, Ђала и Мајдан.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Српски Крстур и Мајдан, прелази у катастарску општину Банатско Аранђелово, мења правац ка југоистоку и прати северну међу катастарске парцеле 4508/2, јужну међу катастарске парцеле 4058/1, западну, северну и источну међу катастарске парцеле 4641/2 и даље у правцу југоистока прати јужну међу катастарских парцела 4507/2, 4507/4 и 4507/1 и долази до тромеђе катастарских парцела 4507/1, 2145 и 4642.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 4642 до тромеђе путева, катастарске парцеле 4640 и 4642 и катастарске парцеле 2145, мења правац ка југозападу и прати северну међу пута, катастарска парцела 4640 до јужне међе катастарске парцеле 2144, у правцу југа пресеца пут, катастарска парцела 4640 и канал, катастарска парцела 4509/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу канала до тачке на јужној међи катастарске парцеле 2241, у правцу југа пресеца канал и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 4509/1, пута, катастарска парцела 4678 и катастарске парцеле 2255.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа, прати западну међу пута до тромеђе путева, катастарске парцеле 4678 и 4673 и катастарске парцеле 2243, мења правац ка истоку и пратећи северну међу пута, катастарска парцела 4673 и канала, катастарска парцела 4512, скреће ка југозападу, пресеца канал и прати западну међу канала, катастарска парцела 4512 до тромеђе канала, катастарске парцеле 4509/1 и 4512 и пута, катастарска парцела 4694.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока и прати северну међу канала, катастарске парцеле 4509/1 и 4509/2 и долази до тромеђе канала, катастарске парцеле 4509/2 и 4506/1 и катастарске парцеле 2310/2, мења правац ка југу, пресеца канал и наставља у правцу југозапада пратећи западну међу канала, катастарска парцела 4506/1 до тромеђе канала, катастарска парцела 4506/1, катастарске парцеле 2378 и границе катастарских општина Банатско Аранђелово и Нови Кнежевац.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати границу катастарских општина Банатско Аранђелово и Нови Кнежевац до тромеђе катастарских општина Банатско Аранђелово, Нови Кнежевац и Црна Бара.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати границу катастарских општина Банатско Аранђелово и Црна Бара и границу катастарских општина Банатско Аранђелово и Врбица до тромеђе путева, катастарске парцеле 4767 и 4771 (КО Банатско Аранђелово) и границе катастарских општина Банатско Аранђелово и Врбица. Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастарску општину Банатско Аранђелово и у правцу североистока прати источну међу пута, катастарска парцела 4767 до тромеђе путева, катастарске парцеле 4767 и 4769 и канала, катастарска парцела 4570.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати источну међу канала, катастарска парцела 4570, пресеца канал, катастарска парцела 4569 и мења правац ка северозападу, прати северну међу канала, катастарска парцела 4569 и у правцу запада прати северну међу канала, катастарска парцела 3019 до тромеђе канала, катастарске парцеле 3019 и 4567 и катастарске парцеле 3020.

Од тромеђе граница у правцу севера пресеца канал, катастарска парцела 4567 и пут, катастарска парцела 4758 и наставља у правцу североистока пратећи источну међу канала, катастарске парцеле 2923 и 2926 до тромеђе канала, катастарске парцеле 2926 и 4567 и катастарске парцеле 2929.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу канала, катастарска парцела 4567, пресеца катастарске парцеле 4560 и 4746 до државне границе Републике Србије и Републике Румуније, мења правац ка југоистоку и пратећи државну границу долази до тачке на источној међи катастарске парцеле 1563 (КО Врбица), пресеца је у правцу југа и долази до тромеђе катастарских парцела 1563, 1210 и канала, катастарска парцела 1654 (КО Врбица).

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати источну међу катастарске парцеле 1210, канала, катастарска парцела 1655, пута, катастарска парцела 1597, канала, катастарска парцела 1656 до тромеђе путева, катастарске парцеле 1656 и 1613 и катастарске парцеле 1218.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну и северну међу пута, катастарска парцела 1613 а затим у правцу југоистока прати западну међу пута до тромеђе пута, катастарска парцела 1613, канала, катастарска парцела 1663 и катастарске парцеле 1227.

Од тромеђе граница у наставља правцу југозапада, прати источну међу канала, катастарска парцела 1663 до тромеђе канала, железничке пруге, катастарска парцела 1624 и катастарске парцеле 1256/1, мења правац ка југоистоку, прати северну међу катастарске парцеле 1256/1 до тромеђе железничке пруге и катастарских парцела 1256/1 и 1255.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати источну међу катастарских парцела 1256/1 и 1256/2 до тромеђе катастарских парцела 1256/2, 1674 и 1676, дужином од око 50 м прати јужну међу катастарске парцеле 1256/2, скреће ка југоистоку и пресеца катастарске парцеле 1674, 1676, 1675, 1678, 1677, 1673, 1669, 1671, 1670, 1672, 1668, 1667 и 1666 до тромеђе катастарских парцела 1666, 1598 и 1842.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока, прати јужну међу катастарских парцела 1598, пута, катастарска парцела 1600 до тромеђе путева, катастарске парцеле 1600 и 1610 и катастарске парцеле 1808, мења правац ка југозападу и дужином од око 260 м прати западну међу пута, катастарска парцела 1610, скреће ка истоку, пресеца пут и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 1529 и 1530.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу катастарске парцеле 1529 до тромеђе катастарских парцела 1529 и 1530 и канала, катастарска парцела 1662, скреће ка истоку и прати северну и западну међу канала, катастарска парцела 1662 до тромеђе канала, пута, катастарска парцела 1615 и катастарске парцеле 1533.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати југоисточну међу пута, катастарска парцела 1615 и западном међом железничке пруге, катастарска парцела 1624 долази до тромеђе железничке пруге, катастарска парцела 1624, катастарске парцеле 1545 и границе катастарских општина Врбица и Мокрин.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада и прати границу катастарских општина Врбица и Мокрин до тромеђе пута, катастарска парцела 22669, катастарске парцеле 16619 и границе катастарских општина Врбица и Мокрин.

Од тромеђе граница у правцу југа прелази у катастарску општину Мокрин, прати источну међу пута, катастарска парцела 22669, пресеца га и у правцу запада прати јужну међу пута, катастарска парцела 22664 до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 22467 и катастарске парцеле 16624, скреће ка југозападу и прати источну међу канала, пресеца га и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 22467 и катастарских парцела 16556 и 16558.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати источну међу катастарске парцеле 16556 до тромеђе пута, катастарска парцела 22664 и катастарских парцела 16556 и 16558, пресеца пут и мења правац ка северозападу и прати западну међу пута до тромеђе пута и катастарских парцела 16578 и 16579 где скреће ка југозападу и пратећи источну међу катастарске парцеле 16579 долази до тромеђе канала, катастарска парцела 22456/1 и катастарских парцела 16578 и 16579.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу канала, пресеца га и наставља у правцу југозапада пратећи јужну међу канала, катастарска парцела 22484/2 долази до тромеђе канала и државног пута IIа реда бр. 104, катастарска парцела 22553 и катастарске парцеле 15037/1, мења правац ка истоку, прати јужну међу државног пута, катастарске парцеле 22553 и 3990/1 до тромеђе улице Светог Саве, катастарска парцела 3990/1, пута, катастарска парцела 22657 и катастарске парцеле 15036.

Од тромеђе граница према југу прати западну међу пута, катастарска парцела 22657, пресеца пут, катастарска парцела 22654/1 и наставља у правцу југа пратећи западну међу пута, катастарска парцела 22656 и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 22656 и 22557/1 и катастарске парцеле 15104.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу пута, катастарска парцела 22557/1 до тромеђе пута и катастарских парцела 15005 и 22938, мења правац ка југу, пресеца пут и наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 22570, пресеца канал, катастарска парцела 22513 и у правцу југа наставља западном међом пута, катастарска парцела 22571, пресеца канал, катастарска парцела 22510 и пратећи западну међу пута, катастарска парцела 22572 долази до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 22510 и катастарске парцеле 21790.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну и западну међу канала до тромеђе канала, катастарска парцела 22510 и катастарских парцела 21897 и 21898, мења правац ка западу и прати јужну међу катастарске парцеле 21898, пресеца пут, катастарска парцела 22783 и пратећи његову западну међу у правцу југа а затим источну у правцу севера долази до тромеђе пута, катастарска парцела 22783 и катастарских парцела 21853 и 21854/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу катастарске парцеле 21853, пресеца канал, катастарска парцела 22514/1 и западном међом пута, катастарска парцела 22822 долази до тромеђе пута и катастарских парцела 22002 и 22018/1, мења правац ка западу и прати јужну међу катастарске парцеле 22002 до тромеђе катастарских парцела 22002, 22017 и 22018/2, скреће ка југозападу и прати источну међу катастарских парцела 22018/2 и 22016/2 до четворомеђе катастарских парцела 22002, 22016/2, 22016/1 и 22015.

Од четворомеђе граница у правцу запада прати северну међу катастарске парцеле 22015 и 22819 до тромеђе катастарских парцела 22002, 22819 и 22008/1, мења правац ка северу и прати западну међу катастарске парцеле 22002 и јужну међу катастарске парцеле 22393 и долази до тромеђе катастарских парцела 22393, 22392/23 и 22392/24. Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, катастарска парцела 22392/24, пресеца пут, катастарска парцела 22818/1, мења правац ка западу, прати јужну међу путева, катастарске парцеле 22818/1, 22816/1 и 22816/2 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22816/2 и 22412/3 и катастарске парцеле 22412/17.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 22412/3, пресеца пут, катастарска парцела 22814/3 и даље ка југу прати западну међу пута, катастарска парцела 22387/4 до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 22387/7 и катастарске парцеле 22387/29.

Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу канала до тромеђе канала, пута, катастарска парцела 22806/3 и катастарске парцеле 22387/9, мења правац ка истоку и прати западну и северну међу пута, катастарска парцела 22806/3 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22806/3 и 22812 и катастарске парцеле 22390/2.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, катастарска парцела 22812 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22812 и 22801/2 и катастарске парцеле 22332/3, мења правац ка југоистоку и прати северну међу пута, катастарска парцела 22801/2 до тромеђе пута и катастарских парцела 22156 и 22155.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле 22156 и западну међу пута, катастарска парцела 22520 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22520 и 22821 и катастарске парцеле 22155, мења правац ка југу и прати западну међу пута, катастарска парцела 22821, пресеца пут, катастарска парцела 22800 до границе катастарских општина Мокрин и Иђош, скреће ка западу и пратећи границу катастарских општина Мокрин и Иђош долази до тромеђе катастарских општина Мокрин, Иђош и Сајан.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Иђош и Сајан до тромеђе пута, катастарска парцела 3801 и катастарске парцеле 3596 (КО Сајан) и границе катастарских општина Иђош и Сајан, мења правац ка западу, прелази у катастарску општину Сајан и прати јужну и западну међу пута, катастарска парцела 3801 до тромеђе путева, катастарске парцеле 3801 и 3734 и катастарске парцеле 3596. Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну и северну међу катастарске парцеле 3596 до тромеђе катастарских парцела 3596 и 1838 и границе катастарских општина Сајан и Остојићево, мења правац ка североистоку, прати границу катастарских општина Сајан и Остојићево до тачке на међи катастарске парцеле 1837 (КО Сајан) и 1315 (КО Остојићево), у правцу северозапада прелази у катастарску општину Остојићево и пресецајући катастарску парцелу 1315 долази до тромеђе катастарских парцела 1315, 1313 и 1312.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати источну међу канала, катастарска парцела 1313, пресеца канал, катастарска парцела 1311, мења правац ка западу и прати северну међу канала, катастарска парцела 1311, пресеца катастарске парцеле 1318 и 1317 и даље у правцу севера прати западну међу катастарске парцеле 1317 до тромеђе катастарских парцела 1317 и 1320 и границе катастарских општина Остојићево и Јазово.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Остојићево и Јазово до тромеђе катастарских парцела 1320 (КО Остојићево) и реке Златице, катастарска парцела 1990 (КО Јазово) и катастарске парцеле 1989 (КО Јазово), у правцу северозапада прелази у катастарску општину Јазово и прати источну међу реке Златице, катастарске парцеле 1990 и 2639 до тромеђе реке Златице, катастарска парцела 2639 и катастарских парцела 2529 и 2532.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати западну и јужну међу катастарске парцеле 2529, пресеца катастарску парцелу 2531 до тромеђе катастарских парцела 2531, 2527 и 2640/1, наставља према истоку и прати западну, јужну и источну међу реке Златице, катастарска парцела 2604/1 и 2705 и долази до тромеђе реке Златице, катастарска парцела 2705 (КО Јазово) и атарског пута, катастарска парцела 5535 (КО Остојићево) и катастарске парцеле 5630 (КО Остојићево).

Од тромеђе граница у правцу североистока прелази у катастарску општину Остојићево, прати јужну међу атарског пута, катастарска парцела 5535 до тромеђе пута и катастарских парцела 5588 и 5589, мења правац ка југу, прати западну међу катастарске парцеле 5588 до тромеђе атарског пута, катастарска парцела 5758 и катастарских парцела 5588 и 5589.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу атарског пута до тромеђе атарског пута, катастарска парцела 5758 (КО Остојићрво), катастарске парцеле 5539 (КО Остојићево) и катастарске парцеле 2823 (КО Јазово), мења правац ка северу, прати границу катастарских општина Остојићево и Јазово и долази до тромеђе катастарских општина Остојићево, Јазово и Црна Бара.

Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Црна Бара, у правцу севера прати западну међу катастарских парцела 2280, 2279 и 2278 и долази до тромеђе катастарских парцела 2278 и 3456 (КО Црна Бара) и 22447 (КО Мокрин).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Мокрин, прати источну међу реке Златице, катастарске парцеле 22450 и 22447 и долази до тромеђе реке Златице, катастарска парцела 22447 и катастарских парцела 15819 и 15820/1, у правцу севера пресеца реку Златицу и наставља у правцу севера и прати западну међу реке Златице, границу катастарских општина Мокрин и Црна Бара до тромеђе реке Златице, катастарске парцеле 22447 и 22453 (КО Мокрин) и катастарске парцеле 1880 (КО Црна Бара).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Мокрин, пресеца реку Златицу, катастарска парцела 22452, наставља у правцу севера и прати источну међу реке Златице, катастарске парцеле 22452 и 22447 до тромеђе катастарских парцела 22447 и 16371 (КО Мокрин) и 1840 (КО Врбица).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Врбица, прати источну међу катастарских парцела 1827, 1829, 1826, 1821 и 1820 и долази до тромеђе катастарских парцела 1820, 1679 и 1256/2, мења правац ка северу и пратећи источну међу катастарских парцела 1820, 1831, 1826 и 1822 и долази до тромеђе катастарских парцела 1822 (КО Врбица), 1197 (КО Врбица) и 1120/2 (КО Црна Бара), мења правац ка северу и прати западну међу катастарских парцела 1197, 1592/2, 1189 до четворомеђе канала, катастарска парцела 1657 и катастарских парцела 1189, 1612 (пут) и 1618/1 (железничка пруга).

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну међу железничке пруге, катастарска парцела 1618/1 до тромеђе железничке пруге, канала, катастарска парцела 1648 и катастарске парцеле 334, скреће у правцу југозапада и прати источну међу канала, пресеца га и даље у истом правцу прати источну међу пута, катастарске парцеле 1591/3 и 1591/2, пресеца канал, катастарска парцела 1648 и даље у правцу југозапада прати источну међу пута, катастарска парцела 1591/1 и пресецајући канал, катастарска парцела 1649 долази до тромеђе канала и катастарских парцела 1980 и 1981.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати западну међу канала до тромеђе канала, катастарске парцеле 1649 и 2103 и катастарске парцеле 1982, мења правац ка југозападу, прати источну међу канала, катастарска парцела 2103 и катастарске парцеле 1991 и долази до тромеђе катастарских парцела 1941/2 и 1991 (КО Врбица) и катастарске парцеле 2106 (КО Црна Бара).

Од тромеђе граница у правцу северозапада дужином од око 40 m прати границу катастарских општина Врбица и Црна Бара, скреће ка западу, прелази у катастарску општину Црна Бара, пресеца катастарску парцелу 2106 и даље ка западу прати северну међу пута, катастарска парцела 2726, пресеца канал, катастарска парцела 3397, мења правац ка југоистоку и прати западну међу канала до тромеђе канала, пута, катастарска парцела 2684 и катастарске парцеле 2704.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати северну међу пута, пресеца канал, катастарска парцела 3401, скреће ка југоистоку и прати западну међу канала до тромеђе канала и путева, катастарске парцеле 2595 и 2607, мења правац ка југозападу, прати северну међу пута, катастарска парцела 2607, пресеца пут, катастарска парцела 2580/1, скреће ка северозападу и прати западну међу пута до тромеђе пута и катастарских парцела 2574 и 2565.

Од тромеђе граница у правцу југозапада и прати северну међу катастарске парцеле 2565, пресеца канал, катастарска парцела 3391, долази до тромеђе канала и катастарских парцела 2537 и 3392 (канал), наставља у правцу југозапада, прати северну међу канала, катастарска парцела 3392, пресеца пут, катастарска парцела 2391 и у правцу југоистока прати његову западну међу до тромеђе пута, катастарска парцела 2391, канала, катастарска парцела 3393 и катастарске парцеле 2361.

Од тромеђе граница у правцу југоистока пресеца канал, прати западну међу пута, катастарска парцела 2390 до тромеђе пута и катастарских парцела 2344 и 2817, мења правац ка југу и прати источну међу катастарских парцела 2344, 2353, 2345, 2346, 2350, 2351, 2352, 2347, 2348, 2342 и 2341 и долази до четворомеђе пута, катастарске парцеле 2319 и 1307 и катастарских парцела 2341 и 389/4.

Од четворомеђе граница у правцу северозапада прати северну међу пута, катастарска парцела 2319 и западну међу пута, катастарска парцела 2339 и катастарске парцеле 2322, мења правац ка северу и прати западну међу пута, катастарска парцела 2339 до тромеђе пута и катастарских парцела 2334 и 2329, скреће у правцу запада, прати северну и западну међу катастарске парцеле 2329 и долази до тромеђе катастарских парцела 2332, 2329 и 2328.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада и прати западну међу катастарске парцеле 2332 до тромеђе катастарских парцела 2332 и 2297 и границе катастарских парцела Црна Бара и Нови Кнежевац, мења правац ка западу и прати границу катастарских општина Црна Бара и Нови Кнежевац до тромеђе путева, катастарске парцеле 7843 и 8058/2 и границе катастарских општина Црна Бара и Нови Кнежевац.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастарску општину Нови Кнежевац, прати источну међу пута, катастарска парцела 7843 до тромеђе путева, катастарске парцеле 7843 и 8060 и катастарске парцеле 5062, мења правац ка северу, прати источну међу пута, катастарска парцела 8060 и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 8060 и 8062 и катастарске парцеле 5073.

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну међу пута, катастарска парцела 8062 до тромеђе путева, катастарске парцеле 8062 и 8064 и катастарске парцеле 5073, скреће ка југу, прати источну међу пута, катастарска парцела 8064 до тачке на међи пута и катастарске парцеле 5075, мења правац ка западу, пресеца пут и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 8064 и 8065 и катастарске парцеле 5195/2.

Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу пута, катастарска парцела 8065 до тромеђе путева, катастарске парцеле 8065 и 8066 и катастарске парцеле 5195/2, мења правац ка северу, прати источну међу путева, катастарске парцеле 8066 и 8042 до тачке на међи пута, катастарска парцела 8042 и катастарске парцеле 5004/1 и пресецајући пут долази до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 7795 и катастарске парцеле 5196.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну и западну међу канала до тромеђе канала и катастарских парцела 5199 и 5200, скреће у правцу запада, прати јужну међу катастарске парцеле 5200 до тромеђе катастарских парцела 5199, 5200 и 5174, мења правац ка северу и прати западну међу катастарских парцела 5200 и 5201 и долази до тромеђе пута, катастарска парцела 8072 и катастарских парцела 5201 и 5205.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати источну међу пута до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 7795 и катастарске парцеле 5201, мења правац ка северу, прати западну међу канала до тромеђе канала, пута, катастарска парцела 8037 и катастарске парцеле 4972.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну и западну међу катастарске парцеле 4972 и 4971 и западном међом катастарске парцеле 4972 долази до тромеђе пута, катастарска парцела 8018 и катастарских парцела 4972 и 4956/11, пресеца пут и наставља у правцу северозапада пратећи северну међу пута, катастарска парцела 8018 долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4788 и 4790.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати западну међу катастарских парцела 4788 и 4789, канала, катастарске парцеле 7785 и 7783 и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 7783, пута, катастарска парцела 8021 и катастарске парцеле 4759.

Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу пута, катастарска парцела 8021, пресеца канал, катастарска парцела 7788, наставља у правцу запада, прати северну међу пута, катастарска парцела 8008 и долази до тромеђе пута, канала, катастарске парцеле 7788 и 7789.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну међу канала, катастарска парцела 7788, пресеца државни пут IIа реда бр.104, катастарска парцела 7836, скреће у правцу североистока, прати западну међу државног пута до тачке на међи државног пута и канала, катастарска парцела 7767 где скреће у правцу северозапада, пресеца канал и наставља у истом правцу и прати северну међу канала до тромеђе канала и катастарских парцела 4259 и 7974.

Од тромеђе граница у правцу северозапада пресеца канал, прати западну, јужну и источну међу катастарске парцеле 4699 до тромеђе пута, катастарска парцела 8003 и катастарских парцела 4699 и 4700, наставља у правцу северозапада, прати северну међу пута до тачке на међи пута и катастарске парцеле 4699 у правцу југозапада пресеца пут и долази до тромеђе путева, катастарска парцела 8003 и 8005 и катастарске парцеле 4727.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, катастарска парцела 8005 до четворомеђе пута и катастарских парцела 4727, 4721 и 4722, скрећа ка западу, прати јужну и источну међу катастарске парцеле 4727, долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 8005 и 8006 где мења правац ка западу и пратећи северну и западну међу пута, катастарска парцела 8006 долази до тачке на међи пута и катастарске парцеле 4727 и пресецајући пут у правцу југоистока долази до тромеђе пута, катастарска парцела 8006 и катастарских парцела 4728 и 4730.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу катастарске парцеле 4730 до тромеђе државног пута IIа реда бр.104, катастарска парцела 7836 и катастарских парцела 4728 и 4730, пресеца државни пут, прати источну и јужну међу катастарске парцеле 5415, пресеца пут, катастарска парцела 8086 и наставља у правцу југа пратећи западну и јужну међу пута до тромеђе путева, катастарске парцеле 8086 и 8083 и катастарске парцеле 5445/1.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу пута, катастарска парцела 8083 до тромеђе путева, катастарске парцеле 8083 и 8084/1 и катастарске парцеле 5445/1, мења правац ка југу, прати источну међу катастарских парцела 5445/1 и 5460 и у правцу северозапада прати јужну и западну међу катастарске парцеле 5461 до тромеђе пута, катастарска парцела 8087 и катастарских парцела 5461 и 5489/1.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати северну међу пута до тромеђе пута, катастарска парцела 8087 и катастарске парцеле 5489/1 и границе грађевинског подручја насеља Нови Кнежевац, скреће у правцу севера, прати границу грађевинског подручја насеља до четворомеђе катастарских парцела 7833, 4096 и 4093 и границе грађевинског подручја насеља Нови Кнежевац.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну међу катастарске парцеле 4093, западну међу катастарске парцеле 4096, источну међу пута, катастарска парцела 7926 и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4054/1 и 7833.

Од тромеђе граница у правцу североистока пресеца катастарске парцеле 7833 и 7830, прати јужну међу железничке пруге, катастарска парцела 7929, пресеца канал, катастарска парцела 7750 и даље у правцу истока прати јужну међу пута, катастарска парцела 7934, пресеца га и даље у правцу истока прати јужну међу пута, катастарска парцела 7936 до тромеђе путева, катастарске парцеле 7936 и 7937 и канала, катастарска парцела 7752.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну и источну међу пута, катастарска парцела 7937 и јужну међу катастарских парцела 4205/2, 4205/1, 4207 и 4209 до тромеђе пута, катастарска парцела 7940 и катастарских парцела 4209 и 4211, мења правац ка југоистоку, прати западну међу пута и канала, катастарска парцела 7713 до тромеђе канала, катастарске парцеле 7713 и 7772 и катастарске парцеле 4418/2.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати јужну међу катастарске парцеле 4418/2 до тромеђе пута, катастарска парцела 7993 и катастарских парцела 4418/1 и 4418/2, мења правац ка југоистоку, прати источну међу пута, катастарска парцела 7993, канала катастарска парцела 7773, пресеца пут, катастарска парцела 7994 и наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 7995, пресеца га и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4406 и 4404.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле, пресеца канал, катастарска парцела 7772 и даље у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле 4372 до тромеђе пута, катастарска парцела 7997 и катастарских парцела 4372 и 4371, скреће у правцу југа и прати западну међу пута до тромеђе пута, катастарска парцела 7997, канала, катастарска парцела 7772 и катастарске парцеле 4504.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну међу канала до тромеђе канала, катастарска парцела 7772, пута, катастарска парцела 7995 и катастарске парцеле 4504, мења правац ка југу и прати источну међу пута и западну међу канала, катастарска парцела 7997, пресеца га и долази до тромеђе канала, катастарске парцеле 7997 и 7998 и катастарске парцеле 4469/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу канала, катастарска парцела 7998 до тачке на међи канала и катастарске парцеле 4469/1, пресеца канал и наставља у правцу североистока, прати западну међу канала, катастарска парцела 8000, западну међу катастарске парцеле 4490, северном међом катастарске парцеле 4490 долази до канала, катастарска парцела 8000 и даље у правцу североистока прати западну међу канала до тромеђе канала и катастарских парцела 4539 и 4491.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле 4539 до тромеђе канала, катастарска парцела 7999 и катастарских парцела 4539 и 4486, скреће у правцу југозапада, прати источну међу канала до тромеђе канала, катастарске парцеле 7999 и 7998 и катастарске парцеле 4470, пресеца канал, катастарска парцела 7998 и наставља у правцу југа његовом западном међом до најјужније међе канала, мења правац ка североистоку и прати источну међу до тромеђе канала, катастарска парцела 7998 и катастарских парцела 4469/4 и 4469/5.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу катастарске парцеле 4469/4, пресеца катастарску парцелу 4469/6, мења правца ка североистоку, прати северну међу катастарске парцеле 4469/1, долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 7838 и 4587 и катастарске парцеле 4469/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати северну међу катастарских парцела 7838 и 4695 и у правцу севера западном међом катастарских парцела 4695, 8002, 4697, 7977, 4292 и 7978 долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 7978 и 7979 и катастарске парцеле 4279 где мења правца ка југоистоку, прати северну међу пута, катастарска парцела 7978 и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4277 и 4278.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу катастарске парцеле 4277 до тромеђе канала, катастарска парцела 7713 и катастарских парцела 4277 и 4278, скреће ка северозападу и прати јужну међу канала, пресеца га и даље у правцу северозапада прати северну међу путева, катастарске парцеле 7960, 7957 и 7956 до тромеђе канала, катастарска парцела 7756, пута, катастарска парцела 7956 и катастарске парцеле 4230.

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну међу канала, катастарска парцела 7756, пресеца канал, катастарска парцела 7711, долази до границе катастарских општина Нови Кнежевац и Српски Крстур, мења правац ка северозападу, прати границу катастарских општина Нови Кнежевац и Српски Крстур до тромеђе канала 7711 (КО Нови Кнежевац), канала, катастарска парцела 3016/1 (КО Српски Крстур) и пута, катастарска парцела 3206 (КО Српски Крстур).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Српски Крстур и прати источну међу канала, катастарске парцеле 3016/1, 2893/13, 2893/14, 2893/15, 2893/16, 2893/17, 2893/18, 2893/19, 2893/20, 2893/21, 2893/22 и 2893/23 до тачке на међи катастарских парцела 2893/23 и 2893, наставља у правцу севера, пресеца канал, катастарске парцеле 2893/23 и 3039 и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 3039, пута, катастарска парцела 3065 и катастарске парцеле 2852/5.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати западну међу пута, пресеца канал, катастарска парцела 3016/2, мења правац ка североистоку и прати северну међу канала до тромеђе канала, катастарске парцеле 3016/2 и 3020 и катастарске парцеле 2015/1, скреће ка северу и прати западну међу канала, катастарска парцела 3020 до тромеђе канала, катастарска парцела 3020, пута, катастарска парцела 3062 и катастарске парцеле 2021/1.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну међу катастарске парцеле 3062 и северну границу грађевинског подручја насеља Српски Крстур, пресеца катастарску парцелу 1497, до пута, катастарска парцела 3085, мења правац ка истоку, прати јужну међу пута, катастарска парцела 3085 и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 3085 и 3086 и катастарске парцеле 1497.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу пута, катастарска парцела 3086 до тромеђе канала, катастарска парцела 3010 и путева, катастарске парцеле 3086 и 3092, мења правац ка истоку, дужином од око 520 m прати јужну међу канала, скреће ка северу, пресеца канал и атарски пут, катастарска парцела 3099 и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 1589 и 1598.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу катастарске парцеле 1589, пресеца пут, катастарска парцела 3098 и његовом северном међом у правцу истока долази до тромеђе пута, катастарска парцела 3098, катастарске парцеле 1635 и границе катастарских општина Српски Крстур и Ђала.

Од тромеђе граница у правцу севера прати границу катастарских општина Српски Крстур и Ђала и долази до почетне тачке описа обухвата Просторног плана.

Површина обухвата Просторног плана износи око 20019,00 ha.

2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје посебне намене у границама обухвата Просторног плана је дефинисано на четири локације.

Локација 1

Локација 1 се налази у потесу „Јарош“ и обухвата делове катастарских општина Мокрин, Сајан, Остојићево и Јазово.

Почетна тачка описа границе локације 1 се налази на тромеђи катастарских општина Мокрин, Црна Бара и Врбица.

Од тромеђе граница у правцу истока прати границу катастарских општина Мокрин и Врбица до тромеђе катастарских парцела 22669 и 16619 (КО Мокрин) и границе катастарских општина Мокрин и Врбица.

Од тромеђе граница наставља у правцу југозапада, прати источну међу катастарске парцеле 16556 до тромеђе пута, катастарска парцела 22664 и катастарских парцела 16556 и 16558, пресеца пут и мења правац ка северозападу и прати западну међу пута до тромеђе пута и катастарских парцела 16578 и 16579 где скреће ка југозападу и пратећи источну међу катастарске парцеле 16579 долази до тромеђе канала, катастарска парцела 22456/1 и катастарских парцела 16578 и 16579.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу канала, пресеца га и наставља у правцу југозапада пратећи јужну међу канала, катастарска парцела 22484/2 долази до тромеђе канала и државног пута IIа реда бр. 104, катастарска парцела 22553 и катастарске парцеле 15037/1, мења правац ка истоку, прати јужну међу државног пута, катастарске парцеле 22553 и 3990/1 до тромеђе улице Светог Саве, катастарска парцела 3990/1, пута, катастарска парцела 22657 и катастарске парцеле 15036.

Од тромеђе граница према југу прати западну међу пута, катастарска парцела 22657, пресеца пут, катастарска парцела 22654/1 и наставља у правцу југа пратећи западну међу пута, катастарска парцела 22656 и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 22656 и 22557/1 и катастарске парцеле 15104.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати северну међу пута, катастарска парцела 22557/1 до тромеђе пута и катастарских парцела 15005 и 22938, мења правац ка југу, пресеца пут и наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 22570, пресеца канал, катастарска парцела 22513 и у правцу југа наставља западном међом пута, катастарска парцела 22571, пресеца канал, катастарска парцела 22510 и пратећи западну међу пута, катастарска парцела 22572 долази до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 22510 и катастарске парцеле 21790.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну и западну међу канала до тромеђе канала, катастарска парцела 22510 и катастарских парцела 21897 и 21898, мења правац ка западу и прати јужну међу катастарске парцеле 21898, пресеца пут, катастарска парцела 22783 и пратећи његову западну међу у правцу југа а затим источну у правцу севера долази до тромеђе пута, катастарска парцела 22783 и катастарских парцела 21853 и 21854/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати источну међу катастарске парцеле 21853, пресеца канал, катастарска парцела 22514/1 и западном међом пута, катастарска парцела 22822 долази до тромеђе пута и катастарских парцела 22002 и 22018/1, мења правац ка западу и прати јужну међу катастарске парцеле 22002 до тромеђе катастарских парцела 22002, 22017 и 22018/2, скреће ка југозападу и прати источну међу катастарских парцела 22018/2 и 22016/2 до четворомеђе катастарских парцела 22002, 22016/2, 22016/1 и 22015.

Од четворомеђе граница у правцу запада прати северну међу катастарске парцеле 22015 и 22819 до тромеђе катастарских парцела 22002, 22819 и 22008/1, мења правац ка северу и прати западну међу катастарске парцеле 22002 и јужну међу катастарске парцеле 22393 и долази до тромеђе катастарских парцела 22393, 22392/23 и 22392/24. Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, катастарска парцела 22392/24, пресеца пут, катастарска парцела 22818/1, мења правац ка западу, прати јужну међу путева, катастарске парцеле 22818/1, 22816/1 и 22816/2 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22816/2 и 22412/3 и катастарске парцеле 22412/17.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 22412/3, пресеца пут, катастарска парцела 22814/3 и даље ка југу прати западну међу пута, катастарска парцела 22387/4 до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 22387/7 и катастарске парцеле 22387/29.

Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу канала до тромеђе канала, пута, катастарска парцела 22806/3 и катастарске парцеле 22387/9, мења правац ка истоку и прати западну и северну међу пута, катастарска парцела 22806/3 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22806/3 и 22812 и катастарске парцеле 22390/2.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, катастарска парцела 22812 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22812 и 22801/2 и катастарске парцеле 22332/3, мења правац ка југоистоку и прати северну међу пута, катастарска парцела 22801/2 до тромеђе пута и катастарских парцела 22156 и 22155.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле 22156 и западну међу пута, катастарска парцела 22520 до тромеђе путева, катастарске парцеле 22520 и 22821 и катастарске парцеле 22155, мења правац ка југу и прати западну међу пута, катастарска парцела 22821, пресеца пут, катастарска парцела 22800 до границе катастарских општина Мокрин и Иђош, скреће ка западу и пратећи границу катастарских општина Мокрин и Иђош долази до тромеђе катастарских општина Мокрин, Иђош и Сајан.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Иђош и Сајан до тромеђе пута, катастарска парцела 3801 и катастарске парцеле 3596 (КО Сајан) и границе катастарских општина Иђош и Сајан, мења правац ка западу, прелази у катастарску општину Сајан и прати јужну и западну међу пута, катастарска парцела 3801 до тромеђе путева, катастарске парцеле 3801 и 3734 и катастарске парцеле 3596. Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну и северну међу катастарске парцеле 3596 до тромеђе катастарских парцела 3596 и 1838 и границе катастарских општина Сајан и Остојићево, мења правац ка североистоку, прати границу катастарских општина Сајан и Остојићево до тачке на међи катастарске парцеле 1837 (КО Сајан) и 1315 (КО Остојићево), у правцу северозапада прелази у катастарску општину Остојићево и пресецајући катастарску парцелу 1315 долази до тромеђе катастарских парцела 1315, 1313 и 1312.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада, прати источну међу канала, катастарска парцела 1313, пресеца канал, катастарска парцела 1311, мења правац ка западу и прати северну међу канала, катастарска парцела 1311, пресеца катастарске парцеле 1318 и 1317 и даље у правцу севера прати западну међу катастарске парцеле 1317 до тромеђе катастарских парцела 1317 и 1320 и границе катастарских општина Остојићево и Јазово.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Остојићево и Јазово до тромеђе катастарских парцела 1320 (КО Остојићево) и реке Златице, катастарска парцела 1990 (КО Јазово) и катастарске парцеле 1989 (КО Јазово), у правцу северозапада прелази у катастарску општину Јазово и прати источну међу реке Златице, катастарске парцеле 1990 и 2639 до тромеђе реке Златице, катастарска парцела 2639 и катастарских парцела 2529 и 2532.

Од тромеђе граница наставља у правцу истока, прати западну и јужну међу катастарске парцеле 2529, пресеца катастарску парцелу 2531 до тромеђе катастарских парцела 2531, 2527 и 2640/1, наставља према истоку и прати западну, јужну и источну међу реке Златице, катастарска парцела 2604/1 и 2705 и долази до тромеђе реке Златице, катастарска парцела 2705 (КО Јазово) и атарског пута, катастарска парцела 5535 (КО Остојићево) и катастарске парцеле 5630 (КО Остојићево).

Од тромеђе граница у правцу североистока прелази у катастарску општину Остојићево, прати јужну међу атарског пута, катастарска парцела 5535 до тромеђе пута и катастарских парцела 5588 и 5589, мења правац ка југу, прати западну међу катастарске парцеле 5588 до тромеђе атарског пута, катастарска парцела 5758 и катастарских парцела 5588 и 5589.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу атарског пута до тромеђе атарског пута, катастарска парцела 5758 (КО Остојићево), катастарске парцеле 5539 (КО Остојићево) и катастарске парцеле 2823 (КО Јазово), мења правац ка северу, прати границу катастарских општина Остојићево и Јазово и долази до тромеђе катастарских општина Остојићево, Јазово и Црна Бара.

Од тромеђе граница прелази у катастарску општину Црна Бара, у правцу севера прати западну међу катастарских парцела 2280, 2279 и 2278 и долази до тромеђе катастарских парцела 2278 и 3456 (КО Црна Бара) и 22447 (КО Мокрин).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Мокрин, прати источну међу реке Златице, катастарске парцеле 22450 и 22447 и долази до тромеђе реке Златице, катастарска парцела 22447 и катастарских парцела 15819 и 15820/1, у правцу севера пресеца реку Златицу и наставља у правцу севера и прати западну међу реке Златице, границу катастарских општина Мокрин и Црна Бара до тромеђе реке Златице, катастарске парцеле 22447 и 22453 (КО Мокрин) и катастарске парцеле 1880 (КО Црна Бара).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Мокрин, пресеца реку Златицу, катастарска парцела 22452, наставља у правцу севера и прати источну међу реке Златице, катастарске парцеле 22452 и 22447 до тромеђе катастарских парцела 22447 и 16371 (КО Мокрин) и 1840 (КО Врбица), која је уједно и почетна тачка описа границе локације 1.

Површина обухвата локације 1 износи око 9590,67 ha.

Локација 2

Локација 2 се налази у потесу „Сигет“ и обухвата делове катастарских општина Српски Крстур и Банатско Аранђелово.

Почетна тачка описа границе локације 2 се налази на тромеђи атарског пута, катастарска парцела 2508 (КО Ђала), катастарске парцеле 1574 (КО Ђала) и атарског пута, катастарска парцела 3103 (ко Српски Крстур).

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати границу катастарских општина Српски Крстур и Ђала до тромеђе катастарских општина Српски Крстур, Ђала и Мајдан.

Од тромеђе граница у правцу југа прати границу катастарских општина Српски Крстур и Мајдан, прелази у катастарску општину Банатско Аранђелово, мења правац ка југоистоку и прати северну међу катастарске парцеле 4508/2, јужну међу катастарске парцеле 4058/1, западну, северну и источну међу катастарске парцеле 4641/2 и даље у правцу југоистока прати јужну међу катастарских парцела 4507/2, 4507/4 и 4507/1 и долази до тромеђе катастарских парцела 4507/1, 2145 и 4642.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 4642 до тромеђе путева, катастарске парцеле 4640 и 4642 и катастарске парцеле 2145, мења правац ка југозападу и прати северну међу пута, катастарска парцела 4640 до јужне међе катастарске парцеле 2144, у правцу југа пресеца пут, катастарска парцела 4640 и канал, катастарска парцела 4509/1, наставља у правцу југа пратећи западну међу канала до тачке на јужној међи катастарске парцеле 2241, у правцу југа пресеца канал и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 4509/1, пута, катастарска парцела 4678 и катастарске парцеле 2255.

Од тромеђе граница наставља у правцу југа, прати западну међу пута до тромеђе путева, катастарске парцеле 4678 и 4673 и катастарске парцеле 2243, мења правац ка истоку и пратећи северну међу пута, катастарска парцела 4673 и канала, катастарска парцела 4512, скреће ка југозападу, пресеца канал и прати западну међу канала, катастарска парцела 4512 до тромеђе канала, катастарске парцеле 4509/1 и 4512 и пута, катастарска парцела 4694.

Од тромеђе граница наставља у правцу југоистока и прати северну међу канала, катастарске парцеле 4509/1 и 4509/2 и долази до тромеђе канала, катастарске парцеле 4509/2 и 4506/1 и катастарске парцеле 2310/2, мења правац ка југу, пресеца канал и наставља у правцу југозапада пратећи западну међу канала, катастарска парцела 4506/1 до тромеђе канала, катастарска парцела 4506/1, катастарске парцеле 2378 и границе катастарских општина Банатско Аранђелово и Нови Кнежевац.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати границу катастарске општине Нови Кнежевац са катастарским општинама Банатско Аранђелово и Српски Крстур до тромеђе канала 7711 (КО Нови Кнежевац), канала, катастарска парцела 3016/1 (КО Српски Крстур) и пута, катастарска парцела 3206 (КО Српски Крстур).

Од тромеђе граница у правцу севера прелази у катастарску општину Српски Крстур и прати источну међу канала, катастарске парцеле 3016/1, 2893/13, 2893/14, 2893/15, 2893/16, 2893/17, 2893/18, 2893/19, 2893/20, 2893/21, 2893/22 и 2893/23 до тачке на међи катастарских парцела 2893/23 и 2893, наставља у правцу севера, пресеца канал, катастарске парцеле 2893/23 и 3039 и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 3039, пута, катастарска парцела 3065 и катастарске парцеле 2852/5.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати западну међу пута, пресеца канал, катастарска парцела 3016/2, мења правац ка североистоку и прати северну међу канала до тромеђе канала, катастарске парцеле 3016/2 и 3020 и катастарске парцеле 2015/1, скреће ка северу и прати западну међу канала, катастарска парцела 3020 до тромеђе канала, катастарска парцела 3020, пута, катастарска парцела 3062 и катастарске парцеле 2021/1.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну међу катастарске парцеле 3062 и северну границу грађевинског подручја насеља Српски Крстур, пресеца катастарску парцелу 1497, до пута, катастарска парцела 3085, мења правац ка истоку, прати јужну међу пута, катастарска парцела 3085 и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 3085 и 3086 и катастарске парцеле 1497.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу пута, катастарска парцела 3086 до тромеђе канала, катастарска парцела 3010 и путева, катастарске парцеле 3086 и 3092, мења правац ка истоку, дужином од око 520 m прати јужну међу канала, скреће ка северу, пресеца канал и атарски пут, катастарска парцела 3099 и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 1589 и 1598.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу катастарске парцеле 1589, пресеца пут, катастарска парцела 3098 и његовом северном међом у правцу истока долази до тромеђе пута, катастарска парцела 3098, катастарске парцеле 1635 и границе катастарских општина Српски Крстур и Ђала.

Од тромеђе граница у правцу севера прати границу катастарских општина Српски Крстур и Ђала и долази до почетне тачке описа локације 2.

Површина обухвата локације 2 износи око 4333,44 ha.

Локација 3

Локација 3 се налази јужно од локалитета „Сигет“ и обухвата делове катастарских општина Нови Кнежевац и Црна Бара.

Почетна тачка описа границе локације 3 се налази у катастарској општини Нови Кнежевац на тромеђи атарског пута, катастарска парцела 7978 и катастарских парцела 4277 и 4278.

Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу атарског пута а затим западном међом канала у правцу севера долази до тромеђе канала, катастарске парцеле 7768 и 7713 и катастарске парцеле 4272.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу канала, катастарска парцела 7713 до тромеђе канала, атарског пута, катастарска парцела 7767 и катастарске парцеле 4254, мења правац ка северу, пресеца канал, катастарска парцела 7713 и западном међом канала, катастарска парцела 7837 долази до тромеђе канала, атарског пута, катастарска парцела 7973 и катастарске парцеле 4252.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати источну међу атарског пута, пресеца канал, катастарска парцела 7763, скреће ка југистоку и пратећи северну међу канала долази до тромеђе канала, катастарска парцела 7763, пута, катастарска парцела 7837 и катастарске парцеле 4247.

Од тромеђе граница у правцу истока дужином од око 315 m прати северну међу пута, катастарска парцела 7837, пресеца га и у правцу југа прати источну међу канала, катастарска парцела 7778 до тромеђе канала, катастарске парцеле 7778 и 7713 и атарског пута, катастарска парцела 8014.

Од тромеђе граница у правцу истока прати северну међу канала, катастарска парцела 7713, пресеца канал, катастарска парцела 7711 и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 7711 (КО Нови Кнежевац), канала, катастарска парцела 4355/1 (КО Банатско Аранђелово) и катастарске парцеле 3827 (КО Банатско Аранђелово).

Од тромеђе граница у правцу југа дужином од око 3150 m прати границу катастарских општина Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово до тачке на граници катастарских општина где мења правац ка југу, прелази у катастарску општину Нови Кнежевац, пресеца атарски пут, катастарска парцела 8044/1, канал, катастарска парцела 7797 и прати источну међу канала, катастарска парцела 7711 до тромеђе канала, атарског пута, катастарска парцела 8045 и катастарске парцеле 5011.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу атарских путева, катастарске парцеле 8045 и 8047, пресеца канал, катастарска парцела 7800 и даље ка југу прати источну међу атарских путева, катастарске парцеле 8049, 8051, 8053 и 8054, успут пресеца канале, катастарске парцеле 7802/1, 7804/1 и 7805/1 и пресецајући атарски пут, катастарска парцела 8055 долази до тромеђе атарских путева, катастарске парцеле 8055 и 8056 и катастарске парцеле 5030.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати јужну међу атарског пута 8055, пресеца атарски пут, катастарска парцела 8053/2, мења правац ка југоистоку, прати границу катастарских општина Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово до тромеђе катастарских општина Нови Кнежевац, Банатско Аранђелово и Црна Бара, скреће у правцу југа и прати границу катастарских општина Нови Кнежевац и Црна Бара до тромеђе атарског пута, катастарска парцела 8053/2 (КО Нови Кнежевац) и катастарских парцела 2389 и 2330 (КО Црна Бара).

Од тромеђе граница у правцу југоистока прелази у катастарску општину Црна Бара и прати северну међу катастарске парцеле 2330, пресеца канал, катастарска парцела 3393 и даље у правцу југоистока прати западну међу катастарских парцела 2371, 2366 и 2360, пресеца канал, катастарска парцела 3394 и истпчном међом катастарске парцеле 2348 долази до тромеђе катастарских парцела 2342, 2348 и 2835, мења правац ка југоистоку и прати источну међу катастарских парцела 2348, 2342 и 2341 и долази до четворомеђе пута, катастарске парцеле 2319 и 1307 и катастарских парцела 2341 и 389/4.

Од четворомеђе граница у правцу северозапада прати северну међу пута, катастарска парцела 2319 и западну међу пута, катастарска парцела 2339 и катастарске парцеле 2322, мења правац ка северу и прати западну међу пута, катастарска парцела 2339 до тромеђе пута и катастарских парцела 2334 и 2329, скреће у правцу запада, прати северну и западну међу катастарске парцеле 2329 и долази до тромеђе катастарских парцела 2332, 2329 и 2328.

Од тромеђе граница наставља у правцу северозапада и прати западну међу катастарске парцеле 2332 до тромеђе катастарских парцела 2332 и 2297 и границе катастарских парцела Црна Бара и Нови Кнежевац, мења правац ка западу и прати границу катастарских општина Црна Бара и Нови Кнежевац до тромеђе путева, катастарске парцеле 7843 и 8058/2 и границе катастарских општина Црна Бара и Нови Кнежевац.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастарску општину Нови Кнежевац, прати источну међу пута, катастарска парцела 7843 до тромеђе путева, катастарске парцеле 7843 и 8060 и катастарске парцеле 5062, мења правац ка северу, прати источну међу пута, катастарска парцела 8060 и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 8060 и 8062 и катастарске парцеле 5073.

Од тромеђе граница у правцу севера прати источну међу пута, катастарска парцела 8062 до тромеђе путева, катастарске парцеле 8062 и 8064 и катастарске парцеле 5073, скреће ка југу , прати источну међу пута, катастарска парцела 8064 до тачке на међи пута и катастарске парцеле 5075, мења правац ка западу, пресеца пут и долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 8064 и 8065 и катастарске парцеле 5195/2.

Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу пута, катастарска парцела 8065 до тромеђе путева, катастарске парцеле 8065 и 8066 и катастарске парцеле 5195/2, мења правац ка северу, прати источну међу путева, катастарске парцеле 8066 и 8042 до тачке на међи пута, катастарска парцела 8042 и катастарске парцеле 5004/1 и пресецајући пут долази до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 7795 и катастарске парцеле 5196.

Од тромеђе граница у правцу запада прати јужну и западну међу канала до тромеђе канала и катастарских парцела 5199 и 5200, скреће у правцу запада, прати јужну међу катастарске парцеле 5200 до тромеђе катастарских парцела 5199, 5200 и 5174, мења правац ка северу и прати западну међу катастарских парцела 5200 и 5201 и долази до тромеђе пута, катастарска парцела 8072 и катастарских парцела 5201 и 5205.

Од тромеђе граница наставља у правцу североистока, прати источну међу пута до тромеђе пута, канала, катастарска парцела 7795 и катастарске парцеле 5201, мења правац ка северу, прати западну међу канала до тромеђе канала, пута, катастарска парцела 8037 и катастарске парцеле 4972.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну и западну међу катастарске парцеле 4972 и 4971 и западном међом катастарске парцеле 4972 долази до тромеђе пута, катастарска парцела 8018 и катастарских парцела 4972 и 4956/11, пресеца пут и наставља у правцу северозапада пратећи северну међу пута, катастарска парцела 8018 долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4788 и 4790.

Од тромеђе граница наставља у правцу севера, прати западну међу катастарских парцела 4788 и 4789, канала, катастарске парцеле 7785 и 7783 и долази до тромеђе канала, катастарска парцела 7783, пута, катастарска парцела 8021 и катастарске парцеле 4759.

Од тромеђе граница у правцу запада прати северну међу пута, катастарска парцела 8021, пресеца канал, катастарска парцела 7788, наставља у правцу запада, прати северну међу пута, катастарска парцела 8008 и долази до тромеђе пута, канала, катастарске парцеле 7788 и 7789.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну међу канала, катастарска парцела 7788, пресеца државни пут IIа реда бр.104, катастарска парцела 7836, скреће у правцу североистока, прати западну међу државног пута до тачке на међи државног пута и канала, катастарска парцела 7767 где скреће у правцу северозапада, пресеца канал и наставља у истом правцу и прати северну међу канала до тромеђе канала и катастарских парцела 4259 и 7974.

Од тромеђе граница у правцу северозапада пресеца канал, прати западну, јужну и источну међу катастарске парцеле 4699 до тромеђе пута, катастарска парцела 8003 и катастарских парцела 4699 и 4700, наставља у правцу северозапада, прати северну међу пута до тачке на међи пута и катастарске парцеле 4699 у правцу југозапада пресеца пут и долази до тромеђе путева, катастарска парцела 8003 и 8005 и катастарске парцеле 4727.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу пута, катастарска парцела 8005 до четворомеђе пута и катастарских парцела 4727, 4721 и 4722, скрећа ка западу, прати јужну и источну међу катастарске парцеле 4727, долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 8005 и 8006 где мења правац ка западу и пратећи северну и западну међу пута, катастарска парцела 8006 долази до тачке на међи пута и катастарске парцеле 4727 и пресецајући пут у правцу југоистока долази до тромеђе пута, катастарска парцела 8006 и катастарских парцела 4728 и 4730.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу катастарске парцеле 4730 до тромеђе државног пута IIа реда бр.104, катастарска парцела 7836 и катастарских парцела 4728 и 4730, пресеца државни пут, прати источну и јужну међу катастарске парцеле 5415, пресеца пут, катастарска парцела 8086 и наставља у правцу југа пратећи западну и јужну међу пута до тромеђе путева, катастарске парцеле 8086 и 8083 и катастарске парцеле 5445/1.

Од тромеђе граница у правцу истока прати јужну међу пута, катастарска парцела 8083 до тромеђе путева, катастарске парцеле 8083 и 8084/1 и катастарске парцеле 5445/1, мења правац ка југу, прати источну међу катастарских парцела 5445/1 и 5460 и у правцу северозапада прати јужну и западну међу катастарске парцеле 5461 до тромеђе пута, катастарска парцела 8087 и катастарских парцела 5461 и 5489/1.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати северну међу пута до тромеђе пута, катастарска парцела 8087 и катастарске парцеле 5489/1 и границе грађевинског подручја насеља Нови Кнежевац, скреће у правцу севера, прати границу грађевинског подручја насеља до четворомеђе катастарских парцела 7833, 4096 и 4093 и границе грађевинског подручја насеља Нови Кнежевац.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати источну међу катастарске парцеле 4093, западну међу катастарске парцеле 4096, источну међу пута, катастарска парцела 7926 и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4054/1 и 7833.

Од тромеђе граница у правцу североистока пресеца катастарске парцеле 7833 и 7830, прати јужну међу железничке пруге, катастарска парцела 7929, пресеца канал, катастарска парцела 7750 и даље у правцу истока прати јужну међу пута, катастарска парцела 7934, пресеца га и даље у правцу истока прати јужну међу пута, катастарска парцела 7936 до тромеђе путева, катастарске парцеле 7936 и 7937 и канала, катастарска парцела 7752.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну и источну међу пута, катастарска парцела 7937 и јужну међу катастарских парцела 4205/2, 4205/1, 4207 и 4209 до тромеђе пута, катастарска парцела 7940 и катастарских парцела 4209 и 4211, мења правац ка југоистоку, прати западну међу пута и канала, катастарска парцела 7713 до тромеђе канала, катастарске парцеле 7713 и 7772 и катастарске парцеле 4418/2.

Од тромеђе граница у правцу југозапада прати јужну међу катастарске парцеле 4418/2 до тромеђе пута, катастарска парцела 7993 и катастарских парцела 4418/1 и 4418/2, мења правац ка југоистоку, прати источну међу пута, катастарска парцела 7993, канала катастарска парцела 7773, пресеца пут, катастарска парцела 7994 и наставља у правцу југа и прати западну међу пута, катастарска парцела 7995, пресеца га и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4406 и 4404.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле, пресеца канал, катастарска парцела 7772 и даље у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле 4372 до тромеђе пута, катастарска парцела 7997 и катастарских парцела 4372 и 4371, скреће у правцу југа и прати западну међу пута до тромеђе пута, катастарска парцела 7997, канала, катастарска парцела 7772 и катастарске парцеле 4504.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прати јужну међу канала до тромеђе канала, катастарска парцела 7772, пута, катастарска парцела 7995 и катастарске парцеле 4504, мења правац ка југу и прати источну међу пута и западну међу канала, катастарска парцела 7997, пресеца га и долази до тромеђе канала, катастарске парцеле 7997 и 7998 и катастарске парцеле 4469/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати западну међу канала, катастарска парцела 7998 до тачке на међи канала и катастарске парцеле 4469/1, пресеца канал и наставља у правцу североистока, прати западну међу канала, катастарска парцела 8000, западну међу катастарске парцеле 4490, северном међом катастарске парцеле 4490 долази до канала, катастарска парцела 8000 и даље у правцу североистока прати западну међу канала до тромеђе канала и катастарских парцела 4539 и 4491.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати јужну међу катастарске парцеле 4539 до тромеђе канала, катастарска парцела 7999 и катастарских парцела 4539 и 4486, скреће у правцу југозапада, прати источну међу канала до тромеђе канала, катастарске парцеле 7999 и 7998 и катастарске парцеле 4470, пресеца канал, катастарска парцела 7998 и наставља у правцу југа његовом западном међом до најјужније међе канала, мења правац ка североистоку и прати источну међу до тромеђе канала, катастарска парцела 7998 и катастарских парцела 4469/4 и 4469/5.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу катастарске парцеле 4469/4, пресеца катастарску парцелу 4469/6, мења правца ка североистоку, прати северну међу катастарске парцеле 4469/1, долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 7838 и 4587 и катастарске парцеле 4469/1.

Од тромеђе граница у правцу југоистока прати северну међу катастарских парцела 7838 и 4695 и у правцу севера западном међом катастарских парцела 4695, 8002, 4697, 7977, 4292 и 7978 долази до тромеђе путева, катастарске парцеле 7978 и 7979 и катастарске парцеле 4279 где мења правца ка југоистоку, прати северну међу пута, катастарска парцела 7978 и долази до тромеђе пута и катастарских парцела 4277 и 4278, која је уједно и почетна тачка описа локације 3.

Површина обухвата локације 3 износи око 2365,85 ha.

Локација 4

Локација 4 се налази у потесу „Кочоват“ и обухвата део катастарске општине Банатско Аранђелово.

Почетна тачка описа границе локације 4 се налази на тромеђи путева, катастарске парцеле 4767 и 4771 (КО Банатско Аранђелово) и границе катастарских општина Банатско Аранђелово и Врбица.

Од тромеђе граница у правцу северозапада прелази у катастарску општину Банатско Аранђелово и у правцу североистока прати источну међу пута, катастарска парцела 4767 до тромеђе путева, катастарске парцеле 4767 и 4769 и канала, катастарска парцела 4570.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати источну међу канала, катастарска парцела 4570, пресеца канал, катастарска парцела 4569 и мења правац ка северозападу, прати северну међу канала, катастарска парцела 4569 и у правцу запада прати северну међу канала, катастарска парцела 3019 до тромеђе канала, катастарске парцеле 3019 и 4567 и катастарске парцеле 3020.

Од тромеђе граница у правцу севера пресеца канал, катастарска парцела 4567 и пут, катастарска парцела 4758 и наставља у правцу североистока пратећи источну међу канала, катастарске парцеле 2923 и 2926 до тромеђе канала, катастарске парцеле 2926 и 4567 и катастарске парцеле 2929.

Од тромеђе граница у правцу североистока прати северну међу канала, катастарска парцела 4567, пресеца катастарске парцеле 4560 и 4746 до државне границе Републике Србије и Републике Румуније, мења правац ка југоистоку и пратећи државну

границу долази до тремеђе путева, катастарске парцеле 4746 и 4771, наставља у правцу југозапада и пратећи границу катастарских општина Банатско Аранђелово и Врбица долази до почетне тачке описа локације 4.

Површина обухвата локације 4 износи око 402,04 ha.

Укупна површина подручја посебне намене износи око 16692,00 ha.

2.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.3.1. Опис граница просторних целина подручја посебне намене

Подручје посебне намене чине следеће просторне целине:

- просторна целина заштићеног подручја - Резервата (Резерват дефинисан Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18)) и
- просторна целина од утицаја на заштићено природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене).

Просторна целина заштићеног подручја - Резервата¹

Резерват се састоји од три међусобно раздвојена локалитета: „Јарош“, „Сигет“ и „Кочоват“.

Локалитет „Јарош“

Почетна тачка описа границе локалитета је међна тачка КО Мокрин и КО Сајан, односно јужна међна тачка кат. парц. број 22496 КО Мокрин. Граница иде на север западном међном линијом кат. парц. број 22496 до кат. парц. број 22497. Скреће на североисток и иде кат. парц. број 22497 до наспрам међне тачке кат. парц. број 22396. Скреће на североисток, пресеца кат. парц. број 22497 и наставља међном линијом кат. парц. број 22396 до кат. парц. број 22515 (пут). Наставља на североисток, пресеца кат. парц. број 22515 (пут) и кат. парц. број 22001, до тремеђе кат. парц. бр. 21977, 21979 и 22001. У истом правцу иде међном линијом кат. парц. бр. 21977 и 21979 до кат. парц. број 22790. Скреће на север међном линијом кат. парц. бр. 22790 и 21977 и кат. парц. бр. 22790 и 21971 до кат. парц. број 22514 (пут). Скреће на југоисток, пресеца кат. парц. број 22514 (пут) и иде њеном северном међном линијом до кат. парц. број 21969. Граница иде на исток међном линијом кат. парц. бр. 21968 и 21969 до кат. парц. број 22785. Скреће на северозапад западном међном линијом кат. парц. број 22785 до кат. парц. број 22559 (пут Мокрин-Падеј). Наставља на север и пресеца кат. парц. број 22559 до кат. парц. број 22645. Скреће на северозапад западном међном линијом кат. парц. број 22645, пресеца кат. парц. број 22510 и наставља кат. парц. број 22646 до кат. парц. број 22484/2. Граница се ломи на југозапад и иде источном међном линијом кат. парц. број 22484/2 до наспрам међне тачке кат. парц. број 22637. Пресеца кат. парц. број 22484/2 (пут) и наставља западном међном линијом кат. парц. број 22637 до кат. парц. број 22630 и ломи се на запад јужном међном линијом кат. парц. број 22630 до наспрам међне тачке кат. парц. број 15608/26. Скреће на север кат. парц. број 15608/26, до кат. парц. број 22628 којом иде на југозапад до наспрам јужне међне тачке кат. парц. број 15923. Граница се ломи на север, пресеца кат. парц. број 22628 и иде међном линијом кат. парц. број 15924 и 15923, кат. парц. бр. 15925 и 15926, као и

¹ Границе Резервата, односно границе три међусобно раздвојена локалитета - „Јарош“, „Сигет“ и „Кочоват“ од којих се Резерват састоји, дефинисане су Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18)

кат. парц. бр. 15926 и 15927 до пута. Пресеца пут и наставља међном линијом кат. парц. бр. 1591 и 15913 и кат. парц. бр. 15910 и 15911 до кат. парц. број 22616 (пут). Скреће на југозапад путем до наспрам међне тачке кат. парц. број 15904. Ломи се на северозапад, пресеца кат. парц. број 22616 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 15904 и 15903 до кат. парц. број 22485. Иде на запад јужном међном линијом кат. парц. број 22485 до кат. парц. број 22455. Граница наставља на запад, обухвата у целисти кат. парц. број 22455 до међне линије КО Банатски Моноштор и КО Мокрин. Наставља међном линијом катастарских општина до тремеђе КО Јазово, КО Банатски Моноштор и КО Мокрин. Граница скреће на запад, па на југ, пратећи међну линију КО Јазово и КО Банатски Моноштор, до тремеђе КО Јазово, КО Банатски Моноштор и КО Остојићево. Ломи се на југ међном линијом КО Јазово и КО Остојићево до североисточне међне тачке кат. парц. број 5759 КО Остојићево. Скреће на југоисток путем до северозападне међне тачке кат. парц. број 5666. Даље скреће на северозапад путем до међне тачке разграничења КО Јазово и КО Остојићево наспрам северозападне међне тачке кат. парц. број 5621 КО Остојићево. Граница се ломи на југ па на исток, пратећи међну линију разграничења двеју КО до северозападне међне тачке кат. парц. број 5663 КО Остојићево. Граница иде на север западном међном линијом кат. парц. бр. 2705 и 2640, пресеца кат. парц. број 2531 (пут) наставља западном међном линијом кат. парц. број 2529 до кат. парц. број 2639 КО Јазово (река Златица). Наставља на запад и југ реком Златицом до кат. парц. број 2638, пресеца кат. парц. број 2638 до тремеђе кат. парц. бр. 1990, 2222 и 2236. Скреће на исток и прати јужну и западну међну линију кат. парц. број 2236 до тремеђе кат. парц. бр. 1926, 2236 и 1925. Скреће на запад, јужном међном линијом кат. парц. број 1926 (пут), до јужне међне тачке кат. парц. број 1907. Скреће на северозапад, југозападном међном линијом кат. парц. број 1907 до кат. парц. број 1990 КО Јазово (река Златица). Ломи се на југ реком Златицом (кат. парц. бр. 1990, КО Јазово и 1321 КО Остојићево) до Фекетерске пумпе. Граница скреће на исток, пресеца кат. парц. бр. 1320, 1317 и 1318 и наставља на исток међном линијом кат. парц. бр. 1310 и 1311. Затим се ломи на југ међном линијом кат. парц. бр. 1312 и 1313 до линије разграничења КО Остојићево и КО Сајан. Граница иде на исток, северном међном линијом кат. парц. број 3603 КО Сајан до наспрам североисточне међне тачке кат. парц. број 1842. Ломи се на југ, па на исток, пресеца кат. парц. број 3603 (канал), иде међном линијом кат. парц. бр. 1842 и 1875, кат. парц. бр. 1875 и 1891, кат. парц. бр. 1874 и 1891, кат. парц. бр. 1873 и 1891, кат. парц. бр. 1868 и 1891, кат. парц. бр. 1869 и 1891, кат. парц. бр. 1902 и 1891, кат. парц. бр. 1902 и 1898, кат. парц. бр. 1899 и 1898, кат. парц. бр. 1902 и 3596, као и кат. парц. бр. 1902 и 1901. Граница наставља на североистока јужном међном линијом кат. парц. број 1902 до кат. парц. број 3608 (канал).

У правцу истока сече кат. парц. број 2608 и иде северозападном међном линијом кат. парц. број 3694 до кат. парц. број 3610 (канал). Пресеца канал и наставља на североисток, северозападном међном линијом кат. парц. број 3695 до кат. парц. број 1965 (канал). У правцу севера сече кат. парц. број 1965 и наставља на север западном међном линијом кат. парц. број 3598 до почетне тачке описа границе.

Локалитет „Сигет“

Почетна тачка описа границе локалитета је међна тачка КО Нови Кнежевац и КО Банатско Аранђелово, односно југозападна међна тачка кат. парц. број 4506 КО Банатско Аранђелово. Граница иде на североисток кат. парц. број 4506 до кат. парц. број 4509. Наставља на североисток кат. парц. број 4509 до пута, кат. парц. број 4640. Иде даље једним делом кат. парц. број 4640, затим скреће на север кат. парц. број 4642 до канала, кат. парц. број 4507. Ломи се на запад, идући кат. парц. број 4507, затим кат. парц. број 4508 до међне тачке КО Банатско Аранђелово и КО Српски Крстур. Граница наставља на запад кат. парц. број 3039 КО Српски Крстур до кат. парц. број 3067 (пут). Скреће на југоисток кат. парц. број 3067 до кат. парц. број 3209. Скреће на југозапад кат. парц. број 3209, пресеца кат. парц. број 3041 и наставља на југозапад кат. парц. број 3208 до кат. парц. број 3210 (пут). Ломи се на југоисток кат. парц. број 3210 до кат. парц. број 3049 којом иде на југ до кат. парц. број 3051,

наставља према југу кат. парц. број 3051 до међне тачке са кат. парц. број 3220, ломи се на северозапад том парцелом. Потом иде према северу ивицом кат. парц. број 2966, обухватајући је и наставља на северозапад кат. парц. број 3220. Ломи се на југ уз кат. парц. број 2967 и обухвата је, прати јужну ивицу парцеле. Граница скреће на југоисток међном линијом КО Српски Крстур и КО Нови Кнежевац, а затим границом КО Банатско Аранђелово и КО Нови Кнежевац до почетне тачке описа границе.

Локалитет „Кочоват“

Почетна тачка описа границе локалитета „Кочоват“ је међна тачка КО Врбица и КО Банатско Аранђелово, односно јужна међна тачка кат. парц. број 4574 КО Банатско Аранђелово. Граница иде на север кат. парц. број 4574 до кат. парц. број 4570. Скреће на североисток кат. парц. број 4570 до кат. парц. број 4569 којом иде на северозапад до кат. парц. број 3019. Наставља на северозапад кат. парц. број 3019 до кат. парц. број 4758. Пресеца кат. парц. број 4758 и иде на североисток кат. парц. број 2923 до кат. парц. број 4752 (пут). Пресеца пут и наставља на североисток кат. парц. број 2926 до кат. парц. број 4567. Граница иде даље у истом правцу кат. парц. број 4567 до кат. парц. број 4560. Наставља у истом правцу пресецајући кат. парц. број 4560 и 4746 до државне границе са Румунијом. Скреће на југоисток и прати државну границу све до тремеђе Румуније, КО Врбица и КО Банатско Аранђелово. Даље скреће на југозапад, пратећи међну линију КО Врбица и КО Банатско Аранђелово до почетне тачке описа границе.

Површина локалитета Јарош износи око 4256,90 ha.

Површина локалитета Сигет износи око 2140, 83 ha.

Површина локалитета Кочоват износи око 402,04 ha.

Укупна површина Резервата износи око 6799,77 ha.

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро дефинисана је у оквиру подручја посебне намене, односно у оквиру три локације подручја посебне намене.

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро у оквиру локације 1

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро у оквиру локације 1 је дефинисана границом подручја посебне намене (границом локације 1) и границом просторне целине заштићеног подручја - Резервата (границом локалитета Јарош - режим II и III степена заштите) у површини од око 5333,77 ha.

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро у оквиру локације 2

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро у оквиру локације 2 је дефинисана границом подручја посебне намене (границом локације 2) и границом просторне целине заштићеног подручја - Резервата (границом локалитета Сигет - режим II и III степена заштите) у површини од око 2192,61 ha.

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро у оквиру локације 3

Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро у оквиру локације 3 је дефинисана границом подручја посебне намене (границом локације 3), у површини од око 2365,85 ha.

Укупна површина просторне целине од утицаја на заштићено природно добро износи око 9892,23 ha.

2.3.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене²

У оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата дефинисане су просторне подцелине - просторна подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите.

Просторна подцелина 1 - режим II степена заштите

Граница режима II степена заштите на локалитету „Јарош“

Почетна тачка описа границе II степена заштите је северозападна међна тачка кат. парц. број 1777 КО Сајан. Граница иде на југоисток, источном међном линијом кат. парц. број 1777. Наставља на југоисток, источном међном линијом кат. парц. број 1782 до међне тачке кат. парц. број 3599. Ломи се на запад, северном међном линијом кат. парц. број 3599 до наспрам канала на кат. парц. број 3603. Скреће на југозапад, пресеца кат. парц. број 3599 и иде западном међном линијом кат. парц. број 3603 до југоисточне међне тачке кат. парц. број 1797. Одатле наставља на запад, јужном међном линијом кат. парц. број 1797, пресеца кат. парц. број 3602 и наставља на северозапад па на југозапад - јужном међном линијом кат. парц. број 1819 до међне тачке кат. парц. број 3600. Пресеца кат. парц. број 3600 и ломи се на североисток, северозападном међном линијом кат. парц. број 3600 до југозападне међне тачке кат. парц. број 2252 КО Јазово, општина Чока. Граница наставља северном међном линијом кат. парц. број 2252 до границе КО Сајан и Јазово, односно ивице кат. парц. број 2251 и иде на североисток, северозападном међном линијом кат. парц. број 2253 КО Јазово до југозападне међне тачке кат. парц. број 2261. У даљем току граница прати северозападне, односно северне међне линије кат. парц. бр. 2261, 2260, 2259, 2258, 2257, 2256, 2255 и 2254 до североисточне међне тачке кат. парц. број 2254 КО Јазово. Граница иде на север, западном међном линијом кат. парц. број 3499 КО Јазово, до међне тачке КО Јазово и КО Остојићево. Граница се ломи на југозапад, потом на северозапад и прати међну линију КО Јазово и КО Остојићево до кат. парц. број 5760 (пут) у КО Остојићево.

У истом правцу наставља југозападном ивицом кат. парц. број 5665 и 5666 до северозападне међне тачке кат. парц. број 5666. Ломи се на североисток, пратећи југоисточну ивицу кат. парц. број 5758 (пут) до северне међне тачке кат. парц. број 5716. Граница скреће на југоисток, пратећи југоисточну ивицу кат. парц. број 5716 до међне тачке са кат. парц. број 5760. Граница пресеца кат. парц. број 5760 и северозападном ивицом исте парцеле скреће на североисток међном линијом до северне међне тачке кат. парц. број 5780. Ломи се на југоисток, југозападном међном линијом кат. парц. број 5774/1 до северне ивице кат. парц. број 5845 (пут). Граница наставља на североисток до међне линије са КО Јазово, односно кат. парц. број 2950. Граница скреће на север пратећи правац међне линије КО Јазово и КО Остојићево до југозападне међне тачке кат. парц. број 2853 КО Јазово. Скреће на североисток и исток, идући јужном међном линијом кат. парц. број 2853, потом се ломи на север - западном ивицом пута 3030 до северозападне међне тачке кат. парц. број 3031. Ломи се на североисток, северозападном ивицом кат. парц. број 3031 до међне линије КО Јазово и КО Мокрин, односно кат. парц. број 2263/1. У КО Мокрин граница прати западну ивицу кат. парц. број 22623/1 до међне тачке са кат. парц. број 22624. Скреће на исток, јужном међном линијом кат. парц. број 22624, пресеца кат. парц. број 22487 и наставља јужном међном линијом кат. парц. број 22625; потом пресеца кат. парц. број 22489 и иде на исток јужном међном линијом кат. парц. број 22626 до североисточне међне тачке кат. парц. број 15661; пресеца кат. парц. број 22495 и

² Границе режима заштите II и III степена у оквиру Резервата дефинисане су Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18)

наставља јужном ивицом кат. парц. број 22628. На северној међној тачци кат. парц. број 15611 граница се ломи на југоисток, пратећи југоисточну међну линију кат. парц. број 15611. Граница обухвата кат. парц. број 22490 њеном северном ивицом до источне међне тачке, а потом пресеца кат. парц. број 15616 до преломне међне тачке кат. парц. број 22484/2. Скреће на југоисток, југозападном међном линијом кат. парц. број 22484/2 до источне међне тачке кат. парц. број 15616. Скреће на југозапад, пратећи међну линију кат. парц. бр. 15616 и 15638, обухвата кат. парц. број 22493, затим међном линијом кат. парц. бр. 15639 и 15638 и наставља источном па јужном ивицом кат. парц. број 15639. Граница скреће на југозапад од источне међне кат. парц. број 22492 и у истом правцу пресеца кат. парц. бр. 15645, 22563 и 22440 до северне ивице кат. парц. број 22500. Граница скреће на исток северном међном линијом кат. парц. број 22500 до наспрам међне тачке кат. парц. број 22501. Ломи се оштро на запад, идући јужном међном линијом кат. парц. бр. 22501 и 22444 до међне тачке кат. парц. број 22487. Скреће на југозапад и пресеца кат. парц. бр. 22487 и 22443 до североисточне међне тачке кат. парц. број 1739 КО Сајан (међна тачка код међне линије КО Сајан и КО Мокрин). Скреће на запад, северном међном линијом кат. парц. бр. 1719 и 1718, пресеца кат. парц. број 1739 до североисточне међне тачке кат. парц. број 1716. Ломи се на југозапад, северозападном међном линијом кат. парц. број 1716, пресеца кат. парц. број 1739 и наставља у истом правцу, пратећи северну међну линију кат. парц. број 1714 до њене крајне међне тачке са кат. парц. број 1771. Граница иде јужном међном линијом кат. парц. бр. 1771 и 1774, затим северном међном линијом кат. парц. бр. 1714 и 1750, пресецајући кат. парц. број 1757 до почетне тачке описа ове целине.

Граница режима II степена заштите на локалитету „Сигет“

1) Почетна тачка описа границе прве целине II степена заштите је југозападна међна тачка кат. парц. број 2374 КО Банатско Аранђелово. Граница иде на североисток међном линијом кат. парц. бр. 2374 и 4519, кат. парц. бр. 2236 и 4519, као и кат. парц. бр. 2232 и 4519 до северозападне међне тачке кат. парц. број 2232. Ломи се на северозапад, пресеца кат. парц. број 4519 до међне линије КО Српски Крстур и КО Банатско Аранђелово. У истом правцу иде северном међном линијом кат. парц. број 3069 КО Српски Крстур до југозападне међне тачке кат. парц. број 2938. Ломи се на север, прати међну линију кат. парц. бр. 2938 и 2940, пресеца кат. парц. број 2938 до југозападне међне тачке кат. парц. број 2937. Наставља у правцу севера међном линијом кат. парц. бр. 2937 и 2938 до међне тачке кат. парц. број 3217. У правцу север - северозапад пресеца кат. парц. бр. 3217 и 2932 до међне линије кат. парц. број 3199. Ломи се на исток пратећи јужну међну линију кат. парц. број 3199 до међне линије КО Српски Крстур и КО Банатско Аранђелово. Ломи се на североисток, међном линијом КО до наспрам северозападне међне тачке кат. парц. број 2135 КО Банатско Аранђелово. Скреће на југоисток, пресеца кат. парц. број 4636 и иде међном линијом кат. парц. бр. 4639 и 2135 до наспрам северозападне међне тачке кат. парц. број 2136/1. У истом правцу пресеца кат. парц. број 2135 и иде међном линијом кат. парц. бр. 2135 и 2136/1 до кат. парц. број 4637 (пут). У истом правцу сече кат. парц. број 4637 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2220 и 2221, као и кат. парц. бр. 2220 и 2223, до југозападне међне тачке кат. парц. број 2223. Наставља у истом правцу, пресеца кат. парц. број 2220 до међне линије кат. парц. број 4634. Ломи се на северозапад, северном међном линијом кат. парц. број 4634 до наспрам северозападне међне тачке кат. парц. број 2239. Скреће на југ, пресеца кат. парц. број 4634 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2238 и 2239 до југозападне међне тачке кат. парц. број 2239. У истом правцу пресеца кат. парц. број 2238 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2238 и 2242 до југоисточне међне тачке кат. парц. број 2238. Ломи се на северозапад, северном међном линијом кат. парц. број 4674 до наспрам североисточне међне тачке кат. парц. број 2368. Скреће на југозапад, пресеца кат. парц. број 4674 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2368 и 4695, кат. парц. бр. 2368 и 2354, као и кат. парц. бр. 2363 и 2353. Сече кат. парц. број 4514 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2368 и 2351, пресеца кат. парц. број 4696, ломи се на

североисток па на северозапад и прати међне линије кат. парц. бр. 2370 и 2369 и кат. парц. бр. 2371 и 2369 до међне тачке кат. парц. број 4520. У правцу запада пресеца кат. парц. број 4520 и наставља на запад и југозапад међном линијом кат. парц. бр. 2373 и 2372, до тремеђе кат. парц. бр. 2372, 2373 и 4697. Ломи се на северозапад, северном међном линијом кат. парц. број 4697 до почетне тачке описа границе.

2) Почетна тачка описа границе друге целине II степена заштите је западна међна тачка кат. парц. број 2976. Граница иде на север међном линијом кат. парц. бр. 2976 и 3221. Наставља међном линијом кат. парц. бр. 2975 и 3222, кат. парц. бр. 2974 и 3222, кат. парц. бр. 2974 и 2971, кат. парц. бр. 2973 и 2971, као и кат. парц. бр. 2972 и 2971. Пресеца у истом правцу кат. парц. број 3222 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2952 и 2954, кат. парц. бр. 2946 и 2954, кат. парц. бр. 2946 и 2957, кат. парц. бр. 2955 и 2957, кат. парц. бр. 2946 и 2957, као и кат. парц. бр. 2956 и 2957 до тремеђе кат. парц. бр. 2956, 2957 и 3213. Ломи се на североисток међном линијом кат. парц. бр. 2956 и 3213, као и кат. парц. бр. 2946 и 3213. У истом правцу обухвата кат. парц. број 3068 до североисточне међне тачке кат. парц. број 2909. Скреће на исток, прати јужну међну линију кат. парц. број 3049. Наставља на југ, па на запад међном линијом кат. парц. број 3056 до југоисточне међне тачке кат. парц. број 2980. Ломи се на северозапад међном линијом кат. парц. бр. 2980 и 3053 до тремеђе кат. парц. бр. 2980, 3053 и 3225. Ломи се на југозапад, пратећи источну међну линију кат. парц. број 3225 до међне линије кат. парц. број 3224. Скреће на северозапад, североисточном међном линијом кат. парц. број 3224 до међне линије кат. парц. број 3222. Ломи се на југозапад међном линијом кат. парц. бр. 3222 и 3224, као и кат. парц. бр. 2976 и 3223 до тремеђе кат. парц. бр. 2976, 3223 и 3221. Скреће на северозапад међном линијом кат. парц. бр. 2976 и 3221 до почетне тачке описа границе.

3) Почетна тачка описа треће целине II степена заштите је јужна међна тачке кат. парц. број 2967 КО Српски Крстур, Општина Нови Кнежевац. Граница иде јужном ивицом парцеле, западно, пратећи ивицу парцеле. Граница се ломи северно код међне тачке са кат. парц. број 3206 и наставља ивицом кат. парц. број 2967. Граница обухвата кат. парц. број 3220, идући њеном северном ивицом. Код међне тачке са кат. парц. број 2966, граница се ломи оштро на север и иде рубом кат. парц. број 2966, обухватајући је. Пратећи руб парцеле, граница долази до кат. парц. број 3226 и њеном североисточном ивицом наставља у правцу југоистока. Граница долази до међне тачке са кат. парц. број 3051, ломи се оштро на југ и спушта се ивицом кат. парц. број 2967. Граница иде источним рубом кат. парц. број 2969, потом се враћа на руб кат. парц. број 2697 до почетне тачке описа ове целине.

Граница режима II степена заштите на локалитету „Кочоват“

1) Почетна тачка описа границе прве целине II степена заштите је југозападна међна тачка кат. парц. број 3016 КО Банатско Аранђелово. Граница иде на север па на североисток, међном линијом кат. парц. бр. 3016 и 3020, пресеца кат. парц. број 4567 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2927 и 2928, кат. парц. бр. 2928 и 2926 до наспрам западне међне тачке кат. парц. број 2929. Ломи се на југоисток, пресеца кат. парц. број 2928 и иде међном линијом кат. парц. бр. 2929 и 2928, пресеца кат. парц. бр. 4567 и 4759. У истом правцу наставља међном линијом кат. парц. бр. 2950 и 2951 у дужини од 210 метара, где се ломи на југозапад, пресеца кат. парц. број 2951 до северозападне међне тачке кат. парц. број 2952. Наставља на југозапад међном линијом кат. парц. бр. 2952 и 2951. Пресеца кат. парц. број 4753 и наставља у истом правцу међном линијом кат. парц. бр. 3015 и 3016 до југозападне међне тачке кат. парц. број 3015. Ломи се на југоисток, пресеца кат. парц. бр. 4762 и 2956 до југозападне међне тачке кат. парц. број 2953. У истом правцу наставља међном линијом кат. парц. бр. 2953 и 2956, поново пресеца кат. парц. број 2956, до међне линије кат. парц. број 4569 (канал). Скреће на југозапад међном линијом кат. парц. бр. 4569 и 2956 до границе локалитета. Скреће на северозапад, пратећи границу локалитета „Кочоват“ до почетне тачке описа границе.

2) Почетна тачка описа границе друге целине II степена заштите је југоисточна међна тачка кат. парц. број 2982/2. Граница иде на север - североисток међном линијом кат. парц. бр. 2982/2 и 2982/1 до међне тачке кат. парц. број 4769. Скреће на североисток јужном међном линијом кат. парц. број 4769 до међне тачке кат. парц. бр. 4769 и 2976. Ломи се на југозапад међном линијом кат. парц. бр. 2976 и 2975, пресеца кат. парц. број 2975 и наставља међном линијом кат. парц. бр. 2975 и 2977, кат. парц. бр. 2975 и 2976 до тромеђе кат. парц. бр. 2975, 2976 и 4769. Ломи се на северозапад, пресеца кат. парц. број 4769 до међне линије кат. парц. бр. 2962 и 2967. Скреће на запад па на северозапад међном линијом кат. парц. бр. 2962 и 2967 до међне тачке кат. парц. бр. 2962 и 4762. У истом правцу пресеца кат. парц. бр. 4762 и 4568 до међне тачке кат. парц. бр. 2945 и 2946. Скреће на североисток па на северозапад међном линијом кат. парц. бр. 2945 и 2942 до преломне тачке ових парцела. Скреће на север - северозапад, пресецајући кат. парц. број 2962 до западне међне тачке кат. парц. број 2944. Скреће на североисток међном линијом кат. парц. бр. 2942 и 2944, поново пресеца кат. парц. број 2942 до међне линије кат. парц. бр. 2943 и 2942. Скреће на југоисток међном линијом кат. парц. бр. 2943 и 2942, кат. парц. бр. 4760 и 2942, као и кат. парц. бр. 4760 и 2968 до источне међне тачке кат. парц. број 2968. Ломи се на североисток, пресеца кат. парц. број 4760 и у истом правцу наставља међном линијом кат. парц. бр. 2933 и 2938, као и кат. парц. бр. 2933 и 2932. Ломи се на југоисток пратећи међну линију кат. парц. бр. 2933 и 2932 до тромеђе кат. парц. бр. 2933, 2932 и 4560. Скреће на североисток међном линијом кат. парц. бр. 4560 и 2931, у истом правцу пресеца кат. парц. број 4746 до државне границе односно границе локалитета „Кочоват“. Даље иде границом локалитета „Кочоват“ до наспрам југозападне међне тачке кат. парц. број 2975. Ломи се на североисток, пресеца кат. парц. број 4771, иде међном линијом кат. парц. бр. 4770 и 2975 до југозападне међне тачке кат. парц. број 2981. Скреће на северозапад, пресеца кат. парц. бр. 4770 и 2982/1 до југоисточне међне тачке кат. парц. број 2982/3. Наставља у истом правцу међном линијом кат. парц. бр. 2982/3 и 2982/1, поново пресеца кат. парц. број 2982/1 и иде до почетне тачке описа границе.

Површина режима II степена заштите на локалитету Јарош износи око 1406,07 ha.

Површина режима II степена заштите на локалитету Сигет износи око 833,60 ha.

Површина режима II степена заштите на локалитету Кочоват износи око 150,31 ha.

Укупна површина просторне подцелине 1 - режима II степена заштите износи око 2389,98 ha.

Просторна подцелина 2 - режим III заштите степена

Граница режима III степена заштите на локалитету „Јарош“

Граница режима заштите III степена одређена је границом локалитета „Јарош“ и границом режима заштите II степена.

Граница режима III степена заштите на локалитету „Сигет“

Граница режима заштите III степена одређена је границом локалитета „Сигет“ и границом режима заштите II степена.

Граница режима III степена заштите на локалитету „Кочоват“

Граница режима заштите III степена одређена је границом локалитета „Кочоват“ и границом режима заштите II степена.

Површина режима III степена заштите на локалитету Јарош износи око 2850,82 ha.

Површина режима III степена заштите на локалитету Сигет износи око 1307,24 ha.
Површина режима III степена заштите на локалитету Кочоват износи око 251,73 ha.

Укупна површина просторне подцелине 2 - режима III степена заштите износи око 4409,79 ha.

3. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из планова вишег реда:

- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10) и
- Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

При изради Просторног плана сагледани су и:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15) и
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17).

3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији.

Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Биодиверзитет: Основни циљ и принцип заштите биодиверзитета је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и успостављању тзв. „еколошке мреже“.

Природно наслеђе: Основни циљ заштите и одрживог коришћења природног наслеђа је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Заштита, уређење и развој предела: Концепт предела као целине у ППРС, постављен је као окосница разраде заштите и уређења предела Србије. Тако су предели на територији Србије, у односу на степен и тип модификације, доминантне процесе који контролишу дати простор и карактер утицаја човека на предео, подељени на природне и културне пределе, а културни на урбане и руралне. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела Србије је очување и унапређење карактера предела, као фактора, који утиче на квалитет живота становништва и ствара основе развоја. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена за живот и боравак, пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета, заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Туризам: Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање концепта одрживог развоја туризма, као и заштита и уређење туристичких простора, уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Оперативни циљеви просторног развоја туризма су: комплетирање и заокруживање целогодишње туристичке понуде; резервација, заштита и активирање нових туристичких производа; јачање постојећих туристичких производа; изградња туристичке инфраструктуре и унапређење система туристичке сигнализације, као и информатичка и истраживачка подршка развоју туризма.

Пољопривредно земљиште: Основни циљ заштите пољопривредног земљишта је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехрамбених производа.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво, којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Одрживо *ловно газдовање* подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција ловства, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Воде и водно земљиште: Основни циљ је интегрално уређење, заштита и коришћење вода на подручју Републике Србије, третираног као јединствени водопривредни простор. Базно полазиште за избор стратешких решења за развој водопривредне инфраструктуре је да мора бити потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ.

Демографија: Основни дугорочни циљ демографског развоја је ублажавање негативних тенденција, које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације).

Саобраћајна инфраструктура: у овој области, ППРС је утврдио саобраћајне капацитете који се односе и на простор у обухвату Просторног плана.

У оквиру концепта *путног (друмског) саобраћаја* планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- државни пут I реда (М-24)³, Суботица - Е-75 - (неизграђена деоница) - Сента - Чока - Кикинда - Зрењанин - Ковачица - Панчево - Ковин - мост на Дунаву -(Смедерево).

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана планира се ревитализација ових пруга у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Концептом *ваздушног саобраћаја* у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Зрењанину (Ечка), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Водопривреда и водопривредна инфраструктура: Предметни простор припада регионалном систему горње Тисе за водоснабдевање. За водоснабдевање овог региона предвиђене су, поред постојећих локалних изворишта и прерађене речне воде Тисе. С обзиром на квалитет вода ове реке, посебна пажња се мора посветити начину пречишћавања ових вода. Овом систему припадају насеља у општинама Суботица, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Кикинда и Нова Црња. Алтернативна решења везана су за довођење вода са веће удаљености. Подразумева се остварење међудржавне сарадње, којом би се квалитет речне воде Тисе поправио или, најмање задржао на садашњем нивоу.

Предметни простор припада Банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. На простору Баната основну хидролошку мрежу чине контурни водотоци Дунав и Тиса са речним акумулацијама узводно од брана „Ђердап 1“ на Дунаву и „Бечеј“ на Тиси, банатски водотоци: Златица, Стари Бегеј, Тамиш, Брзава, Караш и Нера, затим банатски део вишенаменског регионалног хидросистема „ДТД“ и „Надела“, спојни канал између Дунава и Тамиша „Карашац“, систем хидротехничких објеката „Доњи Тамиш“, као и заштитни систем од успора ХЕ „Ђердап 1“, који су сви међусобно воднорезимски усаглашени.

Енергетска инфраструктура: Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке-регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије и транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, укључујући и ургентну градњу подземног складишта гаса у Републици Србији, све у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача.

³ Донета је Уредба о категоризацији државних путева и у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-24 је ДП 16 реда бр. 11, М-22 (Е-75) је ДП 1а реда бр. 1

Основни приоритет развоја енергетике је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима (нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом). Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са стратегијом развоја енергетике и програмима развоја надлежних предузећа.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ), чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Електроенергетска инфраструктура: Општи циљ развоја електроенергетске инфраструктуре је њихова синхронизација са свим активностима на овом подручју и обезбеђење најповољнијих услова за заштиту животне средине и очување природних вредности.

Минералне сировине: Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), подразумева:

- интензивирање и финализовање основних геолошких и хидрогеолошких истраживања;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно поштовање и примењивање еколошких услова и стандарда и најбољих доступних техника заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршетку рударских радова.

Коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ): Основни циљ је повећање коришћења ОИЕ, уз смањење негативних утицаја на животну средину, што је у економском интересу Републике Србије.

Енергетска ефикасност у зградарству, индустрији, саобраћају и комуналним услугама: Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Електронска комуникациона инфраструктура: Развој електронских комуникација подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима.

Заштита животне средине и одрживи развој: Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки“ капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основе за планирање мера заштите;
- интегрисању заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према просторној диференцијацији животне средине у ППРС, дефинисаној на основу стања и мера заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на категорију, заштићено подручје обухваћено Просторним планом припада подручју веома квалитетне животне средине.

Природне непогоде и технолошки удеси: Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса - савремени концепт заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

Одбрана земље: Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране земље је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђење просторних услова за несметано функционисање војних комплекса и објеката од посебног значаја за одбрану земље, смањење негативних утицаја војних комплекса на животну средину и подручја посебне намене и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)

Оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године утврђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ). На основу РПП АПВ, просторни планови подручја посебне намене ће се радити за просторне целине, чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког, односно покрајинског интереса (подручја заштићених природних добара и др.).

За потребе израде овог Просторног плана, посебно се издвајају следеће одредбе:

Заштита природних добара и биодиверзитета: Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

РПП АПВ дефинисани су оперативни циљеви заштите и унапређења природних добара и биодиверзитета:

- „благовремено спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице у природи;
- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет“.

Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана представљају еколошки значајно подручје Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и еколошки коридори.

Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ је стекао међународни статус, односно представља подручје националне Емералд мреже, међународно значајно подручје за птице (IBA) и међународно значајно биљно подручје (IPA).

Заштита, уређење и развој предела: Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повезаност, простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани пределе, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора. У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвајају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено-економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета.

Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције. Од посебног значаја су ритови, који подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе или паркови природе. Шумске оазе аутохтоних шума у њиховом окружењу су од посебног еколошког значаја.

Заштита, уређење и унапређење културних добара: Основни циљ је заштита, уређење и коришћење културних добара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субрегионалног и локалног идентитета.

Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Туризам: Основни циљ је одрживи развој туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање прекограничне сарадње, увођење стандарда и успостављање конкурентне туристичке привреде АП Војводине.

У односу на издвојене туристичке дестинације на простору АП Војводине, подручје обухваћено Просторним планом припада туристичкој дестинацији Суботица - Горња Тиса. Кључни туристички производи са одређеним облицима туризма су: екотуризам (посматрање птица, едукативни и научноистраживачки туризам), манифестациони и ловни туризам.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ развоја шумарства и ловства је одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Развој ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Пољопривредно земљиште: Основни циљ је одрживо коришћење и очување пољопривредног земљишта заштитом његових економских, агроколошких, екосистемских, пејзажних, социокултурних и других функција и усклађивање са унапређењем услова за производњу квалитетних пољопривредних производа у потребном обиму.

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама, земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Демографија: Основни циљ демографског развоја АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама.

Саобраћајна инфраструктура: Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места).

У складу с тим предвиђене су активности на:

- државном путу I реда: Бала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала).

Предвиђене су активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојеће путне мреже, као и активности на планираним путним правцима регионалног значаја: обилазнице око Новог Кнежевца и Мокрина, Нови Кнежевац - Црна Бара.

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевинских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и изградњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана егзистираће железничке пруге:

- локалне пруге на правцу Кикинда - Банатско Аранђелово - граница Румуније - (прекатегоризација локалне у регионалну на деоници од Банатског Аранђелова до границе са Румунијом).

Планира се ревитализација пруге у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

За развој немоторног - бицикличког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе.

Водни ресурси: Основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава).

Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоатационих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и површинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

У домену **водопривреде** оперативни циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација ХС ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода и одбрана од поплава.

Енергетска инфраструктура: Развој енергетике подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака и негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима.

Минералне сировине: Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Обновљиви извори енергије: Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору АП Војводине, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње, а такође и коришћење соларне и енергије ветра.

Енергетска ефикасност: Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових, енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Електронска комуникациона инфраструктура: У циљу достизања једног од главног покретача нове економије, која се карактерише фузијом ICT (информационо-комуникационих технологија) и њихових примена, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација.

Заштита животне средине и одрживи развој: Према РПП АПВ, основни циљ у области заштите животне средине је снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења АП Војводине.

У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара који карактеришу квалитет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже.

Мере и активности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине, према којој предметно заштићено подручје спада у подручја веома квалитетне животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом, чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса: Основни циљ у области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Одбрана земље: Основу планирања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране. У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извршење одбране.

3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15) и
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17).

3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)

Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја и чине га река Тиса са обалским појасом, заштићена подручја ПП „Камараш“, ПП „Стара Тиса код Бисерног острва“, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса⁴.

Према Просторном плану подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту ПППН), еколошки коридор Тисе поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта⁵. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама).

⁴ У складу са Уредбом о еколошкој мрежи

⁵ Чл. 8 и 9 Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Проценом стања, просторне и функционалне повезаности, као и степена угрожености утврђених, издвојених и потенцијалних елемената еколошке мреже на предметном простору, овим ППППН се дају услови, мере и правила којима ће се остварити одређени ниво заштите на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту.

Спровођење ППППН односи се на површине под режимом посебне намене, а реализује се кроз:

- директну примену ППППН у еколошком коридору;
- израду урбанистичке документације у еколошком коридору;
- примену мера заштите у заштитној зони еколошког коридора.

Смернице за спровођење дате су детаљније за:

- грађевинско земљиште у еколошком коридору и
- грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора.

За грађевинско земљиште у заштитној зони еколошког коридора Тисе, примењиваће се мере и услови из овог ППППН.

Услови за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и инфраструктуре у делу заштитне зоне се издају у складу са:

- важећим планским документом, уз примену мера заштите из овог ППППН, или
- новим планским документом, урађеним у складу са смерницама из овог ППППН.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намене заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намене није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим ППППН.

На простору обухвата Просторног плана налази се део заштитне зоне еколошког коридора Тисе од 0-500 m која је дефинисана Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе. Просторни план се преклапа са поменутом заштитном зоном у КО Нови Кнежевац, у делу од 200-500 m.

3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17)

Обухват Просторног плана се преклапа у делу са Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) на територији локалне самоуправе:

- општине Нови Кнежевац (КО Српски Крстур, КО Нови Кнежевац и КО Банатско Аранђелово);
- општине Чока (КО Врбица, КО Црна Бара, КО Јазово и КО Остојићево);
- Град Кикинда (КО Мокрин и КО Сајан).

Основна планска решења Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин), као и правила уређења и грађења из тог Плана примењиваће се у делу коридора путне инфраструктуре државног пута на основном путном правцу некадашњег М-24 и Р-112, у ком се преклапа са овим Просторним планом.

Предмет Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) је коридор путне инфраструктуре државног пута на основном путном правцу некадашњег М-24 и Р-112. Остале намене површина у обухвату Просторног плана дефинисане су важећим просторним и урбанистичким плановима.

Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) посебно се утврђују услови и мере заштите, коришћења и уређења простора који се опредељује за посебну намену (коридор пута). За преостали простор у границама тог Просторног плана, по питању намене земљишта, надлежни државни органи доношењем планова дефинишу начин уређења и коришћења простора, његове заштите и изградње.

3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухвата Просторног плана обухвата део територије града Кикинде и делове територија општина Нови Кнежевац и Чока, за које су донети следећи просторни планови који су коришћени за израду Просторног плана:

- Просторни план града Кикинде („Службени лист општине Кикинда“, бр. 12/13 и 16/13 и „Службени лист града Кикинде“ број 17/20);
- Просторни план општине Нови Кнежевац („Службени лист општине Нови Кнежевац“, број 23/15) и
- Просторни план општине Чока („Службени лист општине Чока“, број 11/13).

4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

Анализом постојећег стања природних и створених вредности у оквиру границе обухвата Просторног плана сагледан је детаљно посматрани простор и идентификовани су утицаји на заштићено подручје, чија је заштита, унапређење и коришћење предмет израде овог Просторног плана.

4.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)

Резерват се налази у северном Банату и састоји се од три међусобно раздвојене целине: „Јарош“, „Кочоват“ и „Сигет“. Подручје пашњака „Јарош“ заузима највећу површину и простира се јужно од реке Златице, на територији општине Чока и града Кикинде. „Кочоват“ се налази уз границу са Републиком Румунијом, на територији општине Нови Кнежевац, док се „Сигет“ налази на крајњем северу Баната, на територији општине Нови Кнежевац.

4.1.1. Природни услови

4.1.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике

У морфолошком погледу, северни Банат представља низију са апсолутним висинама које се крећу од 76 m до 85 m. Низија је нагнута према кориту реке Тисе и у оквиру ње се издвајају две морфолошке целине: алувијална раван и лесна тераса.

Највећу алувијалну раван има река Тиса, док су њене притоке Мориш и Златица формирале мање алувијалне равни. Посебно је значајна алувијална раван реке Златице, јер се на њој простире данашње заштићено природно добро „Пашњаци велике дропље“.

Ова раван је разуђена и широка, испресецана је многобројним долинама које представљају остатке старих токова Златице или неке друге веће реке. Од морфолошких облика алувијална раван има меандре, мртваје, обалске гредице и обалске брежуљке. У централном делу природног добра „Пашњаци велике дропље“ налази се један такав меандар. Са геолошког аспекта, алувијална раван је састављена од флувијалних пескова и муљевите глине.

Лесна тераса је састављена од сувоземног преталоженог барског материјала, док у мањем делу у складовима има једноставног материјала лесноликог порекла жуте боје. Поменути материјал са глином даје посебну особину површинском рељефу, јер се на тим површинама образују баре и мочваре. Ниже земљиште представља слатине, сличне онима на простору садашњег Резервата. Слатински терени представљају пашњаке за испашу стоке суседних насеља, пре свега Банатског Аранђелова.

4.1.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике

Основне хидролошке карактеристике северног Баната, као и подручја Резервата, условљава река Тиса. Тиса је, као и њене притоке у северном Банату, по постанку млада река. Постала је почетком дилувијума када је због великих спуштања у области Егејског мора Панонско језеро нагло отекло. У току даљих геолошких периода долази до спуштања земљишта - сентешка депресија. Спуштање земљишта је од изузетног значаја за ток и формирање долина левих притока реке Тисе у северном Банату.

На подручју северног Баната у реку Тису уливале су се три притоке: Мориш, Златица и Галацка. У реку Тису код Сегедина улива се Мориш. Ушће реке Златице у реку Тису је јужно од Падеја, а Галацка се уливала у Тису између Падеја и Новог Бечеја. Сматра се да су корита Галацке и Златице пређашња корита Мориша, који је некада текао јужније. Померање Мориша на север током геолошких периода окончало се пре вирма.

Протичући кроз равницу, Тиса има веома мали пад. Као последица тако малог пада река Тиса је кривудала, засипала своје корито и мењала ток, при чему је обилно плавила околну земљиште при високим водама. Неповољни услови за пловидбу и штете које је наносила река Тиса поплавама, условили су потребу хидромелиорационих радова који су започети у другој половини XIX века, а трају и до данашњег дана. Радови започети на и уз реку Тису постепено су се преносили на залеђе, посебно изградњом система ДТД. На делу Резервата око Банатског Аранђелова, Тиса је лесну терасу еродирала и формирала своју алувијалну раван. Некада се простор западно од насеља плавио преко Широке баре тиском водом. Изградњом насипа на Тиси и копањем каналске мреже (Новокнежевачког канала) јужно од Резервата, утицај површинских вода на опште стање овога локалитета знатно је умањен.

Резерват се простире јужно од реке Златице. Златица је некада била једна од значајних притока у сливу реке Тисе. О њеној величини и току у даљој прошлости говоре застарели токови и мртваје. Њена пространа алувијална раван, затим бројни пресечени и напуштени меандри сведоче да је Златица раније дивље отицала. Касније

је Златица регулисана, тако да данас представља уску каналисану речицу, али још увек на појединим деловима меандрира. Преко кикиндског канала повезана је са главним каналом хидросистема ДТД. Режим Златице у великој мери зависи од режима Тисе. При ниском водостају у Тиси, вода из Златице гравитационо отиче, и на тај начин се одводњава око 50.000 ha у подручју. Међутим, при високим водостајима Тисе дешава се да ниво воде у њеном кориту достигне висину нивоа у Златици и у случајевима када је ниво у Тиси и даље растао, долазило је до изливања Златице у њену алувијалну равну. Да би се то спречило, изведена је устава на граници између Србије и Румуније која се затвара када се ниво издигне до коте 77,60 mАНВ. Проблем одвођења Златице решен је повезивањем са кикиндским каналом. Дужина тока кроз нашу земљу износи 30 km. Велики водостај на Златици некада се јављао између 10. марта и 10. априла.

Тада је Златица предавала Тиси просечно $30 \text{ m}^3/\text{s}$, да би појединих година количина воде била и удвостручена. Преко лета Златица је повремено пресушивала.

Хидрографски режим на Златици данас није природан. Златица је у Румунији спојена каналом са реком Мориш. При високом водостају, вода се из Мориша упушта у Златицу. Данас је Златица део система ДТД и водни режим зависи, пре свега, од водног режима у целом систему.

Највећа притока реке Златице некада је била Ђукошинска речица. Ђукошинска речица извире у Румунији, протиче кроз Мокрин, а улива се у Кикиндски канал у систем ДТД. Ова каналисана речица је данас током већег дела године сува. Ђукошина речица тече у правцу Мокрина, а затим иде у правцу Иђоша. Корито је пресечено Кикиндским каналом, а ушће се налази на Златичином сектору Кикиндског канала. Кикиндски и Ђукошински канал сабирају воду са јужних делова Резервата. Ова каналисана речица је данас током већег дела године сува.

Галадска је целом својом дужином каналисана и представља, у већем свом делу, ток без већег значаја сем дела корита којим је трасиран Кикиндски канал. Каналисани ток тече кроз неколико бара, и даље кроз Кикинду Галадска тече подземним цевоводом, а након тога уређеним коритом, у дужини од неколико километара обложеним бетонским плочама. Око 8 km југозападно од Кикинде улива се у Кикиндски канал, Галадска има мелиоративну функцију и то углавном дренажну. Највећа количина воде, до 16 m^3 каналисано корито Галадске пропушта у првој половини априла, док најмање воде, око $0,2 \text{ m}^3/\text{s}$ ток има у јесењем периоду.

Изградњом Кикиндског канала, као и регулацијом Златице и Ђукошинске речице, окончани су основни радови на систему ДТД.

При новим хидромелиорационим захватима, неопходно би било проучити утицај истих на хидролошке прилике подручја, респектујући вишегодишњи сушни период, као и све већу потребу за водом.

Каналска мрежа - На простору Резервата и у окружењу налазе се прокопани канали који су изменили природни режим вода. Кроз јужни део Јароша простире се канал ширине око три метра. Јужно од Јароша, ван граница Резервата, протиче Кикиндски канал. Природни режим плављења Златице измењен је изградњом насипа. Неколицина мањих канала одводи воду са Сигета у Велики канал који протиче југозападно. Мањих канала има и на североисточном делу. Кочоват је са свих странама оивичен мањим каналима.

Поменути водопривредни објекти изменили су природан режим подземних и површинских вода на овом подручју, а самим тим и услове станишта живог света који овде обитава. Свака даља изградња насипа и прокопавање канала може додатно нарушити основне природне вредности простора.

4.1.1.3. Климатске карактеристике

За приказ климатских карактеристика Резервата коришћени су подаци најближе метеоролошке станице у Кикинди (81 m n.v.), за период 1981-2010. године. Посматрано подручје, као и већи део Војводине, има степско-континенталну климу.

Најтоплији месец је јули са средњом месечном температуром (22,3°C), а најхладнији јануар (-0,2°C). Средња годишња температура износи 11,3°C. Средња месечна температура у вегетационом периоду од априла до октобра износи 17,4°C. Такав распоред температура погодује биљном и животињском свету на подручју Резервата. У анализираном периоду није било екстремно ниских температура, те није било значајног утицаја на опстанак дропље у зимским условима.

Средња годишња вредност влажности ваздуха за посматрани период износи 73%. Североисточни део АП Војводине прима мало падавина, али је повољна околност та што су добро распоређене по годишњим добима, те вегетациони период има довољно падавина. Годишњи просек падавина износи 556,3 mm. Месец јун има највећи средњи месечни просек који износи 75,5 mm., док је просечно најмање било падавина у фебруару 26,8 mm. Појава града се не јавља често, док је у посматраном периоду забележено 35 дана са снежним покривачем (од новембра до марта). Ова појава има значај за боравак дропље у региону северног Баната у зимским месецима.

Доминантан ветар на овом подручју је југоисточни ветар тј. кошава са просеком релативне честине 102‰, и средње брзине 3,6 m/s. Кошава на пролеће исушује земљиште, па се негативно одражава на пролећне усеве и пашњаке на којима се у раним летњим месецима, због недостатка падавина и влаге, смањује бујност ионако оскудне вегетације.

Климатске карактеристике на подручју Резервата условљавају специфичне биљне заједнице и имају значајну улогу у животу и опстанку велике дропље.

4.1.1.4. Педолошке карактеристике

Резерват заузима централно подручје у простору између реке Златице, Кикиндског канала, као и путева Црна Бара-Мокрин и Мокрин-Иђош.

На овим просторима доминира ритска смоница заслањења и алкализована, по којој је мозаично распоређен солоњец местимично солончакасти. У окружењу Резервата простире се чернозем карбонатни и ливадска црница.

Подручје природног добра, са педолошког становишта, представља шаролико подручје, како због распореда, тако и због састава и типова земљишта, мале употребне вредности, са аспекта земљорадње.

4.1.1.5. Сеизмолошке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, подручје обухваћено Просторним планом се налази у зони са могућим интензитетом потреса од VII, VII-VIII и VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98).

4.1.2. Природне вредности

4.1.2.1. Природна добра

У обухвату Просторног плана се налазе следеће просторне целине од значаја за очување биодиверзитета:

1. Заштићено подручје:

Резерват је проглашен заштићеним подручјем од изузетног значаја, односно I категорије, Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” („Службени гласник РС”, број 86/18) да би се очувао јединствени исконски мозаик

степских, слатинских и мочварних станишта. Темељна вредност овог подручја је једина преостала популација велике дропље (*Otis tarda*) у Србији, на југоисточном рубу њеног средњеевропског ареала. Велика дропља се налази на Светској Црвеној Листи (IUCN: Red List) угрожених врста и представља Строго заштићену врсту у Србији. Њено станиште представља очувани типични панонски предео, са особеним биљним заједницама и флором и фауном чији су бројни представници строго заштићене врсте и врсте од значаја за заштиту по међународним критеријумима.

Присуствено је преко 20 заједница различитих фрагилних типова екосистема биљних заједница, представници ретке и угрожене флоре. Осим велике дропље, ове просторе настањује ретка и угрожена, карактеристична фауна отворених станишта и 135 врста птица који у међуспрези представљају услов за опстанак велике дропље, једне од најугроженијих птица света.

Резерват, због наведених карактеристика, одликује висок ниво аутентичности, репрезентативност због присуства ретких и угрожених врста, разноликост флоре и фауне, интегралност станишта, пејзажна атрактивност коју изазива појава крупне равничарске птице велике дропље, уклопљене у карактеристичан панонски пејзаж и очуваност највећих травних равничарских станишта у Србији.

Према класификацији Светске уније за заштиту природе (IUCN) заштићено природно добро припада IUCN Category IV, односно представља подручје управљања стаништима и врстама (Habitat and species management area).

Резерват је уписан у регистар међународно значајних станишта птица (Important Bird Area, IBA - RS011), на површини од 20.522 ha.

Резерват, заједно са још неким подручјима именованим као „Северни Банат“, предложени су за Ботанички значајна подручја Србије („IPA in Serbia“) (in Стевановић, В., координатор, 2005/2006).

Резерват се налази у северном Банату, на територији града Кикинде и општина Чока и Нови Кнежевац и састоји се од три међусобно раздвојене целине: „Јарош“, „Кочоват“ и „Сигет“.

Подручје „Јароша“ се налази јужно од реке Златице, на територијама општине Чока (КО Јазово и КО Остојићево) и града Кикинде (КО Мокрин и КО Сајан). Окружено је насељима Мокрин, Сајан, Јазово, Остојићево, Банатски Моноштор и Црна Бара. До овог локалитета воде летњи путеви из околних насеља. Најближи приступ је тзв. „Нафташки пут“, који води од регионалне саобраћајнице Мокрин - Црна бара.

„Сигет“ се налази на крајњем северу Баната, на територији општине Нови Кнежевац (КО Банатско Аранђелово, КО Крстур). У близини овог локалитета налази се насеље Банатско Аранђелово са засеком Мали Сигет. Приступ је могућ летњим путевима, од којих један води из правца Малог Сигета, а други са регионалне саобраћајнице Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово.

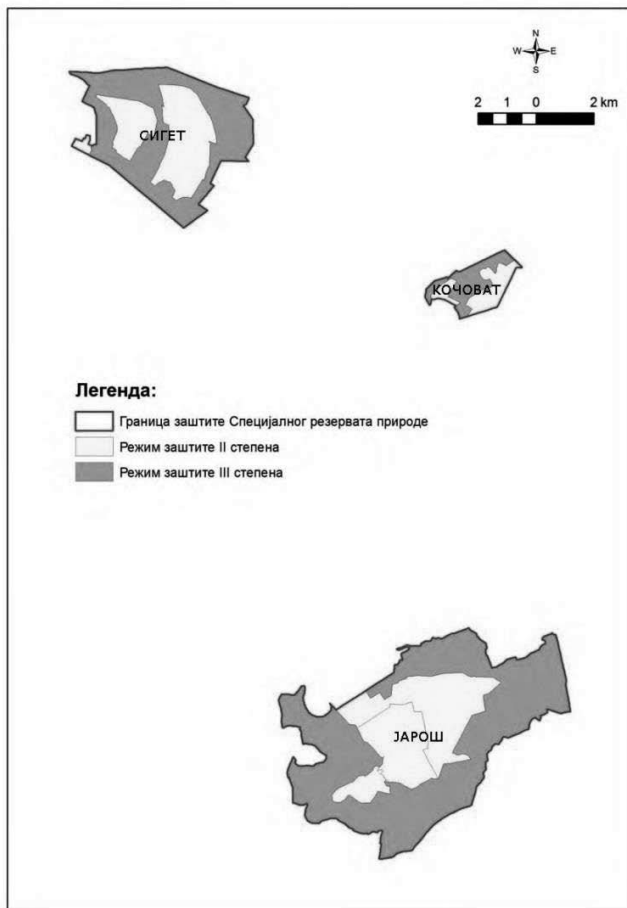
„Кочоват“ се налази уз границу са Републиком Румунијом, на територији општине Нови Кнежевац (КО Банатско Аранђелово). До овог локалитета воде тешко проходни летњи путеви из села која га окружују, Банатског Аранђелова и Врбице.

На територији Резервата, површине 6799,77 ha, утврђени су режими заштите II и III степена.

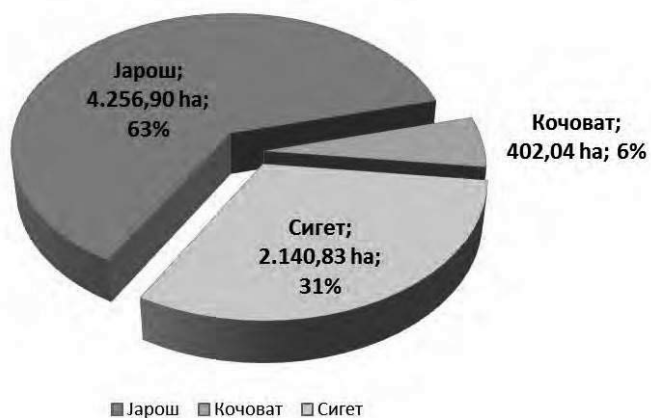
Режим заштите II степена, укупне површине 2.389,98 ha, односно 35% површине Резервата обухвата најважнија и најочуванија гнездилишта и шепурилишта великих дропљи на локалитетима Јарош, Сигет и Кочоват, која су најочуванија травна станишта, са малим уделом ораница.

Режим заштите III степена, укупне површине 4.409,79 ха, односно 65% површине Резервата обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите II степена.

Слика 2. Границе Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ са режимима заштите

Слика 3. Процентуални однос површина по локалитетима у оквиру Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“

Основни угрожавајући фактор за вегетацију на слатинама овог дела Баната је недостатак воде. Некадашње богатство у површинским водама и висок ниво подземних вода били су од пресудног значаја за настанак и очување непоновљивог мозаик-комплекса специфичне вегетације.

Вишегодишњи негативни утицај човека на биланс вода (промена водног режима) оставио је неизбрисиви траг на ово подручје.

Антропогене активности су утицале и на друге негативне појаве:

- уништавање примарних степских станишта, њиховим превођењем у пољопривредне површине, као и изградњом инфраструктуре и објеката;
- узнемиравање на гнездилишту (бројно присуство чобана са стоком, земљорадника, као и сезонско присуство ловаца и излетника);
- примену хемијских средстава у пољопривреди;
- криволов (у савремено доба сведен на минимум, осим када птице оду јужно од Саве и Дунава током оштрих зима) и пољске пожаре у репродуктивно доба.

Посебан проблем за темељну вредност Резервата - велику дропљу представља кошење ливада у време њеног гнезђења.

2. Део заштитне зоне подручја у поступку заштите:

Заштитна зона подручја Парка природе „Слатине у долини Златице“, које се налази у поступку заштите, једним делом улази у обухват Просторног плана и преклапа се са делом подручја посебне намене - Резерватом (режим III степена заштите), на којем се спроводе мере заштите дефинисане за Резерват.

Министарство заштите животне средине је покренуло 2017. године поступак заштите природног подручја II (друге) категорије, као Парк природе „Слатине у долини Златице“, који је још увек у току.

3. Еколошки значајно подручје еколошке мреже Републике Србије:

Пашњаци велике дропље - еколошки значајно подручје бр. 2 које обухвата заштићено подручје СРП „Пашњаци велике дропље“; Емералд подручје Пашњаци велике дропље; ИРА подручја Северни Банат, Слатинско подручје Чока-Остојићево и Пашњаци велике дропље и ИВА подручје Пашњаци велике дропље;

4. Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:

4.1. ИВА регион: Пашњаци велике дропље

4.2. ИРА региони: Слатинско подручје Чока-Остојићево-Јазово, Банатски Моноштор, Пашњаци велике дропље

4.3. Emerald регион: Пашњаци велике дропље

5. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја:

- ознака: КИКО3а,б, назив: „Зимско станиште и хранилиште велике дропље“;
- ознака: КИКО4, назив: „Пашњаци код Иђоша“;
- ознака: КИК12, назив: „Пиштин салаш код Мокрина“;
- ознака: НКН01, назив: „Рибњак Нови Кнежевац“;
- ознака: НКН02а,б, назив: „Слатине уз пут Н. Кнежевац - Б. Аранђелово“;
- ознака: НКН03, назив: „Јараш - слатине“;
- ознака: НКН04, назив: „Пашњак Бокал“.

Станишта су регистрована у бази података Завода у складу са критеријумима *Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива* број 110-00-18/2009-03 од 20.1.2010. („Службени гласник РС“, број 5/10).

6. Део еколошког коридора од међународног значаја:

6.1. Део Златице и њеног обалског појаса - деоница еколошког коридора од међународног значаја утврђеног Уредбом о еколошкој мрежи Републике Србије („Службени гласник РС”, број 102/10);

6.2. Делови локалних еколошких коридора.

Заштићено подручје - Резерват, еколошки значајно подручје еколошке мреже Републике Србије (Пашњаци велике дропље), подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности (IBA регион, IPA регион и Emerald регион), станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја и еколошки коридори приказани су на Рефералној карти бр. 3 - Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара.

4.1.2.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште има највећи удео на простору обухвата Просторног плана. Удео појединих категорија по начину коришћења земљишта је нетипичан, односно високо је учешће ливада и пашњака у односу на ораничне површине. Ово је највећи простор очуваних травних равничарских станишта у Србији. Ливаде и пашњаци заузимају 61% површине Резервата, док њиве заузимају 34% површине Резервата.

Травни покривач је природни ресурс Јароша, Кочовата и Сигета, а његово коришћење неопходно је ускладити са потребама заштите природе. Уколико су усклађени и контролисани, испаша и кошење су добар метод одржавања травног покривача и спречавања обрастања у високу траву или грмље. Заштита великих дропљи као неопходан предуслов предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење. Пашњаци дугорочно обезбеђују и материјалну основу за екстензивно сточарство и производњу здраве хране. Одрживо пашарење аутохтоним расама оваца и говеда представља најпожељнији вид одрживог развоја овог простора. На тај начин спречава се сукцесија и нестанак травне вегетације.

У оквиру Резервата већина њива се налази у режиму заштите трећег степена.

На предметном простору земљиште за обраду и гајење култура представља значајан ресурс, иако је заслањено и често плављено. Његово коришћење је често у колизији са потребама очувања велике дропље и осталих природних вредности. Може се користити само на површинама које су затечене преоране, обавезно уз укључивање агроеколошких мера којима се обрада земљишта подређује потребама заштите велике дропље. Коришћење обрадивог земљишта требало би у будућности смањивати како би се унапредила станишта велике дропље.

Водно земљиште

Водно земљиште, у смислу Закона о водама, јесте земљиште на коме стално или повремено има воде, због чега се формирају посебни хидролошки, геоморфолошки и биолошки односи који се одражавају на акватични и приобални екосистем. Водно земљиште текуће воде, у смислу овог Закона, јесте корито за велику воду и приобално земљиште. Водно земљиште стајаће воде, у смислу овог Закона, јесте корито и појас земљишта уз корито стајаће воде, до највишег забележеног водостаја.

Водно земљиште обухвата и напуштено корито и пешчани и шљунчани спруд који вода повремено плави и земљиште које вода плави услед радова у простору (преграђивања текућих вода, експлоатације минералних сировина и слично).

Водном земљишту се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава, јер је ово земљиште елемент простора од изузетне важности.

Водно земљиште у обухвату Просторног плана чине све површинске воде, баре, и канали из система за одводњавање „Нови Кнежевац“, „Врбички“, „Граничар“, „Златички“, „Фекетер“, „Бегејски“ и „Сајански“.

Шуме и шумско земљиште

Шуме имају важан утицај на просторни развој посматраног подручја. Степен шумовитости је важан показатељ присутности и стабилности екосистема. Шуме и шумско земљиште заузимају 1,93% површине у оквиру обухвата Просторног плана.

Комплекси шума и шумског земљишта на простору обухвата Просторног плана налазе се највећим делом у КО Нови Кнежевац, на стаништима заштићених и строго заштићених дивљих врста, а знатно мањи део у КО Мокрин, а чине их мешовите састојине високих листопадних врста, топола, врба, храст и жестика. Веома мали проценат шума се налази на осталом земљишту у оквиру подручја посебне намене.

Стање шума на простору обухвата Просторног плана је неповољно. Непланско (нелегално) коришћење и изостанак планске обнове и неге шума погодује ширењу инвазивних врста. Како се инвазивне врсте обнављају генеративним путем, постепено адаптирајући на станишне услове, то може довести то девастације природних састојина шума.

Минералне сировине

У обухвату Просторног плана, у подручју посебне намене, налазе се оверене резерве подземних и термоминералних вода на лежишту изворишта „Бања Кањижа“ које је у експлоатацији, експлоатационо поље нафте и гаса Мокрин на којем се налазе лежишта са овереним билансним резервама нафте и природног гаса (лежишта Pz+Sm-1, Pz+Sm-2, Pt1-1a, Pt1-3a, Pt1-4a, Pt1-4c, Pt1-4d, Pt1-4e, Pt1-5a, Pt1-5c, Pt1-5d, Pt1-6a, Pt1-6b, Pt1-6c, Pt1-6d, Pt1-7a, Pt1-7b и Pt1-7c, експлоатационо поље нафте и гаса „Мокрин шкриљци“, „Мокрин I“ и „Мокрин II“.

Поред експлоатације минералних сировина, на подручју обухвата Просторног плана се налазе и истражни простори за истраживање подземних и термоминералних вода, нафте и природног гаса.

Хидрогеотермални потенцијали на посматраном подручју испитани су на бушотинама Кж-1/х, Кж-2/х и Кж-3/х.

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Северни Банат бр. 5071 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад.

4.1.3. Карактер предела

Основни тип карактера предела посматраног подручја сагледава се кроз структуру која је одређена целинама травнатих, равничарских и отворених простора алувијалне равни реке Златице, које значајно доприносе стварању препознатљивог обрасца предеоних елемената, типичних за Панонску низију. Амбијенталне целине мозаично распоређених различитих ливадских биљних заједница, условљених варирањем микрорелефа, представљају основне предеоне елементе.

Формирању основног типа карактера предела доприносе и специфичне геоморфолошке формације „џомби“, спорадично присутне оранице, чобанске колибе и стада, као и компактне структуре насеља у окружењу.

Од елемената који значајно утичу на предеони образац подручја, истичу се многобројне долине које представљају остатке старих токова Златице или неке друге веће реке, а морфолошки облици који се јављају су меандри, мртваје, обалске гредице и обалски брежуљци.

Због доминације обрадивих површина у окружењу и оскудне шумске вегетације, наведени елементи који чине основни тип карактера предела приказује висок степен осетљивости на промене.

4.1.4. Непокретна културна добра

Према подацима и условима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица и Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Петроварадин, на простору у оквиру границе обухвата Просторног плана и у оквиру границе подручја посебне намене налазе се бројни археолошки локалитети из различитих периода.

Област северног Баната је последњих година археолошки детаљно рекогносцирана у оквиру пројекта „Археолошка топографија Баната“, те се може констатовати да се у оквиру границе обухвата Просторног плана и у оквиру границе подручја посебне намене налазе бројни археолошки локалитети.

Подаци о археолошким локалитетима за општину Нови Кнежевац (делове катастарских општина Српски Крстур, Банатско Аранђелово и Нови Кнежевац) и општину Чока (делове катастарских општина Врбица, Јазово и Остојићево) достављени су од стране Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица, док су подаци о археолошким локалитетима за град Кикинду (делове катастарских општина Мокрин и Сајан) достављени од стране Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Петроварадин.

Према подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, у обухвату Просторног плана се не налазе културна добра од изузетног значаја која су у надлежности Републичког завода за заштиту споменика културе, сходно прописима из надлежности заштите културних добара.

Археолошки локалитети у општини Нови Кнежевац

У општини Нови Кнежевац, у КО Српски Крстур, у оквиру границе обухвата Просторног плана и границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 12 Налази се на југозападном делу потеса Бокај, на обали рита, простире се дуж ритске обале. Вишеслојан локалитет, са налазима из периода неолита, бронзаног доба, античког и средњовековног периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 13 Налази се у близини североисточне ивице насеља, на уздигнутој обали некадашњег тока Тисе, изнад ритског појаса званог Подбарје. Димензије су 290x230 m. Локалитет припада средњем веку (6-7. век) и новом добу. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 14 Налази се источно од савременог насеља, 500 m од последњих кућа, на уздигнутој обали некадашњег тока Тисе. Димензије локалитета су 450x140 m. Налази припадају бронзано-гвозденом добу, средњем веку (6-7. век, 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 15 Источно од савременог насеља, на уздигнутој обали старог тока Тисе. Приближне димензије локалитета су 75x75 m. Вишеслојан локалитет, са налазима из периода средњег века (9-10. век, 11-13. век), као и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 16 Источно од савременог насеља, на јужној обали некадашњег, данас каналисаног тока реке Тисе, димензија 1170x200 m. Вишеслојан локалитет, са налазима из периода бронзано-гвозденог доба, античког и средњовековног периода и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 17 Хумка на западној ивици потеса Лап, пречника 30 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 18 Вишеслојни локалитет на западној страни потеса Лап, са налазима из бронзаног доба и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 19 Хумка на западном делу потеса Лап, димензија 40x35 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 20 Југоисточно од Крстура, на северној ивици мањег потеса Рogaљ, димензија 275x200 m. Вишеслојан локалитет са налазима из праисторије (неолит, бронзано доба), античког периода и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 21 Локалитет на северозападном крају нотеса Врбовити сигет, са налазима из периода бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 22 Локалитет на потесу Врбовити сигет, димензија 25x75 m, са налазима из периода бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 23 Хумка надморске висине 79.65 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 24 Хумка на ниском терену наспрам Врбовитог сигета, надморске висине 79.50 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 25 Вишеслојни локалитет на југозападном делу потеса Врбовити сигет, северозападно од Хајдучког сигета, са налазима из периода бронзаног доба и антике. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 26 Једнослојан локалитет на потесу Врбовига бара, димензија 800x130 m, са налазима из периода неолита. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

- 27 Локалитет на јужној обали потеса Лап, димензија 525x100 m, са налазима из периода бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 28 Источно од Српског Крстура, на обали потеса Ибер, димензија 800x200 m. Вишеслојан локалитет са налазима из времена неолита, бронзаног доба, античког, средњовековног-периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 29 Са јужне стране потеса Ибер, димензија 600x125 m. Вишеслојан локалитет са налазима из праисторије, бронзаног доба, античког периода и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 30 Локалитет на јужној обали потеса Лап, димензија 280x100 m, са налазима из периода 6-7. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 31 Локалитет на јужном делу потеса Лап, димензија 150x100 m, са налазима из периода 6-7. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 32 Локалитет на потесу Врбовита бара, димензија 270x75 m, са налазима из периода бронзаног доба и средњег века (11. -13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 33 Хумка на потесу Врбовита бара, димензија 30x20 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја -Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2-режима III степена заштите.
- 34 Вишеслојан локалитет на потесу Велики сигет, димензија 680x230 m, са налазима из периода неолита, бронзаног доба и антике. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 35 Локалитет на североисточном крају Врбовитог сигета, димензија 100x50 m, са налазима из бронзапог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 36 Вишеслојан локалитет на једној од греда Великог сигега, димензија 700x220 m, са налазима из бронзаног доба, античког и средњовековног периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 37 Хумка на западној обали Великог сигета, надморске висине 80.70 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 38 Вишеслојан локалитет на југозападном делу Великог сигета, димензија 625x180 m, са налазима из периода бронзаног доба и средњег века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

- 39 Хумка лоцирана на потесу Великог сигета, пречника 40 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 40 Хумка источно од насеља, на западној страни потеса Терварац. Пречник хумке је 65 m, са налазима из бронзаног и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 41 На источном делу потеса Ибер, димензија 280x100 m. Вишеслојан локалитет са налазима из периода праисторије (бронзано и старије гвоздено доба), античког и средњовековног периода (11-13, век, 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 42 На западном делу потеса Велики Иберланд, димензија 80x250 m. Вишеслојан локалитет из праисторије, антике и средњег века, као и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 43 Локалитет Слатинска хумка, димензија 70x35 m, ископавана 1928. и 1929. године. У централном делу хумке, на нивоу првобитног хумуса нађена је биконична урна протумачена као гроб спаљеног покојника под хумком, опредељена у прелаз бакарног у рано бронзано доба. У насипу хумке су нађени уломци Тисаполгар керамике. Локалитет се делом налази у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 44 Једнослојан локалитет на потесеу Великог сигет, димензија 200x125 m, са налазима из периода бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 45 Хумка на југозападпој ивици локалитета 44, на греди Великог сигета. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 46 Хумка, смештена између потеса Бокај и Три хумке, димензија 38x20 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 47 Хумка на потесу Три хумке, димензија 70x55 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 48 Хумка смештена на источној страни потеса Три хумке и Бокај, на обали некадашњег рита. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 49 Хумка на истој обали као и она број 48, димензија 75x55 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 50 Хумка трећа у низу са хумкама 48 и 49, димензија 85x65 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

У општини Нови Кнежевац, у КО Банатско Аранђелово, у оквиру границе обухвата Просторног плана и границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 1 Налази се северозападно од насеља Сигет, на уздигнутој греди, на северном делу потеса Велики Сигет, димензија 373x90 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из бронзаног доба и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 2 Хумка на обали Великог Сигета, пречника 25 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 3 Хумка на обали Великог Сигета, пречника 27 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 4 Локалитет се налази на уздигнутој греди Великог Сигета, димензија 70x70 m. Од површинских налаза детектована је већа концентрација обрађеног камена. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 5 Налази се северозападно од насеља Сигет, на уздигнутој греди потеса Велики Сигет, димензија 410x130 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из античког и средњовековног периода (6-7. век, 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 8 Налази се на северозападном ободу потеса Мали Сигет, на некадашњој обали уздигнутој над околним ритом, димензија 830x338 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода неолита, бронзаног доба, антике и средњег века (5-6. век, 11-13. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 11 Налази се западно од Банатског Аранђелова, на јужном крају уздигнуте греде на југозападном делу потеса Велики Сигет. Приближне димензије су 210x100 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода бронзаног доба и средњег века (13-16. века). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 12 Налази се западно од Банатског Аранђелова, смештен на уздигнутој обали у средишњем делу јужног обода потеса Велики Сигет, димензија 320x80 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода бронзаног доба и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 13 Налази се западно од Банатског Аранђелова, смештен на уздигнутој обали југоисточног обода потеса Велики Сигет, димензија 600x230 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода праисторије, антике и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 14 Хумка на северном дели локалитета 13, димензија 30x40 m. Локалитет је једнослојан, са налазима из периода бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

- 15 Хумка на југоисточном делу потеса Велики Сигет, пречника 50 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 16 Хумка удаљена око 250 m од хумке означене као локалитет 15. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 17 Налази се западно од насеља Сигет, на јужном крају источне греде потеса Велики Сигет, димензија 410x110 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода неолита и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 18 Налази се северозападно од насеља Сигет, на уздигнутој греди којом се на североистоку завршава потес Велики Сигет, димензија 220x60 m. Локалитет је једнослојан, са налазима из периода 11-13. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Сигет), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 20 Налази се на источном крају насеља Сигет, димензија 226x96 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода неолита, бронзаног доба, антике и средњег века (5-6. век, 13-16. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 37 Хумка на јужном крају потеса Кочоват, пречника 40 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 38 Хумка на јужном крају потеса Кочоват, пречника 81 m, димензија 245x240 m. Ради се о вишеслојном локалитету са налазима из периода неолита и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 39 Вишеслојан локалитет на југоисточној обали потеса Кочоват, димензија 250x170 m, са налазима из праисторијског и средњовековног периода (6-7. и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 84 Вишеслојан локалитет на северозападној обали потеса Кочоват, димензија 225x90 m, са налазима из античког и средњовековног периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 85 Вишеслојан локалитет на јужној обали потеса Кочоват, димензија 460x250 m, са налазима из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 86 Вишеслојан локалитет на централном делу потеса Кочоват, димензија 490x240 m, са налазима из античког и средњовековног периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима

- II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 87 Вишеслојан локалитет на централном делу потеса Кочоват, димензија 730x495 m са налазима из неолита и из периода средњег века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 88 Хумка, димензија 100x60 m, са налазима људских костију на површини, као и грнчаријом из праисторијског периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Кочоват), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

У општини Нови Кнежевац, у КО Нови Кнежевац, у оквиру границе обухвата Просторног плана и границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 4 Налази се на северној периферији насеља, на издуженој греди на потесу Кућерине. Димензије локалитета су 1050x425 m. Вишеслојни локалитет са налазима из периода праисторије, антике и средњег века (6-7. век, 11-13. век, 13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 5 Североисточно од насеља, на северозападном крају греде која окружује некадашњи водоток. Димензије локалитета су 270x200 m, са налазима из периода неолита, бронзаног доба и средњег века (6-7. век, 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 8 Налази се око 2.6 km источно од периферије Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад рита. Локалитет је димензија 490x110 m. Вишеслојан локалитет са налазима из бронзаног доба, антике и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 10 Југозападио од Филића, у залеђу уздигнуте обале изнад рита, димензија 70x30 m. Једнослојан локалитет са налазима из новог доба. Локалитет се не налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 13 Вишеслојни локалитет 4.25 km источно од периферије Новог Кнежевца. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 19 Налази се на источној периферији Новог Кнежевца, на уздигнутој обали некадашњег водотока, димензија 690x120 m. Локалитет је двослојан, са налазима из античког и средњовековног периода. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 29 Источно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад рита, димензија 680x370 m. Вишеслојан локалитет са налазима из периода бронзаног доба, антике, средњег века (11-13. век, 13-16. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру

- просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 33 Налази се источно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад ритског предела. Димензије 580x410 м. Вишеслојни локалитет са налазима из периода праисторије, антике и средњег века (11-13. века). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 36 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела. Димензије 560x410 м. Локалитет је двослојан са налазима из праисторије и античког периода. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 37 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела. Димензије су 585x450 м. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике, средњег века и новог доба. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 38 Налази се југоисточно од новог Кнежевца, на делу уздигнуте обале. Димензије локалитета су 450x260 м, а налази припадају бронзаном добу, антици, средњем веку (11-13. век) и новом добу. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 39 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела. Димензије су 470x220 м. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике и средњег века (9-10. век и 11-13. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 48 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој греди окруженој нижим ритским пределом, на потесу Ладањи салаш. Димензије су 380x150 м. Локалитет је једпослојан са налазима из бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 49 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој греди окруженој нижим ритским пределом. Димензије су 260x160 м. Локалитет је двослојан са налазима из праисторије и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 75 Хумка југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад нижег ритског предела. Пречник хумке је 50 м. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 76 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали на северном делу потеса Буџак, изнад нижег ритског предела Јарош. Димензије су 250x250 м. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике и средњег века (11-13. век и 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 77 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали на северном делу потеса Буџак, изнад нижег ритског предела Јарош и Пашњак. Димензије су 580x380 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике и средњег века (11-13. век и 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 78 Хумка југоисточно од Новог Кнежевца, на потесу Буџак, на уздигнутој обали изнад нижег ритског предела. Пречник је 68 m. На површини констатоване људске кости, опека, камен и малтер. Претпоставља се да се на том месту налазе остаци манастира познатог као Кањижа моноштор из писаних извора 13-16. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 79 Хумка југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад нижег ритског предела Пашњак. Пречник је 55 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 89 Источно од Новог Кнежевца, на потесу Ширине. Локалитет је први пут регистрован 1964. године, налази припадају старчевачкој, винчанској, потиској и баденској култури. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 97 Налази се 6 km источно од Новог Кнежевца на поседу грофова Талијан. Случајан налаз са овог локалитета представљају 2 или 3 скелетна гроба, који су датовани у време Првог аварског каганата. Поред тога има налаза који су датовани у 10-11. век. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 98 Налази се источно од Новог Кнежевца, на западном крају уздигнуте греде. На овом локалитету су 1933. године откривени налази из периода неолита. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 99 Налази се источно од Новог Кнежевца, смештен на источном крају уздигнуте греде, која се пружа правцем исток-запад, непосредно јужно од пута Нови Кнежевац-Банатско Аранђелово, на потесу Буџак. Према документацији Народног музеја Кикинда, приликом земљаних радова откривени су налази из периода бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 101 Локалитет се налази 11.2 km јужно од Новог Кнежевца, на потесу Ливаде. Према документацији Народног музеја Кикинда, 1962. године у профилима ископа за прављење ћерпича констатовани су остаци насеља из периода Сармата. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

У општини Нови Кнежевац, у КО Нови Кнежевац, у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 80 Источно од Новог Кнежевца, на мањој уздигнутој греди на потесу Широка бара, димензија 380x180 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода бронзаног доба и средњег века (6-7. век, 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене.
- 87 Локалитет Камара Хумка налази се на тремеђи кнежевачког, крстурског и аранђеловачког атара, налик је елипсоидном острву оријентисаном у правцу североисток-југозапад. Налазиште је откривено 1889/90. године, када је пресечено каналом. Истраживања су вршена у више наврата 1927. до 1934. године, под руководством Луке Надлачког. Откривени су остаци праисторијског насеља, са налазима приписаним винчанској, потиској и Бодрог Керестур култури, а постоје и налази из средњег века. Локалитет се налази у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене.

У општини Нови Кнежевац, у КО Нови Кнежевац, ван границе обухвата Просторног плана, али уз границу Просторног плана налазе се локалитети:

- 9 Налази се око 2.6 km источно од периферије Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад рита, димензија 400x340 m. Вишеслојан локалитет са налазима из периода неолита, средњег века (6-7. век, 11-13. век) и новог доба.
- 14 Налази се око 4.3 km источно од периферије Новог Кнежевца, на високој обали изнад рита, димензија 620x130 m. На локалитету су заступљени налази из периода средњег века (11-13. век, 13-16. век).
- 17 Налази се на источној периферији Новог Кнежевца, уз уздигнуту обалу некадашњег водотока. Димензије локалитета су 1450x520 m. Налази припадају периоду бронзаног доба, антике, средњег века (11-13. век).
- 18 Хумка источно од Новог Кнежевца, на потесу Вујчина хумка. Пречник хумке је 45 m.
- 20 Налази се источно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали некадашњег водотока. Димензије 370x100 m, налази припадају бронзаном добу и праисторији.
- 21 Налази се источно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали некадашњег водотока. Димензије локалитета су 570x200 m, налази припадају бронзаном добу, антици и средњем веку (11-13. век).
- 22 Хумка југоисточно од Новог Кнежевца, на потесу Вујчина хумка, пречника 60 m.
- 23 Налази се југоисточно од новог Кнежевца, на уздигнутој обали некадашњег водотока. Димензије су 1270x185 m. Локалитет је вишеслојан, налази припадају бронзаном добу, антици, средњем веку (11-13. век).
- 31 Налази се источно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад рита. Димензије локалитета су 610x285 m. Вишеслојан локалитет са налазима из периода бронзаног доба, антике и средњег века (11-13. век).
- 32 Хумка источно од Новог Кнежевца, у непосредном залеђу уздигнуте обале. Пречник је 60 m.
- 34 Хумка источно од Новог Кнежевца, у залеђу ритског предела. Димензије локалитета су 65 m. На површини су нађени делови људских костију.
- 35 Налази се источно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали изнад ритског предела. Димензије су 395x360 m, а локалитет по налазима припада античком периоду.
- 42 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела, на потесу Ливаде. Димензије су 580x440 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике, средњег века (9-10. век и 11-13. век) и новог доба.
- 43 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела, на потесу Пашњак. Димензије су 900x395 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике, средњег века (5-6. век и 11-13. век) и новог доба.

- 45 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обади нижег ритског предела, на потесу Округли моноштор, на пределу Пашњак. Димензије су 380x270 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике, средњег века (13-16. век).
- 46 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела, на потесима Округли моноштор и Грун Васа салаш, на пределу Пашњак. Димензије су 540x350 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије и средњег века (11-13. век и 13-16. век).
- 47 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела. Димензије су 180x170 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, антике и средњег века (13-16. век).
- 65 Хумка, која се налази југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела у близими потеса Обилићеви салаши. Пречник хумке је 40 m.
- 66 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали нижег ритског предела на потесу Обилићеви салаши. Димензије су 790x200 m. Локалитет је једнослојан са налазима из античког периода.
- 68 Хумка југоисточно од Новог Кнежевца, на потесу Ливаде. Пречник хумке је 45 m.
- 69 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на врху уздигнутог полуострва на лотесу Ливаде, које залази у нижи ритски предео Јарош. Димензије су 125x75 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије и средњег века (11-13. век).
- 70 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали потеса Ливаде, изнад нижег ритског предела Јарош. Димензије су 820x425 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, античког периода и средњег века (11.-13. век).
- 71 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали потеса Ливаде, изнад нижег ритског предела Јарош. Димензије су 260x240 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, античког периода и средњег века (11-13. век).
- 72 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали потеса Ливаде, изнад нижег ритског предела Јарош. Димензије су 295x195 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије и средњег века (6-7. век и 11-13. век).
- 73 Хумка југоисточно од Новог Кнежевца, око 120 m јужно од пољског пута Нови Кнежевац-Црна Бара. Пречник хумке је 65 m. На површини су нађени фрагменти средњовековне керамике и делови људских костију.
- 74 Налази се југоисточно од Новог Кнежевца, на уздигнутој обали потеса Ливаде, изнад нижег ритског предела Јарош. Димензије су 350x160 m. Локалитет је вишеслојан са налазима из праисторије, средњег века (6-7. век и 11-13. век) и новог доба.

Поред наведених археолошких локалитета, у општини Нови Кнежевац, у КО Нови Кнежевац, ван границе обухвата Просторног плана, али уз границу Просторног плана налазе се и следећи археолошки локалитети: 40, 44, 64, 67 и 102.

Археолошки локалитети у општини Чока

У општини Чока, у КО Врбица, у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 7 Налази се источно од насеља, на обали Златице, на потесу Папир кот, димензија 750x175 m. Локалитет је вишеслојан, грнчарија припада периоду 11-13. века. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене.
- 8 Налази се југоисточно од насеља, на обали Златице, у северозападном делу потеса Валкањ, димензија 420x150 m. Локалитет је двојслојан, са налазима из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене.
- 9 Налази се југоисточно од насеља, на узвишеној попречној греди. Димензије локалитета су 550x180 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из праисторијског (неолит и бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе обухвата Просторног плана, ван границе подручја посебне намене.

У општини Чока, у КО Јазово, у оквиру границе обухвата Просторног плана и границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 14 Локалитет источно од Јазова, са источне стране канала Златица, на потесу Велика леђа. Приближне димензије локалитета су 180x100 m. Налази припадају неолиту, антици, средњем веку (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 15 Локалитет источно од Јазова, на потесу Велика леђа. Димензије локалитета су 220x120 m, налази припадају праисторији, антици и средњем веку (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 16 Хумка источно од Јазова, источно од канала Златица, на потесу Велика леђа. Пречник хумке је 20 m. На површини су пронађене људске кости. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 17 Локалитет се налази источно од Јазова, димензије су 230x280 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из праисторије, антике и средњег века (5-6. век, 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, делом у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите, а делом у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 18 Локалитет се налази источно од Јазова, на потесу Велика леђа, димензије су 270x150 m. Налази припадају праисторији и антици. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 19 Налази се источно од Јазова, на југозападном ободу потеса Велика леђа, димензија 400x200 m. Ради се о вишеслојном локалитету са налазима из праисторије, антике и средњег века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

У општини Чока, у КО Јазово, ван границе обухвата Просторног плана, али уз границу Просторног плана налази се археолошки локалитет:

- 20 Налази се на обали Златице, источно од Јазова, димензија 200x220 m. Налази припадају бронзаном добу, антици, средњем веку (11-13. век, 13-16. век).

У општини Чока, у КО Остојићево, у оквиру границе обухвата Просторног плана и границе подручја посебне намене налазе се следећи археолошки локалитети:

- 53 Североисточно од насеља, на уздигнутој обали на потесу Велики сенокос, димензија 300x720 m. Локалитет је вишеслојан, са налазима из периода праисторије, антике и средњег века (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, делом у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 54 Налази се североисточно од насеља, на уздигнутој обали потеса Велики сенокос, на граници атара Остојићево и Јазово. Димензије локалитета су 550x380 m. Локалитет је двослојан, са налазима из антике и средњег века (11-13. век).

Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), делом у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите, а делом у оквиру просторне просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

- 55 Хумка североисточно од насеља, на југозападном делу потеса Велики сенокос. Пречник хумке је 40 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), у оквиру просторне просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

У општини Чока, у КО Остојићево, ван границе обухвата Просторног плана, али у непосредној близини границе Просторног плана налазе се следећи археолошки локалитети:

- 52 Североисточно од насеља, на источном делу потеса Ливаде, димензија 360x290 m. Локалитет је двослојан са налазима из периода средњег века (11-13. век и 13-16. век).
- 56 Налази се североисточно од насеља, на уздигнутој обали потеса Велики сенокос. Димензије су 260x170 m. Локалитет је двослојан са налазима из периода антике и средњег века (11-13. века).
- 57 Налази се североисточно од насеља, на уздигнутој греди потеса Велики сенокос. Димензије локалитета су 250x300 m. Налази припадају периоду 11-13. века.

Археолошки локалитети у граду Кикинди

У граду Кикинди, у КО Мокрин, у оквиру границе обухвата Просторног плана налазе се следећи археолошки локалитети:

- 1 Налази се у северозападном делу атара Мокрина на граници са атаром Црне Баре, на удаљености око 7,7 km од центра. Пружа се дуж источне обале реке Златице. Приближне димензије су 300 x 200 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (старије гвоздено доба), средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 59 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, на удаљености око 8,9 km од центра. На потесу је Дебели хат, око 500 m северно од Бајићевог салаша и заузима целу површину греде на граници са атаром Црне Баре. Приближне димензије су 250 x 220. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (неолит и бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 60 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, на удаљености око 6,7 km од центра. На западном је крају Велике греде, око 1 km источно од Стевиног салаша. Приближне димензије су 350 x 350 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког, средњовековног периода (5-6. век, 11-13. век, 13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 61 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, око 1,2 km источно од Стевиног салаша, на удаљености око 6,2 km од центра. Приближне димензије су 500 x 200 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког, средњовековног периода (5-6. век, 11-13. век, 13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно

- добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 62 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, северно од потеса Сентош, на удаљености око 6,7 km од центра. Приближне димензије су 350 x 250 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век, 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 63 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, западно од потеса Сентош, око 300m северно од Пеђеловог салаша, на удаљености око 8 km од центра. Приближне димензије су 200 x 150 m. Према површинским налазима, локалитет је једнослојан, из неолита. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 64 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, преко широког канала западно од потеса Сентош, на удаљености око 7,5 km од центра. Простире се на централном делу греде, а према југоистоку се пружа од западне обале канала. Приближне димензије су 500 x 600 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког, средњовековног периода (11-13. век, 13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 65 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, на западном делу потеса Сентош, непосредно уз канал који обилази греду с њене јужне стране, на удаљености око 7,7 km од центра Мокрина. Приближне димензије су 150 x 100 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (старије гвоздено доба), античког и средњовековног периода (13-16. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 66 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, на граници са кикиндским атаром, на западној обали Ђукошин канала и пружа се правцем север-југ, на удаљености око 7,2 km од центра Мокрина. Приближне димензије су 550 x 250 m. Према површинским налазима, локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и средњовековног периода (13.-16. век). Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 67 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, око 700 m западно од Терзићевог салаша, на греди удаљеној око 100 m од канала, на удаљености око 7,2 km од центра. Приближне димензије су 300 x 200 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (старије гвоздено доба), античког, средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 70 Хумка се налази југозападно од Мокрина, на удаљености око 5,5 km од центра, а око 400 m југозападно од Завишићевог салаша. Налази се у оквиру локалитета 71. Пречник хумке је приближно 50 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 71 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, 200 m југозападно од Завишићевог салаша, северно од потеса Сентош, на удаљености око 5,2 km од центра. Приближне димензије су 600 x 600 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба и старије гвоздено доба), античког, средњовековног периода (11-13. век, 13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 72 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, југозападно од Капетановог салаша, северно од потеса Сентош, на удаљености око 6 km од центра. Приближне димензије су 500 x 200 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11.-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 73 Налази се у југозападном делу атара Мокрина, северно од потеса Сентош, на око 500 m југоисточно од Завишићевог салаша, на удаљености око 4,7 km од центра. Приближне димензије су 750 x 250 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког периода и новог доба. Локалитет се налази делом у оквиру границе обухвата Просторног плана, у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 120 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености од 2,9 km од центра. Локалитет се простире у северном, ритском делу потеса Сентош, на удаљености од око 50 m ка западу од асфалтног пута за Кикинду. Приближне димензије су 250 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из средњовековног периода (5-6. век - и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 121 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 2,9 km од центра. Локалитет се простире у северном, ритском делу потеса Сентош, уз западну страну асфалтног пута за Кикинду. Приближне димензије су 250 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11 - 13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 123 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 2,6 km од центра. Локалитет се простире на потесу Јарош, јужним делом на нешто вишем острву, а северним у ритском подножју овог узвишења. Приближне димензије су 250 x 150 m . Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век и 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 124 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 2,6 km од центра. Локалитет се простире на потесу Јарош, на нешто вишој обали у односу на околни ритски терен. Приближне димензије су 300 x 150 m. Према површинским налазима, локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), средњовековног периода (11-13. век и 13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 125 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 2,7 km од центра. Локалитет се простире на потесу Јарош, у наставку обале на којој се налазе претходни локалитети, на око 500 m јужно од Ђукошиног канала. Приближне димензије су

- 130 x 150 m . Према површинским налазима, локалитет је једнослојан, из античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 126 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3 km од центра. Локалитет се простире у северном делу потеса Јарош, у наставку обале на којој се налазе претходни локалитети, на око 300 m јужно од Ђукошиног канала. Приближне димензије су 200 x 120 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 127 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,5 km од центра. Локалитет се простире на потесу Перјаница, на око 100 m јужно од Ђукошиног канала, на истој обали којој припадају претходни локалитети. Приближне димензије су 130 x 70 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 128 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,2 km од центра. Локалитет се простире у јужном делу потеса Перјаница, дуж уздигнуте обале, са западне стране се спушта до Ђукошиног канала, а од асфалтног пута за Црну Бару удаљен је око 500 m ка југу. Приближне димензије су 750 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 129 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 2,7 km од центра. Смештена је у непосредној близини савремене депоније уз Ђукошин канал на истоку, на месту где он прелази преко асфалтног пута за Црну бару. Пречник хумке је око 70 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 130 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 2,8 km од центра. Локалитет се простире на уздигнутом простору уз јужну обалу Ђукошиног канала, преко пута савремене депоније. Приближне димензије су 400 x 300 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 131 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,1 km од центра. Локалитет се простире на уздигнутој обали уз Ђукошин канал који протиче са његове јужне стране, а од савремене депоније удаљен је око 250 m западно. Приближне димензије су 100 x 70 m . Према површинским налазима локалитет је двослојан , из праисторијског и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 132 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 2,9 km од центра. Локалитет се простире на уздигнутој обали уз Ђукошин канал који протиче са његове јужне стране, а на истоку се пружа све до савремене депоније. Приближне димензије су 200 x 300 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 133 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3 km од центра. Локалитет се простире са северне стране асфалтног пута за Црну Бару, на око 300 m западно од места на коме пут прелази преко Ђукошиног канала. Приближне димензије су 280 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 134 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,2 km од центра. Локалитет се простире на уздигнутој обали преко канала у односу на потес Перјаница, северно и јужно од асфалтног пута за Црну Бару, на око 80 m северно од тока Ђукошиног канала. Приближне димензије су 600 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисториског (неолит и бронзано доба) и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 135 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 3,7 km од центра. Смештена је на уздигнутој северној обали Ђукошиног канала, преко пута потеса Перјаница и на око 200 m јужно од асфалтног пута за Црну Бару. Пречник хумке је око 30 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисториског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 136 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,6 km од центра. Локалитет се простире дуж уздигнуте обале на источној периферији потеса Мокрин, удаљен око 130 m јужно од асфалтног пута за Мокрин, док на истоку у потпуности прати обалу и спушта се до Ђукошиног канала. Приближне димензије су 1750 x 450 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 137 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,8 km од центра. Локалитет се простире на источној периферији потеса Мокрин, северном страном до самог асфалтног пута за Црну Бару, на удаљености од око 150 m од каналисаног речног тока. Приближне димензије су 350 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 138 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 4,1 km од центра. Смештена је у источном делу потеса Мокрин, на удаљености од око 350 m јужно од асфалтног пута за Црну Бару и око 350 m западно од каналисаног тока Бегеја. Пречник хумке је око 70 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 139 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 5,1 km од центра. Локалитет се простире у јужној периферији потеса Мокрин, обухватајући на истоку део обале на којој се налази локалитет 136, а на југозападу некадашње острво и нижи простор између њих. Приближне димензије су 800 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (старије гвоздено доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 140 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 6 km од центра. Локалитет се простире на јужној периферији потеса Мокрин, источно од мочварног тла потеса Циганска јарош. Приближне димензије су 800 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (неолит и бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 141 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 6,1 km од центра. Локалитет се простире у јужном делу потеса Мокрин, источно од мочварног тла потеса Циганска јарош, на око 650 m источно од салаша Крстин Боривоја. Приближне димензије су 800 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (старије гвоздено доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 142 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 8,3 km од центра. Локалитет се простире источно од потеса Бандића линија, на истоку се пружа до каналисаног тока Златице, на око 150 m јужно од моста Девет грла. Приближне димензије су 200 x 300 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 143 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 7,8 km од центра. Локалитет се простире западно од асфалтног пута за Црну Бару у односу на потес Папир. Приближне димензије су 300 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 145 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 8 km од центра. Локалитет се простире на обали повремениг тока Златице, на потесу Мокринске рудине. Приближне димензије су 400 x 300 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (старије гвоздено доба), средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 146 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 7,9 km од центра. Локалитет се простире на обали повремениг тока Златице, источно од претходног локалитета на потесу Мокринске рудине, док се на северу пружа до самог тока Затице. Приближне димензије су 200 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 147 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 7,6 km од центра. Локалитет се простире на потесу Мокринске рудине, на обали повремениг тока Златице, спуштајући се до саме обале реке на северу и истоку, у наставку претходна два локалитета. Приближне димензије су 350 x 350 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 148 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 8 km од центра. Локалитет се простире између потеса Мокринске рудине и Пустара, на јужној обали повремениг тока Златице. Приближне димензије су 1100 x 350 m. Према површинским

- налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (неолит и старије гвоздено доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 149 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 8,2 km од центра. Локалитет се простире између потеса Мокринске рудине и Пустара, на разуђеном терену у залеђу јужне обале повремениог тока Златице. Приближне димензије су 500 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 150 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 8 km од центра. Локалитет се простире између потеса Мокринске рудине и Циганска јарош, на око 150 m јужно од асфалтног пута који води до салаша Тодоров Тиме, источно од претходног локалитета. Приближне димензије су 570 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век и 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 151 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 7 km од центра. Локалитет се простире између потеса Пландиште и Мокрин, на источној обали Златице, насупрот потеса Велики Гирињ, на око 350 m северно од асфалтног пута који води ка салашима западно од насеља. Приближне димензије су 500 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског периода (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век и 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 152 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 6,7 km од центра. Локалитет се простире у југозападном делу потеса Пландиште на уздигнутој обали, удаљеној око 80 m источно од тока Златице, насупрот потесу Велики Гирињ, на 350 m удаљености северно од асфалтног пута који води ка западним салашима. Приближне димензије су 750 x 250 m . Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 153 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 7,2 km од центра. Смештена је на потесу Пландиште, на уздигнутој обали удаљеној око 150 m од источне обале Златице, наспрам потеса Велики Гирињ. Пречник хумке је око 50 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 154 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 7,3 km од центра. Локалитет се простире у западном делу потеса Пландиште на источној обали Златице, наспрам потеса Велики Гирињ. Приближне димензије су 500 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из средњовековног периода (5-6. век и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 155 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 7,5 km од центра. Локалитет се простире у западном делу потеса Пландиште на источној обали Златице, на око 150 m јужно од каналисаног дела тога Златице и северно од претходног локалитета. Приближне димензије су 350 x 300 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из средњовековног периода (5-6. век, 9-10. век

- и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 156 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 7,1 km од центра. Локалитет се простире у средишњем делу потеса Пландиште на око 450 m источно од обале Златице, око 650 m западно од асфалтног пута за Црну Бару и око 750 m у правцу југа од тока Бегеја. Приближне димензије су 350 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из прасторијског (бронзано доба), средњовековног периода (5-6. век и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 157 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 6 km од центра. Локалитет се простире у средишњем делу потеса Мокрин на ниском тлу испод обале, удаљеном око 30 m јужно од асфалтног пута који води ка салашима на западу. Приближне димензије су 350 x 350 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из 11-13. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 158 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 5 km од центра. Локалитет се простире на потесу Мокрин, на ниском тлу, на око 500 m од обале спрам потеса Перјаница, а јужно се простире до пољског пута. Приближне димензије су 200 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из 11-13. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 159 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 5 km од центра. Локалитет се простире на потесу Ливаде, на ниском тлу, на око 400 m западно од Завишићевог салаша. Приближне димензије су 200 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из праисторијског периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 160 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 5,9 km од центра. Локалитет се простире у јужном, оцедитом делу потеса Ливаде на ниском тлу, на ободу рита који се пружа даље ка северу. Приближне димензије су 250 x 270 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 161 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 5 km од центра. Локалитет се простире у јужном, оцедитом делу потеса Ливаде на ниском тлу, на ободу рита. Приближне димензије су 250 x 270 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 162 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 4,5 km од центра. Локалитет се простире између потеса Општински виногради и Ливаде, на ниском тлу, на око 200 m јужно од мањег воденог тока који се улива у Бегеј. Приближне димензије су 150 x 50 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

- 163 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,8 km од центра. Локалитет се простире на потесу Општински виногради, јужно од потеса Перјаница на око 200 m источно од воденог тока који се улива у Бегеј. Приближне димензије су 200 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Пронађене су и људске кости. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 164 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 3,6 km од центра. Локалитет се простире на потесу Општински виногради јужно од потеса Перјаница, на око 50 m јужно од пошумљене зоне. Приближне димензије су 150 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из праисторијског периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 174 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 8,2 km од центра. Локалитет се простире на северозападној периферији потеса Папир, на југу се пружа до моста Девет грла, а од каналисаног тока Златице удаљен је око 100 m источно. Приближне димензије су 300 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 175 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 7,9 km од центра. Локалитет се простире дуж источне обале Златице, док је од ушћа Бегеја удаљен око 500 m североисточно. Приближне димензије су 1400 x 650 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 176 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 7 km од центра. Локалитет се простире у југозападном делу потеса Папир, на удаљености од око 30 m источно од асфалтног пута за Црну Бару, док се на истоку спушта све до леве обале Бегеја. Приближне димензије су 300 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 177 Хумка се налази северозападно од Мокрина, на удаљености око 4,7 km од центра. Смештена је у јужном делу потеса Папир, на уздигнутој греди, а од асфалтног пута за Црну Бару удаљена је око 500 m ка североистоку. Пречник хумке је око 70 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 195 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 7,5 km од центра. Локалитет се простире између потеса Мокринске рудине и Циганка јарош. Приближне димензије су 550 x 180 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (неолит) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 196 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 7 km од центра. Локалитет се простире између потеса Мокринске рудине и Циганка јарош. Приближне димензије су 150 x 80 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из 11-13. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру

- просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 197 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 6,3 km од центра. Локалитет се простире источно од потеса Циганка јарош, на уздигнутој обали изнад околне мочваре. Приближне димензије су 450 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског, античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 198 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 7 km од центра. Смештена је на уздигнутом терену у југоисточном делу потеса Циганка јарош, на удаљености од око 70 m југозападно од Голићевог салаша. Пречник хумке је око 60 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског и средњовековног периода (5-6. век и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 199 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 7 km од центра. Локалитет се простире јужно од потеса Циганка јарош, на уздигнутој обали изнад околне мочваре, на удаљености од око 200 m јужно од Голићевог салаша. Приближне димензије су 600 x 450 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (5-6. век и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 200 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 6,1 km од центра. Смештена је на уздигнутом терену у средишту ритског потеса Ливаде, на око 550 m јужно од Средановог салаша. Пречник хумке је око 50 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 201 Хумка се налази западно од Мокрина, на удаљености око 6,2 km од центра. Смештена је на уздигнутом терену у средишту ритског потеса Ливаде, северозападно уз претходну хумку, на око 500 m јужно од Средановог салаша. Пречник хумке је око 50 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 202 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 4,8 km од центра. Локалитет се простире на уздигнутом терену разуђене обале у североисточном делу потеса Ливаде, западно од Општинских винограда, наспрамно од локалитета 136. Приближне димензије су 600 x 450 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског, античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 203 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 6,9 km од центра. Локалитет се простире на ниској обали ритског терена потеса Ливаде, западно од од хумки означених као локалитети 200 и 201 и јужно од потеса Циганка јарош. Приближне димензије су 400 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 204 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 6,4 km од центра. Локалитет се простире на ниском тлу ритског потеса Ливаде, дуж исте обале на којој се налази претходни локалитет, док је од мањег канала на северу удаљен око 50 m.

- Приближне димензије су 300 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 205 Хумка се налази југозападно од Мокрина, на удаљености око 9,4 km од центра. Смештена је на ритском терену између потеса Сенокос, Бикотелек и Линово, на удаљености од око 450 m јужно од Рајићевог салаша. Пречник хумке је око 70 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 206 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 8 km од центра. Локалитет се простире на ниском тлу ритског потеса Ливаде, у његовом крајњем западном делу, на око 1 km удаљености од претходног локалитета ка западу. Приближне димензије су 320 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.
- 207 Налази се северозападно од Мокрина, на удаљености око 8 km од центра. Локалитет се простире на уздигнутим гредама и ниском тлу на потесу Пландиште у залеђу обале Бегеја, на око 350 m јужно од корита саме реке, док је од корита Златице удаљен око 50 m источно. Приближне димензије су 650 x 250 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из античког и средњовековног периода (5-6. век и 11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

У граду Кикинди, у КО Мокрин, ван границе обухвата Просторног плана, али у непосредној близини границе Просторног плана налазе се следећи археолошки локалитети:

- 122 Налази се југозападно од Мокрина, на удаљености око 2,1 km од центра. Локалитет се простире у северном, ритском делу потеса Сентош, између два алсфалтна пута. Приближне димензије су 130 x 130 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из средњовековног периода (5-6. век и 11-13. век).
- 144 Налази се западно од Мокрина, на удаљености око 8,5 km од центра. Локалитет се простире дуж читавог речног острава које је својим меандрирањем направила река Златица, источно од потеса Зингерова ледина. Приближне димензије су 500 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из средњовековног периода (11-13. век) и новог доба.
- 170 Налази се јужно од Мокрина, на удаљености око 1,1 km од центра. Локалитет се простире на јужној периферији насеља, ка југу се пружа до Ђукошиног канала, а на северу до последњих кућа улице Ђуре Ђаковића. Приближне димензије су 300 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског, античког и средњовековног периода (11-13. век) и новог доба.

У граду Кикинди, у КО Сајан, у оквиру границе обухвата Просторног плана налазе се следећи археолошки локалитети:

- 34 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 2,7 km од центра. Локалитет је смештен на обали источно од Кикиндског канала, на југозападном крају потеса Ронде. Приближне димензије су 350 x 50 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из 5-6. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 35 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 2,5 km од центра. Локалитет је смештен на уздигнутој обали у западном делу потеса Кечкелер, на граници са потесом Кугли. Приближне димензије су 400 x 200 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског, средњовековног периода (13-16. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 36 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 2,1 km од центра. Локалитет је смештен на некадашњој обали у североисточном делу потеса Кугли са источне стране Кикиндског канала од кога је удаљен око 100 m. Приближне димензије су 200 x 80 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из античког, средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 37 Налази се источно од Сајана, на удаљености око 2,2 km од центра. Локалитет је смештен у источном, вишем делупотеса Керманијар. Приближне димензије су 400 x 400 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, делом на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 38 Налази се источно од Сајана, на удаљености око 3,3 km од центра. Локалитет је смештен у ритском делу потеса Керманијар, на удаљености од око 450 m северно од Кикиндског канала и Рибњака. Приближне димензије су 280 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског, античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 39 Налази се источно од Сајана, на удаљености око 2,4 km од центра. Локалитет се простире у југозападном делу потеса Кечкелер на удаљености од око 400 m у правцу североистока од Кикиндског канала. Приближне димензије су 650 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског (бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 40 Налази се источно од Сајана, на удаљености око 2,5 km од центра. Локалитет је смештен на ниском простору између потеса Кугли и Кечкелер на удаљености од око 400 m североисточно од Кикиндског канала. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 41 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 3,2 km од центра. Локалитет је смештен у јужном, оцедитом делу потеса Рондетлер, са његове западне стране се пружа мочварно тле а налази се прате како на вишим kotaма у северном делу, тако и на ниском тлу у јужном делу. Приближне димензије су 950 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског, античког, средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 42 Хумка се налази североисточно од Сајана, на удаљености око 4,1 km од центра. Смештена је на потесу Рондетлер, на ниској греди уз североисточни руб претходног

- локалитета. Пречник хумке је око 50 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан. Прикупљена су 2 уломка грнчарије бронзаног доба и делови поднице. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 43 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 4,4 km од центра. Локалитет је смештен у средишњем делу потеса Рондетлер, на северном крају греде која се издиже изнад мочварног тла. Приближне димензије су 200 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 44 Хумка се налази североисточно од Сајана, на удаљености око 4,1 km од центра. Смештена је на потесу Рондетлер, у средишту ниске греде која се издиже изнад мочварног тла. Пречник хумке је око 80 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 45 Хумка се налази североисточно од Сајана, на удаљености око 4 km од центра. Смештена је у јужном делу потеса Рондетлер, на јужном крају ниске греде источно од локалитета 41. Пречник хумке је око 80 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 46 Хумка се налази североисточно од Сајана, на удаљености око 4 km од центра. Смештена је на потесу Рондетлер, на јужном крају ниске греде и удаљена је око 20 m источно од претходне хумке. Пречник хумке је око 50 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 47 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 4,7 km од центра. Локалитет је смештен на ниском тлупотеса Рондетлер, на око 300 m јужно од каналсаног тока Златице. Приближне димензије су 450 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан из праисторијског и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 48 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 5,2 km од центра. Локалитет је смештен на ниском тлу потеса Рондетлер, на ниској обали у наставку претходног локалитета, на око 100 m јужно од каналсаног тока Златице. Приближне димензије су 450 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (неолит и енеолит) и античког периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 49 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 5,8 km од центра. Локалитет је смештен у источном делу потеса Рондетлер, на око 50 m јужно од каналсаног тока Златице. Приближне димензије су 450 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 50 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 6,1 km од центра. Локалитет је смештен у источном делу потеса Рондетлер, на ниској обали уз претходни локалитет, док се северозападним крајем спушта све до канала Златица. Приближне димензије су 250 x 80 m. Према површинским налазима локалитет је

- вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба) и средњовековног периода (11-13. век, 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 51 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 5,1 km од центра. Локалитет је смештен јужно од потеса Линово, на ниској обали у северном делу потеса Рондетлер, на око 350 m северно од канала Златица. Приближне димензије су 250 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је вишеложан, из праисторијског, античког, средњовековног периода и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 52 Хумка се налази североисточно од Сајана, на удаљености око 4,6 km од центра. Смештена је између потеса Линово и Рондетлер, на ниској обали на удаљености од око 650 m у правцу севера од канала Златица. Пречник хумке је око 100 m. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 53 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 5 km од центра. Локалитет је смештен између потеса Рондетлер и Бикотелек, на ниској обали и удаљен је око 130 m у правцу севера од каналисаног тока Златице. Приближне димензије су 300 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан - припада неолиту. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 54 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 4,8 km од центра. Локалитет је смештен између потеса Рондетлер и Бикотелек, на ниском острву источно од претходног локалитета и удаљен је око 100 m у правцу севера од каналисаног тока Златице. Приближне димензије су 220 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан - из праисторијског и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 55 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 4,8 km од центра. Локалитет је смештен између потеса Рондетлер и Бикотелек, на ниској обали западно од претходног локалитета и удаљен је око 50 m у правцу севера од каналисаног тока Златице. Приближне димензије су 350 x 80 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из бронзаног доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 56 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 4,7km од центра. Локалитет је смештен у јужном делу потеса Бикотелек, на ниској обали северозападно од претходног локалитета и удаљен је око 500 m у правцу севера, односно око 250 m источно од каналисаног тока Златице који ту прави полукруг. Приближне димензије су 550 x 100 m. Према површинским налазима локалитет је вишеложан, из праисторијског, античког, средњовековног периода и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 57 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 5,1 km од центра. Локалитет је смештен у средишту потеса Бикотелек, на ниској обали северозападно од претходног локалитета и удаљен је око 500 m у правцу севера од каналисаног тока Златице. Приближне димензије су 550 x 100 m . Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из 11-13. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 1 - режима II степена заштите.

- 58 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 5 km од центра. Локалитет је смештен у јужном делу потеса Бикотелек, на нискојобали југоисточно од претходног локалитета и удаљен је око 400 m у правцу севера од каналисаног тока Златице. Приближне димензије су 300 x 130 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из праисторијског периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 59 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 2,9 km од центра. Локалитет је смештен у западном делу потеса Рондетлер, дуж ниске обале. Приближне димензије су 700 x 300 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (неолит и бронзано доба), античког и средњовековног периода (11-13. век и 13-16. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 60 Хумка се налази североисточно од Сајана, на удаљености око 3,5 km од центра. Смештена је у западном делу потеса Рондетлер, на ниској обали уз северну ивицу претходног локалитета, на удаљености од око 600 m у правцу југа од канала Златица. Пречник хумке је око 130 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског (бронзано доба), античког, средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 61 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 3,6 km од центра. Локалитет је смештен у западном делу потеса Рондетлер, а на северу се спушта до самог канала Златица чију обалу прати све до првогпољског пута на истоку. Приближне димензије су 850 x 380 m. Према површинским налазима локалитет је вишеслојан, из праисторијског(бронзано доба), античког, средњовековног периода (11-13. век) и новог доба. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 62 Налази се североисточно од Сајана, на удаљености око 4,7 km од центра. Локалитет је смештен у западном делу потеса Рондетлер, на ниској обали попут претходног локалитета, а ка северу се спушта све до канала Златица. Приближне димензије су 180 x 70 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског периода (неолит и бронзано доба). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.
- 63 Налази се северно од Сајана, на удаљености око 2,6 km од центра. Локалитет је смештен у средишту потеса Касало, на ниској обали, на око 200 m удаљености од Кикиндског канала ка северу. Приближне димензије су 550 x 280 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан. Прикупљена су 84 уломка грнчарије из праисторијског периода (неолит и бронзано доба). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 64 Налази се северно од Сајана, на удаљености око 3 km од центра. Локалитет је смештен у средишту потеса Касало, на ниској обали уз североисточну ивицу претходног локалитета, на око 800 m у правцу севера од Кикиндског канала. Приближне димензије су 50 x 50 m. Према површинским налазима локалитет је вишелојан, из праисторијског (неолит), античког и средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 65 Налази се северно од Сајана, на удаљености око 3,2 km од центра. Локалитет је смештен на ритском тлу потеса Касало, северно од претходних локалитета, на око 900 m у правцу севера од Кикиндског канала. Приближне димензије су 400 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и

средњовековног периода (11-13. век). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

- 66 Налази се северно од Сајана, на удаљености око 2,4 km од центра. Локалитет је смештен у јужном делу потеса Касало, на оцедитом терену удаљеном око 150 m у правцу севера од Кикиндског канала. Приближне димензије су 200 x 130 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из античког и средњовековног периода (11-13.). Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 67 Налази се северно од Сајана, на удаљености око 2,4 km од центра. Локалитет је смештен на потесу Касало, на оцедитом терену удаљеном око 600 m у правцу севера од Кикиндског канала. Приближне димензије су 400 x 150 m. Према површинским налазима локалитет је двослојан, из праисторијског и средњовековног периода. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро, ван простора станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.
- 68 Налази се северозападно од Сајана, на удаљености око 4 km од центра. Локалитет је смештен у ритском делу потеса Касало, на ниској обали, удаљен око 650 m у правцу југа од канала Златица. Приближне димензије су 250 x 50 m. Према површинским налазима локалитет је једнослојан, из 11-13. века. Локалитет се налази у оквиру границе подручја посебне намене, у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата (локалитет Јарош), просторне подцелине 2 - режима III степена заштите.

4.1.5. Становништво

У обухвату Просторног плана не налази се ни једно насељено место, међутим за анализу демографског развоја подручја приказано је становништво оних насеља која гравитирају Резервату. Анализа је извршена на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991- 2011. године.

Број становника севернобанатске области је у опадању у периоду 1991-2011. године, што важи и за општине Нови Кнежевац, Чоку и град Кикинду. Депопулација је посебно изражена у сеоским насељима. Највеће насеље у окружењу Резервата је Мокрин, са 5270 становника. Према Попису становништва из 2011. године, у 13 насеља ширег подручја живело је 20440 становника у 7808 домаћинства.

Табела 1. Број становника и домаћинства насеља која гравитирају Резервату

Општина / Град	Насеље	Број становника по методологији пописа 2002. године			Укупан број домаћинства
		1991. год.	2002. год.	2011. год.	2011. год.
Нови Кнежевац	Нови Кнежевац	7892	7581	6960	2605
	Банатско Аранђелово	1901	1718	1398	532
	Филић	165	161	136	48
	Подлокањ	172	217	144	61
	Српски Крстур	1533	1620	1321	504
	Сигет	286	247	198	74
Чока	Банатски Моноштор	152	135	102	41
	Врбица	546	404	238	116
	Јазово	1113	978	742	297
	Остојићево	3007	2844	2324	941
	Црна Бара	588	568	437	182
Кикинда	Мокрин	6238	5918	5270	1956
	Сајан	1540	1348	1170	451
Укупно		25133	23739	20440	7808

4.1.6. Привреда

Од привредних активности, на подручју обухвата Просторног плана, најзаступљеније су пољопривреда, аквакултура, шумарство, лов и туризам (као најмање развијена привредна грана). Повољни природни и створени потенцијали омогућавају развој различитих видова пољопривредне производње (у највећој мери сточарство и ратарство), док су за повећање површина под рибњацима највише заслужна слатинска земљишта. Пољопривредна производња доминира у већини насеља у окружењу Резервата (насеља Сајан, Српски Крстур, Јазово, Банатско Аранђелово и Врбица).

Највеће насеље у окружењу резервата је Мокрин, које је окарактерисано као локални центар, односно развојни нуклеус у граду Кикинди, са развијеном јавно-социјалном инфраструктуром и делатностима из сектора услуга у којима су лоцирани нови индустријски погони, прилагођени савременим технологијама, еколошким стандардима и аутохтоним сировинама. У обухвату Просторног плана, западно од насеља Мокрин, Просторним планом града Кикинде планирана је радна зона која може представљати деградациони пункт окружења Резервата. Радна зона је планирана на станишту заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

4.1.6.1. Пољопривреда

Основна делатност на овим просторима је пољопривреда, пре свега сточарство и ратарство.

Најбољи пашњаци су на Јарошу и Сигету, док се Кочоват у те сврхе последњих година не користи. Чобани из Мокрина, Јазова и Сајана напасају своја стада на Јарошу. На Сигету се напасају стада из Банатског Аранђелова. Најзаступљеније су краве и овце, али има и свиња. Већина стада се на пашњацима појављују у рано пролеће и остају до зиме. Неки чобани су са стадима на пашњацима целе године, чак и по снегу. Традиционална сорта оваца на Јарошу је „цигаја“. Велики део ових површина користи се и као сенокос.

Типичне насеобине у границама самог Резервата су чобанске колибе, које се називају „салаши“ и у прилично су лошем стању. Често су направљени на импровизован начин и нису инфраструктурно опремљени, а уз њих понегде има и торова за стоку. Многи „салаши“ су напуштени и оронули, док неки од њих служе само као повремено боравиште.

Обрада земље је зависна од нивоа вода, а у већини сезона је могућа само на вишим деловима који нису поплавлени. Најзаступљеније културе су жита, кукуруз, сунцокрет, шећерна репа, соја, луцерка и уљана репица.

Изградња рибњака, којих већ има у атару Сајана и Новог Кнежевца, представља један од угрожавајућих фактора Резервата јер се променом намене површина мења ниво подземних вода, дугорочно уништавају степска и слатинска станишта и смањује животни простор врста везаних за њих, те се нарушавају укупни еколошки односи карактеристични за ово подручје.

4.1.6.2. Туризам

Резерват је поверен на старање Ловачком удружењу „Перјаница“ из Мокрина. Управо је Мокрин највеће и социо-културно најбогатије насеље у окружењу Резервата, чији се становници поносе присуством велике дропље у свом атару. Туристичку атракцију овог насеља чине и многобројне манифестације које се одржавају током целе године.

Туризам на простору природног добра скоро да и не постоји, чак ни екотуризам, па се не може говорити о његовом негативном утицају. Ипак, у будућем туристичком развоју региона, ову делатност на заштићеном природном добру треба планирати уз неопходна

ограничења (временска, броја посетилаца, начина кретања посетилаца и сл.). На овом подручју налазе се ловишта ловачких друштава и удружења из Мокрина, Јазова, Сајана, Врбице и Банатског Аранђелова, те се може констатовати да је ловни туризам развијен.

У Резервату, у оквиру просторне подцелине 1 Резервата - режима II степена заштите, на кат. парцели број 15616 КО Мокрин, изграђена је осматрачница Манцулова чека која се користи за потребе презентације Резервата.

Табела 2. Координате положаја осматрачнице у просторној подцелини 1 Резервата - режиму II степена заштите

Осматрачница	Координате			
	μ	λ	Υ	Χ
Осматрачница Манцулова чека	45.9182010	20.3279180	7448294.76	5086196.70

У Резервату, у оквиру просторне подцелине 2 Резервата - режима III степена заштите, на кат. парцели број 15699 КО Мокрин, 2011. године изграђен је центар за посетиоце Еко салаш „Јарош“ са осматрачницом, са циљем да омогући информисање посетилаца о природним и културним вредностима подручја, за организовање васпитно-образовних и научно-истраживачких програма, еколошких кампова, часова у природи и сл. У оквиру објекта налазе се просторије за боравак чувара и истраживача, наткривен део за пријем гостију и за одржавање часова у природи (учионица на отвореном), као и осматрачница са које се пружа поглед у правцу најатрактивнијег дела Резервата.

Такође, у Резервату, у оквиру просторне подцелине 2 Резервата - режима III степена заштите, изграђена је и осматрачница Плава чека, на кат. парцели број 22441 КО Мокрин, која се користи за потребе мониторинга и презентације Резервата, као и осматрачница Јазовачка чека, на кат. парцели број 2236 КО Јазово, која се користи за потребе презентације Резервата.

Табела 3. Координате положаја осматрачница и центра за посетиоце у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите

Осматрачнице и центар за посетиоце	Координате			
	μ	λ	Υ	Χ
Осматрачница Јазовачка чека	45.9053280	20.2627210	7443224.29	5084810.54
Осматрачница Плава чека	45.8877160	20.3253130	7448064.15	5082810.36
Центар за посетиоце Еко салаш „Јарош“	45.9201020	20.3016940	7446262.43	5086425.38

Поред Ловачког дома у Мокрину, који има две уређене собе за пријем туриста, од недавно за боравак туриста постоји и Mokrin House. Кућа у Мокрину (Mokrin House) нуди простор за рад, али и смештај и намењена је свима који желе да буду креативни и продуктивни у другачијем амбијенту. Представља концепт руралног coworkinga, који је све распрострањенији у свету, са идејом да се посао понесе са собом и опуштено ради у мирном, лепом и стимулативном сеоском амбијенту.

4.1.6.3. Шумарство и лов

Шумарство као производна делатност саставни је део националне производње и заједно са другим привредним областима чини систем привреде као њен неодвојиви део. Основни задатак шумарства је да омогући задовољење потребе друштва за производима од дрвета, као и другим производима чија је производња везана за шуме (остали ресурси).

Поред аутохтоних асоцијација, које су у овим условима природна творевина (бадемаста врба, бела врба), у овој газдинској јединици су најзаступљеније асоцијације антропогеног порекла - вештачки засади топола и врба.

План обухвата површине чији је корисник ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Банат“ Панчево. План обухвата делове газдинске јединице „Горње Потисје“, за коју важи десетогодишњи плански документ (Основа газдовања шумама за ГЈ „Горње Потисје“ за период од 2013 до 2022. године).

Према ГИС порталу и добијеним подацима од стране ЈП „Војводинашуме“, на простору обухвата Просторног плана не постоје ловишта као ни објекти за одржавање и коришћење шума и пратећа техничка инфраструктура (шумске саобраћајнице и други објекти који служе за газдовање шумама).

4.1.7. Инфраструктура

4.1.7.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају капацитети следећих видова саобраћаја: путни - друмски и железнички. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички користи само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- државни пут IIа реда бр. 103/P-112, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Ђала) - Нови Кнежевац;
- државни пут IIа реда бр. 104/P-111, P-112, P-123, Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово - Мокрин - Кикинда - Војвода Степа - Српски Итебеј - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Међа);
- државни пут IIа реда бр. 105/P-112, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бајмок) - Бајмок - Бачка Топола - Сента - Чока - Мокрин - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Врбица).

ДП IIа реда бр. 103, бр. 104 и бр. 105 су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, основни су апсорбери свих саобраћајних збивања у обухваћеним општинама. Такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и омогућују квалитетно међунасељско повезивање у обухвату Просторног плана.

Основни путни правац који омогућује даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица), је ДП Iб реда бр. 13 (ван обухвата Просторног плана) са одговарајућим везама са ДП II реда бр. 103, бр. 104 и бр. 105.

Општински пут у обухвату Просторног плана омогућује доступност овом простору из различитих правца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП II реда).

У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви) који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју туризма, пре свега за туристичка кретања широких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих одређених недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго) изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Железничка пруга у обухвату Просторног плана је ван експлоатације: Кикинда - Банатско Аранђелово - државна граница - ЖПВЕ бр. 7.

Железнички саобраћај нема готово никакав удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), посебно на регионалним и магистралним правцима, због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима, првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом није заступљен.

4.1.7.2. Водна комунална инфраструктура

Под унутрашњим водама у подручју посебне намене подразумевају се површинске воде настале од падавина и подземне воде. Ради одржавања оптималног режима на подручју, врши се одводњавање (евакуација) сувишних вода са изграђеним системима за одводњавање који се састоје од различитих хидротехничких објеката.

Одводњавање површинских вода обавља се каналском мрежом која се састоји од детаљне каналске мреже и великих дренажних канала. Свако сливно подручје има своју црпну станицу.

У обухвату Просторног плана не налазе се насеља. У насељеним местима која се налазе уз обухват Просторног плана, водоснабдевање се обавља искључиво захватањем подземних вода из водоносних средина основног комплекса и водоносних средина плиоцена. Захватни објекти су искључиво бушени вертикални бунари.

Са аспекта пречишћавања отпадних вода, систем пречишћавања отпадних вода није реализован ни у једном насељу уз обухват Просторног плана, већ се прикупљена отпадна вода и даље упушта преко непрописно изведених септичких јама, чиме се непосредно угрожава животна средина и здравље људи.

Одвођење атмосферских вода у насељима уз обухват Просторног плана се одвија преко отворене каналске мреже положене уз уличне саобраћајнице, са уливом у најближе реципијенте, водотоке, депресије на периферији насеља или непосредно у мелиоративне канале. Канали углавном не врше своју функцију због неодржавања, па су неретко засути и тада постају „упојни канали“. Постигнути степен изграђености је веома низак.

4.1.7.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

У делу обухвата Просторног плана, у подручју посебне намене и у непосредној близини обухвата Просторног плана постоји изграђена електроенергетска надземна мрежа дистрибутивног система електричне енергије. Постојећа електроенергетска мрежа се углавном налази у непосредној близини грађевинских подручја насеља.

Термоенергетска инфраструктура

У оквиру обухвата Просторног плана, у делу подручја посебне намене, налази се транспортни гасовод (притиска већег од 16 bar) МГ-03 Сента-Мокрин пречника DN600, у власништву ЈП "Србијасгас".

На експлоатационим пољима нафте и природног гаса и експлоатационом пољу термоминералних вода, налазе се бушотине, бушотински цевоводима и другим објектима за експлоатацију нафте и природног гаса и термоминералних вода.

Обновљиви извори енергије

Према Закону о енергетици, енергија из обновљивих извора је енергија произведена из нефосилних обновљивих извора као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода и извори геотермалне енергије. У претходном периоду, на регионалном и локалном нивоу нису развијене посебне мере које се односе на ОИЕ и њихово коришћење. На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење обновљивих извора енергије, изузев на експлоатационом пољу термоминералних вода на лежишту изворишта „Бања Кањижа“ које се једним делом налази у обухвату Просторног плана, у делу подручја посебне намене (али се бушотине у експлоатацији Кж-1/х, Кж-2/х и Кж-3/х и Бања Кањижа која је корисник термоминералне воде налазе ван обухвата овог Просторног плана).

Енергетска ефикасност

Карактеристика енергетског система на предметном подручју, у функцији ефикасног коришћења енергије и енергената, је на ниском нивоу, а заступљена је и нерационална потрошња енергената.

4.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура

У делу обухвата Просторног плана, у подручју посебе намене, постоји изграђена електронска комуникациона подземна мрежа. Постојећа електронска комуникациона мрежа се налази у коридорима саобраћајница.

4.1.8. Стање животне средине

Квалитет животне средине предметног подручја је деградиран под утицајем низа антропогених активности, што је изазвало и негативан утицај на биодиверзитет, односно угрожене су и измењене природне вредности заштићеног природног добра.

Најизраженији и најучесталији фактор угрожавања природних станишта на овом простору је преоравање. Оранице су формиране унутар природних травних станишта у великој мери, па је дошло до фрагментације станишта и преостало је мало компактних простора под природном вегетацијом. Велики број трактора у околним селима, лак приступ летњим путевима, нерешени власнички односи и недовољно развијена еколошка свест чине преоравање највећом потенцијалном опасношћу за велике дропље и њихова станишта. Посебан проблем по темељну вредност Резервата - велику дропљу представља кошење ливада у време њеног гнежђења јер је за њен опстанак важно постојање заједница два типа травних екосистема.

Негативан утицај на простор природног добра има и неконтролисана употреба пестицида и агрохемијских мера у пољопривредној производњи јер се у непосредној близини Резервата одвија интензивна пољопривредна делатност. Када је у питању пољопривреда, као угрожавајући фактор се појављује и гајење неадекватних култура, које заједно са применом вештачких ђубрива оставља траг у педолошкој подлози и за последицу има висок ниво подземних вода, који је посебно изражен у овом делу банатског Потисја.

Променом намене површина (изградња рибњака, инфраструктуре и других објеката) мења се ниво подземних вода, дугорочно уништавају степска и слатинска станишта и смањује се животни простор врста везаних за њих, што нарушава укупне еколошке односе, карактеристичне за ово подручје.

Уношење алохтоних врста биљака (формирање ремиза) и животиња (фазанска дивљач) је изазвало нежељене, често и непредвиђене последице на аутохтони живи свет.

Изграђени водопривредни објекти изменили су природан режим подземних и површинских вода на овом подручју, односно услове станишта живог света. Свака даља изградња насипа и прокопавање канала може додатно нарушити основне природне вредности простора.

Источно од Јароша налази се мокринска дивља депонија која представља деградациони пункт, са које смеће ветар носи и на Резерват.

Унутар Резервата су вршена истраживања нафте и земног гаса методом која подразумева експлозије у тлу (тзв. „напуцавање“), којом су узнемираване многе животињске врсте, а посебно велике дропље у време гнезђења. У околини Мокрина постоје нафтне бушотине које загађују околину и нарушавају пејсажне целине. Оваква истраживања и сличне активности потребно је искључити са заштићеног подручја.

Скидање такозваних „ролни“ траве, које се користе за травњаке, фудбалске терене и слично, учестала је појава која нарушава структуру вегетације степских пашњака и уништава станишта ретких биљних и животињских врста.

На подручју природног добра није успостављено континуално праћење квалитета животне средине.

4.1.9. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, поплава, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град, суша), олујни ветар.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни период од 475 година, на подручју обухвата Просторног плана могућ је *земљотрес* јачине VII, VII-VIII и VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98). У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, али и на пољопривредном земљишту због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима, који је најчешће проузрокован људском непажњом.

Појава *града* је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Посматрани простор не спада у подручја са изразитом појавом града, већ је подложен само повременим продорима олујних и градоносних облака. Према условима РХМЗС у оквиру обухвата Просторног плана изграђено је 4 лансирне (противградне) станице у сврху заштите од града.

Преовлађујући *ветар* на овом простору дува из југоисточног правца (кошава), те постоји ризик од јављања штете проузрокован олујним ветровима.

Појава олујних ветрова може изазвати обарање стабала и пуцање грана, што може да угрози саобраћај на путевима, живот и здравље људи и да изазове веће материјалне штете на објектима, електродистрибутивној и телекомуникационој мрежи.

У обухвату Просторног плана се не налазе севесо постројења/комплекси.

4.2. SWOT АНАЛИЗА

На основу сагледавања свих природних и створених услова и анализе потенцијала и ограничења у обухвату Просторног плана, сумиране су позитивне и негативне стране заштите и развоја подручје посебне намене за које је дата swot анализа.

Предности	Недостаци
<ul style="list-style-type: none"> - Резерват представља највеће и најочуваније пространство типичних панонских, травних, равничарских, отворених пејсажа у Србији, од нарочитог значаја због јединствености, реткости и репрезентативности; - Темељна вредност Резервата - једина преостала популација велике дропље у Србији (врсте на Светској Црвеној Листи); - Разноврсност туристичких мотива и садржаја, као основа за развој различитих облика туризма; - Повољан геосаобраћајни положај; - Саобраћајни инфраструктурни ресурси (државна путна мрежа: ДП бр.103, бр.104 и бр.105; ЖПВЕ бр.6 и бр.7, релативно густа путна мрежа некатегорисаних путева); - Потенцијал обновљивих извора енергије; - Лежиште геотермалних вода „Бања Кањижа“. 	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак воде представља основни угрожавајући фактор за вегетацију на слатинама, као последица вишегодишњег негативног утицаја човека на биланс вода (промена водног режима); - Интензивна пољопривредна производња; - Недостатак шума у заштићеном подручју; - Недовољна и неадекватна туристичка валоризација и презентација природних и културних вредности; - Неадекватност саобраћајне мреже у погледу квалитета, стања, изградњености и опремљености саобраћајних (првенствено путних и железничких) капацитета; - Неразвијена туристичка инфраструктура; - Недостатак институционалне координације и економски дисконтинуитет у финансирању развоја саобраћајне мреже; - Недовољно коришћење обновљивих извора енергије.
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Очување постојећих природних одлика, генског фонда и традиционалног начина живота кроз јачање система контроле и надзора над развојним активностима; - Праћење природних појава и процеса кроз научна истраживања; - Боља презентација Резервата; - Развој едукативних програма; - Развој еко туризма; - Туристичко позиционирање заштићеног подручја; - Очување, заштита и презентација непокретних културних добара, као и утврђивање нових непокретних културних добара у оквиру подручја посебне намене; - Коришћење пољопривредног земљишта кроз пашарење (узгој аутохтоних раса оваца и говеда) и кошење, што спречава неповољну сукцесију вегетације; - Развој органске пољопривредне производње; - Успостављање биомониторинга и мониторинга природних ресурса; - Максимално искоришћавање гео-саобраћајног положаја; - Могућност даљег проширења електроенергетске инфраструктуре у складу са потребама; - Могућност даљег проширења електронске комуникационе инфраструктуре у складу са потребама; - Могућност коришћења обновљивих извора енергије у складу са мерама заштите природе; - Коришћење геотермалних вода; - Развој прекограничне сарадње. 	<ul style="list-style-type: none"> - Фрагментација и уништавање примарних степских станишта превођењем у пољопривредне површине и преоравањем; - Промена намене површина (изградња рибњака, инфраструктуре и објеката) нарушава укупне еколошке односе, карактеристичне за ово подручје; - Кошење ливада у време гнезђења велике дропље; - Примена хемијских средстава и неадекватних агромера у пољопривреди; - Непоштовање законских прописа, успостављених зона и режима заштите и програма заштите; - Извођење радова који би оштетили или уништили археолошки локалитет; - Угрожавање заштићеног природног добра линијском изградњом у оквиру путних коридора; - Конфликт између коришћења енергетских ресурса, експлоатације минералних сировина, развоја термоенергетске инфраструктуре и заштите животне средине; - Нафтна гасна поља „Мокрин“ „Мокрин шкриљци“, „Мокрин I“ и „Мокрин II“ и изградња термоенергетска инфраструктура преко заштићеног подручја представља опасност за заштићено подручје у случају акцидента; - Према матрици ризика гасоводи за транспорт и дистрибуцију гаса спадају у критичну групу ризика, док нафтоводи у високо ризичну групу.

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

Принципи просторног развоја су:

- одржив и уравнотежен развој подручја посебне намене;
- заштита и унапређење природног и културног наслеђа као развојног ресурса;
- очување и интегрална заштита биодиверзитета и природних вредности предела кроз обезбеђивање идентитета простора и идентификацију просторних целина;
- интеграција смерница за очување квалитета предела у секторске планове у различитим областима, посебно предела под одређеним режимом заштите и од посебног значаја за развој туризма;
- смањење негативних утицаја на животну средину;
- унапређење приступачности кроз развој инфраструктуре;
- регионална и међународна сарадња, посебно у функцији заштите природних добара;
- учешће јавности у политици просторног развоја подручја посебне намене.

2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ

Општи циљеви израде Просторног плана, дефинисани у складу са циљевима и опредељењима просторног развоја планова вишег реда и специфичностима овог подручја, у просторно - функционалном смислу, су:

- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма;
- очување и унапређење квалитета и режима воде;
- повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- валоризација, очување, заштита и презентација културних добара;
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја посматраног простора и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре и синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја.

2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ

2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

2.2.1.1. Заштићено подручје

- Развој функције заштићеног подручја кроз очување аутентичних, разноликих и репрезентативних природних вредности Резервата, у складу са утврђеним режимима заштите;
- развој еко туризма и уређење пунктова за потребе презентације природног добра, едукације, туризма и рекреације;
- трајни мониторинг екосистема, процеса и утицаја, посебно биомониторинг вредних врста, јачање система контроле и надзора над развојним активностима.

2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса

2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште

- Очување природног састава травног покривача на великим површинама под природним пашњацима и ливадама;
- спречавање стварања корова и уношења алохтоних врста на површине под пашњацима;
- рационално газдовање обрадивим ораничним површинама да би се очувала крчка структура постојећег ораничног слоја.

2.2.1.2.2. Водни ресурси

- Уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода;
- праћење стања водног режима, одржавање оптималног режима вода;
- обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања што више обрадивих пољопривредних површина у вегетационом периоду, од априла до краја септембра месеца, кад је у већини случајева изражен дефицит воде у земљишту;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи;
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште

- Очување, заштита и унапређење постојећих шума ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- повећање површина под шумама и формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе.

2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси

- Истраживање и одржива експлоатација постојећих минералних сировина и енергетских ресурса, у складу са важећим законским прописима и условима надлежних институција.

2.2.2. Заштита предела

- Очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика, које су важно обележје подручја;
- задржавање постојеће структуре основних намена земљишта, а посебно површина под ливадама и пашњацима и водног земљишта, уз могуће промене које се односе на повећање површина под шумама.

2.2.3. Заштита културног наслеђа

- Интегрална заштита и презентација природних и непокретних културних добара, односно интегрална заштита и презентација културног наслеђа са подручјем посебне намене у коме се налазе, што подразумева усклађивање презентације културног наслеђа са принципима очувања природних вредности окружења, а тиме би се још више допринело на значају и атрактивности подручја посебне намене и омогућило веће интересовање за научно-истраживачки и образовни рад и посету из рекреативних разлога;
- дефинисање археолошких локалитета као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора и коришћење непокретних културних добара у едукативне, културно-уметничке и туристичке сврхе;
- очување и заштита пронађених археолошких налазишта или археолошких предмета како се не би оштетили или уништили.

2.2.4. Становништво

- Успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације;
- стварање услова за повећање степена запослености становништва, односно смањивање степена дневних миграција.

2.2.5. Привреда

2.2.5.1. Пољопривреда

- Одрживо пашарење аутохтоним сортама, првенствено овцама цигајама и подолским говедима, у перспективи и дивљим коњима - тарпанима;
- земљорадња усклађена са потребама заштите велике дропље и њеног окружења;
- производња здраве хране.

2.2.5.2. Шумарство и лов

- Газдовања шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природе;
- унапређење стања ловишта и популација дивљачи и усаглашавање активности са условима заштите природе.

2.2.5.3. Туризам

- Развој ограниченог екотуризма, у склопу опште туристичке понуде, са великом дропљом као централном атракцијом;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и локалну културу, приходовање од туризма и заштиту локалних екосистема.

2.2.6. Инфраструктурни системи

2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура

- План развоја саобраћајне инфраструктуре у оквиру обухвата Просторног плана у складу са принципима интегралног/мултимодалног саобраћаја;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и планираним локалитетима представљају важне - засебне саобраћајне правце у оквиру обухваћених локалних самоуправа (општине Чока, Нови Кнежевац и град Кикинда), како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;
- мрежа путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације предметног подручја;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- планирање саобраћајне инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура

- Интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју Просторног плана, што подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима;
- заштита обрадивих пољопривредних површина од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- успостављање контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода;
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебних каналских мрежа;
- планирање водне и комуналне инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.6.3. Енергетска инфраструктура

- Обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности у потрошњи енергије;
- супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије обновљивим изворима енергије;
- планирање енергетске инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.6.3.1. Термоенергетска инфраструктура

- Сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката;
- рационализација потрошње енергије;
- смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- стимулисање примене нових технологија производње енергије које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије;
- модернизација и ревитализација постојећих објеката и система за експлоатацију, прераду и транспорт минералних сировина, а која нису у супротности са циљевима очувања и унапређивања природних вредности Резервата и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

2.2.6.3.2. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

- Стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије, пре свега енергије воде, биомасе, биогаза и соларне енергије у оквиру подручја посебне намене.

2.2.6.3.3. Енергетска ефикасност

- Повећање сигурности снабдевања енергијом и њено ефикасније коришћење;
- смањење негативних утицаја енергетског сектора на животну средину;
- подстицање одговорног понашања према енергији и повећање енергетске ефикасности, на основу спровођења политике ефикасног коришћења енергије и мера енергетске ефикасности.

2.2.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура

- Потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре и изградња оптичке кабловске мреже;
- обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и садржаје ван насеља;
- планирање електронске комуникационе инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

2.2.7. Заштита животне средине

- Планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије, уз успостављање биомониторинга, мониторинга природних ресурса и буке;
- одрживи развој пољопривреде уз селективну и контролисану употребу хемијских средстава и минералних ђубрива на њивама;
- рекултивација деградираних површина (депонија);
- минимализација ризика и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација

- Планирање и заштита простора од елементарних непогода и технолошких удеса;
- превенција, односно минимализација ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности.

3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЃУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ

Предметно подручје има погранични геосаобраћајни положај, квалитетно пољопривредно земљиште и услове за развој туризма, који представљају значајне ресурсе за реализацију стратешких приоритета развоја.

У планском периоду је потребно потенцирати везе између подручја посебне намене и града Кикинде и општина Нови Кнежевац и Чока у циљу остваривања заједничких интереса. Потенцијали ове сарадње се односе, пре свега, на заједничке економске тј. привредне, посебно туристичке активности, развој пољопривреде и саобраћајне и остале инфраструктуре, кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора.

Очувањем рубне популације велике дропље утиче се на одржавање и јачање еколошке кохерентности и повезаности на нивоу предела и региона у прекограничном контексту.

Управљач је успешно конкурисао за средства по пројекту код Панонске фондације за заштиту и проучавање велике дропље (PGG Austria). Током 2007. и 2008. године, од добијених средстава реализовале су се одређене активности на заштити и одржавању ове врсте, а редовно су се спроводила истраживања и мониторинг. Обављене су кампање за подизање нивоа свести локалне јавности о проблемима заштите и очувања ове врсте. Све активности координисали су стручњаци Завода за заштиту природе уз помоћ стручњака из Националног парка „Кереш-Марош“ из Мађарске.

У оквиру прекограничне активности и размене искустава на пољу очувања природе у Резервату приступило се пројекту „Очување кључних животињских врста панонских степа у пограничном подручју Мађарске и Србије“ (ИД пројекта: HUSRB1602/12/0065, акроним: PANNONSTEPES), који има за циљ да се реализацијом разних заједничких активности пројектних партнера из Србије и Мађарске очувају две кључне животињске врсте, и то кроз очување њихових станишта, панонских степа што ће значајно допринети обезбеђивању бољег статуса заштите још преосталих фрагмената панонских степа у обе земље.

У фокусу пројектних активности у Србији је очување једине популације велике дропље (*Otis tarda*) у Србији, унутар Резервата, а у Мађарској се пажња посвећује унапређењу станишта степске шарке унутар Националног парка „Кишкуншаг“.

Пројектне активности такође доприносе размени нових идеја, сазнања и искустава на пољу очувања заједничких природних вредности, што се манифестује у појачаној сарадњи пројектних партнера и ширењу нових практичних примера очувања станишта велике дропље у Србији и степске шарке у Мађарској. Такође се иницирају напори на заштити и обнављању других осетљивих станишта и врста у Панонском региону.

Водећи корисник пројекта је Покрајински завод за заштиту природе, а корисници су Национални парк „Кишкуншаг“ (прекогранични партнер), Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине и Ловачко удружење „Перјаница“.

Као значајан корак ка међународној сарадњи, планира се потписивање Меморандума разумевања (Memorandum of Understanding on the Conservation and management of the Middle European Population of the Great Bustard (*Otis tarda*)).

Такође, планира се да Србија постане део акционог плана за велику дропљу (International single species action plan for the Western Palearctic population of Great Bustard, *Otis tarda*).

Сарадња ће се огледати и у осмишљавању и реализацији заједничких пројеката у циљу очувања и унапређења популације велике дропље.

Започета сарадња ће се наставити, проширити и институционализовати кроз узајамне стручне посете, рад на мониторингу популације велике дропље и других врста флоре и фауне јединствених за ово подручје, рад на управљању стаништима и ревитализацији станишта, обуку чувара и заједничке пројекте. Посебно се истиче сарадња са управом Националног парка „Кереш Марош“ у Мађарској.

Истраживања природних вредности и прекогранична размена искустава су предуслов доброг управљања стаништима Резервата. Потребно је вршити редован мониторинг и континуиран научно - истраживачки рад.

4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје посебне намене обухвата две просторне целине значајне за очување биолошке разноврсности: просторну целину заштићеног подручја - Резервата и просторну целину од утицаја на заштићено природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене⁶).

У оквиру просторне целине Резервата, коју чине три међусобно раздвојена локалитета - Јарош, Сигет и Кочоват, дефинисане су просторне подцелине - просторна подцелина 1 - режими II степена заштите и просторна подцелина 2 - режим III степена заштите (Прегледна карта бр. 1. „Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене“).

Општа концепција просторног развоја подручја посебне намене подразумева одрживост просторног развоја, еколошку повезаност и уређеност простора. Приоритет представља заштита природе и њених вредности, посебно наведеног заштићеног подручја, еколошких коридора, очување биодиверзитета и развој локалног идентитета кроз заштиту предела и заштиту животне средине.

Услед специфичних просторних услова који формирају карактер подручја, посебно геоморфолошких карактеристика, у којима доминирају елементи условљени аграрним коришћењем простора и потребе да се истакну природне вредности и значај, Просторним планом се доприноси већој интеграцији овог подручја у јединствену и препознатљиву целину.

III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ

1. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА

1.1.1. Заштићено подручје

Резерват је проглашен заштићеним подручјем од изузетног значаја, да би се очувала јединствена панонска степска, слатинска и мочварна станишта, која прате изворна ретка флора и фауна и једина популација велике дропље у Србији.

На простору Резервата се спроводе мере заштите на основу акта о заштити.

На основу важеће Уредбе о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“, потребно је придржавати се прописаних мера и активности којима су забрањене оне активности којима се угрожавају изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности, а обезбеђују се оне које доприносе његовом очувању, унапређењу и презентацији.

Заштиту, уређење и развој заштићеног подручја је потребно спроводити на основу планова управљања, студија, пројеката, резултата биомониторинга угрожених биљних и животињских врста, мониторинга воде и других бројних истраживања.

⁶ Категорија „остало земљиште у оквиру подручја посебне намене“ се односи на површине на којима се не налазе природна добра, а припадају подручју посебне намене

Са важећом Уредбом, потребно је усагласити, осим планова управљања заштићеним подручјем и шумске и ловне основе, хидротехничке и друге активности.

1.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста

Заштита строго заштићених врста се спроводи у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, забраном коришћења, уништавања и предузимања свих активности којима се могу угрозити дивље врсте и њихова станишта, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

Заштита заштићених дивљих врста се спроводи ограничењем коришћења, забраном уништавања и предузимања других активности којима се наноси штета врстама и њиховим стаништима, као и предузимањем мера и активности на управљању популацијама.

1.1.3. Еколошки коридори

Еколошки коридори омогућавају комуникацију између заштићеног подручја и станишта заштићених и строго заштићених врста. Формирање и очување проходности еколошких коридора, који треба да преузму неке функције природне вегетације, је од приоритетног значаја за дугорочни опстанак биодиверзитета Резервата.

Концепција заштите еколошких коридора подразумева и успостављање њихових заштитних зона у којима је потребно уважавати мере заштите од штетних спољних утицаја, како би ови коридори испуњавали своју функцију.

Еколошки коридори заједно са еколошки значајним подручјем Резервата чине део еколошке мреже. Заштиту еколошке мреже потребно је спроводити на основу Уредбе о еколошкој мрежи, којом се обезбеђује спровођење мера заштите ради очувања предеоне и биолошке разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара и унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста.

На простору обухвата Просторног плана, у КО Нови Кнежевац, налази се део заштитне зоне еколошког коридора Тисе од 0-500 m, дефинисане Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе. Имајући у виду да се простор обухваћен Просторним планом преклапа са поменутом заштитном зоном у малом делу (мали део заштитне зоне од 200-500 m) потребно је применити мере заштите за део заштитне зоне од 200-500 m.

1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА

У оквиру обухвата Просторног плана налазе се бројни археолошки локалитети, а Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица је утврдио услове заштите и мере техничке заштите.

Уређење и заштита простора подручја посебне намене, у циљу очувања и туристичке презентације, имаће за последицу и потребу да се очувају, заштите и уреде и археолошки локалитети на целокупном простору у обухвату Просторног плана.

Овај утицај уређења и заштите простора у посебној намени ће се пре свега огледати у:

- идентификацији културног наслеђа као туристичког потенцијала,
- ефикаснијем раду на појачаној заштити археолошких локалитета, са упоредним обезбеђењем саобраћајне, комуналне и туристичке инфраструктуре,
- адекватнијој презентацији археолошких локалитета.

1.3. ЗАШТИТА ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА

Полазиште за очување препознатих вредности карактера предела Резервата, односно посебне намене дефинисане овим Просторним планом, представља утврђивање његовог подручја као јединствене целине, као и подручја подцелина, дефинисаних на основу оцене вредности елемената који учествују у његовом формирању и потреба за њиховом одрживом заштитом.

На подручју обухвата Просторног плана очуваће се и заштитити сва добра и амбијенталне целине које доприносе разноврсности и међусобним интеракцијама природних (абиотичких и биотичких) и културних (руралних) елемената подцелина. Приоритет имају следеће активности:

1. стварање услова за повезивање заштићеног простора у јединствену еколошко-функционалну целину и
2. ревитализација и рекултивација деградираних природних елемената предела.

Основне активности везане за развој и уређење, као механизма одрживог управљања и заштите вредности карактера предела (интегритета подручја), груписане су и представљене кроз три основна правца:

1. **Успостављање контролисаног и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора** који могу да имају негативан утицај на Резерват и одрживост станишта заштићених и строго заштићених врста и еколошких коридора, као и на очување и унапређење слике (доживљаја) предела;
2. **Стварање услова за формирање управљачке инфраструктуре** у циљу презентације (интерпретације), развоја свести и анимирања јавности о значају Резервата;
3. **Умањење и превенција даље деградације карактера предела и праћење ефеката** предузетих мера на очувању и унапређењу предела.

За потребе заштите, презентације, контролисања и селективног развоја активности, начина и интензитета коришћења простора који могу да имају негативан утицај на доживљај, унапређење и очување препознатљиве слике предела Резервата, морају се обезбедити механизми и услови за интегрисаним управљањем Резерватом, односно подручјем посебне намене као јединственим простором.

2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ

У складу са Законом о пољопривредном земљишту, под овим појмом се подразумева земљиште које се користи за пољопривредну производњу и земљиште које је планским актом намењено за пољопривредну производњу.

Пољопривредно земљиште заузима највеће површине у обухвату подручја посебне намене, а тако ће, на основу планских решења, остати и у будућности.

Пољопривредно земљиште представља најзначајнији природни ресурс и као такво мора бити заштићено од свих природних и антропогених облика деградације.

У оквиру подручја посебне намене, коришћење природних ресурса, посебно пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе, мора бити контролисано и усклађено са условима заштите природе.

Повећање површина под шумама, формирање заштитних појасева зеленила и рационално коришћење вода, необновљивих извора енергије и минералних сировина треба да буде усклађено са мерама које су дате у важећем акту о заштити.

Подручје посебне намене може се, на основу степена и мера заштите, а у вези са тим и начина коришћења пољопривредног земљишта, посматрати као две целине:

- пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата и
- пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро.

Пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата

На подручју Резервата ливаде и пашњаци су најзаступљенија категорија пољопривредног земљишта и обухватају 61% површине Резервата.

На пољопривредном земљишту у просторној подцелини 1 - режиму II степена заштите и просторној подцелини 2 - режиму III степена заштите неопходно је примењивати услове и мере заштите и уређења за заштићено подручје - Резерват, које су дефинисане у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, 1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара, „1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват“.

Пољопривредно земљиште у оквиру просторне целине од утицаја на заштићено природно добро

Највеће пољопривредне површине у оквиру ове просторне целине опредељене су за ратарску производњу, док ће остали начини коришћења бити знатно мање заступљени.

Ратарство на овом простору треба преусмеравати на оне културе које захтевају редуковану механичку обраду и минимални третман хемијским средствима.

Ово подручје је погодно за полуинтезивно сточарство, односно комбиновано држање стоке на пашњаку и у стаји.

2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

Шумама и шумским земљиштем, као добром од општег интереса, треба газдовати на начин који ће омогућити да се трајно одржава и унапређује њихова производна способност, биолошка разноврсност, способност обнављања и виталност. Потребно је константно унапређивати њихов потенцијал за ублажавање климатских промена, као и њихову економску, еколошку и социјалну функцију, а да се при томе не причињава штета околним екосистемима.

Шумско земљиште, у складу са Законом о шумама, јесте земљиште на коме се гаји шума, земљиште на коме је због његових природних особина рационалније гајити шуме, као и земљиште на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању општекорисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, осим у случајевима и под условима које прописује Закон.

Одговарајући избор станишта за пошумљавање, избор врста дрвећа, као и примена прописане технологије гајења шума, спада у најважније превентивне мере заштите шума и шумског земљишта.

Шумским земљиштем у оквиру подручја посебне намене треба газдовати у складу са основном газдовања шумама и мерама заштите природе у циљу очувања биодиверзитета. Шумско земљиште у оквиру подручја посебне намене спада у Банатско шумско подручје, односно припада основи газдинске јединице Горње Потисје.

Ради очувања шума забрањено је трајно смањивање површина под шумама, пустошење и крчење шума, као и промена намене шума, осим у случајевима прописаним Законом о шумама.

Газдовање природним и блиско-природним шумама унутар Просторног плана треба усмерити на очување темељних природних вредности и функционалност еколошке мреже.

Планским мерама кроз газдовање шумама, на шумским стаништима треба повећати површине под аутохтоним врстама тврдых високих лишћара (храст, врба, топола, жестика), што ће довести до повећања разноврсности типова шумских станишта и дивљих врста чији је животни циклус за њих везан. Садњу ових врста такође планирати на природним стаништима тврдых лишћара, на незаслањеним и слабо заслањеним земљиштима типа ливадске и ритске црнице. Потребно је планирати одрживо управљање и газдовање шумских станишта, кроз поступну обнову девастираних/разређених природних шума на мањим површинама, уз очување група старих стабала едификаторских врста.

Одрживо газдовање шумама подразумева:

- формирање заштитних зона поред водотокова и јавних путева;
- праћење стања природних вредности и човекових активности;
- стратегију контролисане примене пестицида;
- очување репрезентативних површина и подручја високих заштитних вредности;
- процену утицаја шумарских активности на животну средину за потребе извођачких пројеката газдовања шумама и
- забрану конверзије аутохтоних шума интензивним засадима алохтоних врста дрвећа.

2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ

Управљање водама мора се обављати у складу са начелом јединственог водног система, а према плану управљања водама на одређеном водном подручју, те није дозвољено мењање постојећег водног режима, без прибављања посебних водних услова, спровођења одговарајућих анализа и одговарајуће техничке документације. У складу са Законом о водама, воде се могу користити на начин којим се не угрожавају природна својства воде, не доводи у опасност живот и здравље људи, не угрожава биљни и животињски свет, природне вредности и непокретна културна добра.

Концепција заштите и коришћења водног ресурса у оквиру просторних целина у планском периоду је да се утврди стање, начин локалног оптимизирања режима вода и установи механизам мониторинга стања, односно мониторинг еколошких и хидролошких параметара и на основу њих уради модел управљања водом. Приликом ревизије хидролошког режима, потребно је обухватити хидролошки непосредно утицајне површине и део каналске мреже.

У контексту заштите воде, као природног ресурса у оквиру посебне намене, потребно је:

- ради заштите и коришћења подземних вода, пратити стање нивоа и квалитета подземних вода прве фреатске издани, дубљих и дубоких подземних вода;
- спровести мере забране упуштања отпадних вода свих врста у мелиорационе канале, језера, баре и водотоке, осим атмосферских и условно чистих вода, које по Уредби о категоризацији вода одговарају II класи;
- одржавати систем за одводњавање и наводњавање (чишћење канала од муља и растиња).

Планском и техничком документацијом предвидети одговарајућа решења којима ће бити спречено загађење подземних и површинских вода, као и промена постојећег режима воде.

Под управљањем водним земљиштем у јавној својини, у смислу Закона о водама, сматра се одржавање водног земљишта потребног за редовну употребу водних објеката у јавној својини, одређивање начина коришћења водног земљишта и коришћење водног земљишта.

Намена водног земљишта регулисана је Законом о водама, којим су дефинисане забране, ограничења права и обавезе власника и корисника водног земљишта и водних објеката. Водно земљиште је намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са овим законом и актима донетим на основу овог закона, а посебно за:

- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката;
- одржавање корита водотока и водних објеката;
- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода.

2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ

Геолошка истраживања, експлоатација резерви минералних сировина и ресурса, коришћење и одржавање рударских објеката, вршиће се на начин којим се обезбеђује оптимално геолошко, технички изводљиво и економски исплативо искоришћење лежишта минералних сировина и других геолошких ресурса, безбедност људи, објеката и имовине, а у складу са савременим стручним достигнућима и технологијама, прописима који се односе на ту врсту објеката и радова и прописима којима су утврђени услови у погледу безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и експлозије и заштите животне средине и заштите природних и културних добара и добара која уживају претходну заштиту.

На заштићеном простору извођење геолошких истраживања и експлоатација резерви минералних сировина и геотермалних ресурса може се одобрити само под условима, које у складу са посебним законом издају надлежни органи и организације за издавање услова за уређење простора, заштите природе и животне средине, културног наслеђа и други органи и организације надлежни за одговарајућу област која се односи на заштићени простор.

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Северни Банат бр.5071 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад, стога се на овом простору могу очекивати основна и примењена геолошка истраживања.

Основна геолошка истраживања ће се изводити у циљу проналажења минералних ресурса, ресурса подземних вода и геотермалних ресурса и њихових иницијалних проучавања; вредновања укупних потенцијала геолошке средине као простора за потребе просторног и урбанистичког планирања и утврђивања подобности за изградњу објеката; утврђивања и елиминације штетних утицаја природних и техногених процеса на геолошку и животну средину.

Примењена геолошка истраживања изводе се ради утврђивања минералних ресурса и резерви и инжењерскогеолошких и хидрогеолошких услова њихове експлоатације, хидрогеолошка истраживања за потребе коришћења и заштите ресурса и резерви подземних вода и геотермалних ресурса, пројектовања и изградње грађевинских, рударских и других објеката, заштите животне средине и природних добара и објеката геонаслеђа, санације и рекултивације терена.

Одлагање и управљање рударским отпадом вршити на основу дозволе за управљање рударским отпадом коју издаје надлежни покрајински орган, у складу са планом управљања отпадом и другом пратећом документацијом, којом се дефинише врста, начин управљања и извештавања, као и друге обавезе по питању управљања рударским отпадом.

Исплака и флуид из бушотине могу се испуштати у текуће воде и рибњаке тек пошто су погодним уређајима пречишћени у складу са важећим прописима.

3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ

3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ

У окружењу подручја посебне намене налазе се насеља Српски Крстур, Нови Кнежевац, Филић, Црна Бара, Мокрин и Сајан, те њихови становници имају непосредан утицај на посебну намену. У оквиру подручја посебне намене Просторног плана не налазе се насеља.

Веома је важно да локално становништво препозна свој интерес у очувању природних вредности као део могућности свог развоја у окружењу заштићеног подручја Резервата. Становништву у сеоским насељима потребно је пружити стручну помоћ и подршку у преласку на делатности које су у складу са заштитом природе, чиме би се створили услови да се задржи становништво и повећа привредна активност. Потребно је подизати свест становништва, поред вредности о заштити природе, и о вредности културно-историјског наслеђа подручја посебне намене.

4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ

4.1. ТУРИЗАМ

Подручје у обухвату Просторног плана, Резерват, са аспекта развоја туризма у наредном периоду биће усмерено на развој пре свега еко туризма прилагођеног условима заштите.

Заштићено подручје – Резерват је, захваљујући својим специфичним карактеристикама, значајан део туристичке понуде подручја обухваћеног Просторним планом. Уређење простора за туристичке активности и реконструкција старих објеката у традиционалном стилу саставни су део концепта заштите природног добра. Ширење туристичке понуде треба да обухвати развој еколошко едукативног туризма, као и укључивање културно етнографских вредности из околине природног добра. Неопходно је унапредити садашње стање популаризацијом и представљањем путем медија и пропагандног материјала. Број туриста који посећује природно добро мора бити строго контролисано и у складу са капацитетом простора.

У циљу спровођења активности везаних за мониторинг, едукацију и промоцију Резервата изграђен је центар за посетиоце у оквиру Резервата, на локалитету „Јарош“ (центар за посетиоце Еко салаш „Јарош“). Еко салаш „Јарош“ представља и информативни центар са посебним значајем за истраживање велике дропље и других особености овог простора. Објекат је осмишљен у традиционалном стилу банатске куће, изграђен од природних материјала, дрвета и трске, са горњом платформом уздигнутом од земље 6 метара.

Промоција заштићеног подручја је започела изградњом центра за посетиоце - Еко салаша „Јарош“ који ће у наредном периоду представљати основ даљег рада на одрживој промоцији и едукацији на терену.

Ловни туризам представља посебан облик активности у контексту развоја природног добра и саставни је део туристичке понуде. Заштита Резервата не искључује могућност лова и развоја ловног туризма ако се заснива на принципима одрживог развоја. Унапређење ловства треба спроводити у функцији заштите природе и то активностима као што су ревитализација деградираних површина у циљу побољшања станишних услова за дивљач, планским подизањем ремиза и хранилишта према условима Покрајинског завода за заштиту природе и у складу са Уредбом о заштити СРП „Пашњаци велике дропље“.

Планиране активности које се односе на развој ограниченог еко-туризма и уређење простора су:

- опремање и уређење центра за посетиоце (еко салаша „Јарош“) у оквиру Резервата и простора око центра;
- обнављање и адаптација напуштених салаша (објеката за потребе одрживог пашарења на простору Резервата) и уређење еко стаза које ће их повезивати;
- валоризација, заштита и презентација археолошких локалитета;
- постављање и уређење осматрачница;
- сарадња са коњичким клубом из Мокрина у циљу употпуњавања туристичке понуде Резервата у виду војње запрегама и теренским јахањем коња.

Још једна од планираних активности јесте организовање водичке службе за потребе организованих посета, које ће пратити групе посетилаца на терену пружајући информације и надзор.

Програми едукативних активности биће реализовани кроз постављање едукативних стаза, еко кампова и школа у природи. Планира се постављање еко стаза и њихово обележавање и опремање инфо таблама, као и постављање осматрачница. Кретање по еко стазама спроводиће се уз пратњу и надзор водича.

Такође, постоји могућност за формирање и одвијање волонтерских радних кампова, истраживачких кампова и школа у природи на подручју Резервата.

Неопходно је планирати повезивање концепције развоја туризма града Кикинде и општина Чока и Нови Кнежевац са природним вредностима Резервата и великом дропљом као централном атракцијом.

Развој туризма треба организовати строго водећи рачуна о заштити и очувању његових особености, без обележја велике масовности, са ограниченим бројем посета и посетилаца.

Све планиране активности у оквиру подручја посебне намене спроводиће се у складу са Законом о заштити природе, Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ и условима надлежног завода за заштиту природе.

4.2. ПОЉОПРИВРЕДА И СТОЧАРСТВО

Развој пољопривреде је неопходно прилагодити заштити велике дропље јер опстанак и унапређивање популације ове осетљиве врсте у директној је вези са агроеколошким мерама, чувањем гнезда и јаја и ревитализацијом станишта.

Концепт заштите предвиђа зоне са различитим нивоима пољопривредних активности, пре свега пашарење, кошење и обрада земље. Одсуство кошења и пашарења доводи до неповољне сукцесије биљних заједница.

С друге стране, прекомерно коришћење травног покривача нарушава станиште, а косачице, чобански пси или стада могу бити претња великим дропљама током гнезђења. Обрада земље нарушава основне животне заједнице, али је за опстанак великих дропљи неопходно спорадично присуство њива засејаних одговарајућим културама.

У складу са актуелним могућностима, у контексту развоја ратарске производње, препоручује се сејање пољопривредних култура као што су луцерка, анис и уљана репица, а неопходно је и приликом радова очувати гнезда, јаја, младе и одрасле дропље. Узгој уљане репице, као омиљене хране велике дропље, пружа могућност и развоју пчеларства, као медоносна биљка.

Постоје и ограничења у обиму и интензитету ратарске производње, која у краткорочном смислу значе мање коришћење хемијских средстава, усклађивање временске динамике радова и ограничен плодоред, што ће омогућити одржив развој предметног подручја.

Један од основних циљева одрживог развоја Резервата је да се очува изузетан травни равничарски простор. Очувањем траве одржава се и побољшава могућност екстензивног пашарења на овом простору. Пашњаци велике дропље обезбеђују испашу великог броја грла говеда и оваца, омогућавајући егзистенцију власницима из околних села и њиховим породицама. То је неопходна основа за производњу здраве хране, пре свега млека и млечних производа и потенцијално брендирање производа везано за велику дропљу и Резерват.

Очувањем Резервата обезбеђује се и очување елементарних ресурса, воде, ваздуха и земљишта.

4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ

4.3.1. Шумарство

Постојеће привредне активности је потребно ускладити са мерама заштите природних вредности. Планирање газдовања шумама укључује мултисекторски приступ кроз сарадњу сектора заштите природе и шумарства.

Функционални захтеви наменске целине за производњу техничког дрвета су:

- избор врста дрвећа у складу са биоэколошким условима станишта;
- форсирање мешовитости састојина ради обезбеђивања биолошке стабилности;
- узгојно-структурни облици у складу са особинама врста дрвећа и станишта на коме се налазе;
- потпун склоп изабраних врста дрвећа;
- оптимална шумовитост;
- заштита састојина у посебно осетљивим фазама обнове и неге од штетног дејства абиотичких и биотичких чинилаца;
- мелиорације деградираних састојина и површина;
- примена механизације у свим фазама производње и
- оптимална отвореност шумског комплекса.

4.3.2. Лов

На простору ловишта која се налазе у обухвату Просторног плана потребно је планским мерама побољшати услове станишта, заштитити ретке и угрожене врсте ловне и неловне фауне и достићи економски капацитет ловишта добром прогнозом динамике развоја популације дивљачи. Са мерама заштите природе ускладити начин ловног газдовања.

Ради развоја и унапређења ловног туризма, потребно је повећати квалитет услова и услуге на ловним површинама на ниво који одговара захтевима ловно-туристичке клијентеле.

Заштита и гајење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова се врши на основу ловних основа и осталих планских докумената према Закону о дивљачи и ловству.

5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА

5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА

Основно концепцијско опредељење у домену путне-друмске инфраструктуре у обухвату Просторног плана је побољшање капацитативних могућности предметних државних путева, безбедности и нивоа саобраћајне услуге (ДП бр. 103, бр. 104 и бр. 105)⁷, као основних путних капацитета, који ће нудити виши ниво комфора и бољу повезаност овог простора са окружењем. Државни путеви ће у наредном периоду, поред своје основне функције у међурегионалном и међуопштинском повезивању, преузети и значајан део у обезбеђивању саобраћајне доступности према локалитетима у оквиру подручја посебне намене.

Примарни задатак у развоју саобраћајне инфраструктуре није изградња нове мреже саобраћајница већ првенствено подизање квалитета и реконструкција постојеће мреже.

У будућем развоју саобраћаја се мора посебно инсистирати на изградњи-реконструкцији путних праваца државне путне мреже, као и мреже општинског нивоа, у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Операционализација концепције у домену путног-друмског саобраћаја је и задржавање свих саобраћајних капацитета најнижег хијерархијског нивоа (општински, атарски, шумски и други приступни путеви) уз потребу реконструкције и уклапања у нове функционално-саобраћајне матрице овог простора и окружења. Овакав концепт уређења саобраћајница у оквиру простора обухвата Просторног плана утицаће на формирање нове јединствене саобраћајне мреже, која ће у потпуности побољшати везе подручја посебне намене са насељима, окружењем, свим постојећим и планираним туристичким локалитетима и локалитетима под режимима заштите, уз примену услова и мера заштите и уређења природних добара.

Мрежа приступних путева осим основне функције у обезбеђивању доступности и повезивању свих микролокација, одвијању саобраћаја у оквиру простора обухваћеног Просторним планом, врло је значајна и у функцији обезбеђења приступа до свих садржаја и микролокација у потенцијалним ванредним, непредвиђеним и акцидентним ситуацијама. С обзиром на специфичност и „осетљивост“ оваквих резервата, ова функција се намеће као једна од најважнијих.

У концепту сагледавања могућих траса нових приступних путева ка предметном простору, предложена су решења (верификована кроз планове локалних самоуправа у обухвату: ППО Нови Кнежевац, ППО Чока и ППГ Кикинде), која се лако могу реализовати, без повећања трајекторија путовања, експлоатационих трошкова и без значајнијих неповољних утицаја на одрживи развој и биодиверзитет овог простора, примењујући услове и мере заштите и уређења природних добара.

⁷ Донета је Уредба о категоризацији државних путева, у складу са њом је направљена паралела са некадашњим М и Р путевима: некадашњи Р-111.Р-112 и Р-123 су садашње деонице ДП IIа реда бр.104, некадашњи Р-112 су садашње деонице ДП IIа реда бр.103, бр.104 и бр.105.

Концепција железничког саобраћаја такође се заснива на усвојеним планским и стратешким документима (ППРС, РПП АПВ, Стратегија развоја саобраћаја РС) што подразумева задржавање постојеће пруге у оквиру утврђених коридора и побољшање експлоатационих параметара реконструктивним мерама и изградњом. Реконструкцијом/изградњом свих пружних капацитета знатно ће се побољшати експлоатациони параметри (повећање носивости и експлоатационе брзине), железница ће приближити захтеваном европском нивоу превозне услуге.

Развојним плановима управљача железничке инфраструктуре нису предвиђене интервенције на постојећим пружним капацитетима (пруга, станице, објекти и опрема) у смислу ревитализације и реконструкције капацитета, али се задржава железничко земљиште у функцији одвијања саобраћаја.

Уколико се обезбеде услови и средства, неопходна је ревитализација и модернизација практично целокупног система, чиме ће се повећати безбедност, ефикасност и економичност. Експлоатационе брзине и остали елементи инфраструктуре су данас на неприхватљиво ниском нивоу, услед чега потенцијални корисници железнице радије бирају друга средства превоза.

Концепција развоја немоторног саобраћаја на предметном простору предвиђа формирање и развој капацитета немоторних-пешачко-бициклических кретања у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара (кроз дефинисање коридора бициклических стаза - међународног цикло коридора 13⁸ тзв. „Iron Curtain Route“, пешачких и бициклических стаза унутар и ван насеља и локалитета).

Немоторна кретања, као најважнија и еколошки најприхватљивија, доприносе смањењу негативних утицаја саобраћаја на животну средину, побољшању „суживота“ моторног саобраћаја и афирмацији природних, туристичких локалитета заштићеног подручја што је и препорука која произилази из Атинске повеље ЕСУ⁹ (1998 и 2003).

5.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Развој водне и комуналне инфраструктуре на подручју посебне намене засниваће се на успостављању интегралних регионалних вишенаменских система за уређење, коришћење и заштиту вода. Потребно је обезбедити одговарајуће услове за ревитализацију и даље одржавање оптималног водног режима у заштићеном подручју, а у смислу комуналне опремљености простора обезбедити квалитетно водоснабдевање и уређење и обезбеђење водних ресурса од даљег загађивања и расипања, примењујући услове и мере заштите и уређења природних добара.

Планом је предвиђено такво уређење простора којим се интереси водопривреде неће угрожавати, у смислу несметаног спровођења одбране од поплава, несметаног одржавања и функционисања целокупног водопривредног система, којим се ни на који начин неће реметити могућности и услови одржавања и функција водних објеката, а којима ће бити обезбеђен слободан протицајни профила канала, стабилност његових косина и дна, као и слободан пролаз службеним возилима и механизацији у зони водних објеката. Планском документацијом предвиђена су одговарајућа решења којима ће бити спречено загађење подземних и површинских вода, као и промена постојећег режима воде.

8 **EUROVELO 13 - „Гвоздена завеса“ - Iron curtain:** Barents Sea - Black Sea 10 400 km: (Kirkenes - Sodankylä - Lappeenranta - Sankt Petersburg- Tallinn - Riga - Klapèda - Kaliningrad - Gdansk - Szczecin - Lübeck - Cheb - Znojmo - Eisenstadt - Bratislava - Sopron - Nagykánizsa - Mohács - Szeged - Kikinda - Drobeta-Turnu Severin - Kjustendil - Blagoevgrad - Strumica - Edirne - Rezovo)

У АП Војводини: граница Републике Мађарске (Келебија) - Суботица - граница Републике Мађарске (Бачки Виногради) - Ashothalom - граница Републике Мађарске (Ђала) - Нови Кнежевац - Кикинда - граница Републике Румуније (Међа) - граница Републике Румуније (Ватин) - Вршац - Бела Црква - (Рам - Велико Градиште)

9 Атинска повеља ЕСУ (Европски савет урбаниста) из 1998. године и Нова Атинска повеља из 2003. године.

Водни објекти за заштиту од штетног дејства унутрашњих вода - одводњавање

Решење одвођења вишка воде са мелиорационог подручја претпоставља коришћење постојеће каналске мреже за одводњавање, респектујући одржавање у њој толерантно максималне нивое воде. Системи главних канала и каналске мреже нижег реда диспозиционо су непромењени и остају као основно решење за прихватање вишка воде од падавина са парцела, уз истовремено регулисање нивоа подземних вода на угроженим површинама.

Обавеза водопривреде је да врши редовно одржавање канала, да врши измуљење корита и канала и депонује муљ у касетама на обали канала, да врши одржавање насипа механизацијом, коси траву, сече шибље, осигурава обалу, одржава инспекционе стазе и др.

Водни објекти за коришћење вода

Планско решење снабдевања водом у границама обухвата Просторног плана засновано је на захватању воде за пиће индивидуално, путем бушених бунара.

Водни објекти за сакупљање, одвођење и пречишћавање отпадних вода и заштиту вода

Површинске воде, природни и вештачки водотокови изложени су перманентној деградацији упуштањем отпадних индустријских и насељских вода. Зато се ове отпадне воде морају прихватити и одвести до реципијента. На предметном простору развијаће се сепарациони канализациони системи, којима ће се посебно одводити фекалне отпадне воде, а посебно сувишне атмосферске отпадне воде.

Санитација на простору обухваћеним Просторним планом обављаће се по принципима руралне санитације са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним биолошким пречишћавањем.

Туристички локалитети и центри проблем одвођења отпадних вода ће решавати преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање. Након третмана, пречишћена вода ће се упуштати у реципијент преко одговарајућег испуста. Као алтернативно решење, оставља се могућност постављања водонепропусних септичких јама распоређених унутар комплекса које ће се периодично, у складу са потребама, празнити аутоцистерном ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију.

Условно чисте атмосферске воде са кровова и надстрешница могу се испуштати на околни терен. Евентуално зауљене отпадне воде са приступног пута и паркинга упуштати у реципијент након одговарајућег третмана на сепаратору масти и уља.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд.), а етапно реализовати тако да се изграђено рационално уклапа у будуће решење. Основни реципијент за ове локације су најближа каналска мрежа.

5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

5.3.1. Електроенергетска инфраструктура

Снабдевање електричном енергијом обезбедиће се из 20 kV електроенергетске мреже, преко 20/0,4 kV које је потребно обезбедити за садржаје који ће се градити у оквиру подручја обухвата Просторног плана.

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњорочним плановима надлежног оператива дистрибутивног система електричне енергије.

Електроенергетска мрежа за снабдевање планираних садржаја у оквиру посебне намене биће грађена подземним водовима, уз примену услова и мера заштите и уређења природних добара.

Постојећа електроенергетска мрежа, надземна и подземна се задржава у својим коридорима и исту је у складу са плановима развоја надлежних предузећа могуће реконструисати.

У циљу рационалне употребе квалитетних енергената и повећања енергетске ефикасности потребно је применити мере енергетске ефикасности при коришћењу електричне енергије.

Уважавајући принципе енергетске ефикасности, за осветљење користити савремене светиљке, засноване на новим технологијама уз примену техничких мера заштите еколошких коридора од директног утицаја светлости, у складу са условима надлежног Покрајинског завода за заштиту природе.

Заштиту објеката од атмосферског пражњења извести у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ”, број 11/96).

5.3.2. Термоенергетска инфраструктура

На подручју обухвата Просторног плана, у посебној намени, налази се транспортни гасовод (притиска већег од 16 bar) МГ-03 Сента-Мокрин пречника DN600. Не планира се изградња нових транспортних гасовода, нафтовода и продуктовода.

Снабдевање природним гасом викенд зоне и зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља обезбедиће се прикључењем на постојећу дистрибутивну гасоводну мрежу која је ван обухвата Просторног плана.

Дистрибутивна мрежа ће се развијати у складу са Средњорочним плановима надлежног дистрибутера природног гаса.

Дистрибутивна гасоводна мрежа за снабдевање викенд зоне, зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља и других садржаја у оквиру подручја посебне намене биће грађена подземним водовима, уз примену услова и мера заштите и уређења природних добара.

Изградња бушотинских нафтовода, гасовода, бушотина и других рударских објеката на експлоатационом пољу на којем се врши експлоатација минералних сировина и других геолошких ресурса, изводи се по претходно прибављеној сагласности, у складу са законом којим се уређује рударство.

НИС а.д. планира прибављање одобрења за експлоатационо поље „Мокрин” којим се постојећа експлоатациона поља „Мокрин шкриљци”, „Мокрин I” и „Мокрин II” обједињују у једно експлоатационо поље Мокрин.

5.3.3. Обновљиви извори енергије

Циљеве енергетске политике који се односе на веће коришћење ОИЕ постизаће се реализацијом следећих активности:

- изградња нових објеката који задовољавају захтеве у погледу енергетске ефикасности и коришћења ОИЕ;

- енергетска санација зграда и увођење ОИЕ у сектору зградарства;
- замена уља за ложење, угља и природног гаса који се користе за грејање биомасом и другим ОИЕ;
- замена коришћења електричне енергије за производњу санитарне топле воде соларном енергијом и другим ОИЕ;
- производња електричне енергије из ОИЕ;
- увођење биогорива и других ОИЕ у сектор саобраћаја.

У оквиру подручја посебне намене могу се користити геотермална и соларна енергија (у виду топлотне и електричне енергије, постављање соларних панела (од материјала без сјаја (мат материјала)) на постојеће и планиране објекте.

5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА

Електронска комуникациона мрежа ће се развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима, закључно са локалним, уз употребу најсавременијих медијума преноса. То подразумева и потпуну дигитализацију свих система електронских комуникација (фиксна, мобилна, интернет, радио-комуникација, КДС), уз обезбеђење довољно капацитета, равномерног развоја и целокупне покривености простора и обезбеђивање подједнаке доступности свим оператерима, уз примену услова и мера заштите и уређења природних добара.

За све планиране садржаје који изискују повезивање на постојећу електронску комуникациону мрежу, ради обезбеђења телекомуникационог саобраћаја, планирана је дуж постојећих и планираних путних коридора електронска комуникациона мрежа.

Приликом планирања нових саобраћајних коридора потребно је планирати и полагање одговарајућих цеви у коридорима саобраћајница, за накнадно провлачење електронских комуникационих каблова.

Заштита телекомуникационих коридора и изградња инфраструктурних и других објеката у близини електронских комуникационих коридора мора бити у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, број 16/12).

Постојећи међумесни оптички кабл се налазе у ПЕ цевима у постојећим саобраћајним коридорима. Постојећи каблови не смеју бити угрожени изградњом других инфраструктурних објеката, као и осталих објеката.

У наредном планском периоду због потреба за новим капацитетима може се очекивати вишеструко полагање нових електронских комуникационих каблова у постојеће ПЕ цеви.

6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Основни циљеви просторног развоја подручја посебне намене су усмерени на реализацију режима заштите заштићеног подручја и услова одрживог коришћења просторних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, што ће обезбедити заштиту и унапређење животне средине и неговање изворности и аутентичности овог подручја.

У контексту унапређења природних вредности и усклађивања различитих интересних потреба за уређењем предметног простора, заштита животне средине представља полазну основу за дефинисање планских елемената за његов ооптимални просторни развој.

У Резервату нису дозвољене делатности којима се угрожава аутентичност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности.

Заштита природних ресурса и природних добара подразумева дефинисање низа мера и активности у циљу заштите воде, ваздуха, земљишта и биодиверзитета, чија ће имплементација на подручју посебне намене резултирати квалитетним и међусобно усаглашеним планским решењима. Реализацијом мера и активности које су предвиђене зауставиће се даља деградација природних ресурса и унапредиће се квалитет животне средине (Реферална карта бр. 3 „Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара“).

У циљу заштите животне средине од загађења предвиђене су следеће мере:

- планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије;
- успостављање континуираног биомониторинга, мониторинга ваздуха, воде и земљишта (пољопривредног и непољопривредног) и мониторинга буке (уз државни пут);
- повезивање међусобно удаљених фрагментисаних и изолованих станишта еколошким коридорима и заштитним појасевима зеленила;
- у заштићеном подручју препорука је оријентисати се на пољопривредну производњу са селективном и контролисаном употребом хемијских средстава заштите биљака;
- на туристичким локалитетима проблем одвођења отпадних вода ће се решавати путем компактних мини - постројења за пречишћавање отпадних вода или изградњом водонепропусне септичке јаме;
- подизање квалитета и реконструкција постојеће саобраћајне мреже;
- око инфраструктурних система неопходно је формирати заштитне коридоре у контексту заштите околине и становништва од потенцијалних негативних утицаја;
- управљање отпадом спроводити на основу Закона о управљању отпадом и подзаконских аката;
- адекватно одлагање сточних лешева у складу са Законом о ветеринарству;
- евентуално вршење истраживања минералних сировина уз примену свих мера заштите животне средине у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима и условима Завода за заштиту природе;
- формирање заштитног зеленила дуж еколошких коридора и државних путева;
- санација и рекултивација депоније, која се налази у непосредном окружењу заштићеног подручја;
- процена утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основ за планирање мера заштите.

6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА

6.2.1. Заштита од елементарних непогода

Заштита од елементарних непогода подразумева планирање простора у односу на могуће природне и друге појаве које могу да угрозе здравље и животе људи или да проузрокују штету већег обима на простору за који се Просторни план ради, као и прописивање мера заштите за спречавање елементарних непогода или ублажавање њиховог дејства. Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, поплава, метеоролошких појава: атмосферског пражњења и атмосферских падавина (киша, град), суша и олујних ветрова.

Настанак, обим и време трајања ванредних ситуација у већини случајева се не могу унапред предвидети, али се за извесне појаве на основу искустава, статистичких података и метода моделовања, а с обзиром на место појаве, може претпоставити да ће до њих доћи, те се у том смислу планирају и спроводе конкретне мере заштите.

На основу *сеизмолошких* услова добијених од Републичког сеизмолошког завода, на посматраном подручју су утврђене регионалне вредности очекиваних максималних параметара осциловања тла на површини терена.

У поступку просторног планирања потребно је користити параметре који су дати на карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 год. као мере ограничења употребе простора. При пројектовању и утврђивању врсте материјала за изградњу или реконструкцију објеката, обавезно је уважити могуће ефекте за наведене степене сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали - 98, како би се максимално предупредиле могуће деформације објеката под сеизмичким дејством.

Превентивне мере заштите од *пожара* обухватају планске мере заштите које се односе на планирање приступних путева, окретница и платоа одговарајућих карактеристика за потребе ватрогасних возила, планирање изворишта за снабдевање водом и капацитете водоводне мреже који обезбеђују довољне количине воде за гашење пожара, размак између објеката којим се спречава ширење пожара и др.

Републички хидрометеоролошки завод Србије врши систематска метеоролошка и хидролошка мерења и осматрања у државној мрежи метеоролошких и хидролошких станица, израђује карте угрожености и карте ризика од метеоролошких елементарних непогода, а такође издаје и обавештења, најаве и упозорења о *метеоролошким и хидролошким елементарним непогодама* и катастрофама. Праћење метеоролошке и хидролошке ситуације нарочито је битно у погледу заштите живота људи и материјалних добара од деловања метеоролошких и хидролошких елементарних непогода и катастрофа.

6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација

На основу доступних података Министарства заштите животне средине односно Одсека за заштиту од великог хемијског удеса, утврђено је да се на обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења/ комплекси.

У случају изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини » методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса. Такође, идентификација севесо постројења/комплекса врши се на основу Правилника о Листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, бр. 41/10, 51/15 и 50/18).

Обавезе оператера и надлежних органа прописане су Законом о заштити животне средине, а у случају изградње постројења/комплекса вишег реда, уколико оператер не испуни услове из наведеног Закона, Министар решењем забрањује рад, тј. пуштање у рад предметног постројења/комплекса. Због претходно наведеног је потребно пажљиво планирати лоцирање и изградњу нових севесо постројења/комплекса и њихових максималних могућих капацитета севесо опасних материја, како би се избегле лоше инвестиције за оператере, али и обезбедило адекватно управљање безбедношћу од хемијског удеса.

6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ

За простор који је предмет израде Просторног плана **нема посебних услова и захтева** за прилагођавање потребама одбране земље које прописује надлежни орган.

Заштита становништва и материјалних добара (планирање и коришћење склоништа и других заштитних објеката) дефинисана је Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС”, број 87/18).

Према условима добијеним од Центра за разминурање, у обухвату Просторног плана нису евидентирани случајеви системског загађења минама, касетном муницијом или другим неексплодираним убојитим средствима.

У складу са прописима који се односе на безбедност и здравље на раду, на простору обухваћеним Просторним планом обавезна је претходна процена ризика на могуће постојање неексплодираних, убојитих средстава, имајући у виду чињеницу да су се на подручју Републике Србије (самим тим и на подручју обухвата Просторног плана) одвијали оружани сукоби током Другог светског рата и НАТО бомбардовања 1999. године.

Пре почетка извођења земљаних радова, у складу са резултатима процене ризика, проверава се постојање неексплодираних пројектила и других опасних предмета и материја.

7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Табела 4. Подручје обухваћено Просторним планом према категоријама коришћења земљишта

Р. бр.	НАМЕНА ПРОСТОРА - ОСНОВНЕ КАТЕГОРИЈЕ ЗЕМЉИШТА	Површина	
		ha	%
1.	Пољопривредно земљиште	19256,03	96,19
1.1.	Пољопривредно земљиште у оквиру подручја посебне намене	16096,90	80,41
1.2.	Пољопривредно земљиште изван подручја посебне намене	3159,13	15,78
2.	Водно земљиште	353,92	1,76
2.1.	Водно земљиште у оквиру подручја посебне намене	186,05	0,93
2.2.	Водно земљиште изван подручја посебне намене	167,87	0,83
3.	Шумско земљиште	385,62	1,93
3.1.	Шумско земљиште у оквиру подручја посебне намене	385,62	1,93
3.2.	Шумско земљиште изван подручја посебне намене	-	-
4.	Грађевинско земљиште	23,43	0,12
4.1.	Грађевинско земљиште у оквиру подручја посебне намене	23,43	0,12
4.2.	Грађевинско земљиште изван подручја посебне намене	-	-
УКУПНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		20019,00	100

Основну намену простора у оквиру границе обухвата Просторног плана чини пољопривредно, водно, шумско и грађевинско земљиште.

Највећи део површина у оквиру обухвата Просторног плана чини пољопривредно земљиште (96,19 % површине у оквиру обухвата Просторног плана). Највећи део пољопривредног земљишта чине ливаде и пашњаци и остало пољопривредно земљиште, док знатно мањи део чине рибњаци, баре и мочваре и воћарско-виноградска зона.

Водно земљиште (1,76 % површине у оквиру обухвата Просторног плана) чине све површинске воде, баре и канали (постојећи и планирани) који се користе према важећим прописима.

Шуме и шумско земљиште (1,93 % површине у оквиру обухвата Просторног плана) чине шуме и шумско земљиште које се налази највећим делом у КО Нови Кнежевац, а знатно мањи део се налази у КО Мокрин.

Грађевинско земљиште (0,12 % површине у оквиру обухвата Просторног плана) у обухвату Просторног плана представља планирано грађевинско земљиште ван граница грађевинских подручја насеља, односно:

- планирана зона туристичко-рекреативних садржаја ван насеља у КО Нови Кнежевац;
- планирана викенд зона у КО Мокрин.

Табела 5. Намена простора и биланс површина у обухвату Просторног плана

Р. бр.	ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАЋЕНО ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ	Површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене	16692,00	83,38
1.1.	Локација 1	9590,67	47,91
1.2.	Локација 2	4333,44	21,64
1.3.	Локација 3	2365,85	11,82
1.4.	Локација 4	402,04	2,01
2.	Простор изван подручја посебне намене	3327,00	16,62
УКУПНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		20019,00	100

Табела 6. Површине просторних целина и подцелина подручја посебне намене

Р. бр.	ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ПОДЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	Површина	
		ha	%
1.	Просторна целина заштићеног подручја - Резервата	6799,77	40,74
1.1.	Просторна подцелина 1 - режим II степена заштите	2389,98	14,32
1.2.	Просторна подцелина 2 - режим III степена заштите	4409,79	26,42
2.	Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)	9892,23	59,26
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ		16692,00	100

На територији Резервата, површине 6799,77 ha, утврђени су режими заштите II и III степена.

Режим заштите II степена, укупне површине 2.389,98 ha, односно 35% површине Резервата, обухвата најважнија и најочуванија гнездилишта и шепурилишта великих дропљи на локалитетима Јарош, Сигет и Кочоват, која су најочуванија травна станишта, са малим уделом орица.

Режим заштите III степена, укупне површине 4.409,79 ha, односно 65% површине Резервата обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите II степена.

IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ) У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Подручје посебне намене обухвата две просторне целине значајне за очување биолошке разноврсности: заштићено подручје - Резерват и подручје од утицаја на заштићено природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене).

У оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата, коју чине три међусобно раздвојена локалитета - Јарош, Сигет и Кочоват, дефинисане су две просторне подцелине: просторна подцелина 1 - режим II степена заштите и просторна подцелина 2 - режим III степена заштите.

Просторним планом дата су правила уређења за просторне целине и подцелине у оквиру подручја посебне намене, а све у циљу заштите предметног подручја, у складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), условима заштите природе и условима надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ПОДЦЕЛИНАМА

1.1.1. Правила уређења у просторној целини заштићеног подручја - Резервату

Просторну целину заштићеног подручја - Резервата чине локалитети Јарош, површине 4256,90 ha, Сигет површине 2.140,83 ha и Кочоват, површине 402,04 ha (Прегледна карта број 1 - „Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене“ и Реферална карта број 1 - „Посебна намена простора“).

Поред научног, естетског и културног значаја и вредности као оазе очуване природе, могућности овог простора су и у образовним и еко-туристичким програмима, гајењу традиционалних сорти животиња и одрживом пашарењу и обради земље, као и производњи здраве хране.

Подручје пашњака велике дропље, као највећа и најочуванија низијска целина травних станишта у Србији, изузетно значајно доприноси очувању биолошке, геолошке и предеоне разноврсности.

На простору Резервата забрањено је вршити активности које могу нарушити својства због којих је проглашен заштићеним природним добром. Према IUCN критеријумима, управљање Резерватом је усмерено на управљање врстама и стаништима.

У Резервату нису дозвољене делатности којима се угрожава изворност биљног и животињског света, хидрографске, геоморфолошке, геолошке, културне и пејзажне вредности осим радњи којима се одржава или успоставља природна равнотежа и остварују функције природног добра, сагласно утврђеном режиму заштите и његовим значајем.

У оквиру Резервата Просторним планом дозвољене су одређене активности и радови, као и уређење и изградња одређених садржаја, а све у складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ и условима надлежног завода за заштиту природе.

Услови и мере заштите и уређења заштићеног подручја - Резервата дефинисани су у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват“.

Просторне подцелине Резервата

На територији Резервата утврђени су режими заштите II и III степена.

Просторна подцелина 1 - режим II степена заштите

Режим II степена заштите, укупне површине 2389,98 ха, односно 35% површине Резервата, обухвата најважнија и најочуванија гнездилишта и шепурилишта великих дропљи на локалитетима Јарош, Сигет и Кочоват, која су најочуванија травна станишта, са малим уделом ораница.

На површинама на којима је утврђен режим II степена заштите спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса.

Радови и активности у оквиру просторне подцелине 1 - режима II степена заштите морају бити у складу са условима и мерама заштите и уређења заштићеног подручја - Резервата дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват“.

Просторну подцелину 1 чини пољопривредно и водно земљиште.

У оквиру ове просторне подцелине, на пољопривредном земљишту, дозвољена је изградња само монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних и истраживачких активности - осматрачница, у складу са условима надлежног завода за заштиту природе.

Водно земљиште у овој просторној подцелини су баре и канали.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру ове просторне подцелине ће се вршити у складу са донетом Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ и условима надлежног завода за заштиту природе. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине“.

Просторна подцелина 2 - режим III степена заштите

Режим III степена заштите, укупне површине 4409,79 ха, односно 65% површине Резервата, обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом II степена заштите.

На површинама на којима је утврђен режим III степена заштите спроводи се проактивна заштита у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја.

Радови и активности у оквиру просторне подцелине 2 - режима III степена заштите морају бити у складу са условима и мерама заштите и уређења заштићеног подручја - Резервата дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват“.

Просторну подцелину 2 чини пољопривредно и водно земљиште.

У оквиру ове просторне подцелине, на пољопривредном земљишту, дозвољена је изградња монтажних објеката за потребе управљања природним добром и објеката за потребе одрживог пашарења (чобанских објеката), као и изградња монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене и задовољења едукативних и истраживачких активности - осматрачница, а све у складу са условима надлежног завода за заштиту природе.

Водно земљиште у овој просторној подцелини су баре и канали.

Коришћење, уређење и заштита водног земљишта у оквиру ове просторне подцелине ће се вршити у складу са донетом Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ и условима надлежног завода за заштиту природе. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине“.

1.1.2. Правила уређења у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)

Просторну целину од утицаја на природно добро чини пољопривредно, шумско, водно и грађевинско земљиште.

У оквиру ове просторне целине налазе се станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене.

Резерват представља један од најочуванијих комплекса равничарских травних станишта у Србији. Имајући у виду да се ради о заштићеном добру састављеном од три одвојене и удаљене субјединице: „Јарош“, „Сигет“ и „Кочоват“, услед фрагментисаности, без станишта еколошке мреже, које их повезују, не би био обезбеђен опстанак популацијама врста које га настањују. Очување и унапређење заштићеног подручја је оствариво само у оквиру система очуваних станишта еколошке мреже, очувањем функционалности еколошких коридора и суседних станишта.

1.1.2.1. Правила уређења у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Све активности и радови, као и уређење и изградња у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја морају бити у складу са условима и мерама заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“.

Имајући у виду да Резерват представља један од најочуванијих комплекса равничарских травних станишта у Србији и да представља заштићено добро састављено од три одвојене и удаљене субјединице, услед фрагментисаности, без станишта еколошке мреже, које их повезују, не би био обезбеђен опстанак популацијама врста које га настањују, као и да је очување и унапређење заштићеног

подручја оствариво само у оквиру система очуваних станишта еколошке мреже, **на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја** могућа је ограничена изградња само монтажних објеката (салетле, надстрешнице и сл.) и изградња и реконструкција инфраструктурних објеката, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

Поред тога, потребно је прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: планирање рекреативних активности; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила; сечу дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара).

Неопходно је обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.).

Забрањено је мењати намену и културу површина, осим у циљу еколошке ревитализације станишта (преоравати површине под природном вегетацијом, градити рибњаке), уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња.

На **шумском земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја**, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити и у складу са плановима газдовања шумама, може се градити техничка инфраструктура (шумске саобраћајнице и други објекти који служе за газдовање шумама).

Неопходно је обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до 20% покривности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и Покрајинског завода за заштиту природе.

Коришћење, уређење и заштита **водног земљишта у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја** ће се вршити у складу са условима и мерама заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја. Неопходно је ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта. Потребно је прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: уређење вода, радове на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остале мелиорационе радове. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода.

Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине“.

1.1.2.2. Правила уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора

Све активности, радови и уређење у оквиру еколошких коридора, као и уређење и изградња у оквиру заштитних зона еколошких коридора морају бити у складу са условима и мерама заштите и уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора, дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила

уређења и правила грађења подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

1.1.2.3. Правила уређења на осталом земљишту у оквиру подручја посебне намене

На **осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене** дозвољена је изградња у складу са условима и мерама заштите и уређења за заштитне зоне еколошких коридора и станишта дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“ и у складу са утврђеним зонама заштите око водних објеката дефинисаним у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.5. Критеријуми којима се утврђује забрана грађења на одређеном простору или за одређене врсте објеката“, „2.5.3. Зоне заштите око водних објеката“.

На осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене дозвољена је изградња:

- објектат за потребе пољопривредног домаћинства - салаша;
- објеката у воћарско-виноградарским зонама;
- пољопривредних објеката и радних садржаја у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице; стакленици и пластеници; објекти за гајење печурака; рибњаци; фарме и газдинства - објекти за узгој животиња; објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа);
- објеката чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене (визиторски центар, осматрачнице, саетле, надстрешнице);
- лансирних (противградних станица).

Коришћење, уређење и заштита **водног земљишта** се може вршити у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара дефинисаних Просторним планом. Заштита и коришћење водног ресурса подразумева оптимизирање режима вода, праћење стања и анализу квалитета вода. Границе и намена водног земљишта не могу се мењати без посебне сагласности ЈВП „Воде Војводине“.

На осталом **шумском земљишту у оквиру подручја посебне намене** могу да се граде објекти у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којима се уређује област дивљачи и ловства:

- објекти за одржавање и коришћење шума (шумарске куће);
- техничка инфраструктура (шумске саобраћајнице и други објекти који служе за газдовање шумама);
- ловачке колибе и ловно-техничких објекти.

Грађевинско земљиште у оквиру подручја посебне намене чини део планиране викенд зоне (део зоне I) у КО Мокрин и планирана зона туристичко-рекреативних садржаја ван насеља у КО Нови Кнежевац (локација 16).

На грађевинском земљишту, у делу викенд зоне (делу зоне I) у КО Мокрин дозвољена је изградња кућа за одмор, док се на грађевинском земљишту у оквиру зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља (локација 16) у КО Нови Кнежевац могу

градити садржаји у функцији спорта, рекреације и различитих видова туризма, као што су: излетнички, спортско-рекреативни, културно-манifestациони, ловни, еколошки, етно (сеоски) и транзитни туризам, а у зависности од природних и створених потенцијала и захтева конкретне локације.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

1.2. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА, У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗА ДИРЕКТНУ ПРИМЕНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Део викенд зоне (део зоне I) у КО Мокрин

Део викенд зоне (део зоне I) у КО Мокрин која се налази у оквиру подручја посебне намене, ван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, је дефинисана на следећи начин:

Почетна тачка описа дела викенд зоне I се налази на тромеђи Мртве Златице, парцела 22456, насипа, парцела 22451 и парцеле 15761/2.

Од тромеђе граница у правцу севера прати западну међу катастарске парцеле 15761/2 до тромеђе атарског пута, катастарска парцела 22602 и катастарских парцела 15761/1 и 22451, мења правац ка истоку и јужном међом атарског пута долази до тромеђе атарских путева, катастарске парцеле 22602 и 22608 и катастарске парцеле 15754.

Од тромеђе граница у правцу југа прати западну међу атарског пута, катастарска парцела 22608 до тромеђе атарског пута, реке Златице, катастарска парцела 22455 и катастарске парцеле 15754, скреће ка западу и северном међом реке Златице долази до тромеђе Мртве Златице, парцела 22456, насипа, парцела 22451 и парцеле 15761/2, која је уједно и почетна тачка описа викенд Зоне I.

Повшина **дела викенд зоне (део зоне I) у КО Мокрин** која се налази у оквиру подручја посебне намене, ван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја износи око **11,68 ha**.

Зона туристичко-рекреативних садржаја ван насеља - локација 16, у КО Нови Кнежевац

Зона туристичко-рекреативних садржаја ван насеља - локација 16 која се налази у оквиру подручја посебне намене, ван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, је дефинисана на следећи начин:

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 16 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 5488/1 и 5488/2, у целости, укупне површине око **11,69 ha**.

1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

1.3.1. Саобраћајна инфраструктура

Објекти јавне путне-друмске и железничке инфраструктуре (државни путеви у складу са Уредбом о категоризацији државних путева, постојећа железничка инфраструктура), као и пратећи садржаји уз путеве, реконструисаће се/градити на основу услова из просторних планова јединица локалне самоуправе.

Путна мрежа

Државни и општински путеви ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе, услова надлежног предузећа - управљача над предметним јавним путевима и услова и мера заштите и уређења природних добара.

Правила уређења и грађења за изградњу ће се утврђивати из планова детаљне регулације, док ће се реконструкција реализовати на основу услова из просторног плана јединице локалне самоуправе (ППО Чока, ППО Нови Кнежевац и ППГ Кикинде).

Реализацију изградње/реконструкције путне инфраструктуре би требало извршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања коловозних површина и осталих елемената предметних јавних путева.

Имајући у виду да је на подручју целог Резервата забрањено асфалтирање и насипање путева тврдим материјалом (утврђено Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18)), неопходно је кориговати трасе планираних општинских путева које су планиране Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) (на територији општина Нови Кнежевац (у КО Српски Крстур и КО Банатско Аранђелово) и Чока (у КО Јазово) и територији града Кикинде (у КО Сајан и КО Мокрин)), Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (на територији општина Нови Кнежевац (у КО Српски Крстур и КО Банатско Аранђелово) и Чока (у КО Јазово)) и Просторним планом општине Чока у КО Јазово, а које пролазе кроз подручје посебне намене дефинисано овим Просторним планом, кроз просторну целину заштићеног подручја - Резервата. Поменуте трасе планираних општинских путева нису дефинисане наведеним плановима.

У складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), при изради планске документације нижег реда у односу на овај Просторни план неопходно је кориговати и дефинисати трасе планираних општинских путева тако да не пролазе кроз просторну целину заштићеног подручја - Резервата.

Железничка мрежа

Железничка инфраструктура ће се реконструисати/градити на основу услова - правила уређења и грађења из просторних и урбанистичких планова, уз придржавање законске и подзаконске регулативе и услова надлежног предузећа - управљача над предметном инфраструктуром.

Реализацију изградње/реконструкције железничке инфраструктуре вршити уз уважавање анализе постојећих и перспективних саобраћајних токова, као и експлоатационог стања пружне инфраструктуре, а на основу услова из просторних планова јединице локалне самоуправе (ППГ Кикинде, ППО Чока и ППО Нови Кнежевац).

Некатегорисана путна мрежа

Атарски путеви

Изградња и одржавање атарских путева вршиће се у складу са препорукама и смерницама из просторних планова јединица локалне самоуправе, примењујући услове и мере заштите и уређења природних добара.

Изградња, одржавање и реконструкција атарских путева је у надлежности управљача - локалне самоуправе која својим краткорочним или дугорочним плановима управљања одређује приоритете, динамику и реализацију свих активности на атарској путној мрежи.

Све активности - интервенције на атарској путној мрежи се обављају у оквиру утврђених регулационих ширина парцела. У случајевима захтева за променом хијерархијске дефиниције атарских путева, обавезна је израда плана детаљне регулације.

Шумски путеви

Изградња и одржавање шумских путева у складу са шумском основом и у складу са важећим Правилника о коришћењу шумских саобраћајница Јавног предузећа за газдовање шумама „Србијашуме“ („Службени гласник РС“, број 93/16).

Остали приступни путеви

Изградња и одржавање осталих приступних путева у складу са важећом регулативом и техничким прописима (SRPS за путеве са малим саобраћајем) и условима и мерама заштите и уређења природних добара. Уколико приликом реализације ових саобраћајних капацитета дође до потребе за заузимањем новог земљишта, обавезна је израда одговарајуће планске документације (план детаљне регулације).

Немоторни саобраћај

Пешачке стазе и бицикличке стазе у оквиру подручја посебне намене изводити у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Пешачке стазе до локалитета у оквиру подручја посебне намене могуће је градити уз следеће препоруке (изузев у Резервату у коме је забрањено асфалтирање и насыпање путева тврдим материјалима):

- минимална ширина пешачке стазе 2,0 m;
- изградња застора је могућа од доступних материјала (препука: земља, камени агрегат, шљунак и сл.) као и од савремених материјала (асфалт и др.). За колско-пешачке стазе обавезна је стабилизација застора.

Бицикличке стазе потребно је реконструисати/градити уз следеће препоруке:

- ширина бицикличке стазе 1,5 m (мин. 1,0 m) - једносмерни саобраћај, 2,5 m - двосмерни саобраћај;
- изградња застора од доступних материјала уз обавезну стабилизацију истог, могућа је и примена савремених материјала (асфалт) (изузев у Резервату у коме је забрањено асфалтирање и насыпање путева тврдим материјалима);
- застор мора бити раван, без улегнућа и одговарајуће носивости.

1.3.2. Водна и комунална инфраструктура

Ради очувања и одржавања водних тела површинских и подземних вода и заштитних и других водних објеката, спречавања погоршања водног режима, обезбеђења пролаза

великих вода и спровођења одбране од поплава, као и заштите животне средине, забрањено је вршити радње на начин како је дефинисано члановима 133. и 134. Закона о водама.

Тамо где нема услова за прикључење на јавни систем водоснабдевања, снабдевање водом обезбедити из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама и условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Отпадне воде прикупљати путем водонепропусних септичких јама одговарајућег капацитета, у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара, које ће се периодично према потребама празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа, а садржај одвозити на депонију.

Забрањује се спречавање несметаног протицаја воде, успоравање и подизање нивоа воде, чиме би се могао пореметити постојећи режим вода на објектима и у земљишту.

Забрањено је у водотоке испуштати било какве воде, осим условно чистих атмосферских. Уколико се планира испуштање осталих отпадних вода у водотоке, морају се обавезно комплетно пречистити (предтретман, примарно, секундарно или терцијарно), тако да задовољавају прописане граничне вредности Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16) и прописане вредности квалитета ефлуента како се не би нарушило одржавање квалитета воде реципијента (II класе воде) у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12).

Улив атмосферских вода у мелиоративне канале извести путем уређених испуста, који су осигурани од ерозије и који не залазе у протицајни профил канала/потока.

У водотоке који се користе за наводњавање, граничне вредности емисије комуналних отпадних вода које се испуштају у реципијент морају да задовоље и вредности прописане табелом 4 Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16).

У режиму заштите где је дозвољена изградња одређених објеката, диспозицију отпадних вода у површинске воде вршити у складу са режимом прописаног степена заштите, тј. применити степен пречишћавања отпадних вода за осетљива подручја (терцијарни степен пречишћавања), којим ће се обезбедити одржавање одличног еколошког статуса реципијента у складу са параметрима прописаним Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 50/12), а којим се неће нарушити својства због којих је проглашено заштићеним природним добром.

Приликом израде предметног Просторног плана обрађивач се придржавао следећих законских и подзаконских аката: Закон о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др закон); Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон), Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС”, број 5/68) и Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, број 24/14).

1.3.3. Енергетска инфраструктура

За изградњу електроенергетске инфраструктуре на целом подручју морају се прибавити посебни услови заштите природе.

У оквиру Резервата, II степена заштите не планира се изградња подземне електроенергетске инфраструктуре.

У оквиру Резервата, III степена заштите могућа је изградња подземне електроенергетске инфраструктуре за потребе управљања природним добром и одрживог паشارења.

У зони еколошких коридора применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона. Носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, а водове обележити на упадљив начин.

За изградњу и реконструкцију електроенергетске мреже унутар станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја морају се прибавити посебни услови заштите природе.

1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура

- За садржаје ван насеља, у оквиру посебних целина од значаја за очување биолошке разноврсности, електроенергетску средњенапонску и нисконапонску мрежу градити подземно у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара;
- подземну електроенергетску мрежу полагати на дубини од најмање 0,8 - 1,0 m;
- није дозвољено паралелно вођење цеви водовода и канализације испод или изнад енергетских каблова;
- хоризонтални размак цеви водовода и канализације од енергетског кабла треба да износи најмање 0,5 m за каблове 35 kV, односно најмање 0,4 m за остале каблове;
- при укрштању цеви водовода и канализације могу да буду положени испод или изнад енергетског кабла на вертикалном растојању од најмање 0,4 m за каблове 35 kV, односно најмање 0,3 m за остале каблове;
- уколико не могу да се постигну сигурносни размаци на тим местима енергетски кабл се провлачи кроз заштитну цев, али и тада размаци не смеју да буду мањи од 0,3 m;
- на местима укрштања поставити одговарајуће ознаке;
- хоризонтални размак енергетског кабла од других енергетских каблова, у које спадају каблови јавне расвете и семафорска инсталација, треба да износи најмање 0,5 m;
- при укрштању енергетских каблова, кабл вишег напонског нивоа се полаже испод кабла нижег напонског нивоа, уз поштовање потребне дубине свих каблова, на вертикалном растојању од најмање 0,4 m;
- на местима укрштања поставити одговарајуће ознаке;
- у случају недовољне ширине коридора, међусобни размак енергетских каблова у истом рову одређује се на основу струјног оптерећења и не сме да буде мањи од 0,07 m при паралелном вођењу, односно 0,2 m при укрштању. Обезбедити да се у рову каблови међусобно не додирују, између каблова се целом дужином трасе поставља низ опека монтираних насатице на међусобном размаку од 1 m;
- хоризонтални размак електронског комуникационог кабла од енергетског кабла треба да износи најмање 0,5 m за каблове до 20 kV и 1 m за каблове 35 kV;
- при укрштању електронски комуникациони кабл се полаже изнад енергетског кабла на вертикалном растојању од најмање 0,5 m;
- ако је енергетски кабл постављен у заштитну електропроводљиву цев (целом дужином паралелног вођења или најмање 3,0 m са обе стране места укрштања), а електронски комуникациони кабл постављен у електронепроводљиву цев, растојање мора да буде најмање 0,3 m;
- угао укрштања треба да је што ближи 90°, а у насељу најмање 30°;

- ако је угао укрштања мањи, енергетски кабл се поставља у челичну цев;
- на местима укрштања поставити одговарајуће ознаке;
- пошто оптички кабл није осетљив на утицаје електромагнетне природе, удаљење оптичког кабла у односу на енергетски кабл је условљено једино сигурносним размаком због обављања радова;
- забрањује се постављање шахтова електронских комуникационих каблова на трасу енергетског кабла (пролаз енергетског кабла кроз шахт);
- енергетски кабл поставити мин. 1,0 m од коловоза, односно 0,5 m од интерних саобраћајница и темеља објеката.

Услови за реконструкцију надземне електроенергетске мреже и објеката трафостаница 20/04 kV

- Реконструкција надземних водова свих напонских нивоа, вршиће се на основу овог Просторног плана и условима надлежног предузећа, а подразумева замену стубова, проводника или уређаја и опреме за уземљење и заштиту и др, трансформацију напона, поштујући постојећу трасу вода и локацију трафостаница 20/0,4 kV;
- за реконструкцију електроенергетске мреже унутар станишта, морају се прибавити посебни услови заштите природе;
- приликом реконструкције/обнављања постојећих водова у зонама заштићених подручја, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и еколошких коридора, као и у појасу 200 m од граница наведених просторних целина, применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона, у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Услови за изградњу осветљења

- У оквиру Резервата, II степена заштите не планира се осветљавање простора;
- у оквиру Резервата, III степена заштите ограничава се осветљавање за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења;
- користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и условима надлежног завода за заштиту природе;
- у зони еколошких коридора, за потребе садржаја који изискују осветљење, избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим релацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.). Применити засторе којима се спречава расипање светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже;
- на стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја која се налазе ван грађевинских подручја, по потреби смањити висину светлосних извора, применити засторе којима се ограничава расипање светлости према небу, односно према подручјима еколошке мреже; усмерити светлосне снопове према саобраћајницама и објектима, на посебно осетљивим локацијама применити плаве или зелене боје светлости и ограничити трајање осветљења на прву половину ноћи.

Услови за изградњу трансформаторских станица 20/0,4 kV

- Трансформаторску станицу за 20/0,4 kV напонски пренос градити као монтажну-бетонску, компактну, зидану или узидану у оквиру других објеката, а у оквиру постојећих садржаја, ван посебне намене, где је изграђена надземна мрежа могу се градити и стубне трансформаторске станице, у складу са важећим законским прописима и техничким условима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије;

- минимална удаљеност трансформаторске станице као слободностојећег објекта, од осталих објеката треба да буде 3,0 m, ако је у склопу другог објекта мора задовољавати све законске прописе, противпожарне и др. за грађење и смешатај електроенергетске опреме и уређаја унутар објекта;
- трансформаторске станице ће се градити као слободностојећи објекти, а могуће је изградити једноструке (са једним трансформатором називне снаге до 630 kVA) и двоструке (са два трансформатора називне снаге до 630 kVA);
- за изградњу трансформаторске станице потребно је обезбедити слободан простор макс. димензија 5,8 m x 6,3 m за изградњу једноструке, односно 7,1 m x 6,3 m за изградњу двоструке монтажно-бетонске трафостанице;
- монтажно-бетонска, компактна или зидана трансформаторска станица ће се градити као приземни слободностојећи објекат, захтеване висине у складу са технолошким и функцијским захтевима за ту врсту електроенергетских објеката;
- поред објекта трансформаторске станице на јавним површинама обавезно предвидети слободан простор за изградњу слободностојећег ормана мерног места за регистровање утрошене електричне енергије јавног осветљења;
- обезбедити право службености кориснику послужног добра ЕПС Дистрибуција д.о.о. Београд, Огранак „Електродистрибуција Зрењанин“ до парцеле на којој се гради трансформаторска станица.

Услови за прикључење на електроенергетску инфраструктуру

Прикључење планираних ТС на електроенергетску инфраструктуру ће се извести подземним каблом на постојећу 20 kV у складу са условима надлежног оператора дистрибутивног система електричне енергије, односно ако је у питању стубна трансформаторска станица надземним водом.

- За прикључење објеката на дистрибутивни електроенергетски систем потребно је изградити прикључак, који ће се састојати од прикључног вода и ормана мерног места (ОММ);
- ОММ треба да буде постављен на регулационој линији парцеле на којој се гради објекат, према јавној саобраћајној површини или у зиданој оградни, такође на регулационој линији јавне саобраћајне површине;
- за кориснике са предвиђеном максималном једновременом снагом до 100 kW прикључење ће се вршити нисконапонским подземним водом директно из трансформаторске станице;
- за кориснике са предвиђеном једновременом снагом већом од 200 kW прикључење ће се вршити из трансформаторске станице 20/0,4 kV планиране у оквиру парцеле.

Заштитна зона

- У појасу 200 m од еколошких коридора/станишта, ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона;
- у појасу 200 m од еколошких коридора/станишта, ван грађевинског подручја (пољопривредно, шумско и водно земљиште, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја) применити мере заштите од утицаја светлости;
- Објекте који захтевају осветљење лоцирати мин. 20 m, а оптимално 50 m удаљености од границе еколошких коридора/станишта;
- у појасу до 50 m од еколошких коридора/станишта, ван грађевинског подручја насеља на пољопривредном, шумском и водном земљишту, укључујући и грађевинско земљиште ван грађевинског подручја, изградња надземне инфраструктуре, се ограничава на трасе које најкраћим путем прелазе преко станишта.

1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура

Свака градња у близини транспортних гасовода притиска већег од 16 bar и изградња дистрибутивних гасовода притиска до 16 bara условљена је: Законом о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14 и 95/18-др. закон), Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон и 9/20), Законом о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09), Правилником о условима за несметан и безбедан транспорт природног гаса гасоводима притиска већег од 16 bar („Службени лист РС“, бр. 37/13 и 87/15), Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС“, бр. 86/15) и Интерним техничким правилима ЈП „Србијасгас“-а из октобра 2009. године, као и условима и сагласности од управљача гасовода.

У случају градње у близини транспортног гасовода МГ-03 Сента-Мокрин пречника DN600 потребна је сагласност власника гасовода у овом случају ЈП „Србијасгас“-а. Приликом извођења било каквих радова потребно је да се радни појас формира тако да тешка возила не прелазе преко транспортних гасовода, на местима где није заштићен. У близини транспортних гасовода ископ вршити ручно. У случају оштећења транспортних гасовода, гасовод ће се поправити о трошку инвеститора. Евентуална измештања транспортног гасовода вршиће се о трошку инвеститора. Раскопавања транспортних гасовода ради утврђивања чињеничног стања не могу се вршити без одобрења и присуства представника ЈП „Србијасгас“-а. У случају градње у близини и раскопавања бушотинских нафтовода и гасовода ради утврђивања чињеничног стања не могу се вршити без одобрења и присуства представника НИС а.д. Нови Сад.

Изградњу дистрибутивне гасоводне мреже извести према условима и мерама заштите и уређења природних добара, а у складу са Правилником о условима за несметану и безбедну дистрибуцију природног гаса гасоводима притиска до 16 bar („Службени гласник РС“, број 86/15).

После завршене експлоатације нафте, земних гасова и слојних вода, радовима на ликвидацији бушотине мора се обезбедити:

- међусобна изолација слојева угљоводоника и водоносних слојева;
- одсецање колоне заштитних цеви до дубине од најмање 1,5 m и затварање ушћа бушотине заштитном капом;
- чишћење околине бушотине и омогућавање да се земљиште користи за другу намену.

Гасовод притиска већег од 16 bar DN600

Табела 7. Минимална растојања инфраструктурних објеката од спољне ивице подземних гасовода паралелних са гасоводом

Радни притисак гасовода	Притисак 16 ДО 55 bar (m)
Пречник гасовода	500 <DN ≤1000
Некатегорисани путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	3
Општински путеви (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	5
Државни путеви II реда (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	7
Државни путеви I реда, осим аутопутева (рачунајући од спољне ивице земљишног појаса)	15
Железнички колосеци (рачунајући од спољне ивице пружног појаса)	15
Подземни линијски инфраструктурни објекти (рачунајући од спољне ивице објекта)	3
Нерегулисан водоток (рачунајући од уреза стогодишње воде мерено у хоризонталној пројекцији)	10
Регулисан водоток или канал (рачунајући од брањене ножице насипа мерено у хоризонталној пројекцији)	10

Растојања из табеле се могу изузетно смањити уз примену додатних мера као што су: смањење пројектног фактора, повећање дубине укопавања или примена механичке заштите при ископавању.

Минимално растојање при укрштању гасовода са подземним линијским инфраструктурним објектима је 0,5 m.

Табела 8. Минимална растојања надземне електромреже и стубова далековода од подземних гасовода

Називни напон (kV)	Паралелно вођење (m)	При укрштању (m)
≤ 20 kV	10	5
20 kV < $U \leq 35$ kV	15	5

Минимално растојање дато у табели се рачуна од темеља стуба далековода и уземљивача.

Укрштање гасовода и јавних путева врши се у складу са условима управљача јавног пута.

Гасовод притиска до 16 бара

Табела 9. Минимална дозвољена хоризонтална растојања подземних гасовода од стамбених објеката, објеката у којима стално или повремено борави већи број људи (од ближе ивице цеви до темеља објекта)

Радни притисак гасовода	MOP ≤ 4 bar (m)
Гасовод од челичних цеви	1
Гасовод од полиетиленских цеви	1

Растојања дата у табели се могу изузетно смањити на минимално 1 m, уз примену додатних мера заштите, при чему се не сме угрозити стабилност објекта.

Табела 10. Минимална дозвољена растојања спољне ивице подземних челичних и ПЕ гасовода MOP ≤ 4 bar са другим гасоводима, инфраструктурним и другим објектима

Инфраструктурни објекти	Минимално дозвољено растојање (m)	
	Укрштање	Паралелно вођење
Гасоводи међусобно	0,2	0,4
Од гасовода до водовода и канализације	0,2	0,4
Од гасовода до нисконапонских и високонапонских електро каблова	0,2	0,4
Од гасовода до телекомуникационих и оптичких каблова	0,2	0,4
Од гасовода до шахтова и канала	0,2	0,3
Од гасовода до високог зеленила	-	1,5

Растојања дата у табели могу се изузетно смањити на кратким деоницама гасовода дужине до 2 m, уз примену физичког обезбеђења од оштећења приликом каснијих интервенција на гасоводу и предметном воду, али не мање од 0,2 m при паралелном вођењу.

Табела 11. Минимална хоризонтална растојања подземних гасовода од надземне електромреже и стубова далековода

Минимално растојање		
Називни напон	при укрштању (m)	при паралелном вођењу (m)
1 kV $\geq U$	1	1
1 kV < $U \leq 20$ kV	2	2

Минимално хоризонтално растојање се рачуна од темеља стуба далековода, при чему се не сме угрозити стабилност стуба.

Приликом укрштања, гасовод се по правилу поставља изнад канализације. Уколико се мора поставити испод, неопходно је применити додатне мере ради спречавања евентуалног продора гаса у канализацију.

На укрштању гасовода са путевима, каналима, угао осе гасовода према тим објектима мора да износи између 60° и 90°.

Минимална дубина укопавања гасовода је 0,8 m мерено од горње ивице гасовода.

Од минималне дубине укопавања цеви може се одступити уз навођење оправданих разлога за тај поступак при чему се морају предвидети повећане мере безбедности, али тако да минимална дубина укопавања не може бити мања од 0,5 m.

1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије

У оквиру подручја посебне намене, на крововима објеката могу се постављати соларни панели који ће користити сунчеву енергију за производњу топлотне или електричне енергије за сопствене потребе.

За соларне панеле користити материјал без одсјаја (мат материјал).

У посебној намени је забрањено градити соларне електране и ветрогенераторе.

У заштитној зони еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, у појасу до 500 m од станишта/коридора, забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора.

1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура

За изградњу електронске комуникационе мреже морају се прибавити посебни услови заштите природе.

У оквиру Резервата, II степена заштите не планира се изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре.

У оквиру Резервата, III степена заштите могућа је изградња подземне електронске комуникационе инфраструктуре за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења.

За изградњу и реконструкцију електронске комуникационе мреже унутар станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја морају се прибавити посебни услови заштите природе.

Подземна електронска комуникациона мрежа

- Електронска комуникациона мрежа обухвата све врсте каблова који се користе за потребе комуникација (бакарне, коаксијалне, оптичке и др.);
- електронску комуникациону мрежу градити подземно у зеленим површинама поред саобраћајница, пешачких стаза и интерних саобраћајница у комплексу;
- дубина полагања каблова треба да је најмање 0,6-1,2 m код полагања каблова у ров, односно 0,3, 0,4 до 0,8 код полагања у миниров и 0,1-0,15 у микроров у коловозу, тротоару сл.;
- ако већ постоје трасе, нове комуникационе каблове полагати у исте;
- минимално вертикално растојање (приликом укрштања инсталација) и хоризонтално растојање (паралелан ход инсталација) између трасе свих наведених ЕК инсталација

- и траса свих других будућих подземних инсталација (водовода, атмосферске канализације, фекалне канализације, електроенергетских каблова за напоне до 1 kV, инсталација КДС-а, гасовода средњег и ниског притиска) мора бити 0,5 m;
- минимална хоризонтална удаљеност средњенапонских 20 kV (за напоне преко 1 kV) електроенергетских каблова (на деоници паралелног вођења) у односу на трасе постојећих ЕК инсталација мора бити: 1,0 m;
 - уколико се прописана удаљеност у односу на ЕК инсталације не може постићи, на тим местима неопходно је 20 kV електроенергетски кабл поставити у гвоздене цеви, 20 kV електроенергетски кабл треба уземљити и то на свакој спојници деонице приближавања, с тим да уземљивач мора да буде удаљен од ЕК инсталација најмање 2,0 m;
 - минимална вертикална удаљеност (при укрштању инсталација) високонапонских ВН 20 kV електроенергетских каблова у односу на трасе постојећих ЕК инсталација мора бити: 0,05 m;
 - уколико се прописано одстојање не може одржати каблове на месту укрштања треба поставити у заштитне цеви у дужини од око: 2,0-3,0 m, а вертикална удаљеност не сме бити мања од 0,3 m. Заштитне цеви за електроенергетски кабл треба да буде од добро производљивог материјала, а за ЕК каблове од лоше проводљивог материјала;
 - на местима укрштања све будуће подземне инсталације обавезно положити испод наведених постојећих ЕК инсталација, а угао укрштања треба да буде што ближе 90 степени, али не сме бити мањи од 45 степени;
 - удаљење оптичког кабла у односу на енергетски кабл је условљено једино сигурносним размаком због обављања радова,
 - уколико се у непосредној близини траса свих наведених подземних ЕК каблова и празних ПЕ цеви пречника 40 mm планирају колски прилази, коловози, паркинг простори, или неке друге површине са тврдим застором, ивица истих мора бити на минималном хоризонталном растојању у односу на трасе ЕК каблова од 1,0 m;
 - за потребе удаљених корисника може се градити бежична (PP) електронска комуникациона мрежа.

Услови за изградњу објеката за постављање електронске комуникационе опреме и уређаја (ИПАН)

- ИПАН, МСАН, миниДСЛАМ и ДСЛАМ уређаји се могу градити у оквиру јавних површина, са обезбеђеним директним приступом уређају преко јавних површина, обезбеђеним простором за паркирање и прикључењем на јавну инфраструктуру, или обезбеђењем засебне парцеле као јавне површине за изградњу ИПАН са обезбеђеним приступом уређају, обезбеђеним простором за паркирање и прикључењем на јавну инфраструктуру.

Услови грађења бежичне ЕК мреже (PP) и припадајућих објеката:

- Објекти за смештај електронских комуникационих уређаја фиксне, мобилне комуникационе мреже и опреме за РТВ и КДС, мобилних централа, базних радио станица, радио релејних станица, као и антене и антенски носачи могу се поставити на објекте.

Услови за прикључење на ЕК инфраструктуру

- Прикључење корисника на електронску комуникациону мрежу извести подземним прикључком по условима надлежног предузећа;
- у циљу обезбеђења потреба за новим ЕК прикључцима и преласка на нову технологију развоја у области ЕК потребно је обезбедити приступ свим планираним објектима путем ЕК канализације, од планираног ЕК окна до просторије планиране за смештај ЕК опреме, унутар парцеле корисника или до објекта на јавној површини.

1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила

Заштитни појасеви зеленила се могу подизати на простору подручја посебне намене у складу са интересима очувања биодиверзитета, предеоних карактеристика и условима надлежног Завода за заштиту природе.

Приликом подизања пољозаштитног зеленила са улогом вишефункционалног пуфер појаса потребно је:

- постојеће и планиране површине заштитних појасева повезати у целовит систем зеленила и фокусирати планирање заштитног зеленила на промену намене обрађених површина слабијег квалитета (испод 4. класе);
- учешће аутохтоних дрвенастих врста треба да буде најмање 50% ради очувања биодиверзитета аграрног и урбаног предела уз одговарајућу разноврсност врста и физиономије, односно спратности дрвенасте вегетације заштитних појасева будући да монокултуре еуроамеричких топола не испуњавају функције заштитног зеленила;
- избегавати коришћење инвазивних врста.

Планско подизање зелених појасева уз постојеће државне саобраћајнице II реда у обухвату Просторног плана треба да се одвија у складу са предеоним карактеристикама подручја:

- није дозвољено стварање шумљеног коридора уз сам појас саобраћајнице који би привлачио животињске врсте и довео до повећања морталитета њихових популација;
- на степским и слатинским стаништима заштићених и строго заштићених врста није дозвољено подизање високог зеленила;
- избегавати примену инвазивних врста током уређења зелених површина и подизања заштитног зеленила.

1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ

Оптимална комунална опремљеност грађевинског земљишта у оквиру подручја посебне намене:

- саобраћајну инфраструктуру (обезбеђен колски, бициклистички и пешачки приступ);
- снабдевање водом за пиће из јавне водоводне мреже или сопственог бунара, а за потребе снабдевања водом нижег квалитета, за заливање и прање, захватањем из каналске мреже или из подземља (захватањем прве издани), а у просторним целинама од значаја за очување биолошке разноврсности (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја) снабдевање водом нижег квалитета обезбедити у складу са условима за заштиту природе;
- одвођење површинских атмосферских и отпадних вода у складу са условима заштите природе и заштите животне средине (све зауљене воде пре упуштања у атмосферску канализацију пречистити на сепаратору уља и брзоталоживих примеса);
- одвођење фекалних вода у складу са условима заштите природе и заштите животне средине (до изградње јавне канализационе мреже, фекалне отпадне воде се могу упуштати у водонепропусне септичке јаме које се граде на истој парцели као и главни објекат);
- енергетску инфраструктуру (електроенергетску и гасну инфраструктуру или енергију из обновљивих извора) у складу са условима заштите природе;
- електронску комуникациону инфраструктуру (неопходну за одвијање електронског комуникационог саобраћаја) у складу са условима заштите природе.

Минимална комунална опремљеност грађевинског земљишта у подручју посебне намене, потребна за издавања локацијске и грађевинске дозволе подразумева:

- саобраћајни прикључак парцеле на некатегорисани (атарски) или други јавни пут;

- снабдевање водом, прикључењем на јавну водоводну мрежу или из сопственог извора (бунара);
- одвођење отпадних вода (уколико не постоји могућност прикључења на јавну канализациону мрежу, дозвољена је изградња водонепропусних септичких јама);
- снабдевање електричном енергијом, прикључењем на јавну дистрибутивну мрежу или из сопственог извора.

За потребе издавања локацијских услова и грађевинске дозволе неопходно је обезбедити одређени минимални степен комуналне опремљености грађевинског земљишта, односно обезбедити прикључке на ону комуналну инфраструктуру која је неопходна за оптимално функционисање планираних објеката и уређених површина.

За сва прикључења на комуналну инфраструктуру неопходно је прибавити услове и сагласности надлежних предузећа.

1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ

1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара

1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват

На подручју Резервата није дозвољено обављати радове и активности за које се у складу са законом којим се уређује заштита природе утврди да могу оштетити популације и станишта биљних и животињских врста, нарушити природне процесе и еколошку целовитост подручја или значајно неповољно утицати на естетска и културно-историјска обележја подручја и животну средину.

На подручју Резервата непосредно се примењују одредбе Закона о заштити природе које се односе на одређивање количине воде у влажним и воденим екосистемима, очување покретних заштићених природних докумената и заштиту и очување дивљих врста, укључујући контролу и сузбијање инвазивних врста.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата издиференциране су две просторне подцелине: просторна подцелина 1 - режим II степена заштите и просторна подцелина 2 - режим III степена заштите.

Мере заштите простора Резервата су дефинисане у складу са режимима заштите.

1) У просторној подцелини 1 - режиму II степена заштите, осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе и које нису дозвољене у режиму заштите III степена, забрањује се:

- 1) извођење пољопривредних радова на обрадивим површинама у периоду од 1. априла до 31. јула;
- 2) употреба пестицида и вештачког ђубрива;
- 3) ноћење стада и постављање чобанских склоништа.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности ограничавају се на:

- 1) пашарење и кошење усклађено са животним циклусом велике дропље;
- 2) пољопривредне радове и присуство пољопривредне механизације усклађено са животним циклусом велике дропље;
- 3) сејање пољопривредних култура, и то: уљане репице, житарица, луцерке и аниса;
- 4) лов у периоду од 1. априла до 31. јула, на строго контролисани трофејни одстрел срндаћа и контролу популација предатора велике дропље.

- 2) У просторној подцелини 2 - режиму III степена, осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, забрањује се:
- 1) свака врста активности у кругу од 150 m од регистрованог гнезда велике дропље;
 - 2) нарушавање и уништавање површина под травном вегетацијом, а посебно њихово преоравање и успостављање пољопривредне производње;
 - 3) промена намене земљишта осим у циљу ревитализације;
 - 4) уклањање травног покривача са површинским слојем земљишта;
 - 5) уношење алохтоних врста биљака и животиња;
 - 6) обављање радова који нарушавају хидролошке и морфолошке карактеристике подручја;
 - 7) хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода;
 - 8) загађивање буком и светлошћу;
 - 9) отварање нафтних и других бушотина;
 - 10) изградња објеката и инфраструктуре, осим за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења;
 - 11) асфалтирање и насипање путева тврдим материјалима;
 - 12) прелет пољопривредних авиона преко заштићеног подручја;
 - 13) заливање по систему „вештачке кише“;
 - 14) хватање живих зечева;
 - 15) кретање свиња на удаљености већој од 100 m од салаша;
 - 16) све остале радње које могу угрозити велику дропљу и остале природне вредности Резервата.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, радови и активности ограничавају се на:

- 1) коришћење пестицида и вештачког ђубрива;
- 2) садњу и сечу дрвећа и грмља;
- 3) паљење отворене ватре за потребе управљања стаништем;
- 4) изградњу и адаптацију салашарских и чобанских објеката;
- 5) геолошка и друга истраживања која нису у супротности са циљевима очувања и унапређивања природних вредности Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“;
- 6) експлоатацију минералних сировина само на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом.

1.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја потребно је применити следеће опште услове заштите природе:

На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја:

- забрањено је: мењати намену и културу површина, осим у циљу еколошке ревитализације станишта (преоравати површине под природном вегетацијом, градити рибњаке), уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;

- неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до -20% покривности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежног завода за заштиту природе;

- прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила; сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запушеног бунара), као и за подизање монтажних објеката (надстрешнице и сл.).

1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта

Применити мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената еколошких коридора:

Опште мере:

- за израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру међународног еколошког коридора Златице потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
- није дозвољена промена намена површина под вегетацијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање станишта заштићених врста:
 - шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила;
 - слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
 - степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- поплочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора:
 - свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;
 - поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја;
 - током реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45°, површина са вегетацијом) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке;
 - поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила. Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну. Ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу) такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип;
- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацевљених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:
 - регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;
 - изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;

- изградње нових и обнављања старих мостова;
- избегавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.) Изабрати моделе расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже;
- на грађевинском земљишту, наменити што већи део приобаља деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:
 - очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала;
 - на деоницама где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале. Минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha, а минимална ширина блока је 20 m;
- приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преораванем, изградњом објеката и сл.;
- на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулирати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

Посебне мере очувања функционалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија је намена директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року. За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере и биолошке мере санације (према посебним условима надлежног завода за заштиту природе);
- није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон) и другим важећим прописима;
- у зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње.;
- далеководне објекте и електроенергетску инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- на простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од линије средњег водостаја водотока.;
- због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:

- забрањено је сађење инвазивних врста у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
- обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја;
- обезбедити редовно одржавање зелених површина;
- приликом парцелисања обезбедити континуитет обале са вегетацијом у природном или блископриродном стању, у ширини од 20-50 m од линије средњег водостаја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу;
- уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm), обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали).

Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и стого заштићених врста од националног значаја:

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:

- забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина);
- забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:

- услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор.

Планским решењима мора се обезбедити:

- примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења;
- дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:

- прописују се посебне мере заштите за изградњу нових салаша;
- на постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно-хигијенских услова живота и рада на салашу;
- на постојећим салашима дозвољена је:
 - ✓ доградња постојећих објеката до 50% површине објеката;
 - ✓ надоградња постојећих објеката до макс. П+1;
- изградња надземних објеката се ограничава:
 - на салаше, воћарско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима;
 - на пољопривредне и водопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење коридора или датог станишта (објекти сточарства на пашњацима, рибарства код рибњака и сл.), који су лоцирани и изграђени у складу са условима заштите природе;

- изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова:
 - трасе саобраћајница планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица;
 - применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:

Забрањује се:

- примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту;
- уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.

Примењују се следеће мере:

- очувати проходност еколошког коридора површинских вода: забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова оградe које омогућују кретање ситних животиња;
- обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;
- објекте који захтевају попличавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта (пољопривредно, шумско и водно земљиште):

Забрањена је изградња објеката, осим:

- надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.):

Услов за изградњу:

- вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- саобраћајница са тврдим застором за моторна возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водопривредним објектима ван насеља) потребна је примена техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

1.5.1.4. Посебни услови заштите природе

Концептом озелењавања унутар граница обухвата Просторног плана:

1. приликом озелењавања комплекса и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
2. у случају озелењавања путног појаса фреквентних саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара

Условима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица утврђени су услови заштите и мере техничке заштите за археолошке локалитете у обухвату Просторног плана.

У случају било каквих земљаних радова на подручју археолошких локалитета обавеза инвеститора је да, у складу са Законом о културним добрима и Законом о планирању и изградњи, пре почетка радова обавести Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица, чиме би се обезбедио археолошки надзор.

Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или на археолошке предмете, извођач радова је дужан одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

Обавеза инвеститора је да, у складу са чланом 110. Закона о културним добрима, обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања на подручју на коме се нађе археолошки локалитет, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.

У условима добијеним од Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Петроварадин констатовано је да за све археолошке локалитете у КО Сајан и КО Мокрин важе исти услови које је прописао Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица за археолошке локалитете у општинама Нови Кнежевац и Чока.

1.5.3. Услови и мере заштите и уређења предела

Осим наведених услова и мера заштите и уређења природних добара, наводе се и мере које се односе на очување и унапређење специфичне композиције и конфигурације структуре предела и заштиту вредности предеоних елемената као основне идеје уређења подручја Просторног плана, а односе се на простор дефинисаних целина и подцелина, односно на цео обухват Просторног плана:

- ограничава се ширење грађевинског подручја насеља у подручју посебне намене;
- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних електрана на пољопривредном, шумском и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту у подручју посебне намене;
- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном буком или могућношћу да на други начин наруше вредности карактера предела, природне и остале вредности подручја, а посебно геоморфолошких формација и станишта биљака и животиња (на пр. индустријски објекти, стоваришта и др. објекти) у подручју посебне намене;
- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност система водотока и канала;
- одржавати еколошке коридоре успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- одржавати мозаичне структуре обрадивог пољопривредног земљишта, ливада и пашњака, водотокова и канала, као и земљишта уз њих, површина за рекреацију, саобраћајне инфраструктуре, и др.;
- неопходно је очување влажних и забарених подручја и ритова.

1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи

Адекватна имплементација планских решења у области заштите животне средине, пре свега, препоруке и обавеза израде студија процена утицаја пројеката на животну средину, студије утицаја на здравље људи и др. и стратешких процена планова на животну средину, као и успостављање мониторинга параметара животне средине и инспекцијски надзор имају важну улогу у очувању квалитета живота и здравља људи на подручју Просторног плана.

1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине

Наведене мере за заштиту животне средине обухватају интегрално управљање простором, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину и здравље људи.

За све објекте који могу имати утицаја на животну средину, надлежни орган треба да пропише израду студије процене утицаја на животну средину у складу са Законом о заштити животне средине, Законом о процени утицаја на животну средину, Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину.

1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација

Концепција планирања и заштите простора од елементарних непогода и технолошких удеса је усмерена у контексту превенције односно минимизације ризика по људско здравље и животе, природне и створене вредности, као и на санацију простора који су угрожени овим појавама.

Мере заштите од *земљотреса* су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју. Такође, мере заштите од земљотреса обезбеђују се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно прописаном минималном ширином саобраћајних коридора и минималном међусобном удаљеношћу објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања. Применом принципа асеизмичког пројектовања објеката, односно применом сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи на сеизмичким подручјима, обезбеђује се одговарајући степен заштите људи, минимална оштећења грађевинских конструкција и континуитет у раду објеката од виталног значаја у периоду након земљотреса.

Одвођење вишка воде са посматраног подручја вршиће се преко постојеће каналске мреже у природне водотоке, директно или преко црпних станица. Условно чисте атмосферске воде са кровова и надстрешница могу се испуштати на околни терен.

Заштита објеката од *атмосферског пражњења* обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од *града* се обезбеђује лансирним станицама, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Организована одбрана од града, нарочито током лета, значајна је за заштиту пољопривредних култура које су у том периоду и најосетљивије. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних станица система одбране од града могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗС. У обухвату Просторног плана налазе се 4 лансирне станице.

Регулацијом водотока и пошумљавањем косина вршиће се заштита од *поплава* земљишта применом одговарајућих биолошких и техничких мера, у складу са основом газдовања шумама и планом управљања водама за дато водно подручје.

Превентивне мере заштите у случају *суше* су агротехничке мере, као и планирање изградње система за наводњавање на што већим површинама.

Основне мере заштите од *олујног ветра* су дендролошке мере. Смањење ризика и штете од јаких ветрова остварује се подизањем ветрозаштитног зеленила одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Мере заштите од *пожара* обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Како би се умањио ризик од појаве пожара предвиђено је да се шумске састојине уреде тако да се створе услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама да се заштити и пољопривредно земљиште.

Мере заштите од *акцидентних ситуација* су дефинисане у поглављу „III Планска решења развоја подручја посебне намене са утицајем посебне намене на развој појединих области“, тачки „6. Заштита животне средине, заштита од елементарних непогода, акцидентних ситуација, коришћење и уређење простора од интереса за одбрану земље у подручју посебне намене“, „6.2. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација“, „6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација“.

1.5.7. Уређење простора од интереса за одбрану земље

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије прилагођене за склањање људи и материјалних добара. Приликом изградње објеката са подрумима, препорука је да се над подрумским просторијама гради ојачана плоча која може да издржи урушавање објекта.

1.5.8. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом

Просторним планом се дају услови за уређење и изградњу површина јавне намене (простора за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса) којима се обезбеђује несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама.

Приступачност јесте резултат примене техничких стандарда у планирању, пројектовању, грађењу, реконструкцији, доградњи и адаптацији објеката и јавних површина, помоћу којих се свим људима, без обзира на њихове физичке, сензорне и интелектуалне карактеристике или године старости осигурава несметан приступ, кретање, коришћење услуга, боравак и рад.

При планирању, пројектовању и грађењу саобраћајних површина (колских и пешачких површина), прилаза до објеката, као и при пројектовању објеката јавне намене (објеката намењених за јавно коришћење), морају се обезбедити обавезни елементи приступачности за све потенцијалне кориснике, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објеката, којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старим особама („Службени гласник РС“, број 22/15).

Обавезни елементи приступачности су:

- елементи приступачности за савладавање висинских разлика;
- елементи приступачности кретања и боравка у простору - стамбене и стамбено-пословне зграде и објекти за јавно коришћење;
- елементи приступачности јавног саобраћаја.

1.5.9. Услови и мере енергетске ефикасности изградње

Циљ енергетске ефикасности изградње јесте смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих или бољих услова коришћења и функционисања објекта. Смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије доприноси заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Реализација планских решења подразумева развој и коришћење нових и обновљивих облика енергије уз подстицање градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије ради смањења текућих трошкова. Са што мање утрошене енергије енергетски ефикасном градњом треба обезбедити удобан и комфоран боравак у објекту у свим временским условима.

Повећање енергетске ефикасности обезбедити кроз:

- изградњу пешачких и бициклических стаза, за потребе обезбеђења комуницирања између различитих садржаја и смањења коришћења моторних возила;
- подизање зеленила уз ваннасељске путне коридоре (смањује се загревање тла и ствара се природни амбијент за шетњу, вожњу бицикла и друге начине кретања);
- пројектовање и позиционирање објеката према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизање зелених кровова, као компензација окупираним земљишту;
- изградњу малих система за производњу енергије унутар планираних комплекса, на бази обновљивих извора енергије (сунце, геотермалне воде, и др.) и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

За потребе повећања енергетске ефикасности, при пројектовању, изградњи и касније експлоатацији објеката, као и при опремању енергетском инфраструктуром, применити следеће мере:

- максимално користити нова техничка и технолошка решења у циљу енергетски ефикасније градње и употребе објеката;
- користити потенцијал обновљивих извора енергије локације: енергију сунца, подземних вода и сл., применом стаклених башти, топлотних пумпи и сл. (топлотне пумпе код ових система могу радити у режиму грејања зими, а у режиму хлађења у току лета, тако да се постиже угодна и равномерна клима током читаве године);
- оријентацијом и функционалним концептом објекта максимално искористити сунчеву енергију за загревање објекта (оријентација према јужној, односно источној страни света), груписати просторије сличних функција и сличних унутрашњих температура (нпр. помоћне просторије оријентисати према северу) и сл;

- пројектовати облик објекта којим се може обезбедити што је могуће енергетски ефикаснији однос површине и запремине омотача објекта у односу на климатске факторе и намену зграде;
- обезбедити максимално коришћење природног осветљења, као и коришћење пасивних добитака топлотне енергије зими, односно заштите од прегревања у току лета адекватним засенчењем;
- оптимализовати величину отвора (prozora, светларника и др.) како би се смањили губици енергије, а просторије добиле довољно светлости и природну вентилацију;
- заштитити делове објекта зеленилом и другим мерама који су лети изложени јаком сунчевом зрачењу, а зими ветровима (на јужној и западној страни садити листопадно дрвеће, а на северној зимзелено);
- размотрити могућност постављања тзв. зелених кровова и фасада, као и коришћење атмосферских и отпадних вода;
- користити систем природне вентилације (вентилациони канали, прозори, врата и други грађевински отвори), тако да губици топлоте у зимском периоду и топлотно оптерећење у летњем периоду буду што мањи;
- при пројектовању термотехничких система, предвидети елементе система грејања, климатизације и вентилације са високим степеном корисности;
- системе централног грејања пројектовати и изводити, тако да се омогући централна и локална регулација и мерење потрошње енергије за грејање;
- употребљавати енергетски ефикасна расветна тела.

Објекти морају бити пројектовани, изграђени, коришћени и одржавани на начин којим се обезбеђују прописана енергетска својства. Ова својства се утврђују издавањем сертификата о енергетским својствима, који чини саставни део техничке документације која се прилаже уз захтев за издавање употребне дозволе.

Мере за постизање енергетске ефикасности постојећих објеката су следеће:

- при реконструкцији објекта, а у циљу постизања енергетске ефикасности, дозвољено је накнадно извођење спољне топлотне изолације зидова уколико се врши у складу са законом, при чему треба водити рачуна о очувању функционалне и обликовне целовитости зграде и у складу са мерама заштите надлежног органа за објекте који су у режиму заштите;
- уколико се зид који се санира налази на регулационој линији, односно граници са суседном парцелом, дозвољава се реконструкција за потребе постизања енергетске ефикасности објекта уз сагласност власника суседне јавне/приватне парцеле;
- дозвољено је накнадно формирање стакленика (уколико за то постоје техничке могућности и ако се елаборатом докаже побољшање енергетске ефикасности зграде), елиминисање „хладних мостова“ и смањење енергетских губитака постављањем топлотне изолације на зидове, кровове и подове, замена столарије новом која има добре термоизолационе карактеристике, а све у циљу спречавања неповратних губитака дела топлотне енергије;
- примењивати мере за постизање енергетске ефикасности прописане за планиране објекте у максималној мери у којој услови постојећег објекта то дозвољавају;
- уградња система грејања и припреме санитарне топле воде (замена и модернизација котлова и горионика, уградња нових енергетских система, прелазак са прљавих горива на природни гас или даљинско грејање, замена и модернизација топлотних подстанци, регулација температуре, уградња термостатских вентила, делитеља и мерача топлоте и друге мере).

Сви објекти подлежу обавези спровођења енергетског прегледа. Сви јавни објекти су дужни да спроводе програм енергетске ефикасности који доноси јединица локалне самоуправе, а који нарочито садржи планирани циљ уштеде енергије, преглед и процену годишњих енергетских потреба, план енергетске санације и одржавања јавних објеката, као и планове унапређења система комуналних услуга (даљинско грејање и хлађење, водовод, јавна расвета, управљање отпадом, јавни транспорт и др.).

Инвеститори објекта у изградњи, односно објекта који се реконструише су дужни да грејну инсталацију сваког објекта предвиђеног за прикључење на неки од система снабдевања топлотном енергијом опреме уређајима за регулацију и/или мерење предате топлотне енергије.

Нова и ревитализована постројења за производњу електричне и/или топлотне енергије, системи за пренос електричне енергије, дистрибуцију електричне и топлотне енергије и транспорт и дистрибуцију природног гаса, морају да испуњавају минималне захтеве у погледу њихове енергетске ефикасности, а у зависности од врсте и снаге тих постројења, односно величине система.

Неки објекти, као што су историјски споменици и пољопривредни објекти, могу бити изузети из примене мера за постизање енергетске ефикасности.

Мере за даље побољшавање енергетских карактеристика објекта не смеју да буду у супротности са другим суштинским захтевима, као што су приступачност, рационалност и намеравано коришћење простора.

2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ

2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја - Резервату

Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној целини заштићеног подручја - Резервату утврђена су по просторним подцелинама, у складу са дефинисаним режимима заштите Резервата.

Имајући у виду да је на подручју целог Резервата забрањено асфалтирање и насыпање путева тврдим материјалом (утврђено Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18)), површине на којима су планиране трасе општинских путева Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) (на територији општина Нови Кнежевац (у КО Српски Крстур и КО Банатско Аранђелово) и Чока (у КО Јазово) и територији града Кикинде (у КО Сајан и КО Мокрин)), Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (на територији општина Нови Кнежевац (у КО Српски Крстур и КО Банатско Аранђелово) и Чока (у КО Јазово)) и Просторним планом општине Чока у КО Јазово, а налазе се у оквиру подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом, у просторној целини заштићеног подручја - Резервату, мењају намену у складу са овим Просторним планом и намењују се пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја - Резервату. Поменуте трасе планираних општинских путева нису дефинисане наведеним плановима. У складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), при изради планске документације нижег реда у односу на овај Просторни план неопходно је кориговати и дефинисати трасе планираних општинских путева тако да не пролазе кроз просторну целину заштићеног подручја - Резервата.

2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 1 Резервата - режиму II степена заштите

На пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 1 Резервата - режиму II степена заштите дозвољена је изградња само монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних и истраживачких активности - осматрачница. Изградња осматрачница дозвољена је на растојању мин. 150 m од регистрованог гнезда велике дропље.

Осматрачнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. За конструктивне делове објекта могу се користити метални профили који морају бити обложени природним материјалом (дрво, трска). Висину објекта одредити у складу са наменом и окружењем, односно условима Управљача.

2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите

На пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите дозвољена је изградња само монтажних објеката за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења, као и изградња монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних, истраживачких и туристичких активности - осматрачница. Изградња наведених објеката дозвољена је на растојању мин. 150 m од регистрованог гнезда велике дропље.

Правила грађења за објекте за потребе управљања природним добром и за објекте за потребе одрживог пашарења (чобанске објекте)

Дозвољено је постављање монтажних објеката за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења.

Изградња објеката мора бити у корелацији са одрживим пашарењем, односно очувањем природних вредности, што подразумева прибављање услова и сагласности надлежног завода за заштиту природе.

Природне ресурсе користити на начин и у мери у којој се не угрожава биодиверзитет и функционисање природних система и процеса, као ни пејзаж и мирна атмосфера заштићеног подручја - Резервата.

Објекти морају бити удаљени мин. 150 m од регистрованог гнезда велике дропље.

Максимална површина објекта је 20 m².

Максимална спратност објеката је П (приземље), а минимална удаљеност објеката од суседне парцеле је 10,0 m.

Обезбедити одговарајући ниво инфраструктурне опремљености.

Архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејсажу. Делови објекта, структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед морају се уклопити у околни амбијент, уз примену природних материјала.

Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене

Осматрачнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. За конструктивне делове објекта могу се користити метални профили који морају бити обложени природним материјалом (дрво, трска). Висину објекта одредити у складу са наменом и окружењем, односно условима Управљача.

2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)

2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Имајући у виду да Резерват представља један од најочуванијих комплекса равничарских травних станишта у Србији и да представља заштићено добро састављено од три одвојене и удаљене субјединице, услед фрагментисаности, без станишта еколошке мреже, које их повезују, не би био обезбеђен опстанак популацијама врста које га настањују, као и да је очување и унапређење заштићеног подручја оствариво само у оквиру система очуваних станишта еколошке мреже, на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја могућа је ограничена изградња само монтажних објеката (салетле, надстрешнице и сл.) и изградња и реконструкција инфраструктурних објеката, у складу са посебним условима заштите природе које је неопходно прибавити.

Салетле и надстрешнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. Максимални хоризонтални габарит објекта је 20 m², а максимална висина 3,5 m.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“.

У складу са условима надлежног завода за заштиту природе, одређене садржаје који су дефинисани Просторним планом града Кикинде (део викенд зоне у КО Мокрин, радну зону у КО Мокрин, део рибњака у КО Сајан) и Просторним планом општине Нови Кнежевац (планиране зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља у КО Нови Кнежевац и планирани рибњак у КО Нови Кнежевац) није могуће планирати на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, имајући у виду да је на том простору забрањено мењати намену и културу површина. Опстанак популација врста које настањују Резерват, као и очување и унапређење заштићеног подручја Резервата, оствариво је само у оквиру система очуваних станишта еколошке мреже, очувањем функционалности еколошких коридора и суседних станишта.

Део планиране викенд зоне (део зоне I) у КО Мокрин која је утврђена Просторним планом града Кикинде, а налази се у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, мења намену у складу са овим Просторним планом, те прелази из грађевинског земљишта ван границе грађевинског подручја насеља у пољопривредно земљиште у просторној целини од утицаја на природно добро, у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја. На постојећим кућама за одмор које се налазе у оквиру викенд зоне утврђене Просторним планом града Кикинде, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, дозвољено је вршити реконструкцију и инвестиционо и текуће (редовно) одржавање објекта, без промене габарита и волумена објекта. Коришћење објеката, реконструкција и

инвестиционо и текуће (редовно) одржавање постојећих објеката неопходно је да буде у складу са заштитом станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Планирана радна зона у КО Мокрин која је утврђена Просторним планом града Кикинде, а налази се у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, мења намену у складу са овим Просторним планом, те прелази из грађевинског земљишта ван границе грађевинског подручја насеља у пољопривредно земљиште у просторној целини од утицаја на природно добро, у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Део планираног рибњака у КО Сајан који је утврђен Просторним планом града Кикинде, а налази се у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, мења намену у складу са овим Просторним планом, те прелази у пољопривредно земљиште у просторној целини од утицаја на природно добро, у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Планиране зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља у КО Нови Кнежевац (локације 15, 17 и 18) које су утврђене Просторним планом општине Нови Кнежевац, а налазе се у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, мењају намену у складу са овим Просторним планом, те прелазе из грађевинског земљишта ван границе грађевинског подручја насеља у пољопривредно земљиште у просторној целини од утицаја на природно добро, у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Планирани рибњак у КО Нови Кнежевац који је утврђен Просторним планом општине Нови Кнежевац, а налази се у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, мења намену у складу са овим Просторним планом, те прелази у пољопривредно земљиште у просторној целини од утицаја на природно добро, у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

2.1.2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

За изградњу на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја неопходно је поштовати правила грађења дефинисана у оквиру ове тачке, уз обавезно прибављање посебних услова заштите природе.

Правила грађења у појасу до 50 m од еколошког коридора/станишта

На пољопривредном земљишту, у појасу до 50 m од еколошког коридора/станишта, дозвољена је изградња само надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица, као и водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре.

Услови за изградњу инфраструктуре дефинисани су у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре подручја посебне намене.“

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

Правила грађења у појасу од 50 m до 200 m од еколошког коридора/станишта

На пољопривредном земљишту, у појасу од 50 m до 200 m од еколошког коридора / станишта, дозвољена је изградња салаша (уз прописивање посебних мера заштите за изградњу нових салаша); воћарско-виноградарских, повртарских и цвећарских кућица и остава за смештај воћа, поврћа, цвећа и алата; објеката неопходних за одрживо коришћење коридора или станишта (водопривредни објекти, објекти за потребе одрживог пашарења) и инфраструктуре, у складу са условима заштите природе.

За салаше, воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице и оставе за смештај воћа, поврћа, цвећа и алата применити правила грађења дефинисана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)“, „2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене“, „2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаши“ и „2.1.2.3.3. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде“, у оквиру поднаслови „Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице“.

За објекте за потребе одрживог пашарења применити правила грађења дефинисана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја - Резервату“, „2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите“.

Услови за изградњу водопривредних објеката и друге инфраструктуре дефинисани су у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.3. Урбанистички и други услови за уређење и изградњу површина и објеката јавне намене и мреже саобраћајне и друге инфраструктуре подручја посебне намене.“

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

Правила грађења у појасу од 200 м до 500 м од еколошког коридора/станишта

На пољопривредном земљишту, у појасу од 200 м до 500 м од еколошког коридора/станишта, дозвољена је изградња:

- објеката за потребе пољопривредног домаћинства - салаша;
- објеката у воћарско-виноградарској зони;
- пољопривредних објеката и радних садржаја у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице; стакленици и пластеници; објекти за гајење печурака и објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа).

За објекте за потребе пољопривредног домаћинства - салаше, објекте у воћарско-виноградарским зонама, пољопривредне објекте и радне садржаје у функцији пољопривреде (воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице; стакленици и пластеници; објекти за гајење печурака), објекте за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа применити правила грађења дефинисана у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)“, „2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене“, „2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаша“, „2.1.2.3.2. Објекти у воћарско-виноградарској зони“, „2.1.2.3.3. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде“, у оквиру поднаслова „Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице“, „Стакленици и пластеници“, „Објекти за гајење печурака“, „Објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа“.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене

На осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене **неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја** дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаши

На пољопривредном земљишту могућа је изградња објеката пољопривредних домаћинстава - салаша који садрже објекте намењене породичном становању и пољопривредној производњи, а могу да садрже и друге садржаје који су компатибилни са основном наменом - пословни објекат (објекат за пружање услуга хране, пића и смештаја, за потребе организовања туристичке понуде на салашу), као и објекат/површину за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде.

Под салашима се подразумева ангажована површина на пољопривредном земљишту на којој се уз породични стамбени објекат одвија пољопривредна производња у области повртарства, воћарства и виноградарства, бави се екстензивним сточарством, а може да се организује и туристичка понуда у виду пласирања салашарских производа, пружања услуга хране, пића и смештаја и спортско-рекреативних садржаја.

Пољопривредна производња, као и бављење екстензивним сточарством одвијаће се на посебно уређеном простору, што подразумева, осим простора за изградњу стамбеног објекта, издвајање просторних целина за башту, економско двориште са капацитетима за смештај ратарских култура и механизације, простор за изградњу објеката за смештај стоке са уређеним делом за одлагање стајњака и сл.

У оквиру комплекса салаша обавезна је изградња стамбеног објекта и бављење пољопривредном производњом. Простори који немају наведене садржаје пољопривредног домаћинства не могу се сматрати салашем. Као пратећа функција у оквиру комплекса салаша могу се дозволити садржаји за потребе организовања туристичке понуде (пословни објекат за пружање услуга хране, пића и смештаја), као и спортско-рекреативни садржаји (објекат/површина за спорт и рекреацију) за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде.

Услови за избор локација намењених салашима:

- изградња салаша дозвољава се на парцелама индивидуалних пољопривредних произвођача у виду изградње нових салаша или доградње и адаптације постојећих салаша;
- не дозвољава се изградња нових салаша на просторима коридора планираних инфраструктурних капацитета који су дефинисани важећом просторно планском документацијом;
- минимална величина парцеле за изградњу новог салаша је 5000 m²; просторних ограничења у смислу максималне величине површине ангажоване за салашарску производњу нема;
- постојећи салаши на мањој парцели могу се реконструисати, дограђивати и сл. до дозвољеног индекса заузетости.

Услови за изградњу објеката и просторна организација салаша

Максимални индекс заузетости парцеле је 30 %.

За потребе пољопривредног домаћинства на салашу је дозвољена изградња:

- породичног стамбеног објекта;
- економских објеката;
- објеката примарне пољопривредне производње;
- помоћних објеката;
- пословних објеката;
- објекта/површина за спорт и рекреацију.

Потребно је обезбедити санитарно-ветеринарске, хигијенско-техничке, еколошке, противпожарне и друге услове уз неопходну инфраструктурну опремљеност парцеле (приступни пут, санитарна вода из јавног водовода или сопственог бунара, водонепропусна септичка јама, обезбеђено снабдевање електричном енергијом из електроенергетске мреже или сопствених извора (агрегати, обновљиви извори) и др.)

Оптimalан ниво уређености и опремљености салаша подразумева:

- изграђен приступни пут са чврстом подлогом;
- подигнуту ограду око грађевинског дела салаша;
- обезбеђено снабдевање питком водом из водоводне мреже или из сопственог извора (бунара);
- изграђеност одговарајућих водоводних инсталација у стамбеном објекту и објектима сточарства;
- регулисање одвођења отпадних вода - отпадне воде из стаја и осока се не смеју упуштати у мелиорационе канале и природне водотоке;
- обезбеђено снабдевање електричном енергијом из јавне мреже или из сопственог извора;
- просторно разграничење стамбеног и баштенског дела од дела намењеног сточарској производњи;
- уређен простор за одлагање чврстог дела сточног отпада;
- изграђен објекат за прикупљање осоке;
- поплочан дворишни плато стамбеног дела и дела намењеног сточарству.

Уколико се на локацији граде објекти за робно сточарску производњу (стаје за узгој стоке), удаљеност од границе грађевинског подручја, спортско-рекреативних и других јавних комплекса мора бити у складу са законом и другим правилницима који регулишу ову област.

Салаш мора имати приступ са атарског или другог јавног пута.

Минимална удаљеност објеката од регулационе линије је 5,0 m, односно и више ако је то другим законом дефинисано (заштитни коридор јавног пута, железничке пруге, водотока, далековода и др.).

Паркирање возила решити у оквиру парцеле салаша. Потребно је резервисати простор за стационарање возила у складу са важећим нормативима за одређену врсту објеката (породични стамбени објекат, пословни објекат за пружање услуга хране, пића и смештаја и објекат/површина за спорт и рекреацију). Диспозиција, врста застора и начин обликовања зависи од положаја постојећих/планираних објеката и трајекторија кретања унутар комплекса салаша. Стационарање пољопривредне механизације искључиво зависи од врсте пољопривредне производње (механизације која се користи при обради земљишта) која се обавља у оквиру комплекса салаша, с тим да се за стационарање може искористити слободан простор у економском делу салаша.

Потребно је планирати просторно раздвајање стамбеног и економског дела салаша, а нарочито објеката намењених сточарској производњи, као и подизање заштитног зеленила.

Објекте салаша градити са косим крововима, а као покривач користити цреп, трску, теголу и сл. Примењивати традиционалан вид грађења.

Дозвољена је изградња само једног породичног стамбеног објекта (са максимално три стамбене јединице). Максимални габарит породичног стамбеног објекта у основи је 200 m². Максимална спратност породичног стамбеног објекта је П+Пк (приземље+поткровље), са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају. Минимална удаљеност стамбеног објекта од суседне парцеле је 5,0 m.

Дозвољена је изградња помоћних објеката уз стамбени објекат, као што су: гаража за путничко возило, остава хране за сопствене потребе, подрум, водонепропусна септичка јама, пољски wc, комунално ђубриште, ограда и сл.

Максимална спратност помоћног објекта је П (приземље).

Минимална удаљеност помоћних објеката од породичног стамбеног објекта и суседне парцеле је 5,0 m.

Дозвољена је изградња засебног објекта - подрума, који може бити укопан или полуукопан, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Водонепропусна септичка јама гради се на минимум 3,0 m од свих објеката и од границе суседне парцеле. Минимална удаљеност пољског WC-а и комуналног ђубришта од бунара, односно живог извора воде, је 25,0 m.

Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,0 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије. Забрањује се постављање пуне, тешке и масивне ограде.

Економски објекти се могу градити само ако на парцели постоји или се гради породични стамбени објекат за потребе пољопривредног домаћинства. Дозвољена је изградња више економских објеката, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.

Економски објекти могу бити:

- објекти за гајење животиња (стаје за гајење коња, штале за гајење говеда, објекти за гајење живине, коза, оваца и свиња, објекти за гајење голубова, кунића, украсне живине и птица, као и објекти за гајење пужева и сл.);
- пратећи објекти за гајење домаћих животиња (испусти за стоку, бетонске писте за одлагање чврстог стајњака, објекти за складиштење осоке);
- објекти за складиштење сточне хране (сеници, магацини за складиштење концентроване сточне хране, бетонирани сили јаме и сили тренчеви);
- објекти за складиштење пољопривредних производа (амбари, кошеви) и
- други слични објекти на пољопривредном газдинству (објекти за смештај пољопривредне механизације, пушнице, сушнице, и сл.).

Максимална спратност објекта за гајење животиња је П+Пк (приземље+поткровље), ако се у поткровљу планира складиштење хране за стоку. Минимална удаљеност објекта за гајење животиња од породичног стамбеног, односно пословног објекта, је 20,0 m, а од границе суседне парцеле минимална удаљеност је 10,0 m.

Минимална удаљеност пратећих објеката за гајење домаћих животиња од породичног стамбеног, односно пословног објекта, је 20,0 m, од суседне парцеле минимална удаљеност је 10,0 m, а од бунара минимална удаљеност је 25,0 m.

Максимална спратност објекта за складиштење сточне хране је П+Пк (приземље+поткровље). Минимална удаљеност објекта за складиштење сточне хране од породичног стамбеног објекта је 6,0 m, а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0 m.

Максимална спратност објекта за складиштење пољопривредних производа је П+Пк (приземље+поткровље), односно у зависности од усвојеног технолошког поступка складиштења. Минимална удаљеност објекта за складиштење пољопривредних производа од породичног стамбеног објекта је 6,0 m, а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0 m.

Максимална спратност објекта за смештај пољопривредне механизације је П (приземље). Минимална удаљеност овог објекта од породичног стамбеног објекта је 6,0 m, а од суседне парцеле минимална удаљеност је 5,0 m.

Максимална висина пушница и сушница је П+Пк (приземље+поткровље).

Објекти примарне пољопривредне производње (стакленици, пластеници, објекти за гајење печурака) се могу постављати, односно градити само ако на парцели постоји или се гради породични стамбени објекат за потребе пољопривредног домаћинства. Дозвољено је постављање, односно изградња више објеката примарне пољопривредне производње, у складу са потребама пољопривредног домаћинства.

Удаљеност стакленика и пластеника од граница парцеле не може бити мања од висине планираног објекта, односно минимално 5,0 m.

Максимална спратност објеката за гајење печурака је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Дозвољена је изградња пословног објекта - објекта за пружање услуга хране, пића и смештаја, за потребе организовања туристичке понуде у оквиру комплекса салаша, али само ако у оквиру комплекса салаша постоји објекат намењен породичном становању и пољопривредна производња.

Дозвољена је изградња једног пословног објекта или више мањих пословних објеката. Дозвољена укупна максимална површина свих пословних објеката у основи је 1000 m², уз задовољење параметра да је максимални индекс заузетости парцеле 30 % (површина пословних објеката зависи од површине обавезних садржаја на салашу намењених породичном становању и пољопривредној производњи). Максимална спратност пословног објекта је П+Пк (приземље+поткровље), са могућношћу изградње подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају. Минимална удаљеност пословног објекта од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m, а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0 m.

Дозвољена је изградња објекта/површина за спорт и рекреацију за сопствене потребе или за потребе организовања туристичке понуде, али само ако у оквиру комплекса салаша постоји објекат намењен породичном становању и пољопривредна производња.

Максимална спратност објекта за спорт и рекреацију је П+Пк. Минимална удаљеност објекта/површине за спорт и рекреацију од породичног стамбеног објекта и од границе суседне парцеле је 5,0 m, а од економског објекта минимална удаљеност је 20,0 m.

За изградњу садржаја за потребе организовања туристичке понуде у оквиру комплекса салаша обавезна је израда урбанистичког пројекта којим ће се између осталог дефинисати диспозиција и габарит планираних објеката, а све у складу са параметрима из овог Просторног плана.

Објекти на постојећим салашима се могу реконструисати и дограђивати (максимално до 50% површине објеката, а у складу са параметрима прописаним овим Просторним планом), реконструисати инсталације, побољшати услови живота и рада, до максималних параметара прописаних овим Просторним планом и под следећим условима:

- дозвољена је замена постојећег објекта новим објектом у оквиру услова датих овим Просторним планом;
- реконструкција објеката је дозвољена ако се неће нарушити параметри дати овим Просторним планом;
- адаптација објеката се може дозволити у оквиру намена датих овим Просторним планом;

- ако парцела салаша не задовољава неки од услова дефинисаних овим Просторним планом, може се дозволити реконструкција и доградња до испуњења преосталих урбанистичких параметара.

2.1.2.3.2. Објекти у воћарско-виноградарској зони

Подизање и експлоатација воћњака и винограда може бити двојако:

- за сопствене потребе;
- за тржиште.

На воћарско-виноградарским поседима за сопствене потребе услови за формирање парцеле и изградњу објекта - виноградарске кућице су следећи:

- парцела на којој се подиже воћњак или виноград, не може бити мања од 1500 m²;
- најмање 70% површине парцеле мора се користити као виноград или воћњак;
- површина габарита воћарско-виноградарског објекта износи максимум 50,0m². Дозвољена је изградња надстрешнице, трема, пергола испред и у склопу објекта, који уколико нису застакљени или затворени, не улазе у састав дозвољене површине објекта;
- спратност објекта је приземље. Објекат може имати и подрум уколико то дозвољавају хидротехнички услови или се гради на терену у нагибу. Висина подрума изнад терена не може бити виша од 90cm (ако је терен у нагибу рачуна се просечна висина терена дуж објекта);
- укупна висина објекта - од нулте коте до коте слемена (рачунајући и подрум изнад терена) не може бити виша од 6,0m;
- објекат треба градити претежно од природног материјала и боје. Форму објекта прилагодити традиционалном облику помоћних зграда овог поднебља;
- кров мора бити кос без надзетка (нагиб крова min.30°, max.35°), са покривачем од природних материјала (цреп, ћерамида...);
- комплекс је могуће оградити живом зеленом или транспарентном оградом (жичано плетиво и сл. комбиновано са зеленилом), која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде, максималне висине 2,0m;
- за воћарско виноградарске куће нема потребе мењања статуса земљишта из пољопривредног у грађевинско земљиште.

Парцеле на којима постоје изграђене виноградарске куће и објекти на њима задржавају се, осим ако нису у супротностима са другим прописима (водопривреда, инфраструктурни коридори, заштита природе, заштита животне средине).

Осим изградње виноградарских кућица, бунара, пољског нужника, дозвољава се изградња објеката у функцији прераде производа за сопствене потребе.

Објекти за чување, сушење и прераду воћа за сопствене потребе:

- објекти могу бити монтажни или од чврстог материјала, приземни, са могућношћу изградње подрума (сутерена);
- величина објекта зависи од величине поседа и количине воћа, а не могу бити већи од 100 m².

Објекти намењени производњи за тржиште:

Објекте за производњу вина и ракије, за сушење и прераду воћа могу да граде они који имају воћњаке/винограде величине мин. 1,0 ha.

Величина објекта за сушење и прераду воћа зависи од величине воћњака, а објекат не може бити већи од 300 m². Објекат мора бити опремљен неопходном инфраструктуром: струја, вода, одвођење отпадних вода, у скалду са законом. Поред овог, дозвољена је изградња помоћног економског објекта за смештај механизације и неопходне опреме.

До комплекса мора бити обезбеђен приступни пут са тврдом подлогом, минималне ширине за једносмерни саобраћај 3,5 m (за двосмерни саобраћај минимална ширина пута је 5,5 m).

Вински подруми могу да се граде и уређују као туристички објекти, са просторима за пријем посетилаца (дегустација вина, краћи боравак у природи и други садржаји примерени основној намени). У том случају мора се обезбедити адекватан паркинг простор, димензионисан према очекиваном броју посетилаца.

Услови за изградњу објеката за производњу вина са винским подрумом и ракије су:

- заузетост парцеле (површина под објектима и саобраћајно-манипулативне површине) је макс. 15%, с тим да укупна изграђена површина под објектима не може бити већа од 800 m²;
- спратност објеката је По(Су)+П+Пк;
- објекте треба градити употребом природног материјала и боје. Форму објекта прилагодити основној функцији, традиционалној архитектури, непосредном амбијенту и околном пејсажу;
- објекти морају бити опремљени неопходном инфраструктуром, у складу са законом који регулише ову материју;
- до комплекса мора бити обезбеђен јавни пут.

За изградњу објеката намењених производњи за тржиште - објеката за производњу вина и ракије, за сушење и прераду воћа, као и винских подрума са туристичким садржајима, обавезна је израда плана детаљне регулације чиме ће се дефинисати планирани комплекс и на основу тога извршити промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште.

2.1.2.3.3. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде

Воћарско-виноградарске, повртарске и цвећарске кућице

На парцелама плодног земљишта под културама воћњак, виноград, повртњак или цвећњак дозвољена је изградња воћарско-виноградарске/повртарске/цвећарске кућице, бунара, пољског ws-а и остава за смештај механизације, алата, воћа, поврћа и цвећа.

Минимална величина парцеле на којој се може одобрити изградња ових објеката износи 10 а (1000 m²). Најмање 95% површине парцеле мора се користити као обрадиво земљиште (воћњак, виноград, повртњак или цвећњак).

Максимална површина за изградњу воћарско-виноградарске/повртарске/цвећарске кућице је 30 m². Минимална удаљеност објекта од границе суседне парцеле је 1,0 m, а од суседовог објекта 10,0 m. Максимална спратност објекта је П, са подрумом (уколико то хидротехнички услови допуштају). Дозвољава се изградња надстрешница, тремова и пергола, које ако нису застакљене не рачунају се у основни габарит објекта.

Уз воћарско-виноградарску/повртарску/цвећарску кућицу дозвољена је изградња и оставе за смештај воћа, поврћа, цвећа, алата и механизације, максималне површине 100 m² и спратности П. Минимална удаљеност објеката од границе суседне парцеле је 1,0 m, а од суседовог објекта 10,0 m.

Стакленици и пластеници

У циљу побољшања пољопривредне производње на пољопривредном земљишту дозвољена је изградња или постављање стакленика и пластеника. Удаљеност оваквих објеката од међних линија је минимално 5,0 m. Максимални индекс заузетости парцеле под пластеницима је 80 %, док је максимални индекс заузетости парцеле под

стакленицима 50 %. Парцеле се могу ограђивати транспарентном оградом висине максимално 2,2 m. Ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Објекти за гајење печурака

Изградња ових комплекса и објеката је усмерена на мање квалитетном земљишту, а у складу са нормама и правилницима који регулишу ову област. Минимална удаљеност свих објеката од суседних парцела је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Рибњаци

Рибњаци се могу градити на пољопривредном земљишту одређених катастарских култура: пашњаци, трстици и мочваре, након детаљних анализа о расположивим количинама и квалитету воде и земљишта, уз претходну сагласност министарства надлежног за област пољопривреде и уз поштовање основних техничких услова на основу којих рибњак:

- мора да је заштићен од високих вода;
- мора да располаже објектима и уређајима за регулацију нивоа и протока воде и објектима и уређајима који спречавају пролаз рибе, млађи и икре у или из рибњака.

Избор локације за изградњу рибњака вршити након претходних анализа расположивих количина и квалитета воде, која ће се користити за пуњење рибњака.

Границе рибњака морају бити обележене видљивим обележјима. Уколико постоји могућност комплекс рибњака треба да буде ограђен.

Приликом изградње одвојити окна по категоријама у складу са технологијом производње: младичњаке, товилишта и зимовнике. У саставу рибњака морају да постоје уливно-изливни објекти, уставе, аератори, хранидбене платформе и насипи који спречавају продор спољних вода у комплекс рибњака. У оквиру техничког дела неопходно је обезбедити посебну просторију за ветеринарске прегледе и дневно праћење здравственог стања и прираста популације.

Дозвољена је изградња пословних објеката из области трговине на мало и угоститељства.

Минимална удаљеност објеката од суседних парцела је 3,0 m, а максимална спратност је П+Пк. Минимална ширина колског прикључка је 4m (могућност прикључења на некатегорисани пут).

За уклањање смећа и штетних отпадака мора постојати уређено место или технички уређај, који онемогућава загађење рибњака и његове околине.

У комплексу рибњака могу се градити производни објекти обновљивих извора енергије (осим ветро-паркова и соларних панела због заштите птица), разводна постројења, трафостанице 20/0,4 kV, стубне, зидане или монтажне - бетонске (МБТС), уз мин. удаљеност 3,0 m од осталих објеката.

Изградња рибњака условљена је изградом урбанистичког пројекта, са провером инфраструктурне опремљености.

Фарме и газдинства - објекти за узгој животиња

Фарме и газдинства су радни комплекси са објектима и простором за држање и узгој животиња.

Дозвољено је држање и узгој коња, говеда, оваца и коза. Фарма је газдинство у којем се држи или узгаја 20 и више грла копитара, папкара (20 и више грла говеда, 150 и више грла оваца и коза), при чему условно грло јесте животиња или скуп животиња тежине 500 kg рачунајући највећу тежину производне категорије.¹⁰

Удаљеност фарме од грађевинског подручја насеља, спортско-рекреативних и других јавних комплекса, као и међусобна удаљеност фарми на којима се узгајају исте, односно различите врсте животиња, мора бити у складу са законима и правилницима који регулишу ову област. Ови објекти морају се лоцирати на компактном и добро оцедитом земљишту, по могућству слабије бонитетне класе. Фарме се не смеју лоцирати на правцу главних ветрова који дувају према насељеном месту. Величину парцеле дефинисати у складу са капацитетом и врстом производње, с тим да се мора обезбедити довољно простран круг фарме, који ће омогућити повезаност свих функционалних делова.

У оквиру фарме треба формирати два одвојена блока - технички и производни. Технички блок подразумева изградњу: објеката за смештај радника, складишта хране, карантинске просторије, машински део, просторије за ветеринарске прегледе, мини клиницу за принудна клања и др. Неопходно је обезбедити посебан простор за уништавање или одлагање угинулих животиња.

У производном делу налазе се објекти за узгој стоке, који морају бити подељени по категоријама стоке - за приплодне животиње, за узгој подмлатка и за тов, који представљају посебне производне целине.

У оквиру техничког блока могу се градити енергетски производни објекти за производњу енергије из неконвенционалних извора (биомаса, биогаз, геотермална енергија).

Максимални индекс заузетости земљишта је 40%, а максимални индекс изграђености је 0,5. Максимална спратност објеката је П+Пк (односно усклађена са технолошком шемом процеса производње). Минимална удаљеност економских објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Сви објекти намењени држању и узгоју стоке морају бити пројектовани и грађени према нормативима и стандардима за изградњу ове врсте објеката и конкретне врсте животиња, уз примену санитарно-ветеринарских, хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и других услова. Простор за одлагање и збрињавање стајског ђубрива из објеката мора бити смештен, односно изграђен тако да се спречи загађивање околине, насупрот правцу главних ветрова и мора да буде удаљен минимално 50,0 m од објеката за животиње.

Минимална удаљеност објеката за узгој стоке на фарми од државног пута првог реда износи 100,0 m, од државног пута другог реда износи 50,0 m и од општинских путева износи 20,0 m.

У кругу фарме, унутрашње саобраћајнице треба градити тако да се обезбеди кружни ток саобраћаја (чисти и прљави путеви). Путеви који се користе за довоз животиња, хране за животиње, чистих простирки и опреме не смеју да се укрштају са путевима који се користе за одвоз стајског ђубрива, отпадних вода и лешева животиња. Повезивање фарме са мрежом јавних саобраћајница обезбедити приступним путем одговарајуће ширине и изграђеним од чврстог материјала. На уласку у комплекс изградити дезинфекциону баријеру минималне дужине 5,0 m и ширине минимално 3,0 m.

¹⁰ У складу са Правилником о ветеринарско-санитарним условима објеката за узгој и држање копитара, папкара, живине и кунића („Службени гласник РС”, број 81/06)

Улаз у фарму мора бити под надзором на којем се обавезно води евиденција о уласку и изласку људи, животиња и возила из круга фарме. Круг фарме мора бити ограђен оградом, која спречава неконтролисани улазак људи и животиња.

Минимална висина ограде је 2,0 m, а ограда и стубови ограде се постављају на удаљености од минимум 1,0 m од међне линије.

Обавезно је снабдевање фарме довољном количином воде, која мора бити бактериолошки и хемијски исправна. Унутар комплекса треба обезбедити водоводну и хидрантску противпожарну мрежу, као и канализациону мрежу за прихватање и одвођење отпадних вода. Отпадне воде и осока се обавезно морају пречистити пре испуштања у природне реципијенте. Такође је обавезно снабдевање свих објеката на фарми електричном енергијом и другим инсталацијама и енергентима неопходним за несметано коришћење објеката, а трафостаница мора бити удаљена најмање 3,0 m од осталих објеката.

Изградња фарми условљена је израдом урбанистичког пројекта, са провером инфраструктурне опремљености.

Објекти за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа

Ово су објекти за примарну прераду (прање, сушење и сл.), складиштење и чување пољопривредних производа (житарица, индустријског, крмног и лековитог биља, цвећа, воћа и поврћа), као и пратећи и други слични објекти у функцији пољопривредне производње.

Објектима за складиштење пољопривредних производа и репроматеријала сматрају се све врсте складишта (полуотворене и затворене хале, надстрешнице, силоси, трапови, подна складишта, хладњаче и др).

Објекти у којима се пољопривредни производи могу примарно прерађивати су сушнице, пушнице и сл. објекти. Минимална удаљеност ових објеката од границе суседне парцеле је 10,0 m. Максимална спратност објеката је П, изузетно и више, ако то захтева технолошки процес (силоси и сл.), са изградњом подрума, уколико то хидролошки услови дозвољавају.

Простор за стационирање возила организоваће се у зависности од технологије транспорта, односно врсте планираних објеката за примарну прераду, складиштење и чување пољопривредних производа, пратећих и других сличних објеката у функцији пољопривредне производње у оквиру комплекса.

Дозвољена је изградња наведених објеката уз примену хигијенско-техничких, еколошких, противпожарних и др. услова и потребну инфраструктурну опремљеност: приступни пут, електроинсталације, трафостаница, вода, водонепропусна септичка јама и сл.

За изградњу наведених објеката за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа обавезна је израда урбанистичког пројекта.

2.1.2.3.4. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене

На пољопривредном земљишту ван заштићених подручја, а у оквиру подручја посебне намене, дозвољена је изградња монтажних објеката чија је намена у функцији очувања површина посебне намене, као и задовољења едукативних, истраживачких и туристичких активности:

- визиторског центра;

- осматрачница;
- салетли;
- надстрешница.

Визиторски центар подразумева комплекс у оквиру кога су предвиђене различите врсте садржаја и активности у циљу едукације и промоције Резервата.

Визиторски центар

У случају потребе изградње новог визиторског центра, визиторски центар се може лоцирати на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене (површине на којима се не налазе природна добра, а припадају подручју посебне намене), уз обавезу да парцела на којој се планира визиторски центар има приступ јавној саобраћајној површини. Обавезна је израда урбанистичког пројекта за изградњу визиторског центра, у складу са урбанистичким параметрима из овог Просторног плана и прибављеним условима од надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција.

Приликом израде урбанистичког пројекта за визиторски центар важе следећа правила уређења и грађења, уз поштовање свих прибављених услова надлежних органа, организација и јавних предузећа:

- приликом избора локације за изградњу визиторског центра неопходан је приступ јавној саобраћајној површини, а потребно је обезбедити и услове за прикључење на неопходну инфраструктуру;
- у склопу локалитета могућа је изградња следећих садржаја: објекта у функцији туризма (едукативни, излетнички), салетли, надстрешница, као и постављање мобилијара од дрвета (столови, клупе) у циљу формирања пунктова на отвореном за потребе едукације и презентације природних вредности (школа у природи, летња позорница и сл.);
- планирани објекат визиторског центра позиционирати на удаљености мин. 300 m од регистрованог гнезда велике дропље;
- дозвољена максимална површина планираног објекта у функцији туризма износи 100 m²;
- дозвољена спратност објекта је максимално П+Пк;
- архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејсажу. Делови објекта, структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед морају се уклопити у околни амбијент, уз примену природних материјала;
- салетле и надстрешнице у комплексу извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. Максимални хоризонтални габарит објекта је 20 m², а максимална висина 3,5 m;
- комплекс мора бити опремљен неопходном комуналном инфраструктуром и санитарно-техничким уређајима;
- зелене површине треба да чине мин. 50% парцеле, уз примену аутохтоних врста, а где год је то могуће сачувати постојећу вегетацију;
- урбанистичко, архитектонско и пејзажно уређење мора се ускладити са условима надлежног завода за заштиту природе;
- режими коришћења морају да буду такви да осигурају земљиште од појаве ерозивних и др. негативних процеса и поремећаја;
- у оквиру комплекса потребно је обезбедити довољан број паркинг површина за очекиван број посетилаца и запослено особље, потребне саобраћајно-манипулативне површине, као и прилазе возилима специјалне намене;
- објекте и површине намењене јавном коришћењу изградити у складу са потребама особа са инвалидитетом, деце и старих лица.

Осматрачнице

Осматрачнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. За конструктивне делове објекта могу се користити метални профили који морају бити обложени природним материјалом (дрво, трска). Висину објекта одредити у складу са наменом и окружењем, односно условима Управљача.

Салетле и надстрешнице

Салетле и надстрешнице извести као слободностојеће, од природних материјала (дрвена конструкција, могућа трска као кровни покривач), што приближније природном амбијенту. Максимални хоризонтални габарит објекта је 20 m², а максимална висина 3,5 m.

2.1.3. Правила грађења за лансирне (противградне) станице

Грађење објеката лансирних (противградних) станица могуће је изван грађевинских подручја насеља и грађевинског земљишта ван грађевинских подручја насеља, на пољопривредном земљишту, на основу услова дефинисаних овим Просторним планом и посебних услова надлежног Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Минимална површина за изградњу противградне станице треба да буде око 10,0 m X 10,0 m. Објекат треба градити од чврстог стандардног материјала. Висина објекта је до 2,0 m и на њега се поставља громобранска заштита. Око објекта треба поставити ограду висине мин. 2,0 m.

Изградња/реконструкција објеката односно извођење радова на одстојању мањем од 500 m од лансирне (противградне) станице, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

2.1.4. Правила грађења у оквиру површина за експлоатацију минералних сировина

Носилац одобрења за експлоатационо поље и/или експлоатацију добија одобрење за изградњу рударских објеката и/или извођења рударских радова у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, бр. 101/15 и 95/18-др. закон).

За геолошка и друга истраживања на стаништима заштићених и строго заштићених врста потребно је прибавити посебне услове заштите природе.

На подручју Резервата, на површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, радови и активности ограничавају се на геолошка и друга истраживања која нису у супротности са циљевима очувања и унапређивања природних вредности Резервата, а експлоатација минералних сировина се може вршити само на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом.

Привредни субјект који врши експлоатацију нафте и гаса, као и геотермалних ресурса, мора обезбедити:

- ситуациони план експлоатационог поља, са назначењем свих истражних и експлоатационих бушотина и осталих уређаја;
- геолошку карту експлоатационог поља и његове околине, са карактеристичним геолошким профилима;
- технолошку шему експлоатације и шему рударских објеката на нафтно-гасном пољу;
- структурну карту са назначеним границама контура лежишта;

- податке и извештаје о бушењу, каротажним мерењима, зацевљењу, перфорацији, освајању и мерењу динамичког и статичког притиска, о количинама произведених флуида, гасном фактору и свим осталим физичко-хемијским анализама колектора и флуида.

Изградња бушотиских гасовода и нафтовода, бушотина за експлоатацију нафте природног гаса и слојних вода, на експлоатационом пољу на којем се врши експлоатација минералних сировина и других геолошких ресурса, може се изводити само, у складу са законом којим се уређује рударство и одговарајућим правилницима о техничким нормативима за изградњу ових објеката.

Изградња зграда, јавних путева, железничких пруга, канала и других саобраћајница, као и електричних водова високог напона са одређеним заштитним стубовима на експлоатационом пољу, као и осталих инфраструктурних објеката, може се одобрити по претходно прибављеној сагласности министарства.

Пре издавања локацијских услова који се издају у складу са посебним прописима за изградњу објеката, потребно је прибавити мишљење привредног субјекта који врши експлоатацију о предложеном правцу и положају ових објеката на експлоатационом пољу.

Удаљеност осе бушотине од заштитног појаса пловног канала, железнице, далековода опште намене, јавних објеката и стамбених зграда, мора износити најмање онолико колико износи висина торња увећана за 10%.

Од ивице појаса путева првог и другог реда удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница и индустријских, шумских и пољских путева - најмање 15 m.

Удаљеност осе бушотине од шуме одређује се зависно од поднебља, подручја, конфигурације терена и врсте шуме.

Објекти за експлоатацију нафте, земних гасова и слојних вода не смеју бити удаљени мање од:

- 30 m - од ивице јавних објеката и стамбених зграда;
- 10 m - од ивице појаса, јавних саобраћајница и заштитног појаса далековода и телефонских линија.

Уређај са отвореним ложиштем мора бити удаљен најмање 30m од ивице ма ког постројења или објекта за експлоатацију нафте, земних гасова и слојних вода.

Уређаји са отвореним ложиштем (грејач воде, грејач нафте и сл.) морају се поставити ван зоне опасности од пожара других објеката или постројења.

Положај уређаја са отвореним ложиштем треба да буде такав да правац ветра од рударског објекта или постројења према том уређају не буде на главном правцу ветрова у односном подручју.

2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ

На шумском земљишту на коме се прогласи општи интерес, промена намене ће се вршити се у складу са Законом о шумама.

Шумско земљиште се великим делом налази у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, а мањим делом на осталом земљишту у подручју посебне намене (површини на којој се не налазе природна добра).

На шумском земљишту, на стаништима заштићених и строго заштићених врста, може се градити, у складу са посебним условима заштите природе и у складу са плановима

газдовања шумама, техничка инфраструктура (шумске саобраћајнице и други објекти који служе за газдовање шумама).

На шумском земљишту изван станишта заштићених и строго заштићених врста, на осталом земљишту у оквиру подручја посебне намене, осим објеката за одржавање и коришћење шума и техничке инфраструктуре, могу се градити у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којима се уређује област дивљачи и ловства:

- објекти за одржавање и коришћење шума (шумарске куће);
- ловачке колибе и ловно-техничких објекти.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“ и „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

Уколико је плановима газдовања шумама предвиђена изградња наведених објеката неопходна је израда урбанистичког пројекта. Урбанистички пројекат радити у складу са посебним прописима којима се уређује област дивљачи и ловства, као и урбанистичким параметрима из овог Просторног плана и прибављеним условима надлежних органа, организација и јавних предузећа.

Шумарске куће и ловачке колибе је дозвољено градити само као приземне (П), од природних материјала, уз максимално уклапање у природно окружење.

Максимална површина објекта је 100 m². Објекти морају да имају минимално простор за смештај запослених (односно гостију) и тоалет. Мора се обезбедити: приступ објекту са јавног/некатегорисаног пута, као и снабдевање водом, електричном енергијом и одвођење отпадних вода. Снабдевање водом могуће је из бунара бушених у близини објекта или прикључењем на локални водовод ако за то постоје техничке могућности, а према условима надлежног дистрибутера. Одвођење отпадних вода решити на начин да се не угрози животна средина, затвореним канализационим системом, упуштањем у водонепропусни објекат. Објекти се енергијом могу снабдевати коришћењем обновљивих извора енергије, а ако се прикључују на линијску енергетску мрежу, дозвољено је извести само подземни прикључак према условима дистрибутера.

Шумарске куће и ловачке колибе могу се градити под условом да се не изазову трајна оштећења, загађивање или на било који други начин деградирање природних добара и животне средине.

У ловиштима предвидети изградњу ловно-техничких објеката (хранилишта, солишта, појилишта, осматрачнице, чеке итд.) у зависности од бројног стања дивљачи, у складу са ловном основом за газдовање ловиштем, а градити их од природних материјала и уклопити у природни амбијент ловишта. Ремизе подизати на оним местима у ловишту где нема природних површина које могу да пруже заштиту дивљачи.

2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

Водно земљиште је намењено за одржавање и унапређење водног режима у складу са Законом о водама и актима донетим на основу тог закона, а посебно за:

- изградњу, реконструкцију и санацију водних објеката;
- одржавање корита водотока и водних објеката;

- спровођење мера које се односе на уређење водотока и заштиту од штетног дејства вода, уређење и коришћење вода и заштиту вода;
- остале намене утврђене Законом о водама.

Водно земљиште може да се, у складу са Законом о водама и актима донетим на основу тог закона, користи и за:

- изградњу и одржавање линијских инфраструктурних објеката;
- изградњу и одржавање објеката намењених одбрани државе;
- обављање привредне делатности, и то: изградњу објеката за које се издаје привремена грађевинска дозвола у смислу закона којим се уређује изградња објеката;¹¹
- постављање мањих монтажних објеката привременог карактера за обављање делатности за које се не издаје грађевинска дозвола у смислу закона којим се уређује изградња објеката;
- спорт, рекреацију и туризам;
- обављање пољопривредне делатности;
- вршење експлоатације минералних сировина у складу важећим законима.

С обзиром на то да се водно земљиште налази у подручју посебне намене, коришћење водног земљишта се може вршити само у складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), условима и мерама заштите и уређења природних добара дефинисаних Просторним планом (утврђени у делу Просторног плана: поглавље „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачка „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“) и условима надлежног завода за заштиту природе.

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.4.1. Правила грађења за викенд зону

Просторним планом града Кикинде утврђена је граница викенд зоне (Зоне I) у КО Мокрин.

Овим Просторним планом утврђена су правила грађења за део викенд зоне (Зоне I) у КО Мокрин која се налази у подручју посебне намене, изван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

За преостали део викенд зоне (Зоне I) у КО Мокрин, раније утврђене Просторним планом града Кикинде, а која се налази у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, дефинисана је нова намена за коју су утврђена правила грађења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (утврђена у делу Просторног плана: поглавље „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачка „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру

¹¹ Објекти за које се издаје привремена грађевинска дозвола, а чија је изградња дозвољена у оквиру подручја посебне намене су: привремене саобраћајнице и прикључци, градилишни камп, прикључци на комуналну мрежу за потребе грађења или експлоатације објеката, као и за извођење истражних радова на локацији, у циљу утврђивања услова за израду пројекта за извођење и за измештање постојећих инсталација

подручја посебне намене)”, „2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“).

Правила грађења за викенд зону у КО Мокрин, у оквиру подручја посебне намене, а изван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

Површина парцеле на којој се гради кућа за одмор не може бити мања од 1500 m².

На парцели се поред куће за одмор могу изградити и помоћни објекти који су у функцији основног објекта (остава, гаража и сл.).

Дозвољава се изградња лођа, тремова и пергола испред и у склопу објекта према осунчаним просторима и истакнутим природним садржајима. Те површине, уколико нису застакљене, не улазе у састав дозвољене површине објеката.

Укупна корисна површина куће за одмор може да износи до 60 m², а помоћних објеката може да износи до 20 m².

Спратност куће за одмор може бити приземље (П) или приземље и поткровље (П+Пк). Површина поткровља може да износи највише 2/3 површине приземља. На нагнутим теренима дозвољена је изградња помоћних просторија у сутерену куће за одмор.

Сви објекти на парцели морају имати косе кровове.

Међусобна удаљеност објеката треба да обезбеди релативну изолованост (визуелну, звучну) али не би требало да буде мања од 10 m.

Архитектонска обрада објекта треба да буде прилагођена непосредном амбијенту и околном пејсажу. Делови објекта, структурални склоп од утицаја на обликовање и визуелни изглед (прозори, стрехе, димњачке капе, тремови), морају бити у духу архитектонског наслеђа овог подручја.

Ограђивање парцеле може бити живом зеленом оградом која се сади у осовини границе грађевинске парцеле или транспарентном оградом (жичано плетиво и сл., комбиновано са зеленилом) која се поставља тако да стубови ограде буду на земљишту власника ограде. Ограда се може поставити на зидани део чија висина не може бити већа од 60 cm. Максимална висина ограде износи 1,40 m.

Изградња кућа за одмор и рекреацију може се одвијати само у зони која је планирана овим Просторним планом, на основу услова из овог Просторног плана у случају када се не мења регулација, односно када парцеле имају приступ са јавне површине (пута) и када је она у складу са условима из овог Просторног плана. Уколико то није случај, обавезна је израда плана детаљне регулације.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

2.4.2. Правила грађења за зону туристичко-рекреативних садржаја ван насеља

Просторним планом општине Нови Кнежевац утврђене су границе зона туристичко-рекреативних садржаја ван насеља (локације 15, 16, 17 и 18) у КО Нови Кнежевац.

Овим Просторним планом утврђена су правила грађења за зону туристичко-рекреативних садржаја ван насеља (локација 16) у КО Нови Кнежевац која се налази у подручју посебне намене, изван станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

За зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља (локације 15, 17 и 18) у КО Нови Кнежевац, раније утврђене Просторним планом општине Нови Кнежевац, а које се налазе у оквиру подручја посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, дефинисана је нова намена за коју су утврђена правила грађења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја (утврђена у делу Просторног плана: поглавље „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачка „2. Правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, „2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту“, „2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)“, „2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја“).

Правила грађења за зону туристичко-рекреативних садржаја ван насеља у КО Нови Кнежевац, у оквиру подручја посебне намене, а изван станишта заштићених и строго заштићених врста

У зони туристичко-рекреативних садржаја могу се градити садржаји у функцији спорта, рекреације и различитих видова туризма, као што су: излетнички, спортско-рекреативни, културно-манifestациони, ловни, еколошки, етно (сеоски) и транзитни туризам, а у зависности од природних и створених потенцијала и захтева конкретне локације.

Дозвољена је изградња садржаја као што су: излетишта, јахалишта, голф терени, школе у природи, еколошки и етно-паркови, уметничке колоније, летње позорнице, ловачки домови, ресторани, кампови и слични садржаји.

Комплекс мора бити опремљен неопходном саобраћајном, водопривредном, енергетском и комуникационом инфраструктуром, а архитектонска обрада планираних објеката може се третирати слободно, са циљем да се уклопе у околни амбијент. Све површине намењене јавном коришћењу морају бити изграђене у складу са потребама особа са инвалидитетом, деци и старим особама.

Индекс заузетости земљишта је макс. 50%. Дозвољена спратност објеката је макс. П+1+Пк за главне, а П за помоћне објекте.

Све слободне површине у склопу комплекса треба да буду парковски озелењене и хортикултурно уређене, а учешће зелених површина треба да буде мин. 30%. Парцеле се могу ограђивати транспарентном или комбинованом оградом висине макс. 1,8m.

За туристичко-рекреативне комплексе неопходна је израда урбанистичког пројекта на основу правила грађења из овог Просторног плана, уз прибављање услова и сагласности надлежних органа, посебних организација, имаоца јавних овлашћења и других институција, а ако је потребно утврдити нову регулацију обавезна је израда плана детаљне регулације.

Неопходно је придржавати се услова и мера заштите и уређења за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја дефинисаних у поглављу „IV Правила употребе земљишта, правила уређења и правила грађења у оквиру подручја посебне намене“, тачки „1. Правила уређења и организације земљишта (са зонама заштите) у оквиру подручја посебне намене“, „1.5. Услови и мере заштите природног и културног наслеђа, животне средине и живота и здравља људи“, „1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара“, „1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“.

2.5. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА

2.5.1. Заштитни пружни и инфраструктурни појас

Заштитни пружни појас дефинисан је Законом о железници и износи 100,0 m са обе стране пруге, рачунајући од осе крајњих колосека. У заштитном пружном појасу могу се градити објекти и инфраструктура по селективном приступу и условима Управљача у складу са наведеним Законом.

Инфраструктурни појас је земљишни појас са обе стране пруге, у ширини од 25 m, мерећи од осе крајњих колосека који функционално служи за употребу, одржавање и технолошки развој капацитета инфраструктуре.

Пружни појас је земљишни појас са обе стране пруге у ширини од 8 m, у насељеном месту 6 m, мерећи од осе крајњих колосека, земљиште испод пруге и ваздушни простор у висини од 14 m.

У инфраструктурном појасу, осим у зони пружног појаса, изузетно се могу градити објекти који нису у функцији железничког саобраћаја, а на основу издате сагласности управљача инфраструктуре, која се издаје у форми решења, и уколико је изградња тих објеката предвиђена урбанистичким планом локалне самоуправе која прописује њихову заштиту и о свом трошку спроводи прописане мере заштите тих објеката.

2.5.2. Заштитни појас јавних путева

Зоне заштите јавних путева чине заштитни појас пута и појас контролисане изградње, који су дефинисани Законом о путевима. Заштитни појас, са сваке стране јавног пута, има следеће ширине:

- 1) ДП II реда 10 m;
- 2) општински путеви 5 m.

У заштитном појасу поред јавног пута ван насеља забрањена је изградња грађевинских или других објеката, као и постављање постројења, уређаја и инсталација, осим изградње саобраћајних површина пратећих садржаја јавног пута, као и постројења, уређаја и инсталација који служе потребама јавног пута и саобраћаја на јавном путу.

У заштитном појасу може да се гради, односно поставља водовод, канализација, топловод, железничка пруга и други сличан објекат, као и телекомуникациони и електропроводови, инсталације, постројења и сл., по претходно прибављеној сагласности управљача јавног пута.

У појасу контролисане изградње (који је исте ширине као и заштитни појас) дозвољена је изградња по селективном принципу, у складу са донетим плановима.

2.5.3. Зоне заштите око водних објеката

Законом о водама, чланом 16. дефинисано је шта се сматра заштитним појасом насипа и колика је његова потребна ширина, односно да се саставним делом насипа за одбрану од поплава сматра заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом (заштитне шуме) у инундационом подручју, у ширини од 50 метара поред насипа, одводни канали паралелни насипу у брањеном подручју, на удаљености од 10 m до 50 m од ножице насипа (зависно од карактеристика водотока и објекта), као и сервисни путеви у брањеном подручју за спровођење одбране од поплава.

За планирање извођења објеката и радова у зони насипа поштовати следеће:

- забрањено је на насипима копати и одлагати материјал и обављати друге радње којима се може угрозити стабилност насипа;
- није дозвољено планирати изградњу објеката који предвиђају укопавање у тело насипа, тј. нису дозвољени никакви објекти и радови којима би се могла довести у питање општа стабилност и функционалност насипа као заштитног објекта од високих вода.

У зони одбрамбене линије, са небрањене стране одбрамбеног насипа поштовати следеће:

- у појасу ширине 10 m од небрањене ножице насипа оставити слободан простор за радно-инспекциону стазу и пролаз возила и механизације службе одбране од поплава и спровођења одбране од поплава. У том појасу није дозвољено планирати изградњу никаквих ни подземних ни надземних објеката, нити постављање ограда и слично;
- у инундационом појасу насипа на удаљености од 10 до 50 метара од ножице насипа у којем постоји, или је планиран заштитни појас са шумом и заштитним зеленилом, није дозвољено планирати изградњу никаквих надземних и подземних објеката, и овај појас је саставни део одбрамбене линије.

За планирање извођења објеката и радова у зони одбрамбене линије, са брањене стране насипа поштовати следеће:

- у појасу ширине 10 m од брањене ножице насипа оставити слободан простор за радно-инспекциону стазу и пролаз возила и механизације службе одбране од поплава и спровођења одбране од поплава. У том појасу није дозвољено планирати изградњу никаквих ни подземних ни надземних објеката, нити постављање ограда и слично;
- у појасу од 10 m до 30 m од брањене ножице насипа могу се планирати приступни путеви, паркинг простори и слични објекти нискоградње, као и садња ниског растиња. Није дозвољено планирати изградњу надземних објеката, постављање ограда, копање бунара, канала и сл., нити планирати радове који би штетно утицали на насип прве одбрамбене линије и који би умањили његову сигурност са гледишта водопривреде;
- у појасу од 30 m до 50 m од брањене ножице насипа могућа је изградња, адаптација, доградња и реконструкција објеката плитко фундираних (дубине фундарања максимално 1 m од постојеће коте терена). Није дозвољено планирати изградњу сутерена (подрума). У овом појасу може се планирати постављање цевовода, каблова и друге подземне инфраструктуре (дубине рова максимално до 1 m од постојеће коте терена);
- на растојању већем од 50 m од брањене ножице насипа могу се градити објекти, копати бунари, ровови, канали и др.;
- на високом обалном терену водотока, тамо где нема насипа, ширина радно инспекционих стаза је такође 10 метара и на њима није дозвољено планирати изградњу објеката, јер су оне предвиђене за пролаз тешке грађевинске механизације која ради на одржавању водних објеката;

2.5.4. Зона заштите електроенергетских објеката

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајње фазног проводника дефинисан је Законом о енергетици и износи:

- 1) за напонски ниво од 1 kV до 35 kV:
 - за голе проводнике 10 m;
 - за слабо изоловане проводнике 4 m;
 - за самоносеће кабловске снопове 1 m;
- 2) за напонски ниво 35 kV, 15 m.

Заштитни појас за подземне водове (каблове) износи:

- 1) за напонски ниво од 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 m.

2.5.5. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

Заштита телекомуникационих коридора, и изградња инфраструктурних и других објеката у близини електронских комуникационих коридора мора бити у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава радио-коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката („Службени гласник РС“, број 16/12).

2.5.6. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре

Транспортни и бушотински гасовод притиска већег од 16 bar

Заштитни појас гасовода је појас ширине од 200 m са обе стране од гасовода, рачунајући од осе гасовода, у ком други објекти утичу на сигурност гасовода.

Заштитни појас насељених зграда је простор у коме гасовод утиче на сигурност тог објекта, рачунајући од спољних ивица зграда.

Табела 12. Ширина заштитног појаса насељених зграда

Пречник гасовода	Притисак 16 bar до 55 bar (m)
$DN \leq 150$	30
$150 < DN \leq 500$	30
$500 < DN \leq 1000$	30

Табела 13. Минимална удаљеност објеката за боравак и становање људи од гасовода

Пречник гасовода	Притисак 16 bar до 55 bar (m)
$DN \leq 150$	30
$150 < DN \leq 500$	30
$500 < DN \leq 1000$	30

Табела 14. Ширина експлоатационог појаса гасовода

Пречник гасовода	Притисак 16 bar до 55 bar (m)
Пречник гасовода до DN 150	10 (по 5 m од осе цевовода)
Пречник гасовода изнад DN 150 до DN 500	12 (по 6 m од осе цевовода)
Пречник гасовода изнад DN 500 до DN 1000	15 (по 7,5 m од осе цевовода)

У експлоатационом појасу гасовода могу се градити само објекти који су у функцији гасовода.

У експлоатационом појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности (постављање трансформаторских станица, пумпних станица, подземних и надземних резервоара, сталних камп места, возила за камповање, контејнера, складиштења силиране хране и тешко-транспортнујућих материјала, као и постављање оgrade са

темељом и сл.) изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора транспортног система.

У експлоатационом појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

Забрањено је изнад транспортних гасовода градити, као и постављати монтажне, трајне покретне и непокретне објекте.

Дистрибутивни и бушотински гасовод притиска до 16 bar

Заштитни појас гасовода је простор са једне и друге стране цевовода, рачунајући од осе цевовода, у коме други објекти утичу на њихову сигурност у ком се примењују посебне мере заштите;

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад гасовода.

У зависности од притиска заштитни појас гасовода је:

- за ПЕ и челичне гасоводе $MOP \leq 4bar$ - по 1 m од осе гасовода на обе стране;
- за челичне гасоводе $4 bar < MOP \leq 10 bar$ - по 2 m од осе гасовода на обе стране;
- за ПЕ гасоводе $4 bar < MOP \leq 10 bar$ - по 3m од осе гасовода на обе стране;
- за челичне гасоводе $10 bar < MOP \leq 16 bar$ - по 3 m од осе гасовода на обе стране.

У заштитном појасу гасовода не смеју се изводити радови и друге активности изузев пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења оператора дистрибутивног система.

У заштитном појасу гасовода забрањено је садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

Укрштања путева и пруга са гасоводом изводе се под посебним условима које издаје оператор дистрибутивног система природног гаса.

Бушотински нафтовод

Заштитни појас нафтовода и продуктовода је појас ширине од 200 m са обе стране цевовода, рачунајући од осе цевовода, у ком други објекти утичу на сигурност нафтовода.

Заштитни појас насељених зграда је простор око пословних и стамбених зграда, ширине 30 m, рачунајући од спољних ивица зграда.

У појасу ширине 5 m на једну и другу страну, рачунајући од осе нафтовода, није дозвољено садити дрвеће и друго растиње чији корени досежу дубину већу од 1 m, односно, за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5 m.

У појасу ширине од 30 m лево и десно од осе нафтовода, након изградње нафтовода, не могу се градити зграде намењене за становање или боравак људи, без обзира на коефицијент сигурности са којим је нафтовод или продуктовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цевовода сврстан.

У радном појасу нафтовода не могу се изводити радови и друге активности осим пољопривредних радова дубине до 0,5 m без писменог одобрења енергетског субјекта који је власник или корисник нафтовода.

У радном појасу нафтовода и продуктовода могу се градити само објекти који су у функцији нафтовода.

Изградња нових објеката не сме угрозити стабилност, безбедност и поуздан рад нафтовода.

Постројења за истраживање и експлоатацију нафте, земних гасова и слојних вода

Постројења за истраживање и експлоатацију нафте, земних гасова и слојних вода морају бити заштићена од статичког електрицитета према важећим прописима. У току бушења и освајања и испитивања бушотине, око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи најмање 30 m.

При доцнијим рударским радовима (ремонт, обрада слојева и сл.), око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи, и то за отворен систем најмање 30 m, а за затворен систем - најмање 7,5 m.

При експлоатацији нафте и земних гасова, око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи најмање 7,5 m за затворени систем. При експлоатацији нафте дубинским пумпама, око ушћа бушотине зона опасности од пожара мора да износи најмање 7,5 m за затворени систем. Око уређаја за сабирање и транспорт нафте и земних гасова за затворени систем, зона опасности од пожара мора да износи најмање 15 m од ивице тог уређаја.

Техничке мере заштите бушотина:

- удаљеност бушотине од јавних објеката и стамбених зграда износи најмање две висине торња бушотине;
- од ивице појаса путева првог и другог реда, удаљеност осе бушотине мора износити најмање 30 m, а од других јавних саобраћајница, шумских и пољских путева најмање 15 m.

Удаљеност бушотина рачуна се од средишта осе бушотине, а код осталих објеката и постројења од најистакнутијег дела у правцу мерења.

Експлоатационо поље

Заштитни простор око експлоатационог поља потребан ради могућег проширења поља по захтеву носиоца експлоатације, и то:

- за експлоатационо поља површине до 25 ha заштитни простор у ширини до 10 m од одговарајуће границе експлоатационог поља;
- за експлоатационо поља површине од 25 ha до 100 ha заштитни простор у ширини до 250 m од одговарајуће границе експлоатационог поља;
- за експлоатационо поља површине веће од 100 ha заштитни простор у ширини до 500 m од одговарајуће границе експлоатационог поља.

Ради заштите вода и животне средине, привредни субјект који врши експлоатацију дужан је да:

- планира мере којима се спречава угрожавање режима вода и животне средине, односно мере рекултивације и санације и да обезбеди извршење прописаних мера;
- води податке о врстама и количинама опасних и штетних материја које користи у вршењу делатности, односно да води податке о врстама и количинама опасних, штетних и отпадних материја које испушта или одлаже у животну средину;

- спроводи мере и услове за спречавање угрожавања режима вода и животне средине садржане у анализи утицаја обављања делатности на животну средину и режим вода у складу са посебним законом.

Мерама заштите вода и животне средине обезбеђује се:

- непосредна контрола спровођења прописаних мера заштите вода и животне средине;
- израда планова заштите од хаварија, акцидентата и других удеса;
- праћење утицаја вршења делатности на режим вода и на животну средину;
- давање предлога за предузимање мера заштите и унапређивања животне средине и режима вода у складу са посебним законом.

2.5.7. Зона заштите око лансирних (противградних) станица

Заштитна зона око лансирних (противградних) станица, у којој је ограничена изградња нових и реконструкција постојећих објеката и извођење радова који могу нарушити испаливање противградних ракета на градоносне облаке, према условима Републичког хидрометеоролошког завода Србије (РХМЗ) је 500 m. Изградња/реконструкција објеката односно извођење радова на одстојању мањем од 500 m од лансирне станице, могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗ.

2.5.8. Зоне заштите строго заштићених и заштићених врста и еколошких коридора са заштитним зонама

На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја, као и на природним стаништима која су обухваћена грађевинским подручјем, забрањено је мењати намену и културу површина. Потребно је прибавити посебне услове заштите природе за све активности, укључујући и активности одржавања и/или одржавања просторне целине.

У тачки 1.5.1.3. „Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта“ дати су услови и мере заштите, као и параметри на основу којих се утврђује ограничење и забрана грађења.

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

Имплементација Просторног плана представља процес примене и спровођења циљева и решења утврђених Просторним планом. Реализација овог процеса захтева дефинисање система управљања просторним развојем (у оквиру актуелног законодавства и институционалног амбијента), утврђивање потребних активности, мера и инструмената за имплементацију, утврђивање приоритета у имплементацији, као и утврђивање учесника у процесу имплементације и њихових обавеза, овлашћења и одговорности.

Управљање просторним развојем се заснива на постојећем систему управљања у Републици Србији и подразумева координиране активности различитих нивоа органа државне управе у процесу коришћења, уређења, развоја и заштите планског подручја: државни ниво - ресорна министарства Владе Републике Србије; покрајински ниво - ресорни покрајински секретаријати и Покрајинска влада и ниво локалних самоуправа (општина Нови Кнежевац, општина Чока и град Кикинда) - ресорни секретаријати и одељења јединица локалне самоуправе.

Управљање просторним развојем представља процес доношења одлука, заснованих на реализацији циљева и решења утврђених Просторним планом, при чему приоритет имају функције и садржаји од заједничког, јавног значаја. Примарну одговорност за реализацију ових садржаја имају наведени органи државне управе, у складу са својим нивоом, овлашћењима, обавезама и одговорностима, који морају бити међусобно усклађени у процесу имплементације.

Овај Просторни план представља основу за одрживи просторни развој предметног подручја, у контексту очувања природних добара и предела од околних негативних антропогених утицаја.

Просторни план даје смернице, услове и правила за очување и презентацију природних вредности кроз усклађен развој еколошки прихватљивих облика ратарства, сточарства, ловства, еко-туризма и сл., а све активности су усклађене са мерама заштите природе и животне средине.

Учесници у остваривању Просторног плана у Републици Србији су органи, институције, организације, предузећа и удружења на националном, регионалном и локалном нивоу, која се пре свега баве заштитом природних и културних добара и природних ресурса, као и развојем привреде, првенствено туризма, пољопривреде, шумарства и водопривреде.

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Спровођење овог Просторног плана приказано је на Рефералној карти број 4 - Карта спровођења.

У случају неслагања бројева катастарских парцела у текстуалном и графичком делу Просторног плана меродаван је графички део Просторног плана, односно релевантан је број катастарске парцеле очитан у складу са графичким делом Просторног плана.

Простор у оквиру подручја посебне намене

За подручје посебне намене, у највећем делу, предвиђено је **директно спровођење овог Просторног плана**.

Просторни план се директно спроводи у границама подручја посебне намене на следећи начин:

- применом утврђених правила уређења и грађења на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту, у складу са којима се издају локацијски услови;
- директно спровођење овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта за изградњу садржаја за потребе организовања туристичке понуде у оквиру комплекса салаша, за изградњу објеката за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа, рибњаке, фарме, за визиторски центар, туристичко-рекреативне комплексе у оквиру зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља, за објекте за одржавање и коришћење шума (шумарске куће), ловачке колибе и ловно-техничке објекте и техничку инфраструктуру (шумске саобраћајнице и друге објекте који служе за газдовање шумама).

За изградњу свих објеката и садржаја који су дозвољени на пољопривредном и грађевинском земљишту у оквиру подручја посебне намене, **уколико је потребно утврдити нове регулационе линије, неопходна је израда плана детаљне регулације**.

Такође, израда плана детаљне регулације обавезна је у оквиру воћарско-виноградарске зоне, у КО Мокрин, за изградњу објеката намењених производњи за тржиште - објеката за производњу вина и ракије, за сушење и прераду воћа, као и винских подрума са туристичким садржајима, чиме ће се дефинисати планирани комплекс и на основу тога извршити промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом (део станишта заштићених и строго заштићених врста) који се преклапа са делом подручја посебне намене дефинисаног Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (део заштитне зоне еколошког коридора Тисе од 0 до 500 m, односно део од 200-500 m у КО Нови Кнежевац), у складу са Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (тим Просторним планом је дефинисано следеће: „у случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намене заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите“), директно ће се спроводити овај Просторни план, односно примењиваће се правила уређења и грађења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора која су дефинисана овим Просторним планом.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (простор изван подручја посебне намене дефинисаног тим Просторним планом) директно ће се спроводити овај Просторни план.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са коридором путне инфраструктуре државног пута на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин), примењиваће се услови и мере заштите, коришћења и уређења простора за посебну намену (коридор пута) који су дефинисани Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин).

Просторни план општине Нови Кнежевац, Просторни план града Кикинде и Просторни план општине Чока престају да важе у деловима у којима се преклапају са подручјем посебне намене које је утврђено овим Просторним планом (на коме се директно спроводи овај Просторни план). Граница подручја посебне намене дефинисана је у поглављу „I Полазне основе за израду просторног плана“, тачка „2. Опис границе обухвата просторног плана, опис границе подручја посебне намене и опис граница просторних целина и подцелина подручја посебне намене“, „2.2. Опис границе подручја посебне намене“.

За тај простор неопходно је усклађивање Просторног плана општине Нови Кнежевац, Просторног плана града Кикинде и Просторног плана општине Чока са овим Просторним планом.

У складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), при изради планске документације нижег реда у односу на овај Просторни план неопходно је кориговати и дефинисати трасе планираних општинских путева тако да не пролазе кроз просторну целину заштићеног подручја - Резервата.

Простор изван подручја посебне намене, а у оквиру Просторног плана

За простор изван подручја посебне намене, а у оквиру обухвата Просторног плана примењиваће се:

- Просторни план општине Нови Кнежевац;
- Просторни план града Кикинде и
- Просторни план општине Чока.

2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

Просторни план општине Нови Кнежевац потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са подручјем посебне намене које је утврђено овим Просторним планом.

У складу са условима надлежног завода за заштиту природе, планиране зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља у КО Нови Кнежевац и планирани рибњак није могуће планирати на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, имајући у виду да је на том простору забрањено мењати намену и културу површина.

Опис граница зона туристичко-рекреативних садржаја ван насеља (утврђене Просторним планом општине Нови Кнежевац) које мењају намену

Зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља које се укидају, а налазе се у подручју посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, у КО Нови Кнежевац, су **зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља - локације 15, 17 и 18.**

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 15 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарске парцеле 4134, 4135, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142 и 4143, у целости, укупне површине око **6,03 ha.**

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 17 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарску парцелу 4469/9, у целости, укупне површине око **2,31 ha.**

Зона туристичко-рекреативних садржаја - локација 18 се налази у КО Нови Кнежевац и обухвата катастарску парцелу 4694/2, у целости, површине око **0,99 ha.**

Опис границе рибњака (утврђеног Просторним планом општине Нови Кнежевац) који мења намену

Рибњак који се укида, а налази се у подручју посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, у КО Нови Кнежевац, обухвата целу катастарску парцелу 4726 и делове катастарских парцела 4694/3, 7768, 4724, 4694/1, 4695 и 4727, у површини од око **30,26 ha.**

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ

Просторни план града Кикинде потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са подручјем посебне намене које је утврђено овим Просторним планом.

У складу са условима надлежног завода за заштиту природе, део викенд зоне у КО Мокрин, радну зону у КО Мокрин и део рибњака у КО Сајан није могуће планирати на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, имајући у виду да је на том простору забрањено мењати намену и културу површина.

Опис границе дела викенд зоне (утврђене Просторним планом града Кикинде) који мења намену

Део викенд зоне који се укида, а налази се у подручју посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, у КО Мокрин, је следећи:

Почетна тачка описа границе дела викенд зоне која се укида се налази на тремеђи атарског пута, катастарска парцела 22602 и катастарских парцела 22451 и 15761/2. Од тремеђе граница у правцу севера прати источну и северну међу катастарских парцела 22451, 15672/2 и реком Златицом, катастарска парцела 22447 до тремеђе реке Златице, атарског пута, катастарска парцела 22603 и катастарске парцеле 15823, мења правац ка западу и пратећи северну међу атарског пута долази до тремеђе атарског пута, катастарска парцела 22603 и катастарских парцела 15802 и 15807. Од тремеђе граница у правцу југа пресеца атарски пут, прати источну међу атарског пута, катастарска парцела 22606 до тремеђе атарских путева, катастарске парцеле 22606 и 22602 и катастарске парцеле 15834, скреће ка западу и пратећи северну међу атарског пута, катастарска парцела 22602 долази до почетне тачке описа границе дела викенд зоне која се укида.

Површина дела викенд зоне која се укида износи око **69,10 ha**.

Опис границе радне зоне ван насеља (утврђене Просторним планом града Кикинде) која мења намену

Радна зона ван насеља која се укида, а налази се у подручју посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, у КО Мокрин, обухвата следеће целе катастарске парцеле према графичком прилогу из Просторног плана града Кикинде: 16474, 16475, 16476, 16477, 16478, 16479, 16480, 16481, 16482, 16483, 16484, 16485, 16486, 16487, 16488, 16489, 16490, 16491, 16492, 16493, 16494, 16495, 16496, 16497, 16498, 16499, 16500, 16501, 16502, 16503, 16504, 16505, 16506, 16507, 16508, 16509, 16510, 16511, 16512, 16513, 22663, 22661, 16451, 16452, 16453, 16454, 16455, 16456/1, 16456/2, 16457/1, 16457/2, 16457/3, 16458, 16459/1, 16459/2, 16460, 16461, 16462, 16463/1, 16464/1, 16465/1, 16466/1, 16466/2, 16467/1, 16468/1, 16469/1, 16470/1, 16471, 16472 и 16473, у површини од око **86,73 ha**.

Опис границе дела рибњака (утврђеног Просторним планом града Кикинде) који мења намену

Део рибњака који се укида, а налази се у подручју посебне намене, на простору станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, у КО Сајан, обухвата целе катастарске парцеле: 2248, 2260, 3634, 2259, 2258, 2257, 2256, 2255, 2955/1, 2955/2, 2954/1, 2954/2, 2953/1, 2953/2, 2952/1, 2952/2, 2983, 2982, 2984 и 2985, као и делове катастарских парцела: 3631, 3796, 3656, 3794, 3787, 2951, 3655, 2950, 3729, 2980 и 2981, у површини од око **45,25 ha**.

2.3. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА

Просторни план општине Чока потребно је ускладити са овим Просторним планом, у делу у коме се преклапа са подручјем посебне намене, а које је утврђено овим Просторним планом.

У складу са условима надлежног завода за заштиту природе, односно у складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), општински пут није могуће планирати на подручју Резервата, имајући у виду да је на подручју целог Резервата забрањено асфалтирање и насипање путева тврдим материјалом.

Опис дела општинског пута (планираног Просторним планом општине Чока) који мења намену

Укида се део планираног општинског пута који пролази кроз подручје посебне намене, просторну целину заштићеног подручја - Резервата, локалитет „Јарош“, у КО Јазово.

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

Заштита предела и природних добара

- Управљање стаништима прилагодити заштити велике дропље;
- примена адекватних агроеколошких мера које ће обезбедити опстанак и унапређивање популације велике дропље;
- активности на промоцији вредности заштићеног подручја;
- израда програма презентације и популаризације Резервата и спровођење активности на формирању препознатљивог „бренда“;
- уређење визиторских пунктова и тематских стаза са којих се сагледавају препознате вредности карактера предела;
- израда и реализација програма развоја научних и образовних функција у заштићеном природном добру;
- формирање информативног система за праћење промена у простору које имају утицај на карактер предела.

Пољопривреда и сточарство

- Усклађивање пољопривредних активности са потребама очувања велике дропље;
- очување травних станишта развојем екстензивног сточарства са акцентом на одрживом пашарењу аутохтоним расама стоке;
- производња здраве хране.

Туризам

- Развој еко-туризма прилагођеног условима заштите;
- контролисано кретање посетилаца;
- укључивање локалног становништва у програм едукације.

Шумско земљиште и заштитни појасеви

- Повећање површина под шумама и формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе на простору обухвата Просторног плана.

Саобраћајна инфраструктура

- Реконструкција/изградња путне мреже нижег хијерархијског нивоа: општинских, атарских и приступних путева;
- реконструкција/изградња инфраструктуре немоторног саобраћаја: пешачких и бициклических стаза свих нивоа.

Водна и комунална инфраструктура

- Ревитализација и одржавање оптималног водног режима;
- обезбеђење адекватне водне и комуналне инфраструктуре.

Електроенергетска инфраструктура

- Реконструкција/изградња електроенергетске инфраструктуре у складу са потребама.

Електронска комуникациона инфраструктура

- Реконструкција/изградња електронске комуникационе инфраструктуре у складу са новим технолошким захтевима и потребама.

Термоенергетска инфраструктура

- Примене нових технологија производње, транспорта и дистрибуције енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу и штедњи енергије (енергетска ефикасност) и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије.

Заштита непокретних културних добара

- Валоризација, очување, заштита и презентација непокретних културних добара као развојног ресурса;
- интегрална заштита и презентација културног наслеђа са простором посебне намене у коме се налазе, што подразумева усклађивање презентације културног наслеђа са принципима очувања природних вредности окружења.

Заштита и унапређење животне средине

- Биомониторинг на простору Резервата и у складу са резултатима мерења примена адекватних мера заштите;
- контролисана примена пестицида и агромера у режиму III степена заштите и окружењу заштићеног добра.

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Управљање заштитом, развојем, уређењем и коришћењем подручја посебне намене засниваће се на стратешким, развојно-управљачким документима (програми и планови), изворима финансирања, стимулативним политикама, институционалној подршци, информатичкој, промотерско-маркентишкој, истраживачкој и другим подршкама.

Извори финансирања развоја и заштите посебне намене простора, зависиће од врсте приоритетних пројеката који ће се реализовати и нивоа надлежности. Основне линије финансирања чиниће буџетска средства републичког, покрајинског и локалног нивоа, кредитна средства фондова и банака, као и учешће у различитим програмима Европске Уније ради коришћења средстава из претприступних и структурних фондова за реструктурирање привреде и изградњу капиталних објеката.

Финансијско-економске мере подразумевају и учешће општине Нови Кнежевац, општине Чока и града Кикинде и јединица локалне самоуправе из окружења приликом реализације регионалних пројеката.

Средства за финансирање активности могу бити обезбеђена из средстава АП Војводине, општине Нови Кнежевац, општине Чока и града Кикинде, посебних фондова, могућих концесионара, иностраних донатора и спонзора, као и средстава заинтересованих грађана, корисника и инвеститора.

Институционална подршка се односи на активно учешће свих субјеката, који су наведени као учесници у имплементацији. Неопходна је сарадња свих учесника како на вертикалном, тако и на хоризонталном нивоу.

Стратешко опредељење Републике Србије је да у што скоријој будућности постане држава кандидат за учлањење у Европску Унију (ЕУ), што отвара могућности за приступ читавом низу специфичних фондова, конституисаних управо као подршка просторном развоју, са циљем да се унапреде и усагласе постојеће и потенцијалне просторне структуре са европским, те је неопходно обезбедити стратешке пројекте којима би се конкурисало за подршку из ових фондова.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

В) ПРИЛОГ

Списак прописа од значаја за израду Просторног плана

Релевантни законски и подзаконски акти су:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон и 9/20);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон);
- Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка и 6/20);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон, 99/11-др. закон и 6/20);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 30/10 и 89/15-др. закон);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 18/16, 47/18 и 9/20-др. закон);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон, 41/18-др. закон и 9/20-др. закон);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“, број 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16 и 47/18);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС“, бр. 99/09 и 67/12-УС);
- Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“, број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19-др. закон);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20-др. закон);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о безбедности и интероперабилности железнице („Службени гласник РС“, бр. 104/13, 66/15-др. закон, 92/15 и 113/17, престао да важи осим члана 78. став 1. тачка 5) подтачка (1));
- Закон о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку 6) и члан 14. став 2.);
- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);

- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон, 93/14, 96/15, 106/15 и 113/17- др. закон);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 25/19, осим одредбе члана 115. став 1. тачка 2) овог закона, која се примењује истеком 36 месеци од дана ступања на снагу овог закона);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09);
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“ бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 -др закон и 54/15 - др. закон; престао да важи у делу којим се уређује област запаљивих и горивних течности и запаљивих гасова);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник РС“, број 88/10, чл. 37. које настављају да се примењују на транспорт опасног терета у ваздушном саобраћају, чл. 66-73, члана 84. став 1. тачка 17) и тач. 24)-32) и став 2, члана 87. став 1. тачка 3) и тач. 11)-21) и став 2, као и члана 89. тачка 20) и тач. 34)-53);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врсте ограничења која се могу увести у заштитним зонама („Службени гласник РС“, број 34/13);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12) и др.

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ
НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
„ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ“
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ:

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ
И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАР

Владимир Галић

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ
НАМЕНЕ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ
„ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ“
НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ОБРАЂИВАЧ:

ЈП ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ ВОЈВОДИНЕ-НОВИ САД

Е-2710/1

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА

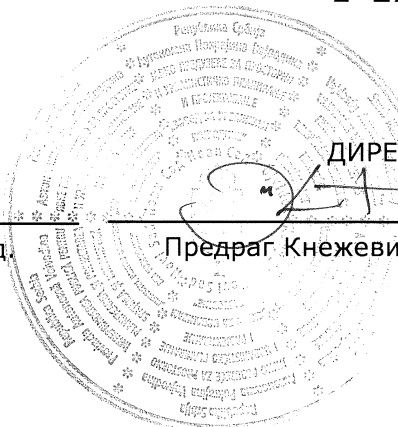
Тања Топо

Тања Топо, маг.инж.зашт.жив.сред.

ДИРЕКТОР

Предраг Кнежевић

Предраг Кнежевић, дипл.правник

Нови Сад, 2021. године

РУКОВОДИЛАЦ ТИМА: Тања Топо, маг.инж.зашт.жив.сред.

СТРУЧНИ ТИМ:

- мр Љубица Протић Еремић, дипл.инж.хорт.
- Тања Топо, маг.инж.зашт.жив.сред.
- Лана Исаков, маг.инж.арх.
- мр Владимир Пихлер, дипл.инж.арх.
- Мирољуб Љешњак, дипл.инж.пољ.
- Зоран Кордић, дипл.инж.саобр.
- Бранко Миловановић, дипл.инж.мелио.
- Зорица Санадер, дипл.инж.електр.
- Милан Жижич, дипл.инж.маш.
- Марина Митровић, маг.проф.геогр.
- Теодора Томин Рутар, дипл.правник
- Јурица Далибор, дипл.инж.геодез.
- Оливера Његомир, дипл.матем.
- Дејан Илић, арх.техн.
- Ђорђе Кљајић, геод.техн.
- Драгана Митић, админ.технички секретар
- Драгана Матовић, оператер
- Душко Ђоковић, копирант

САДРЖАЈ

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	1
I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	2
1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	2
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ	2
2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	5
2.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	5
3. ОДНОС СА ПЛАНОВИМА ВИШЕГ РЕДА	6
3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА.....	6
3.1.1.Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020.године („Службени гласник РС“, број 88/10)	6
3.1.2.Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).....	10
3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	14
3.2.1.Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)	15
3.2.2.Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17)	16
3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	16
4. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА.....	16
4.1. САДРЖАЈ ПЛАНА	16
4.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	20
4.2.1. Заштита и коришћење природних вредности	21
4.2.2. Заштита и коришћење природних ресурса	21
4.2.3. Заштита предела	21
4.2.4. Културно наслеђе.....	22
4.2.5. Становништво	22
4.2.6. Привреда	22
4.2.7. Инфраструктурни системи	22
4.2.8. Заштита животне средине	24
5. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА.....	24
5.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ.....	24
5.1.1. Природне вредности.....	27
5.1.1.1. Природна добра	27
5.1.1.2. Природни ресурси	29
5.1.2. Карактер предела	31
5.1.3. Непокретна културна добра.....	31
5.1.4. Становништво	31
5.1.5. Привреда	32
5.1.6. Инфраструктура	34
5.1.6.1. Саобраћајна инфраструктура	34
5.1.6.2. Водна комунална инфраструктура	35
5.1.6.3. Енергетска инфраструктура	35
5.1.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура	36
5.1.6.5. Енергетска ефикасност	36
5.1.7. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације.....	36
6. НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.....	37

7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ	38
8. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА)	39
9. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА.....	40
II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	41
1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	42
2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	43
3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА.....	44
III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	46
1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	46
2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	52
2.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА	52
2.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВОДЕ	52
2.3. ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА	53
2.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД БУКЕ.....	54
2.5. ОСТАЛЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	54
2.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара	54
2.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват	54
2.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја	56
2.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта	56
2.5.1.4. Посебни услови заштите природе	60
2.5.2. Мере заштите при управљању отпадом	60
2.5.3. Мере заштите и уређења предела	60
2.5.4. Мере заштите шумског земљишта и заштитни појасеви.....	61
2.5.5. Мере заштите и уређења непокретних културних добара	61
2.5.6. Мере заштите живота и здравља људи	61
2.5.7. Мере заштите приликом изградње и експлоатације инфраструктуре.....	61
2.5.8. Мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација.....	62
2.5.9. Мере енергетске ефикасности изградње.....	63
2.5.10. Уређење простора од интереса за одбрану земље.....	64
IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	64
1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА	64
2. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА	65
3. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	66
V ПРОГРАМ ПРАЂЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА	67
1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА	67
2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЂЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	68
2.1. БИОМОНИТОРИНГ	68
2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА.....	69
2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ.....	69
2.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА	70
2.5. МОНИТОРИНГ БУКЕ	71
3. ЗАКОНСКИ ОКВИР	71
4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА.....	72
5. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА	73

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ	
СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ.....	74
1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ	74
2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ	
ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	75
VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА	75
VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА	
ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	76
IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.....	77

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Редни број	Назив карте	Размера
1.	Простори потенцијално негативних утицаја на животну средину и мере заштите	Р 1:50 000

СПИСАК ТАБЕЛА И СЛИКА

Списак табела

Табела 1.	Координате положаја осматрачнице у просторној подцелини 1 Резервата – режиму II степена заштите	33
Табела 2.	Координате положаја осматрачница и центра за посетиоце у просторној подцелини 2 Резервата – режиму III степена заштите	33
Табела 3.	Намена простора и биланс површина у обухвату Просторног плана	37
Табела 4.	Површине просторних целина и подцелина подручја посебне намене	37
Табела 5.	Називи надлежних институција.....	40
Табела 6.	Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана	43
Табела 7.	Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене	44
Табела 8.	Компатибилност циљева Просторног плана и СПУ	45
Табела 9.	Процена утицаја варијантних решења Просторног плана по областима у односу на циљеве стратешке процене	47
Табела 10.	Критеријуми за оцењивање величине утицаја планских решења	48
Табела 11.	Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја планских решења.....	48
Табела 12.	Скала за процену вероватноће утицаја планских решења.....	49
Табела 13.	Процена величине утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене	49
Табела 14.	Процена просторних размера планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене	50
Табела 15.	Процена вероватноће утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене	50
Табела 16.	Вредновање могућих кумулативних и синергијских утицаја области Просторног плана са временском димензијом	51
Табела 17.	Идентификација могућих кумулативних и синергијских ефеката.....	51

Списак слика

Слика 1.	Границе Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ са режимима заштите	28
Слика 2.	Процентуални однос површина по локалитетима у оквиру Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“	29

A) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) утврђена је обавеза да се стратешка процена утицаја на животну средину врши и за планове у области просторног и урбанистичког планирања. Законом су утврђени услови, начин и поступак вршења процене утицаја планова на животну средину, у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја, интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања плана.

На основу Покрајинске скупштинске одлуке о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 40/19) и Одлуке о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 40/19) приступило се изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ (у даљем тексту: Просторни план) и изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Носилац израде Стратешке процене је Јавно предузеће за просторно и урбанистичко планирање и пројектовање „Завод за урбанизам Војводине“ Нови Сад.

Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) дефинисани су принципи одрживог развоја, социјалне прихватљивости, економске оправданости и еколошке одрживости у смислу полазних основа просторног планирања. Одредбама члана 4. овог Закона утврђена су начела стратешке процене:

- одрживог развоја,
- интегралности,
- предострожности,
- хијерархије и координације,
- јавности.

Укључивањем услова заштите животне средине у Просторни план кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући - интегрални оквир заштите. У превентивном смислу, свака активност је планирана, односно свако планско решење је дефинисано с циљем да се спрече или смање негативни утицаји, обезбеди рационално коришћење ресурса, а ризик од акцидената и негативних утицаја на људе сведе на минимум. У поступку израде стратешке процене остварује се координација између заинтересованих органа и организација, а у току разматрања и усвајања, обезбедиће се учешће јавности у поступку јавног увида. У припреми и изради Просторног плана и Стратешке процене успостављена је сарадња са стручним институцијама и организацијама, као и предузећима који имају надлежност на планском подручју, у оквиру које су добијени услови за израду Просторног плана.

Стратешком проценом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредновани и процењени могући значајни утицаји на животну средину до којих може доћи имплементацијом плана и дат је предлог мера за смањење негативних утицаја на животну средину.

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПОВОД, ПРЕДМЕТ И РАЗЛОГ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Стратешка процена је процес којим се интегришу циљеви и принципи одрживог развоја у плановима, с циљем избегавања, спречавања или ограничења негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Непосредан повод за израду Извештаја о стратешкој процени утицаја је обавеза произашла из Одлуке да се израђује стратешка процена утицаја предметног Просторног плана на животну средину, која је саставни део Одлуке о изради Просторног плана.

У складу са законским одредбама и праксом израде Стратешке процене у Европи, Извештај о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину структурално обрађује:

- (1) Полазне основе стратешке процене (амбијентални оквир за обављање стратешке процене);
- (2) Циљеве и индикаторе (аналитички и циљни оквир за анализу и дијагнозу стања, дефинисање проблема и проналажење решења);
- (3) Стратешку процену утицаја (стратешка процена утицаја на животну средину у ужем смислу);
- (4) Смернице за ниже хијерархијске нивое (утврђивање смерница, стратешког и хијерархијског оквира за обављање процене утицаја у току спровођења Просторног плана);
- (5) Програм праћења стања животне средине (мониторинг – оквир за праћење спровођења Просторног плана);
- (6) Коришћену методологију и тешкоће у изради (концептуални и методолошки оквир коришћен у току израде стратешке процене);
- (7) Начин одлучивања (оквир у коме су доношене одлуке, односно учешће јавности у поступку стратешке процене);
- (8) Закључна разматрања и напомене (синтезни оквир стратешке процене са визијом за спровођење и унапређења стратешке процене).

У Одлуци су наведена питања и проблеми као и разлози за израду Стратешке процене. Одлука је саставни део документационе основе за израду Просторног плана.

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Правни основ за израду Просторног плана и Стратешке процене представљају Покрајинска скупштинска одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени лист АПВ“, број 40/19) и Одлука о изради Стратешке процене утицаја Просторног плана подручја посебне намене Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ на животну средину („Службени лист АПВ“, број 40/19).

Одредбама Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10) успостављена је обавеза израде стратешке процене утицаја за просторне планове. На основу чл. 22 ст. 2. Закона о планирању и изградњи стратешка процена утицаја на животну средину је саставни део Просторног плана.

Законски оквир:

- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон и 9/20);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/19);

- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон);
- Закон о култури („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 13/16, 30/16-исправка и 6/20);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“, бр. 71/94, 52/11-др. закон, 52/11-др. закон, 99/11-др. закон и 6/20);
- Закон о регионалном развоју („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 30/10 и 89/15-др. закон);
- Закон о територијалној организацији Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 18/16, 47/18 и 9/20-др. закон);
- Закон о државном премеру и катастру („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 18/10, 65/13, 15/15-УС, 96/15, 113/17-др. закон, 27/18-др. закон и 9/20-др. закон);
- Закон о поступку уписа у катастар непокретности и водова („Службени гласник РС“, број 41/18, 95/18, 31/19 и 15/20);
- Закон о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14-др. закон, 101/16 и 47/18);
- Закон о утврђивању надлежности Аутономне покрајине Војводине („Службени гласник РС“, бр. 99/09 и 67/12-УС);
- Закон о јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 42/91, 71/94 и 79/05-др. закон и 83/14-др. закон);
- Закон о експропријацији („Службени гласник РС“, бр. 53/95, 23/01-СУС, „Службени лист СРЈ“, број 16/01-СУС и „Службени гласник РС“ број 20/09 и 55/13-УС);
- Закон о пољопривредном земљишту („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 65/08-др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18-др. закон);
- Закон о сточарству („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 93/12 и 14/16);
- Закон о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10, 93/12 и 17/19-др. закон);
- Закон о добробити животиња („Службени гласник РС“, број 41/09);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о шумама („Службени гласник РС“ бр. 46/91, 83/92, 53/93-др. закон, 54/93, 60/93-исправка, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредби чл. 9. до 20.);
- Закон о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 128/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон, престао да важи осим одредаба чл. 81. до 96.);
- Закон о туризму („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о угоститељству („Службени гласник РС“, број 17/19);
- Закон о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16);
- Закон о рударству и геолошким истраживањима („Службени гласник РС“, број 101/15 и 95/18-др. закон);
- Закон о путевима („Службени гласник РС“, број 41/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13-УС, 55/14, 96/15-др. закон, 9/16-УС, 24/18, 41/18, 41/18-др. закон, 87/18, 23/19 и 128/20-др. закон);
- Закон о железници („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о безбедности и интероперабилности железнице („Службени гласник РС“, бр. 104/13, 66/15-др. закон, 92/15 и 113/17, престао да важи осим члана 78. став 1. тачка 5) подтачка (1));
- Закон о интероперабилности железничког система („Службени гласник РС“, број 41/18);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 57/11, 80/11-исправка, 93/12 и 124/12, престао да важи осим одредаба члана 13. став 1. тачка 6) и став 2. у делу који се односи на тачку б) и члан 14. став 2.);

- Закон о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, бр. 44/10, 60/13-УС, 62/14 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 25/15);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 72/09-др. закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 45/13-др. закон, 93/14, 96/15, 106/15 и 113/17-др. закон);
- Закон о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 25/19, осим одредбе члана 115. став 1. тачка 2) овог закона, која се примењује истеком 36 месеци од дана ступања на снагу овог закона);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Службени гласник РС“, број 36/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон);
- Закон о биоцидним производима („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11 и 25/15);
- Закон о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);
- Закон о цевоводном транспорту гасовитих и течних угљоводоника и дистрибуцији гасовитих угљоводоника („Службени гласник РС“, број 104/09),
- Закон о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима („Службени гласник РС“ бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и „Службени гласник РС“, бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05 -др закон и 54/15 - др. закон; престао да важи у делу којим се уређује област запаљивих и горивних течности и запаљивих гасова);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Службени гласник РС“, број 87/18);
- Закон о транспорту опасног терета („Службени гласник РС“, број 88/10, чл. 37. које настављају да се примењују на транспорт опасног терета у ваздушном саобраћају, чл. 66-73, члана 84. став 1. тачка 17) и тач. 24)-32) и став 2, члана 87. став 1. тачка 3) и тач. 11)-21) и став 2, као и члана 89. тачка 20) и тач. 34)-53);
- Закон о транспорту опасне робе („Службени гласник РС“, бр. 104/16, 83/18, 95/18-др. закон и 10/19-др. закон);
- Закон о одбрани („Службени гласник РС“, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др. закон, 104/09-др. закон, 10/15 и 36/18);
- Закон о заштити од пожара („Службени гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18-др. закон);
- Закон о одбрани од града („Службени гласник РС“, број 54/15);
- Уредба о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, бр. 105/13, 119/13 и 93/15);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник РС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредба о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, број 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Службени гласник РС“, број 31/12);
- Уредба о утврђивању локација метеоролошких и хидролошких станица државних мрежа и заштитних зона у околини тих станица, као и врсте ограничења која се могу увести у заштитним зонама („Службени гласник РС“, број 34/13);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12) и др.

Документи релевантни за просторно планирање су стратегије развоја појединих области донете на државном и покрајинском нивоу. У овај Просторни план уграђене су смернице и стратешка опредељења из следећих докумената:

- Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени лист РС“, број 85/14);
- Стратегија безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије за период од 2015 до 2020. године („Службени лист РС“, број 64/15);
- Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015 до 2025. године („Службени лист РС“, број 3/15 и 66/20);
- Стратегија развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године („Службени гласник РС“, број 98/16);
- Маркетинг стратегија туризма у Војводини („Службени гласник АПВ“, број 6/10);
- Стратегија биолошке разноврсности Републике Србије за период од 2011 до 2018. године („Службени гласник РС“, број 13/11);
- Национална стратегија одрживог коришћења природних ресурса и добара („Службени гласник РС“, број 33/12);
- Национални програм заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 12/10).

Упоредо са израдом Просторног плана припремљена је и документациона основа планског документа, која се састоји од пристиглих услова и мишљења надлежних органа и организација, студија итд.

Просторни план је урађен у Географском информационом систему (у даљем тексту: ГИС) - окружењу, што омогућава једноставнију размену података за обухваћено подручје и ефикаснију контролу спровођења Просторног плана.

Значај израде Стратешке процене је због тога што се обрађују утицаји ширег значаја - кумулативни и социјални ефекти, утврђује хијерархијски оквир за даље спровођење поступка и активности заштите животне средине на планском подручју и омогућава се провера стратешких опредељења и планских решења.

У процедуралном смислу, стратешка процена утицаја на животну средину је поступак којим се обезбеђује адекватна и оптимална заштита животне средине у току израде планског документа.

Укључивањем услова заштите животне средине у просторни план кроз инструмент стратешке процене, даје се обавезујући, интегрални оквир заштите, реализацијом кроз одговарајуће међусекторске планове, програме и пројекте.

2. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. ОБУХВАТ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

На основу чл. 34 Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања, Одлуком о изради просторног плана подручја посебне намене, дефинисана је граница планског подручја као прелиминарна, а коначна граница планског подручја дефинисана је Нацртом Просторног плана.

Просторни план обухвата делове општина Нови Кнежевац, Чока и града Кикинде односно следеће катастарске општине: Српски Крстур, Нови Кнежевац и Банатско Аранђелово (општина Нови Кнежевац), Врбица, Црна Бара, Јазово и Остојићево (општина Чока), Мокрин и Сајан (град Кикинда).

Посебну намену простора због које се израђује овај Просторни план, односно подручје посебне намене чини просторна целина заштићеног подручја - Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ (у даљем тексту: Резерват) који се састоји из три локалитета „Јарош“, „Сигет“ и „Кочоват“ и просторна целина од утицаја на заштићено природно добро.

Овим Просторним планом, поред границе обухвата Просторног плана, дефинисана је граница обухвата подручја посебне намене, границе целина и подцелина посебне намене (Реферална карта број 1.).

Подручје посебне намене обухвата две просторне целине значајне за очување биолошке разноврсности: просторну целину заштићеног подручја - Резервата и просторну целину од утицаја на заштићено природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене¹).

У оквиру просторне целине Резервата, коју чине три међусобно раздвојена локалитета - Јарош, Кочоват и Сигет, дефинисане су просторне подцелине - режими заштите II и III степена (Прегледна карта бр. 1. „Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене“).

Укупна површина обухвата Просторног плана износи око 20019,0 ha, а површина подручја посебне намене обухвата 16692,0 ha.

3. ОДНОС СА ПЛАНОВИМА ВИШЕГ РЕДА

При изради Просторног плана уважене су обавезе, услови и смернице из:

- Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10);
- Регионалног просторног плана Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11).

При изради Просторног плана сагледани су и:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15) и
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17).

3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА

3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)

Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године (у даљем тексту: ППРС) утврђене су дугорочне основе организације, уређења, коришћења и заштите простора Републике Србије у циљу усаглашавања економског и социјалног развоја са природним, еколошким и културним потенцијалима и ограничењима на њеној територији. Утврђено је да ће се развој, заштита и уређење заштићених природних добара вршити на основу просторних планова подручја посебне намене. ППРС утврђени су кључни приоритети, надлежности и циљеви просторног развоја Републике Србије.

Биодиверзитет: Основни циљ и принцип заштите биодиверзитета је одрживо коришћење биолошких ресурса.

Концепција развоја заштите биодиверзитета Републике Србије ће се заснивати на: заштити биодиверзитета кроз систем заштите природе у оквиру заштићених природних добара; заштити великог броја појединачних дивљих биљних и животињских врста и успостављању тзв. „еколошке мреже“.

¹ Категорија „остало земљиште у оквиру подручја посебне намене“ се односи на површине на којима се не налазе природна добра, а припадају подручју посебне намене

Природно наслеђе: Основни циљ заштите и одрживог коришћења природног наслеђа је очување и унапређење биолошке разноврсности, вредности геонаслеђа и предела и развој јавних функција заштићених подручја, првенствено у области научноистраживачког и образовног рада, културе, спорта и рекреације; одрживи развој заштићених подручја и остварење добробити локалних заједница кроз планско, контролисано и ограничено коришћење природних ресурса и простора као грађевинске категорије, развој туризма и пољопривреде; повезивање и националног са међународним системом заштите природе.

Концепција заштите, уређења и коришћења природног наслеђа заснива се на повећању укупне површине под заштитом у планском периоду, успостављању националне еколошке мреже и идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000, као и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

Заштита, уређење и развој предела: Концепт предела као целине у ППРС, постављен је као окосница разраде заштите и уређења предела Србије. Тако су предели на територији Србије, у односу на степен и тип модификације, доминантне процесе који контролишу дати простор и карактер утицаја човека на предео, подељени на природне и културне пределе, а културни на урбане и руралне. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела Србије је очување и унапређење карактера предела, као фактора, који утиче на квалитет живота становништва и ствара основе развоја. Основни циљ заштите, уређења и развоја предела су разноврсни, високо квалитетни и адекватно коришћени предели и физички уређена за живот и боравак, пријатна рурална и урбана насеља и градови, развијеног идентитета, заснованог на поштовању и афирмацији природних и културних вредности.

Заштита и одрживо коришћење културног наслеђа: Основни циљ је да се културно наслеђе артикулише као развојни ресурс, заштити, уреди и користи на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета у складу са европским стандардима заштите.

Туризам: Основни циљ просторног развоја туризма је остваривање концепта одрживог развоја туризма, као и заштита и уређење туристичких простора, уз оптимално задовољавање просторно-еколошких и културних потреба националног и локалног нивоа.

Оперативни циљеви просторног развоја туризма су: комплетирање и заокруживање целогодишње туристичке понуде; резервација, заштита и активирање нових туристичких производа; јачање постојећих туристичких производа; изградња туристичке инфраструктуре и унапређење система туристичке сигнализације, као и информатичка и истраживачка подршка развоју туризма.

Пољопривредно земљиште: Основни циљ заштите пољопривредног земљишта је очување екосистемских, агроеколошких, економских, пејзажних, социокултурних и других важних функција, упоредо с унапређивањем просторно-хетерогених услова за производњу квалитетних пољопривредно-прехранбених производа.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ управљања шумама у шумским подручјима је одрживо (трајно) газдовање шумама, што подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на начин и у таквом степену, да се очува биодиверзитет, а продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се доведу на ниво, којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашње и будућих генерација, како на локалном, тако и на националном нивоу, водећи рачуна да се при том не угрозе и оштете неки други екосистеми.

Одрживо *ловно газдовање* подразумева газдовање ресурсима популација дивљачи на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популације дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање еколошких, економских и социјалних функција ловства, одржавајући њихов потенцијал ради задовољења потреба и тежњи садашњих и будућих генерација.

Воде и водно земљиште: Основни циљ је интегрално уређење, заштита и коришћење вода на подручју Републике Србије, третираног као јединствени водопривредни простор. Базно полазиште за избор стратешких решења за развој водопривредне инфраструктуре је да мора бити потпуно усклађена са Директивом о водама ЕУ.

Демографија: Основни дугорочни циљ демографског развоја је ублажавање негативних тенденција, које би се остварило кроз пораст нивоа плодности и позитиван миграциони биланс и достизање нивоа простог обнављања становништва (стационарне популације).

Саобраћајна инфраструктура: у овој области, ППРС је утврдио саобраћајне капацитете који се односе и на простор у обухвату Просторног плана.

У оквиру концепта *путног (друског) саобраћаја* планиране су одређене активности на следећим путним правцима:

- државни пут I реда (M-24)², Суботица - E-75 – (неизграђена деоница) – Сента – Чока – Кикинда – Зрењанин - Ковачица – Панчево – Ковин – мост на Дунаву – (Смедерево).

Планска решења обухватају активности на путним правцима и путној инфраструктури регионалног (или више регионалног) значаја и могу представљати приоритетну активност у оквиру тих територијалних целина уз сагласност надлежних републичких институција.

На већ изграђеним деоницама наведених путних праваца биће спроведена рехабилитација и реконструкција, које подразумевају скуп мера (интервенција) у циљу подизања нивоа квалитета саобраћајнице и подизања нивоа саобраћајне услуге, у складу са утврђеним рангом пута.

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана планира се ревитализација ових пруга у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинutih пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост.

Концептом *ваздушног саобраћаја* у оквиру гравитационог подручја овог простора егзистираће аеродром у Зрењанину (Ечка), док ће и даље основни капацитет у трансферу путника и CARGO саобраћаја за овај део Војводине бити аеродром „Никола Тесла“ у Београду.

Водопривреда и водопривредна инфраструктура: Предметни простор припада регионалном систему горње Тисе за водоснабдевање. За водоснабдевање овог региона предвиђене су, поред постојећих локалних изворишта и прерађене речне воде Тисе. С обзиром на квалитет вода ове реке, посебна пажња се мора посветити начину пречишћавања ових вода.

Овом систему припадају насеља у општинама Суботица, Кањижа, Нови Кнежевац, Сента, Чока, Ада, Кикинда и Нова Црња. Алтернативна решења везана су за довођење вода са веће удаљености. Подразумева се остварење међудржавне сарадње, којом би се квалитет речне воде Тисе поправио или, најмање задржао на садашњем нивоу.

² Донета је Уредба о категоризацији државних путева и у складу са текстом је направљена паралела са постојећим ДП: М-24 је ДП Iб реда бр. 11, М-22 (E-75) је ДП Iа реда бр. 1

Предметни простор припада Банатском регионалном систему коришћења, уређења и заштите речних вода. На простору Баната основну хидролошку мрежу чине контурни водотоци Дунав и Тиса са речним акумулацијама узводно од брана „Ђердап 1“ на Дунаву и „Бечеј“ на Тиси, банатски водотоци: Златица, Стари Бегеј, Тамиш, Брзава, Караш и Нера, затим банатски део вишенаменског регионалног хидросистема „ДТД“ и „Надела“, спојни канал између Дунава и Тамиша „Карашац“, систем хидротехничких објеката „Доњи Тамиш“, као и заштитни систем од успора ХЕ „Ђердап 1“, који су сви међусобно воднорезимски усаглашени.

Енергетска инфраструктура: Основни циљ развоја енергетске инфраструктуре је активно учешће Републике Србије у планирању и изградњи стратешке-регионалне и паневропске енергетске инфраструктуре за пренос електричне енергије и транспорт нафте и гаса из нових извора снабдевања, укључујући и ургентну градњу подземног складишта гаса у Републици Србији, све у циљу поузданог и сигурног снабдевања потрошача.

Основни приоритет развоја енергетике је технолошка модернизација свих енергетских објеката, инфраструктурних система и извора, у свим секторима (нафте, гаса, сектор електроенергетике са преносним системом и дистрибутивним системом). Развој дистрибутивне мреже одвијаће се у складу са стратегијом развоја енергетике и програмима развоја надлежних предузећа.

У наредном планском периоду потребно је стимулисати развој и коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ), чиме ће се знатно утицати на побољшање животног стандарда и заштиту и очување природне и животне средине.

Електроенергетска инфраструктура: Општи циљ развоја електроенергетске инфраструктуре је њихова синхронизација са свим активностима на овом подручју и обезбеђење најповољнијих услова за заштиту животне средине и очување природних вредности.

Минералне сировине: Основни циљ је строго контролисано, планско, одрживо и економично коришћење минералних сировина и подземних вода, уз адекватне мере заштите, како би се постигла конкурентност на домаћем и светском тржишту.

Будући развој сектора минералних сировина (обухватајући и коришћење подземних вода), подразумева:

- интензивирање и финализовање основних геолошких и хидрогеолошких истраживања;
- при отварању и раду рударских објеката стриктно поштовање и примењивање еколошких услова и стандарда и најбољих доступних техника заштите животне средине, укључујући и потпуну рекултивацију терена по завршетку рударских радова.

Коришћење обновљивих извора енергије (ОИЕ): Основни циљ је повећање коришћења ОИЕ, уз смањење негативних утицаја на животну средину, што је у економском интересу Републике Србије.

Енергетска ефикасност у зградарству, индустрији, саобраћају и комуналним услугама: Основни циљ је повећање енергетске ефикасности у секторима зградарства, индустрије, саобраћаја и комуналних услуга, што је и у економском интересу Републике Србије, од значаја за заштиту животне средине у контексту одрживог коришћења и очувања природних ресурса.

Електронска комуникациона инфраструктура: Развој електронских комуникација подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација, модернизацију постојеће инфраструктуре и објеката, изградњу сигурне широкопојасне мреже на свим нивоима.

Заштита животне средине и одрживи развој: Концепција заштите и унапређења животне средине заснива се на:

- очувању природних вредности, што подразумева квалитетну животну средину (чист ваздух, квалитетна вода за пиће, очувано пољопривредно земљиште, постојаност екосистема и биодиверзитета);
- заштити природних вредности и непокретних културних добара кроз делотворно управљање заштићеним подручјима;
- планирању на основама одрживог развоја односно рационалног коришћења природних ресурса - земљишта, воде, сировина и других природних ресурса, уважавајући „еколошки“ капацитет простора, уз повећано коришћење обновљивих извора енергије;
- процени утицаја планова, програма, објеката и активности на животну средину, као основе за планирање мера заштите;
- интегрисању заштите животне средине у секторе планирања, пројектовања и изградње, кроз инструменте процене утицаја (СПУ за планове и програме, ПУ за пројекте).

Према просторној диференцијацији животне средине у ППРС, дефинисаној на основу стања и мера заштите животне средине, које је потребно предузимати у односу на категорију, заштићено подручје обухваћено Просторним планом припада подручју веома квалитетне животне средине.

Природне непогоде и технолошки удеси: Концепција заштите од природних непогода и технолошких удеса - савремени концепт заштите и управљања полази од чињенице да је на свим нивоима и у свим фазама планирања потребно дефинисати прихватљив ниво ризика од природних непогода и технолошких удеса, па затим системом превентивних, организационих и других мера и инструмената интервенисати у циљу спречавања њиховог настанка, односно смањивања последица непогода на прихватљив ниво. Да би се могла извршити правилна процена степена повредивости простора, односно ограничења за његово коришћење, потребно је приступити изради катастра угрожености простора од природних непогода у функцији просторног планирања.

Одбрана земље: Основни циљ усаглашавања просторног развоја са потребама одбране земље је стварање просторних услова који ће у потпуности одговарати потребама савременог система одбране, ради сигурног функционисања у условима угрожавања безбедности, обезбеђење просторних услова за несметано функционисање војних комплекса и објеката од посебног значаја за одбрану земље, смањење негативних утицаја војних комплекса на животну средину и подручја посебне намене и стварање услова за цивилну заштиту становништва, материјалних и природних ресурса у случају природних непогода и техничко-технолошких удеса.

3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)

Оквир просторног развоја АП Војводине до 2020. године утврђен је Регионалним просторним планом АП Војводине (у даљем тексту: РПП АПВ). На основу РПП АПВ, просторни планови подручја посебне намене ће се радити за просторне целине, чију посебност одређује једна или више опредељујућих намена, активности или функција у простору које су од републичког, односно покрајинског интереса (подручја заштићених природних добара и др.).

За потребе израде овог Просторног плана, посебно се издвајају следеће одредбе:

Заштита природних добара и биодиверзитета: Основна концепција заштите природних добара и биодиверзитета заснива се на повећању укупне површине под заштитом, њиховом сагледавању у оквиру еколошке мреже Републике Србије, односно еколошке мреже на територији АП Војводине, идентификацији подручја за европску еколошку мрежу NATURA 2000 и изградњи ефикасног система управљања подручјима која су обухваћена наведеним мрежама.

РПП АПВ дефинисани су оперативни циљеви заштите и унапређења природних добара и биодиверзитета:

- „благовремено спречавање активности и делатности које могу проузроковати негативне последице у природи;
- обнова нарушених делова природе;
- спровођење мера (конзервације, санације-ревитализације и рекултивације, и др.) и режима заштите и мониторинга стања заштићених подручја, уз стално праћење стања и промена у природи;
- смањивање губитка и притисака на биодиверзитет“.

Еколошку мрежу на простору обухвата Просторног плана представљају еколошки значајно подручје Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“, станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и еколошки коридори.

Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ је стекао међународни статус, односно представља подручје националне Емералд мреже, међународно значајно подручје за птице (IBA) и међународно значајно биљно подручје (IPA).

Заштита, уређење и развој предела: Основни циљ заштите, уређења и развоја предела је очување изворних одлика, идентитета и диверзитета предела, уз афирмацију природних и културних вредности. У циљу обезбеђења специфичног карактера предела, којим се чува предеони диверзитет, идентитет и повезаност, простор АП Војводине се диференцира у односу на степен модификације природног предела на природне и културне пределе, где се у оквиру културних разликују рурални и урбани предели, одређени карактером и интензитетом промена, коришћењем и насељавањем простора. У оквиру војвођанско-панонско-подунавског макрорегиона издвају се предеоне целине различитог карактера, заснованог на природним и културним особеностима, као и друштвено-економским променама којима су кроз време били изложени. Оне изражавају предеону разноврсност територије АП Војводине и доприносе успостављању регионалног и локалног идентитета.

Предеоне карактеристике и препознатљивост АП Војводине видно наглашавају лесни одсеци и терасе, простране пешчаре, меандрирајући токови великих панонских река као што су Дунав, Тиса, Сава, Тамиш и Бегеј, као и низ мањих водотока значајних за бројне природне и привредне функције. Од посебног значаја су ритови, који подлежу заштити, углавном као делови специјалних резервата природе или паркови природе. Шумске оазе аутохтоних шума у њиховом окружењу су од посебног еколошког значаја.

Заштита, уређење и унапређење културних добара: Основни циљ је заштита, уређење и коришћење културних добара као развојног ресурса ради истицања регионалног, субрегионалног и локалног идентитета.

Заштита, уређење и унапређење културних добара мора се посматрати у оквиру развоја целокупне области културног наслеђа, која представља развојни ресурс, који је потребно заштитити, уредити и користити на начин који ће допринети успостављању регионалног и локалног идентитета, у складу са европским стандардима заштите.

Туризам: Основни циљ је одрживи развој туризма уз сарадњу приватног, јавног и невладиног сектора, јачање прекограничне сарадње, увођење стандарда и успостављање конкурентне туристичке привреде АП Војводине.

У односу на издвојене туристичке дестинације на простору АП Војводине, подручје обухваћено Просторним планом припада туристичкој дестинацији Суботица - Горња Тиса. Кључни туристички производи са одређеним облицима туризма су: екотуризам (посматрање птица, едукативни и научноистраживачки туризам), манифестациони и ловни туризам.

Шуме и шумско земљиште и ловно газдовање: Основни циљ развоја шумарства и ловства је одрживи развој шума и ловног газдовања и повећање површина под шумама. Просторни развој шумарства подразумева континуирано газдовање шумом кроз одржавање производних потенцијала шумског земљишта, као једног од најважнијих производних фактора.

Развој ловства се обезбеђује кроз одрживо газдовање популацијама дивљачи и њихових станишта на начин и у обиму којим се трајно одржава и унапређује виталност популација дивљачи, производна способност станишта и биолошка разноврсност, чиме се постиже испуњавање економских, еколошких и социјалних функција ловства.

Пољопривредно земљиште: Основни циљ је одрживо коришћење и очување пољопривредног земљишта заштитом његових економских, агроколошких, екосистемских, пејзажних, социокултурних и других функција и усклађивање са унапређењем услова за производњу квалитетних пољопривредних производа у потребном обиму.

Заштита и коришћење пољопривредног земљишта на подручју АП Војводине заснива се на концепту одрживог пољопривредног и руралног развоја. Захваљујући својим особинама и комплексним функцијама, земљиште представља есенцијални природни ресурс, а његово одрживо коришћење и заштита један је од кључних елемената остваривања одрживог развоја. Са становишта одрживости, приоритет има успостављање ефикасних механизма заштите плодних ораничних земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе.

Демографија: Основни циљ демографског развоја АП Војводине је стационарно становништво, тј. становништво у коме ће следеће генерације бити исте величине као и постојеће, уз прилагођавање очекиваним демографским променама.

Саобраћајна инфраструктура:

Саобраћајну мрежу државних путева на предметном подручју потребно је третирати као јединствен систем, у којој приоритет на државним путевима има транзит (измештање транзитног саобраћаја из насељених места). У складу с тим предвиђене су активности на:

- државном путу I реда: Ђала (веза са Румунијом) - Чока (Р-112) - Кикинда - Зрењанин - Панчево - Ковин (М-24), (Банатска магистрала).

Предвиђене су активности на изградњи-реконструкцији појединих делова постојеће путне мреже, као и активности на планираним путним правцима регионалног значаја: обилазнице око Новог Кнежевца и Мокрина, Нови Кнежевац – Црна Бара.

Активности на одређеном путном правцу, подразумевају скуп различитих планских и пројектних решења и извођења грађевинских радова на рехабилитацији и реконструкцији, доградњи и изградњи, на појединим деоницама утврђеног путног правца (или на целокупној дужини).

У оквиру концепта развоја *железничке мреже* Србије на подручју обухвата Просторног плана егзистираће железничке пруге:

- локалне пруге на правцу Кикинда – Банатско Аранђелово – граница Румуније – (прекатегоризација локалне у регионалну на деоници од Банатског Аранђелова до границе са Румунијом).

Планира се ревитализација пруге у циљу повећања доступности овим просторима и задржавање коридора свих раније укинутих пруга са циљем обнове уз претходно утврђену оправданост. За развој немоторног - бицикличког саобраћаја посебно су погодна подручја у заштићеним природним целинама као што су специјални резервати природе.

Водни ресурси: Основни циљ је одрживо коришћење вода уз адекватне мере заштите. Оперативни циљеви су успостављање интегралног и интерсекторског планирања коришћења и заштите водних ресурса на целој територији АП Војводине, рационално коришћење водних ресурса и обједињавање корисника у регионалне водопривредне системе, искоришћење енергетског потенцијала река и изграђених хидросистема, успостављање економске цене воде, смањење и контрола тачкастих и дифузних извора загађења, рецикулација коришћених вода, унапређење система заштите од спољних вода (поплава). Концепција снабдевања насеља водом заснована је на развоју регионалних система, као најповољнијих са аспекта експлоатационих трошкова и аспекта обезбеђења сигурне и квалитетне дистрибуције. Основу развоја будућих регионалних система за снабдевање водом чине заштићена изворишта подземних и површинских вода. Принцип је да се до рационалних и еколошки прихватљивих граница искористе локална изворишта подземних и површинских вода, а да се тек након тога регионалним системима допрема само недостајућа вода.

У домену **водопривреде** оперативни циљеви су: усаглашавање и хармонизација законских и институционалних основа у свим областима са захтевима директива ЕУ о водама, спровођење мера контроле емисије из расутих и других извора загађења са циљем побољшања квалитета воде у водотоцима, ревитализација и реконструкција система за одвођење унутрашњих атмосферских вода са пољопривредних и других површина, изградња и ревитализација регионалних система (Бачка, Банат и Срем) за обезбеђење воде за наводњавање, технолошке потребе индустрије и друге садржаје, доградња, реконструкција и ревитализација ХС ДТД, изградња, реконструкција и санација објеката за одбрану од спољних вода и одбрана од поплава.

Енергетска инфраструктура: Развој енергетике подразумева ревитализацију, реконструкцију и модернизацију постојећих енергетских објеката у циљу сигурности, поузданости, смањења губитака и негативних утицаја на животну средину, повећање удела коришћења расположивих потенцијала, рационализацију коришћења енергије и енергената на свим нивоима.

Минералне сировине: Коришћење геолошких ресурса АП Војводине мора да полази од економски расположивих сировина, чија се експлоатација и прерада заснива на принципима одрживог развоја, који истовремено обезбеђују оптимално управљање еколошким конфликтима, који су значајно присутни у АП Војводини, а нарочито у подручју заштићених природних добара. Ограниченост и необновљивост расположивих геолошких ресурса условљавају да се планска решења заснивају на принципу одрживости.

Обновљиви извори енергије: Потенцијална енергија добијена из биомасе је најзначајнији енергетски потенцијал обновљивих извора на простору АП Војводине, с обзиром на заступљеност пољопривредног и шумског подручја, односно заступљеност ресурса остатака ратарске и шумске производње, а такође и коришћење соларне и енергије ветра.

Енергетска ефикасност: Повећање енергетске ефикасности потребно је разматрати као велики потенцијални извор енергије. Изградњом нових, енергетски ефикасних објеката и адаптацијом постојећих објеката у енергетски ефикасне, знатно ће се смањити трошкови коришћења енергије ових корисника, али и укупна енергетска зависност овог простора.

Електронска комуникациона инфраструктура: У циљу достизања једног од главног покретача нове економије, која се карактерише фузијом ICT (информационо-комуникационих технологија) и њихових примена, електронске комуникације се морају развијати као савремени систем, што подразумева увођење најсавременијих технологија у области електронских комуникација.

Заштита животне средине и одрживи развој: Према РПП АПВ, основни циљ у области заштите животне средине је снажна афирмација концепта заштите и унапређења животне средине као основе уравнотеженог развоја, коришћења и уређења АП Војводине.

У контексту заштите и унапређења животне средине неопходно је зауставити даљу деградацију и вршити превенцију, санацију и ревитализацију угрожених подручја, поштовањем следећих принципа: одрживо коришћење природних ресурса и очување и унапређење еколошки осетљивих природних вредности, смањење нивоа загађења животне средине, санација најугроженијих подручја, успостављање локалних регистара извора загађивања животне средине, као дела националног регистра, са системом контроле и континуираним праћењем параметара који карактеришу квалитет животне средине. Такође, неопходно је предвидети заштиту, обнову и санацију заштићених природних подручја, уз очување еколошке равнотеже.

Мере и активности у делу заштите животне средине, дефинисане РПП АПВ, спроводе се према просторној диференцијацији животне средине, према којој предметно заштићено подручје спада у подручја веома квалитетне животне средине.

У области управљања отпадом дефинисана је неопходност удруживања општина у складу са одредбама Стратегије управљања отпадом и ППРС, ради заједничког управљања отпадом, чиме ће се успоставити систем регионалних центара за управљање отпадом.

При изради планске и урбанистичке документације, као регулаторни инструмент заштите животне средине кључну улогу има стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину и процена утицаја конкретних пројеката тј. објеката на животну средину.

Заштита од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса: Основни циљ у области заштите од елементарних непогода и техничко-технолошких удеса је минимизација ризика по људско здравље и животе, као и очување природних и створених вредности.

На утврђивање концепције просторног развоја утичу постојеће делатности са присутним факторима ризика, угроженост простора природним непогодама и функционална намена простора. Планирање намене и садржаја простора и имплементација мера превенције има за циљ спречавање или смањивање вероватноће настанка удеса и могућих последица, а организују се и спроводе на основу процене ризика и последица од удеса.

Одбрана земље: Основу планирања и уређења простора за потребе одбране земље чини укупна постојећа инфраструктура, оптимално прилагођена за извршавање додељених мисија и задатака Војске и других снага одбране. У зависности од процене степена угрожености, планирање и уређење простора за потребе одбране, подразумева предузимање одговарајућих просторних и урбанистичких мера у поступцима планирања, уређења и изградње, на усаглашавању просторног развоја у циљу обезбеђења услова за потребе деловања и извршење одбране.

3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Просторни планови подручја посебне намене од значаја за израду Просторног плана су:

- Просторни план подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15) и
- Просторни план подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17).

3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)

Еколошки коридор Тисе представља коридор од међународног значаја и чине га река Тиса са обалским појасом, заштићена подручја ПП „Камараш“, ПП „Стара Тиса код Бисерног острва“, као и подручја предвиђена/резервисана за заштиту: Горња Тиса и Доња Тиса³.

Према Просторном плану подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (у даљем тексту ППППН), еколошки коридор Тисе поред водног тела, обухвата и катастарске парцеле небрањеног дела плавног подручја и одбрамбених насипа. Еколошки коридор већим делом се налази на простору водног земљишта⁴. На одређеним локацијама еколошки коридор Тисе обухвата и делове брањеног дела плавног подручја која су значајна за функционисање коридора, као што су ливаде, трстици и сл., који не припадају водном земљишту (ове просторне целине су такође дефинисане катастарским парцелама).

Одрживи развој мултифункционалног еколошког коридора Тисе захтева усклађеност планираних активности са потребама очувања природе и квалитета животне средине.

У оквиру целине еколошког коридора са заштитним зонама дефинишу се следеће подцелине:

- Еколошки коридор Тисе
- Заштитне зоне еколошког коридора до 50 m, 200 m и 500 m.

Проценом стања, просторне и функционалне повезаности, као и степена угрожености утврђених, издвојених и потенцијалних елемената еколошке мреже на предметном простору, овим ППППН се дају услови, мере и правила којима ће се остварити одређени ниво заштите на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту.

Спровођење ППППН односи се на површине под режимом посебне намене.

У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намена заштита природе, важиће правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите. У случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија посебна намена није заштита природе, већ развој инфраструктурних система, важиће правила и мере заштите који се односе на предметну посебну намену. У циљу заштите еколошког коридора, у плановима чија је израда у току, морају се уважити мере заштите еколошког коридора дефинисане овим ППППН.

На простору обухвата Просторног плана налази се део заштитне зоне еколошког коридора Тисе од 0-500 m, дефинисаном Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе. Просторни план се преклапа са поменутом заштитном зоном у КО Нови Кнежевац, у делу од 200-500 m.

³ У складу са Уредбом о еколошкој мрежи

⁴ Чл. 8 и 9 Закона о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10 и 93/12) који одређује појам „приобалног земљишта“

3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ”, број 19/17)

Обухват Просторног плана се преклапа у делу са Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) на територији локалне самоуправе:

- општине Нови Кнежевац (КО Српски Крстур, КО Нови Кнежевац и КО Банатско Аранђелово);
- општине Чока (КО Врбица, КО Црна Бара, КО Јазово и КО Остојићево);
- Град Кикинда (КО Мокрин и КО Сајан).

Основна планска решења Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин), као и правила уређења и грађења из тог Плана примењиваће се у делу коридора путне инфраструктуре државног пута на основном путном правцу некадашњег М-24 и Р-112, у ком се преклапа са овим Просторним планом.

Предмет Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица - Зрењанин - Ковин) је коридор путне инфраструктуре државног пута на основном путном правцу некадашњег М-24 и Р-112. Остале намене површина у обухвату Просторног плана дефинисане су важећим просторним и урбанистичким плановима.

3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Подручје обухваћено границом Просторног плана обухвата део територије града Кикинде и делове територија општина Нови Кнежевац и Чока, за које су донети следећи просторни планови који су коришћени за израду Просторног плана:

- Просторни план града Кикинде („Службени лист општине Кикинда”, бр. 12/13 и 16/13 и „Службени лист града Кикинде” број 17/20);
- Просторни план општине Нови Кнежевац („Службени лист општине Нови Кнежевац”, број 23/15) и
- Просторни план општине Чока („Службени лист општине Чока”, број 11/13).

4. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА

4.1. САДРЖАЈ ПЛАНА

Садржина Просторног плана дефинисана је Законом о планирању и изградњи и Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања.

Просторни план се састоји од текстуалног и графичког дела. У наставку је дат преглед поглавља која Просторни план структурално садржи, као и преглед графичких прилога на којима су приказана планска решења:

А) ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

I ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

1. ПРЕДМЕТ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА, ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

- 2.1. ОПИС ГРАНИЦЕ ОБУХВАТА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
 - 2.2. ОПИС ГРАНИЦЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
 - 2.3. ОПИС ГРАНИЦА ПРОСТОРНИХ ЦЕЛИНА И ПОДЦЕЛИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
 - 2.3.1. Опис граница просторних целина подручја посебне намене
 - 2.3.2. Опис граница просторних подцелина подручја посебне намене
 3. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ПЛАНОВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
 - 3.1. ИЗВОДИ ИЗ ПЛАНОВА ВИШЕГ РЕДА
 - 3.1.1. Извод из Просторног плана Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени гласник РС“, број 88/10)
 - 3.1.2. Извод из Регионалног просторног плана Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, број 22/11)
 - 3.2. ИЗВОДИ ИЗ ПРОСТОРНИХ ПЛАНОВА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
 - 3.2.1. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе („Службени лист АПВ“, број 14/15)
 - 3.2.2. Извод из Просторног плана подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин) („Службени лист АПВ“, број 19/17)
 - 3.3. ПРЕГЛЕД ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗРАДУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
 4. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА
 - 4.1. СКРАЋЕНИ ПРИКАЗ ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА (ПОТЕНЦИЈАЛИ И ОГРАНИЧЕЊА)
 - 4.1.1. Природни услови
 - 4.1.1.1. Геолошке и геоморфолошке карактеристике
 - 4.1.1.2. Хидрографске и хидролошке карактеристике
 - 4.1.1.3. Климатске карактеристике
 - 4.1.1.4. Педолошке карактеристике
 - 4.1.1.5. Сеизмолошке карактеристике
 - 4.1.2. Природне вредности
 - 4.1.2.1. Природна добра
 - 4.1.2.2. Природни ресурси
 - 4.1.3. Карактер предела
 - 4.1.4. Непокретна културна добра
 - 4.1.5. Становништво
 - 4.1.6. Привреда
 - 4.1.6.1. Пољопривреда
 - 4.1.6.2. Туризам
 - 4.1.6.3. Шумарство и лов
 - 4.1.7. Инфраструктура
 - 4.1.7.1. Саобраћајна инфраструктура
 - 4.1.7.2. Водна комунална инфраструктура
 - 4.1.7.3. Енергетска инфраструктура
 - 4.1.7.4. Електронска комуникациона инфраструктура
 - 4.1.8. Стање животне средине
 - 4.1.9. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације
 - 4.2. SWOT АНАЛИЗА
- II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
1. ПРИНЦИПИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА
 2. ОПШТИ И ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА
 - 2.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ
 - 2.2. ОПЕРАТИВНИ ЦИЉЕВИ
 - 2.2.1. Заштита и коришћење природних вредности
 - 2.2.1.1. Заштићено подручје
 - 2.2.1.2. Заштита и коришћење природних ресурса
 - 2.2.1.2.1. Пољопривредно земљиште
 - 2.2.1.2.2. Водни ресурси
 - 2.2.1.2.3. Шуме и шумско земљиште
 - 2.2.1.2.4. Минерални и енергетски ресурси
 - 2.2.2. Заштита предела
 - 2.2.3. Заштита културног наслеђа
 - 2.2.4. Становништво
 - 2.2.5. Привреда

- 2.2.5.1. Пољопривреда
- 2.2.5.2. Шумарство и лов
- 2.2.5.3. Туризам
- 2.2.6. Инфраструктурни системи
- 2.2.6.1. Саобраћајна инфраструктура
- 2.2.6.2. Водна и комунална инфраструктура
- 2.2.6.3. Енергетска инфраструктура
- 2.2.6.3.1. Термоенергетска инфраструктура
- 2.2.6.3.2. Обновљиви извори енергије (ОИЕ)
- 2.2.6.3.3. Енергетска ефикасност
- 2.2.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура
- 2.2.7. Заштита животне средине
- 2.2.8. Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација
- 3. РЕГИОНАЛНИ АСПЕКТИ РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ФУНКЦИОНАЛНЕ ВЕЗЕ И МЕЃУОДНОСИ СА ОКРУЖЕЊЕМ
- 4. ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- III ПЛАНСКА РЕШЕЊА РАЗВОЈА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ СА УТИЦАЈЕМ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА РАЗВОЈ ПОЈЕДИНИХ ОБЛАСТИ
- 1. ЗАШТИТА ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА И ЗАШТИТА ПРЕДЕЛА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- 1.1. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ ДОБАРА
- 1.1.1. Заштићено подручје
- 1.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста
- 1.1.3. Еколошки коридори
- 1.2. ЗАШТИТА КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА
- 1.3. ЗАШТИТА ВРЕДНОСТИ КАРАКТЕРА ПРЕДЕЛА
- 2. ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ СИСТЕМА И РЕСУРСА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- 2.1. ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
- 2.2. ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
- 2.3. ВОДЕ И ВОДНО ЗЕМЉИШТЕ
- 2.4. ГЕОЛОШКИ РЕСУРСИ
- 3. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ДЕМОГРАФСKE И СОЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕСЕ И СИСТЕМЕ
- 3.1. ДЕМОГРАФСКИ РАЗВОЈ
- 4. УТИЦАЈ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ НА ЕКОНОМИЈУ И ПРИВРЕДНЕ СИСТЕМЕ
- 4.1. ТУРИЗАМ
- 4.2. ПОЉОПРИВРЕДА И СТОЧАРСТВО
- 4.3. ШУМАРСТВО И ЛОВ
- 4.3.1. Шумарство
- 4.3.2. Лов
- 5. ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРНИХ СИСТЕМА У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ И ПОВЕЗИВАЊЕ СА ДРУГИМ МРЕЖАМА
- 5.1. САОБРАЋАЈНА ИНФРАСТРУКТУРА
- 5.2. ВОДНА И КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА
- 5.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА
- 5.3.1. Електроенергетска инфраструктура
- 5.3.2. Термоенергетска инфраструктура
- 5.3.3. Обновљиви извори енергије
- 5.4. ЕЛЕКТРОНСКА КОМУНИКАЦИОНА ИНФРАСТРУКТУРА
- 6. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА, АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА, КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- 6.1. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
- 6.2. ЗАШТИТА ОД ЕЛЕМЕНТАРНИХ НЕПОГОДА И АКЦИДЕНТНИХ СИТУАЦИЈА
- 6.2.1. Заштита од елементарних непогода
- 6.2.2. Заштита од акцидентних ситуација
- 6.3. КОРИШЋЕЊЕ И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА ОД ИНТЕРЕСА ЗА ОДБРАНУ ЗЕМЉЕ
- 7. НАМЕНА ПРОСТОРА И БИЛАНС ПОВРШИНА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- IV ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- 1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗЕМЉИШТА (СА ЗОНАМА ЗАШТИТЕ) У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
- 1.1. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ПО ЦЕЛИНАМА И ПОДЦЕЛИНАМА
- 1.1.1. Правила уређења у просторној целини заштићеног подручја - Резервату

- 1.1.2. Правила уређења у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)
 - 1.1.2.1. Правила уређења у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
 - 1.1.2.2. Правила уређења за еколошке коридоре и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора
 - 1.1.2.3. Правила уређења на осталом земљишту у оквиру подручја посебне намене
- 1.2. ОПИС ГРАНИЦА ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ВАН ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА НАСЕЉА, У ПОДРУЧЈУ ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ, ЗА ДИРЕКТНУ ПРИМЕНУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА
- 1.3. УРБАНИСТИЧКИ И ДРУГИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ И ИЗГРАДЊУ ПОВРШИНА И ОБЈЕКТА ЈАВНЕ НАМЕНЕ И МРЕЖЕ САОБРАЋАЈНЕ И ДРУГЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
 - 1.3.1. Саобраћајна инфраструктура
 - 1.3.2. Водна и комунална инфраструктура
 - 1.3.3. Енергетска инфраструктура
 - 1.3.3.1. Електроенергетска инфраструктура
 - 1.3.3.2. Термоенергетска инфраструктура
 - 1.3.3.3. Коришћење обновљивих извора енергије
 - 1.3.4. Електронска комуникациона инфраструктура
 - 1.3.5. Правила за подизање заштитних појасева зеленила
- 1.4. СТЕПЕН КОМУНАЛНЕ ОПРЕМЉЕНОСТИ ГРАЂЕВИНСКОГ ЗЕМЉИШТА ПО ЦЕЛИНАМА КОЈИ ЈЕ ПОТРЕБАН ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКЕ И ГРАЂЕВИНСКЕ ДОЗВОЛЕ
- 1.5. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНОГ И КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА, ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТА И ЗДРАВЉА ЉУДИ
 - 1.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара
 - 1.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват
 - 1.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
 - 1.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта
 - 1.5.1.4. Посебни услови заштите природе
 - 1.5.2. Услови и мере заштите и уређења непокретних културних добара
 - 1.5.3. Услови и мере заштите и уређења предела
 - 1.5.4. Услови и мере заштите живота и здравља људи
 - 1.5.5. Услови и мере заштите, уређења и унапређења животне средине
 - 1.5.6. Услови и мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација
 - 1.5.7. Уређење простора од интереса за одбрану земље
 - 1.5.8. Услови и мере којима се површине и објекти јавне намене чине приступачним особама са инвалидитетом
 - 1.5.9. Услови и мере енергетске ефикасности изградње
2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА У ОКВИРУ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ
 - 2.1. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ПОЉОПРИВРЕДНОМ ЗЕМЉИШТУ
 - 2.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини заштићеног подручја - Резервату
 - 2.1.1.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 1 Резервата - режиму II степена заштите
 - 2.1.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту, у просторној подцелини 2 Резервата - режиму III степена заштите
 - 2.1.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у просторној целини од утицаја на природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)
 - 2.1.2.1. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
 - 2.1.2.2. Правила грађења на пољопривредном земљишту у оквиру заштитних зона еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја
 - 2.1.2.3. Правила грађења на осталом пољопривредном земљишту у оквиру подручја посебне намене
 - 2.1.2.3.1. Објекти за потребе пољопривредног домаћинства - салаши
 - 2.1.2.3.2. Објекти у воћарско-виноградарској зони
 - 2.1.2.3.3. Пољопривредни објекти и радни садржаји у функцији пољопривреде
 - 2.1.2.3.4. Правила грађења за објекте чија је намена у функцији очувања и промоције подручја посебне намене
 - 2.1.3. Правила грађења за лансирне (противградне) станице
 - 2.1.4. Правила грађења у оквиру површина за експлоатацију минералних сировина
 - 2.2. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ШУМСКОМ ЗЕМЉИШТУ
 - 2.3. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ВОДНОМ ЗЕМЉИШТУ

2.4. ПРАВИЛА ГРАЂЕЊА НА ГРАЂЕВИНСКОМ ЗЕМЉИШТУ

2.4.1. Правила грађења за викенд зону

2.4.2. Правила грађења за зону туристичко-рекреативних садржаја ван насеља

2.5. КРИТЕРИЈУМИ КОЈИМА СЕ УТВРЂУЈЕ ЗАБРАНА ГРАЂЕЊА НА ОДРЕЂЕНОМ ПРОСТОРУ ИЛИ ЗА ОДРЕЂЕНЕ ВРСТЕ ОБЈЕКТА

2.5.1. Заштитни пружни и инфраструктурни појас

2.5.2. Заштитни појас јавних путева

2.5.3. Зоне заштите око водних објеката

2.5.4. Зона заштите електроенергетских објеката

2.5.5. Зона заштите коридора електронских комуникационих система веза

2.5.6. Зона заштите термоенергетске инфраструктуре

2.5.7. Зона заштите око лансирних (противградних) станица

2.5.8. Зоне заштите строго заштићених и заштићених врста и еколошких коридора са заштитним зонама

V ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА

1. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ И УЧЕСНИЦИ У ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ

2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

2.1. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

2.2. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ГРАДА КИКИНДЕ

2.3. СМЕРНИЦЕ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА ОПШТИНЕ ЧОКА

3. ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТИ

4. МЕРЕ И ИНСТРУМЕНТИ ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

Р.бр.	Прегледна карта	Размера
1.	Обухват Просторног плана са просторним целинама и подцелинама подручја посебне намене	1:50 000
Р.бр.	Рефералне карте	Размера
1.	Посебна намена простора	1:50 000
2.	Инфраструктурни системи	1:50 000
3.	Природни ресурси, заштита животне средине и природних и културних добара	1:50 000
4.	Карта спровођења	1:50 000

4.2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

Општи циљеви израде Просторног плана, дефинисани у складу са циљевима и опредељењима просторног развоја планова вишег реда и специфичностима овог подручја, у просторно - функционалном смислу, су:

- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- очување и унапређење квалитета и режима воде;
- повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- дефинисање начина коришћења грађевинског земљишта у складу са условима заштите природе;
- валоризација, заштита и презентација културних добара;
- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма;
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја посматраног простора и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- утврђивање програма и смерница развоја енергетске инфраструктуре и синхронизација њеног развоја са свим активностима на овом подручју (чиме би се обезбедили најповољнији услови за заштиту животне средине, очување природних вредности, живот и рад људи на овом подручју) и њен даљи развој;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;

- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

4.2.1. Заштита и коришћење природних вредности

Заштићена подручја

- Развој функције заштићеног подручја кроз очување аутентичних, разноликих и репрезентативних природних вредности Резервата, у складу са утврђеним режимима заштите;
- развој екотуризма и уређење пунктова за потребе презентације природног добра, едукације, туризма и рекреације;
- трајни мониторинг екосистема, процеса и утицаја, посебно биомониторинг вредних врста, јачање система контроле и надзора над развојним активностима

4.2.2. Заштита и коришћење природних ресурса

Пољопривредно земљиште

- Очување природног састава травног покривача на великим површинама под природним пашњацима и ливадама;
- спречавање стварања корова и уношења алохтоних врста на површине под пашњацима;
- рационално газдовање обрадивим ораничним површинама, да би се очувала крхка структура постојећег ораничног слоја.

Водни ресурси

- Уређење, заштита и коришћење интегралних водопривредних система и усклађивање са заштитом животне средине и осталим корисницима у простору, ради заштите вода и заштите од вода;
- праћење стања водног режима, одржавање оптималног режима вода;
- обезбеђење довољне количине квалитетне воде за потребе наводњавања што више обрадивих пољопривредних површина у вегетационом периоду, од априла до краја септембра месеца, кад је у већини случајева изражен дефицит воде у земљишту;
- осигурање заштите и унапређење квалитета вода до нивоа несметаног коришћења вода за предвиђене намене, као и заштита и унапређење животне средине уопште и побољшање квалитета живљења људи и
- заштита и уређење сливова са гледишта развоја водопривредних система и развоја других водопривредних грана, путем заштите и ревитализације угрожених екосистема, унапређења естетских вредности, очувања и унапређења археолошких, историјских, биолошких, геолошких и других природних и створених ресурса и вредности.

Шуме и шумског земљиште

Оперативни циљеви развоја у домену шума и шумског земљишта су:

- очување, заштита и унапређење постојећих шума, посебно шума у заштићеном подручју, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- повећање површина под шумама и формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе;

Минерални и енергетски ресурси

Оперативни циљеви у погледу управљања минералним и енергетским ресурсима су:

- истраживање и одржива експлоатација постојећих минералних сировина и енергетских ресурса, у складу са важећим законским прописима и условима надлежних институција.

4.2.3. Заштита предела

У циљу афирмације вредности карактера предела, посебно се истичу циљеви:

- очување, уређење и одрживо коришћење наслеђених геолошких, геоморфолошких и хидрографских карактеристика, које су важно обележје подручја;
- задржавање постојеће структуре основних намена земљишта, а посебно површина под ливадама и пашњацима и водног земљишта, уз могуће промене које се односе на повећање површина под шумама.

4.2.4. Културно наслеђе

- Интегрална заштита и презентација културног наслеђа са подручјем посебне намене у коме се налазе подразумева усклађивање презентације непокретних културних добара са принципима очувања природних вредности окружења, а тиме би се још више допринело на значају и атрактивности подручја посебне намене и омогућило веће интересовање за научно-истраживачки и образовни рад и посету из рекреативних разлога;
- дефинисање археолошких локалитета као развојног потенцијала подручја посебне намене, а не као ограничавајућег фактора и коришћење непокретних културних добара у едукативне, културно-уметничке и туристичке сврхе;
- очување и заштита пронађених археолошких налазишта или археолошких предмета како се не би оштетили или уништили.

4.2.5. Становништво

- Успоравање негативних тенденција и спречавање даљег погоршања виталних карактеристика популације;
- стварање услова за повећање степена запослености становништва, односно смањивање степена дневних миграција.

4.2.6. Привреда

Пољопривреда

- Одрживо пашарење аутохтоним сортама, првенствено овцама цигајама и подолским говедима, у перспективи и дивљим коњима – тарпанима;
- земљорадња усклађена са потребама заштите велике дропље и њеног окружења;
- производња здраве хране.

Шумарство и лов

- Газдовања шумама у складу са одрживим развојем, еколошким принципима и условима заштите природе;
- унапређење стања ловишта и популација дивљачи и усаглашавање активности са условима заштите природе.

Туризам:

- Развој ограниченог екотуризма, у склопу опште туристичке понуде села, а са великом дропљом као централном атракцијом;
- остваривање концепта одрживог развоја туризма, што подразумева минималан утицај на животну средину и локалну културу, приходовање од туризма, нова радна места и заштиту локалних екосистема.

4.2.7. Инфраструктурни системи

Саобраћајна инфраструктура

- План развоја саобраћајне инфраструктуре у оквиру обухвата Просторног плана и у складу са принципима интегралног/мултимодалног саобраћаја;
- формирање општинске саобраћајне матрице тако да саобраћајни правци према постојећим и новоустановљеним локалитетима представљају важне - засебне саобраћајне правце у оквиру обухваћених локалних самоуправа (општине Чока,

Нови Кнежевац и град Кикинда), како би се задовољили сви нивои будућег интеррегионалног и локалног повезивања овог простора са окружењем;

- мрежа путева (посебно нижег хијерархијског нивоа) треба да створи оптималне услове повезивања насеља са окружењем, у циљу остварења комуникација насеља са локалитетима који су у функцији афирмације предметног подручја;
- стварање услова за развој саобраћајних капацитета заснованих на европским стандардима тј. стратешким принципима одрживог развоја животне средине;
- планирање саобраћајне инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Водна и комунална инфраструктура

- Интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на подручју Просторног плана, што подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима;
- заштита обрадивих пољопривредних површина од сувишних унутрашњих вода и високих подземних вода из прве (фреатске) издани;
- интегрално, комплексно, рационално и јединствено коришћење водних ресурса, како за водоснабдевање становништва, тако и за подмирење потреба осталих корисника вода;
- успостављање контролисаног прихватања, спровођења и пречишћавања отпадних вода од свих потрошача воде, у циљу заштите квалитета подземних и површинских вода и
- контролисано прихватање и спровођење сувишне атмосферске воде путем система посебних насељских каналских мрежа;
- планирање водне и комуналне инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Енергетска инфраструктура

- Обезбеђивање услова за унапређење енергетске ефикасности у обављању енергетске делатности у потрошњи енергије;
- супституција електричне енергије за добијање топлотне енергије обновљивим изворима енергије;
- планирање енергетске инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

Термоенергетска инфраструктура

У домену развоја термоенергетске инфраструктуре циљеви су:

- сигурно, квалитетно и поуздано снабдевање енергијом и енергентима кроз технолошку модернизацију енергетских објеката;
- рационализација потрошње енергије;
- смањење негативних утицаја енергетских објеката на животну средину;
- стимулисање примене нових технологија производње енергије, нарочито оних које доприносе рационалном коришћењу, штедњи енергије и заштити животне средине, као и коришћењу обновљивих извора енергије;
- модернизација и ревитализација постојећих објеката и система за експлоатацију, прераду и транспорт минералних сировина, а која нису у супротности са циљевима очувања и унапређивања природних вредности Резервата и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Обновљиви извори енергије (ОИЕ)

У области коришћења обновљивих извора енергије циљеви су:

- стварање услова за повећање коришћења обновљивих извора енергије, пре свега енергије воде, биомасе, биогаса и соларне енергије у оквиру посебне намене.

Енергетска ефикасност

У области ефикасног коришћења енергије циљеви су:

- повећање сигурности снабдевања енергијом и њено ефикасније коришћење;
- смањење негативних утицаја енергетског сектора на животну средину;

- подстицање одговорног понашања према енергији и повећање енергетске ефикасности, на основу спровођења политике ефикасног коришћења енергије и мера енергетске ефикасности.

Електронска комуникациона инфраструктура

- Потпуна дигитализација електронске комуникационе инфраструктуре и изградња оптичке кабловске мреже;
- Обезбеђивање бежичне електронске комуникационе мреже за ретко насељена и удаљена подручја и садржаје ван насеља;
- планирање електронске комуникационе инфраструктуре у складу са условима и мерама заштите и уређења природних добара.

4.2.8. Заштита животне средине

- Планирање и одрживо коришћење природних ресурса, добара и енергије, уз успостављање биомониторинга и мониторинга природних ресурса и буке;
- одрживи развој пољопривреде уз селективну и контролисану употребу хемијских средстава и минералних ђубрива на њивама;
- рекултивација деградираних површина (депонија);
- минимализација ризика и очување природних и створених вредности од елементарних непогода и технолошких удеса.

5. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ОБУХВАТА ПЛАНА

5.1. ПРИРОДНИ УСЛОВИ

Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ (у даљем тексту: Резерват) налази се у северном Банату и састоји се од три међусобно раздвојене целине: „Јарош“, „Кочоват“ и „Сигет“. Подручје пашњака „Јарош“ заузима највећу површину и простире се јужно од реке Златице, на територији општине Чока и града Кикинде. „Кочоват“ се налази уз границу са Републиком Румунијом, на територији општине Нови Кнежевац, а „Сигет“ се налази на крајњем северу Баната, на територији општине Нови Кнежевац.

Геолошке и геоморфолошке карактеристике

У морфолошком погледу, северни Банат представља низију са апсолутним висинама које се крећу од 76 m до 85 m. Низија је нагнута према кориту реке Тисе и у оквиру ње се издвајају две морфолошке целине: алувијална раван и лесна тераса.

Највећу алувијалну раван има река Тиса, док су њене притоке Мориш и Златица формирале мање алувијалне равни. Посебно је значајна алувијална раван реке Златице, јер се на њој простире данашње заштићено природно добро „Пашњаци велике дропље“. Ова раван је разуђена и широка, испресецана је многобројним долинама које представљају остатке старих токова Златице или неке друге веће реке.

Од морфолошких облика алувијална раван има меандре, мртваје, обалске гредице и обалске брежуљке. У централном делу природног добра „Пашњаци велике дропље“ налази се један такав меандар. Са геолошког аспекта, алувијална раван је састављена од флувијалних пескова и муљевите глине.

Лесна тераса је састављена од сувоземног преталоженог барског материјала, док у мањем делу у складовима има једноставног материјала лесноликог порекла жуте боје. Поменути материјал са глином даје посебну особину површинском рељефу, јер се на тим површинама образују баре и мочваре. Ниже земљиште представља слатине, сличне

онима на простору садашњег резервата. Слатински терени представљају пашњаке за испашу стоке суседних насеља, пре свега Банатског Аранђелова.

Хидрографске и хидролошке карактеристике

Основне хидролошке карактеристике северног Баната, као и подручја Резервата, условљава река Тиса. Тиса је, као и њене притоке у северном Банату, по постанку млада река.

На подручју северног Баната у реку Тису уливале су се три притоке: Мориш, Златица и Галацка.

Протичући кроз равницу, Тиса има веома мали пад, што је условило њено кривудање и потребу хидромелиорационих радова, који су започети у другој половини XIX века, а трају и до данашњег дана. Радови започети на и уз реку Тису постепено су се преносили на залеђе, посебно изградњом система ДТД. На делу Резервата око Банатског Аранђелова, Тиса је лесну терасу еродирала и формирала своју алувијалну раван. Некада се простор западно од насеља плавио преко Широке баре тиском водом. Изградњом насипа на Тиси и копањем каналске мреже (Новокнежевачког канала) јужно од Резервата, утицај површинских вода на опште стање овога локалитета знатно је умањен.

Резерват се простире јужно од реке Златице. Златица је некада била једна од значајних притока у сливу реке Тисе. Касније је Златица регулисана, тако да данас представља уску каналсану речицу, али још увек на појединим деловима меандрира. Преко кикиндског канала повезана је са главним каналом хидросистема ДТД. Режим Златице у великој мери зависи од режима Тисе. При ниском водостају у Тиси, вода из Златице гравитационо отиче, и на тај начин се одводњава око 50.000 ha у подручју. Међутим, при високим водостајима Тисе дешава се да ниво воде у њеном кориту достигне висину нивоа у Златици и у случајевима када је ниво у Тиси и даље растао, долазило је до изливања Златице у њену алувијалну раван. Да би се то спречило, изведена је устава на граници између Србије и Румуније која се затвара када се ниво издигне до коте 77,60 mАНВ. Проблем одвођења Златице решен је повезивањем са кикиндским каналом. Преко лета Златица је повремено пресушивала.

Хидрографски режим на Златици данас није природан. Златица је у Румунији спојена каналом са реком Мориш. При високом водостају, вода се из Мориша упушта у Златицу. Данас је Златица део система ДТД и водни режим зависи, пре свега, од водног режима у целом систему.

Највећа притока реке Златице некада је била Ђукошинска речица, која се улива у Кикиндски канал у систем ДТД. Ова каналисана речица је данас током већег дела године сува.

Галацка је целом својом дужином каналисана и представља, у већем свом делу, ток без већег значаја сем дела корита којим је трасиран Кикиндски канал.

Изградњом Кикиндског канала, као и регулацијом Златице и Ђукошинске речице, окончани су основни радови на систему ДТД.

Каналска мрежа

На простору Резервата и у окружењу налазе се прокопани канали који су изменили природни режим вода. Кроз јужни део Јароша простире се канал ширине око три метра. Јужно од Јароша, ван граница Резервата, протиче Кикиндски канал. Природни режим плављења Златице измењен је изградњом насипа. Неколицина мањих канала одводи воду са Сигета у Велики канал који протиче југозападно. Мањих

канала има и на североисточном делу. Кочоват је са свих страна оивичен мањим каналима.

Поменути водопривредни објекти изменили су природан режим подземних и површинских вода на овом подручју, а самим тим и услове станишта живог света који овде обитава. Свака даља изградња насипа и прокопавање канала може додатно нарушити основне природне вредности простора.

Климатске карактеристике

За приказ климатских карактеристика Резервата коришћени су подаци најближе метеоролошке станице у Кикинди (81 m n.v.), за период 1981-2010. године. Посматрано подручје, као и већи део Војводине, има степско-континенталну климу.

Најтоплији месец је јули са средњом месечном температуром (22,3°C), а најхладнији јануар (-0,2°C). Средња годишња температура износи 11,3°C. Средња месечна температура у вегетационом периоду од априла до октобра износи 17,4°C. Такав распоред температура погодује биљном и животињском свету на подручју Резервата. У анализираном периоду није било екстремно ниских температура, те није било значајног утицаја на опстанак дропље у зимским условима.

Средња годишња вредност влажности ваздуха за посматрани период износи 73%. Североисточни део АП Војводине прима мало падавина, али је повољна околност та што су добро распоређене по годишњим добима, те вегетациони период има довољно падавина. Годишњи просек падавина износи 556,3 mm. Месец јун има највећи средњи месечни просек који износи 75,5 mm., док је просечно најмање било падавина у фебруару 26,8 mm. Појава града се не јавља често, док је у посматраном периоду забележено 35 дана са снежним покривачем (од новембра до марта). Ова појава има значај за боравак дропље у региону северног Баната у зимским месецима.

Доминантан ветар на овом подручју је југоисточни ветар тј. кошава са просеком релативне честине 102‰, и средње брзине 3,6 m/s. Кошава на пролеће исушује земљиште, па се негативно одражава на пролећне усеве и пашњаке на којима се у раним летњим месецима, због недостатка падавина и влаге, смањује бујност ионако оскудне вегетације.

Климатске карактеристике на подручју Резервата условљавају специфичне биљне заједнице и имају значајну улогу у животу и опстанку велике дропље.

Педолошке карактеристике

Резерват заузима централно подручје у простору између реке Златице, Кикиндског канала, као и путева Црна Бара-Мокрин и Мокрин-Иђош.

На овим просторима доминира ритска смоница заслањења и алкализована, по којој је мозаично распоређен солоњец местимично солончакасти. У о кружењу Резервата простире се чернозем карбонатни и ливадска црница.

Подручје природног добра, са педолошког становишта, представља шаролико подручје, како због распореда, тако и због састава и типова земљишта, мале употребне вредности, са аспекта земљорадње.

Сеизмолошке карактеристике

Према карти сеизмичког хазарда за повратни период од 475 година, подручје обухваћено Просторним планом се налази у зони са могућим интензитетом потреса од VII, VII-VIII и VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98).

5.1.1. Природне вредности

5.1.1.1. Природна добра

У обухвату Просторног плана се налазе следеће просторне целине од значаја за очување биодиверзитета:

1. Заштићено подручје:

Резерват је проглашен заштићеним подручјем од изузетног значаја, односно I категорије, Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18) да би се очувао јединствени исконски мозаик степских, слатинских и мочварних станишта. Темељна вредност овог подручја је једина преостала популација велике дропље (*Otis tarda*) у Србији, на југоисточном рубу њеног средњеевропског ареала. Велика дропља се налази на Светској Црвеној Листи (IUCN: Red List) угрожених врста и представља Строго заштићену врсту у Србији. Њено станиште представља очувани типични панонски предео, са особеним биљним заједницама и флором и фауном чији су бројни представници строго заштићене врсте и врсте од значаја за заштиту по међународним критеријумима. Присутно је преко 20 заједница различитих фрагилних типова екосистема биљних заједница, представници ретке и угрожене флоре. Осим велике дропље, ове просторе настањује ретка и угрожена, карактеристична фауна отворених станишта и 135 врста птица који у међуспрези представљају услов за опстанак велике дропље, једне од најугроженијих птица света.

Резерват, због наведених карактеристика, одликује висок ниво аутентичности и репрезентативност, због присуства ретких и угрожених врста, разноликост флоре и фауне, интегралност станишта, пејзажна атрактивност, коју изазива појава крупне равничарске птице велике дропље, уклопљене у карактеристичан панонски пејзаж и очуваност највећих травних равничарских станишта у Србији.

Према класификацији Светске уније за заштиту природе (IUCN) заштићено природно добро припада IUCN Category IV, односно представља подручје управљања стаништима и врстама (Habitat and species management area).

Резерват је уписан у регистар међународно значајних станишта птица (Important Bird Area, IBA - RS011), на површини од 20.522 ha.

Резерват, заједно са још неким подручјима именованим као „Северни Банат“, предложени су за Ботанички значајна подручја Србије („IPA in Serbia“) (Стевановић, В., координатор, 2005/2006).

Резерват се налази у северном Банату, на територији града Кикинде и општина Чока и Нови Кнежевац и састоји се од три међусобно раздвојене целине: „Јарош“, „Кочоват“ и „Сигет“.

Подручје „Јарош“ се налази јужно од реке Златице, на територијама општине Чока (КО Јазово и КО Остојићево) и града Кикинде (КО Мокрин и КО Сајан). Окружено је насељима Мокрин, Сајан, Јазово, Остојићево, Банатски Моноштор и Црна Бара. До овог локалитета воде летњи путеви из околних насеља. Најближи приступ је тзв. „Нафташки пут“, који води од регионалне саобраћајнице Мокрин – Црна бара.

„Кочоват“ се налази уз границу са Републиком Румунијом, на територији општине Нови Кнежевац (КО Банатско Аранђелово). До овог локалитета воде тешко проходни летњи путеви из села која га окружују, Банатског Аранђелова и Врбице.

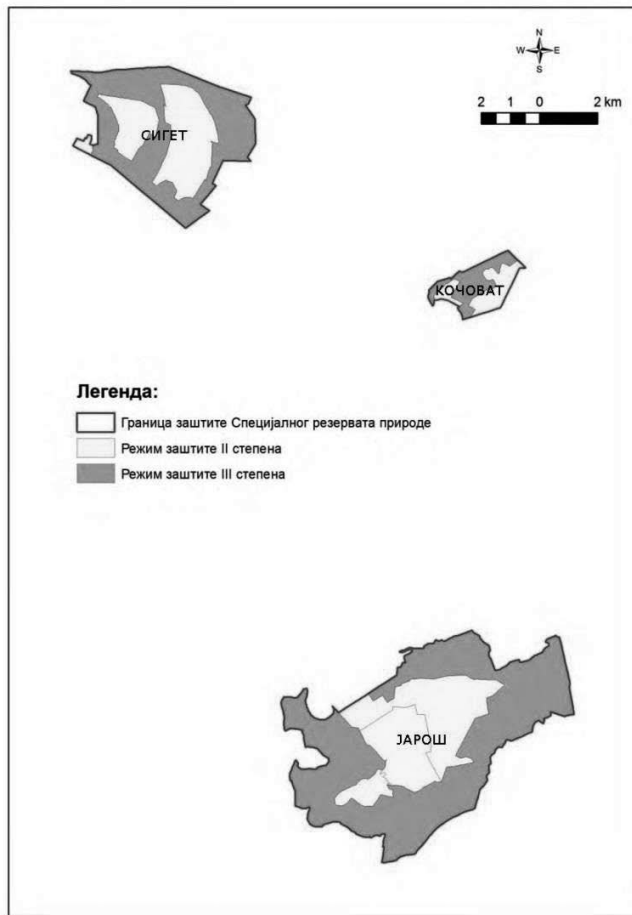
„Сигет“ се налази на крајњем северу Баната, на територији општине Нови Кнежевац (КО Банатско Аранђелово, КО Крстур). У близини овог локалитета налази се насеље Банатско Аранђелово са засеком Мали Сигет. Приступ је могућ летњим путевима, од којих један

води из правца Малог Сигета, а други са регионалне саобраћајнице Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово.

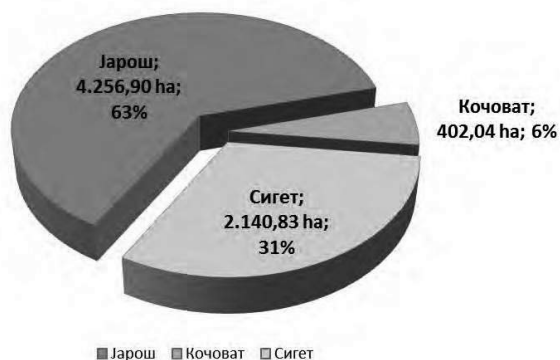
На територији Резервата, површине 6799,77 ха, утврђени су режими заштите II и III степена.

Режим заштите II степена, укупне површине 2.389,98 ха, односно 35% површине Резервата обухвата најважнија и најочуванија гнездилишта и шепурилишта великих дропљи на локалитетима Јарош, Сигет и Кочоват, која су најочуванија травна станишта, са малим уделом ораница.

Режим заштите III степена, укупне површине 4.409,79 ха, односно 65% површине Резервата обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите II степена.

Слика 1. Границе Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ са режимима заштите

Слика 2. Процентуални однос површина по локалитетима у оквиру Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“

Посебан проблем за темељну вредност Резервата - велику дропљу представља кошење ливада у време њеног гнежђења.

2. Део заштитне зоне подручја у поступку заштите:

Заштитна зона подручја Парка природе „Слатине у долини Златице“, које се налази у поступку заштите, једним делом улази у обухват Просторног плана и преклапа се са делом подручја посебне намене - Резерватом (режим III степена заштите), на којем се спроводе мере заштите дефинисане за Резерват.

Министарство заштите животне средине је покренуло 2017. године поступак заштите природног подручја II (друге) категорије, као Парк природе „Слатине у долини Златице“, који је још увек у току.

3. Еколошки значајна подручја еколошке мреже Републике Србије:

Пашњаци велике дропље - еколошки значајно подручје бр. 2 које обухвата заштићено подручје СРП „Пашњаци велике дропље“; Емералд подручје Пашњаци велике дропље; IPA подручја Северни Банат, Слатинско подручје Чока-Остојићево и Пашњаци велике дропље и ИВА подручје Пашњаци велике дропље;

4. Подручја од међународног значаја за очување биолошке разноврсности:

4.1. ИВА регион: Пашњаци велике дропље

4.2. IPA региони: Слатинско подручје Чока-Остојићево-Јазово, Банатски Моноштор, Пашњаци велике дропље

4.3. Emerald регион: Пашњаци велике дропље

5. Станишта заштићених и строго заштићених дивљих врста од националног значаја:

- ознака: КИК03а,б, назив: „Зимско станиште и хранилиште велике дропље“;
- ознака: КИК04, назив: „Пашњаци код Иђоша“;
- ознака: КИК12, назив: „Пиштин салаш код Мокрина“;
- ознака: НКН01, назив: „Рибњак Нови Кнежевац“;
- ознака: НКН02а,б, назив: „Слатине уз пут Н. Кнежевац – Б. Аранђелово“;
- ознака: НКН03, назив: „Јараш - слатине“;
- ознака: НКН04, назив: „Пашњак Бокал“.

Станишта су регистрована у бази података Завода у складу са критеријумима Правилника о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива број 110-00-18/2009-03 од 20.1.2010. („Службени гласник РС“, број 5/10).

6. Део еколошког коридора од међународног значаја:

6.1. Златица и њен обалски појас - деоница еколошког коридора од међународног значаја утврђеног Уредбом о еколошкој мрежи Републике Србије („Службени гласник РС“, број 102/10);

6.2. Делови локалних еколошких коридора.

5.1.1.2. Природни ресурси

Пољопривредно земљиште

Пољопривредно земљиште има највећи удео на простору обухвата Просторног плана. Удео појединих категорија по начину коришћења земљишта је нетипичан, односно високо је учешће ливада и пашњака у односу на орничне површине. Ово је највећи простор очуваних травних равничарских станишта у Србији. Ливаде и пашњаци заузимају 61% површине Резервата, док њиве заузимају 34% површине Резервата.

Травни покривач је природни ресурс Јароша, Кочовата и Сигета, а његово коришћење неопходно је ускладити са потребама заштите природе. Уколико су усклађени и контролисани, испаша и кошење су добар метод одржавања травног

покривача и спречавања обрастања у високу траву или грмље.

Заштита великих дропљи као неопходан предуслов предвиђа очување пашњака уз њихово усклађено и одрживо коришћење. Пашњаци дугорочно обезбеђују и материјалну основу за екстензивно сточарство и производњу здраве хране. Одрживо пашарење аутохтоним расама оваца и говеда представља најпожељнији вид одрживог развоја овог простора. На тај начин спречава се сукцесија и нестанак травне вегетације.

У оквиру Резервата већина њива се налази у режиму заштите трећег степена.

На предметном простору земљиште за обраду и гајење култура представља значајан ресурс, иако је заслањено и често плављено. Његово коришћење је често у колизији са потребама очувања велике дропље и осталих природних вредности. Може се користити само на површинама које су затечене преоране, обавезно уз укључивање агроеколошких мера којима се обрада земљишта подређује потребама заштите велике дропље. Коришћење обрадивог земљишта требало би у будућности смањивати како би се унапредила станишта велике дропље.

Водно земљиште

Водно земљиште у обухвату Просторног плана чине све површинске воде, природна језера, баре, и канали из система за одводњавање „Нови Кнежевац“, „Врбички“, „Граничар“, „Златички“, „Фекетер“, „Бегејски“, и „Сајански“.

Водном земљишту се мора посветити посебна пажња интегралним решавањем проблема коришћења и заштите вода, уређења водних режима и одбране од поплава, јер је ово земљиште елемент простора од изузетне важности.

Шуме и шумско земљиште

Шуме имају важан утицај на просторни развој посматраног подручја (1,93 %) јер степен шумовитости представља показатељ присутности и стабилности екосистема.

Комплекси шума и шумског земљишта на простору обухвата Просторног плана налазе се највећим делом у КО Нови Кнежевац, а знатно мањи део у КО Мокрин, углавном на стаништима заштићених и строго заштићених дивљих врста, а чине их мешовите састојине високих листопадних врста, топола, врба, храст и жестика. Веома мали проценат шума се налази на осталом земљишту у оквиру подручја посебне намене.

Стање шума на простору обухвата Просторног плана је неповољно. Непланско (нелегално) коришћење и изостанак планске обнове и неге шума погодује ширењу инвазивних врста. Како се инвазивне врсте обнављају генеративним путем, постепено адаптирајући на станишне услове, то може довести до девастације природних састојина шума.

Минералне сировине

У обухвату Просторног плана, у подручју посебне намене, налазе се оверене резерве подземних и термоминералних вода на лежишту изворишта „Бања Кањижа“, које је у експлоатацији и лежишта нафте и природног гаса на нафтно гасном пољу „Мокрин“, које је у експлоатацији, са бушотинама, бушотинским цевоводима и другим објектима за експлоатацију нафте и природног гаса.

Поред експлоатације минералних сировина, на подручју обухвата Просторног плана се налазе и истражни простори за истраживање подземних и термоминералних вода, нафте и природног гаса.

Хидрогеотермални потенцијали на посматраном подручју испитани су на бушотинама Кж-1/х, Кж-2/х и Кж-3/х.

Подручје обухвата Просторног плана се у потпуности налази у одобреном истражном простору Северни Банат бр. 5071 за истраживање нафте и природног гаса, од стране НИС а.д. Нови Сад.

5.1.2. Карактер предела

Основни тип карактера предела посматраног подручја сагледава се кроз структуру која је одређена целинама травнатих, равничарских и отворених простора алувијалне равни реке Златице, које значајно доприносе стварању препознатљивог обрасца предеоних елемената, типичних за Панонску низију. Амбијенталне целине мозаично распоређених различитих ливадских биљних заједница, условљених варирањем микрорелјефа представљају основне предеоне елементе. Формирању основног типа карактера предела доприносе и специфичне геоморфолошке формације „џомби“, спорадично присутне оранице, салаши и стада, као и компактне структуре насеља у окружењу.

Од елемената који значајно утичу на предеони образац подручја, истичу се многобројне долине које представљају остатке старих токова Златице или неке друге веће реке, а морфолошки облици који се јављају су меандри, мртваје, обалске гредице и обалски брежуљци.

Због доминације обрадивих површина у окружењу и оскудне шумске вегетације, наведени елементи који чине основни тип карактера предела приказује висок степен осетљивости на промене.

5.1.3. Непокретна културна добра

Према подацима и условима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица и Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Петроварадин, на простору у оквиру границе обухвата Просторног плана и у оквиру границе подручја посебне намене налазе се бројни археолошки локалитети из различитих периода.

Област северног Баната је последњих година археолошки детаљно рекогносцирана у оквиру пројекта „Археолошка топографија Баната“, те се може констатовати да се у оквиру границе обухвата Просторног плана и у оквиру границе подручја посебне намене налазе бројни археолошки локалитети.

Подаци о археолошким локалитетима за општину Нови Кнежевац (делове катастарских општина Српски Крстур, Банатско Аранђелово и Нови Кнежевац) и општину Чока (делове катастарских општина Врбица, Јазово и Остојићево) достављени су од стране Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица, док су подаци о археолошким локалитетима за град Кикинду (делове катастарских општина Мокрин и Сајан) достављени од стране Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Петроварадин.

Према подацима добијеним од Републичког завода за заштиту споменика културе, у обухвату Просторног плана се не налазе културна добра од изузетног значаја која су у надлежности Републичког завода за заштиту споменика културе, сходно прописима из надлежности заштите културних добара.

5.1.4. Становништво

У обухвату Просторног плана не налази се ни једно насељено место, међутим за анализу демографског развоја подручја је приказано становништво оних насеља која

гравитирају Резервату. Анализа је извршена на основу званичних статистичких података пописа становништва у периоду 1991- 2011. године.

Број становника севернобанатске области је у опадању у периоду 1991-2011. године, што важи и за општине Нови Кнежевац, Чоку и град Кикинду. Депопулација је посебно изражена у сеоским насељима. Највеће насеље у окружењу Резервата је Мокрин, са 5270 становника. Према Попису становништва из 2011. године, у 13 насеља ширег подручја, живело је 20440 становника у 7808 домаћинства.

5.1.5. Привреда

Од привредних активности, на подручју обухвата Просторног плана, најзаступљеније су пољопривреда, аквакултура, шумарство, лов и туризам (као најмање развијена привредна грана). Повољни природни и створени потенцијали омогућавају развој различитих видова пољопривредне производње (у највећој мери сточарство и ратарство), док су за повећање површина под рибњацима највише заслужна слатинска земљишта. Пољопривредна производња доминира у већини насеља у окружењу специјалног резервата природе (насеља Сајан, Српски Крстур, Јазово, Банатско Аранђелово и Врбица).

Највеће насеље у окружењу резервата је Мокрин, са 5244 становника, које је окарактерисано као локални центар, односно развојни нуклеус у граду Кикинди, са развијеном јавно-социјалном инфраструктуром и делатностима из сектора услуга у којима су лоцирани нови индустријски погони, прилагођени савременим технологијама, еколошким стандардима и аутохтоним сировинама. Западно од насеља Мокрин, у обухвату Просторног плана, Просторним планом града Кикинде планирана је радна зона која може представљати деградациони пункт окружења Резервата. Радна зона је планирана на станишту заштићених и строго заштићених врста од националног значаја.

Пољопривреда

Основна делатност на овим просторима је пољопривреда, пре свега сточарство и ратарство.

Најбољи пашњаци су на Јарошу и Сигету, док се Кочоват у те сврхе последњих година не користи. Чобани из Мокрина, Јазова и Сајана напасају своја стада на Јарошу. На Сигету се напасају стада из Банатског Аранђелова. Најзаступљеније су краве и овце, али има и свиња. Већина стада се на пашњацима појављују у рано пролеће и остају до зиме. Неки чобани су са стадима на пашњацима целе године, чак и по снегу. Традиционална сорта оваца на Јарошу је „цигаја“. Велики део ових површина користи се и као сенокос.

Обрада земље је зависна од нивоа вода, а у већини сезона је могућа само на вишим деловима који нису поплавлени. Најзаступљеније културе су жита, кукуруз, сунцокрет, шећерна репа, соја, луцерка и уљана репица.

Изградња рибњака, којих већ има у атару Новог Кнежевца и Сајана, представља један од угрожавајућих фактора Резервата јер се променом намене површина мења ниво подземних вода, дугорочно уништавају степска и слатинска станишта и смањује животни простор врста везаних за њих, те нарушавају укупни еколошки односи карактеристични за ово подручје.

Туризам

Резерват је поверен на старање Ловачком удружењу „Перјаница“ из Мокрина. Управо је Мокрин највеће и социо-културно најбогатије насеље у окружењу Резервата, чији се становници поносе присуством велике дропље у свом атару. Туристичку атракцију овог насеља чине и многобројне манифестације које се одржавају током целе године.

Туризам на простору природног добра скоро да и не постоји, чак ни екотуризам, па се не може говорити о његовом негативном утицају. Ипак, у будућем туристичком развоју региона, ову делатност на заштићеном природном добру треба планирати уз неопходна ограничења (временска, броја посетилаца, начина кретања посетилаца и сл.). На овом подручју налазе се ловишта ловачких друштава и удружења из Мокрина, Јазова, Сајана, Врбице и Банатског Аранђелова, те се може констатовати да је ловни туризам развијен.

У Резервату, у оквиру просторне подцелине 1 Резервата – режима II степена заштите, на кат. парцели број 15616 КО Мокрин, изграђена је осматрачница Манцулова чека која се користи за потребе презентације Резервата.

Табела 1. Координате положаја осматрачнице у просторној подцелини 1 Резервата – режиму II степена заштите

Осматрачница	Координате			
	μ	λ	Υ	Χ
Осматрачница Манцулова чека	45.9182010	20.3279180	7448294.76	5086196.70

У Резервату, у оквиру просторне подцелине 2 Резервата – режима III степена заштите, на кат. парцели број 15699 КО Мокрин, 2011. године изграђен је центар за посетиоце Еко салаш „Јарош“ са осматрачницом, са циљем да омогући информисање посетилаца о природним и културним вредностима подручја, за организовање васпитно-образовних и научно-истраживачких програма, еколошких кампова, часова у природи и сл. У оквиру објекта налазе се просторије за боравак чувара и истраживача, наткривен део за пријем гостију и за одржавање часова у природи (учионица на отвореном), као и осматрачница са које се пружа поглед у правцу најатрактивнијег дела Резервата.

Такође, у Резервату, у оквиру просторне подцелине 2 Резервата – режима III степена заштите, изграђена је и осматрачница Плава чека, на кат. парцели број 22441 КО Мокрин, која се користи за потребе мониторинга и презентације Резервата, као и осматрачница Јазовачка чека, на кат. парцели број 2236 КО Јазово, која се користи за потребе презентације Резервата.

Табела 2. Координате положаја осматрачница и центра за посетиоце у просторној подцелини 2 Резервата – режиму III степена заштите

Осматрачнице и центар за посетиоце	Координате			
	μ	λ	Υ	Χ
Осматрачница Јазовачка чека	45.9053280	20.2627210	7443224.29	5084810.54
Осматрачница Плава чека	45.8877160	20.3253130	7448064.15	5082810.36
Центар за посетиоце Еко салаш „Јарош“	45.9201020	20.3016940	7446262.43	5086425.38

Поред Ловачког дома у Мокрину, који има две уређене собе за пријем туриста, од недавно за боравак туриста постоји и Mokrin House.

Кућа у Мокрину (Mokrin House) нуди простор за рад, али и смештај и намењена је свима који желе да буду креативни и продуктивни у другачијем амбијенту. Представља концепт руралног coworkinga, који је све распрострањенији у свету, са идејом да се посао понесе са собом и опуштено ради у мирном, лепом и стимулативном сеоском амбијенту.

Типичне насеобине у границама самог Резервата су чобанске колибе, које се називају „салаш“ и у прилично су лошем стању. Често су направљени на импровизован начин и

нису инфраструктурно опремљени, а уз њих понегде има и торова за стоку. Многи „салаши“ су напуштени и оронули, док неки од њих служе само као повремено боравиште.

Шумарство и лов

Шумарство као производна делатност саставни је део националне производње и заједно са другим привредним областима чини систем привреде као њен неодојиви део. Основни задатак шумарства је да омогући задовољење потребе друштва за производима од дрвета, као и другим производима чија је производња везана за шуме (остали ресурси).

Поред аутохтоних асоцијација, које су у овим условима природна творевина (бадемаста врба, бела врба), у овој газдинској јединици су најзаступљеније асоцијације антропогеног порекла - вештачки засади топола и врба.

План обухвата површине чији је корисник ЈП „Војводинашуме“ ШГ „Банат“ Панчево. План обухвата делове газдинске јединице „Горње Потисје“, за коју важи десетогодишњи плански документ (Основа газдовања шумама за ГЈ „Горње Потисје“ за период од 2013 до 2022. године).

Према ГИС порталу и добијеним подацима од стране ЈП „Војводинашуме“, на простору обухвата Просторног плана не постоје ловишта као ни објекти за одржавање и коришћење шума и пратећа техничка инфраструктура (шумске саобраћајнице и други објекти који служе за газдовање шумама).

5.1.6. Инфраструктура

5.1.6.1. Саобраћајна инфраструктура

У обухвату Просторног плана егзистирају капацитети следећих видова саобраћаја: путни – друмски и железнички. Путни - друмски саобраћај је основни вид саобраћаја у обухвату Просторног плана и својим капацитетима задовољава већину захтева за путничким и робним превозом, док се железнички користи само повремено, при превозу путника и масовних роба у транзиту.

Путни - друмски саобраћај омогућује доступност и комуникацију предметног простора са окружењем и субрегионима.

Основни саобраћајни капацитети предметног простора у домену путног - друмског саобраћаја су:

- државни пут IIа реда бр. 103/P-112, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Ђала) - Нови Кнежевац;
- државни пут IIа реда бр. 104/P-111, P-112, P-123, Нови Кнежевац - Банатско Аранђелово - Мокрин - Кикинда - Војвода Степа - Српски Итебеј - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Међа);
- државни пут IIа реда бр. 105/P-112, државна граница са Мађарском (гранични прелаз Бајмок) - Бајмок - Бачка Топола - Сента - Чока - Мокрин - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Врбица).

ДП IIа реда бр. 103, бр. 104 и бр. 105 су саобраћајни капацитети који омогућавају субрегионално и регионално повезивање, основни су апсорбери свих саобраћајних збивања у обухваћеним општинама. Такође су и путеви који омогућују изворно-циљна кретања и омогућују квалитетно међунасељско повезивање у обухвату Просторног плана.

Основни путни правац који омогућује даљинска и транзитна кретања, као и везе са центрима међународног (Нови Сад) и националног ранга (Суботица), је ДП Iб реда бр. 13 (ван обухвата Просторног плана) са одговарајућим везама са ДП II реда бр. 103, бр. 104 и бр. 105.

Општински пут у обухвату Просторног плана омогућује доступност овом простору из различитих праваца, са везама на државну путну мрежу високог ранга (ДП II реда). У оквиру катастарских општина у обухвату Просторног плана налазе се и некатегорисани путеви (приступни и атарски путеви) који су радијалног облика и повезују насеља и садржаје ван грађевинског подручја.

Железнички саобраћај је својевремено одиграо врло важну улогу у развоју туризма, пре свега за туристичка кретања широких слојева становништва, као и путовања на другим релацијама. Међутим, са експанзијом друмског саобраћаја, железнички саобраћај, због својих одређених недостатака (фиксирани линије кретања, потребе преседања при промени правца кретања и друго) изгубио је позиције које је некад имао.

У ранијем периоду (седамдесетих и почетак осамдесетих година прошлог века), знатан број пруга регионалног и локалног значаја је укинут. Железничка пруга у обухвату Просторног плана је ван експлоатације: Кикинда – Банатско Аранђелово – државна граница - ЖПВЕ бр. 7.

Железнички саобраћај нема готово никакав удео у туристичким кретањима на подручју обухваћеном Просторним планом. Уз бољу организацију и модернизацију капацитета (пруге, постројења и превозна средства), посебно на регионалним и магистралним правцима, због веће удобности у односу на аутобуски превоз, могао би имати значајно учешће у туристичким кретањима, првенствено код путовања већег броја путника.

Водни саобраћај на простору обухваћеном Просторним планом није заступљен.

5.1.6.2. Водна комунална инфраструктура

Под унутрашњим водама на подручју посебне намене, подразумевају се површинске воде настале од падавина и подземне воде. Ради одржавања оптималног режима на подручју, врши се одводњавање (евакуација) сувишних вода са изграђеним системима за одводњавање који се састоје од различитих хидротехничких објеката.

Одводњавање површинских вода обавља се каналском мрежом, која се састоји од детаљне каналске мреже и великих дренажних канала. Свако сливно подручје има своју црпну станицу.

У обухвату Просторног плана се не налазе насеља.

5.1.6.3. Енергетска инфраструктура

Електроенергетска инфраструктура

У делу обухвата Просторног плана, у подручју посебне намене и у непосредној близини обухвата Просторног плана постоји изграђена електроенергетска надземна мрежа дистрибутивног система електричне енергије. Постојећа електроенергетска мрежа се углавном налази у непосредној близини грађевинских подручја насеља.

Термоенергетска инфраструктура

У подручју обухвата Просторног плана, у посебној намени, налази се транспортни гасовод (притиска већег од 16 bar) МГ-03 Сента-Мокрин пречника DN600, у власништву ЈП „Србијасгас“-а.

У обухвату Просторног плана, у делу подручја посебне намене, налази се експлоатационо поље нафте и гаса Мокрин на којем се налазе лежишта са овереним билансним резервама нафте и природног гаса (лежишта Pz+Sm-1, Pz+Sm-2, Pt1-1a, Pt1-3a, Pt1-4a, Pt1-4c, Pt1-4d, Pt1-4e, Pt1-5a, Pt1-5c, Pt1-5d, Pt1-6a, Pt1-6b, Pt1-6c, Pt1-6d, Pt1-7a, Pt1-7b и Pt1-7c, експлоатационо поље нафте и гаса „Мокрин шкриљци“, „Мокрин I“ и „Мокрин II“ са бушотинама, бушотинским цевоводима и другим објектима за експлоатацију нафте и

природног гаса и експлоатационо поље термоминералних вода на лежишту изворишта „Бања Кањижа“ (бушотине Кж-1/х, Кж-2/х и Кж-3/х се налазе у Кањижи).

Обновљиви извори енергије

У претходном периоду, на регионалном и локалном нивоу нису развијене посебне мере које се односе на ОИЕ и њихово коришћење.

На простору обухвата Просторног плана за сада не постоји организовано коришћење обновљивих извора енергије, изузев на експлоатационом пољу термоминералних вода на лежишту изворишта „Бања Кањижа“ које се једним делом налази у обухвату Просторног плана, у делу подручја посебне намене .

5.1.6.4. Електронска комуникациона инфраструктура

У делу обухвата Просторног плана, у подручју посебне намене, постоји изграђена електронска комуникациона подземна мрежа. Постојећа електронска комуникациона мрежа се налази у коридорима саобраћајница.

5.1.6.5. Енергетска ефикасност

Карактеристика енергетског система на предметном подручју, у функцији ефикасног коришћења енергије и енергената, је на ниском нивоу, а заступљена је и нерационална потрошња енергената.

5.1.7. Елементарне непогоде и акцидентне ситуације

Подручје обухваћено Просторним планом може бити угрожено од: земљотреса, пожара, поплава, метеоролошких појава: атмосферско пражњење и атмосферске падавине (киша, град, суша), ветар.

На основу сеизмичке рејонизације Републике Србије за повратни повратни период од 475 година, на подручју обухвата Плана могућ је *земљотрес* јачине VII, VII-VIII и VIII степени сеизмичког интензитета према Европској макросеизмичкој скали (ЕМС-98).

У односу на структуру и тип објекта, дефинисане су класе повредивости, односно очекиване деформације објеката. На основу интензитета и очекиваних последица земљотреса, сматра се да ће се за VII степен манифестовати „силан земљотрес“, а за VIII степен „штетан земљотрес“.

Настајање *пожара*, који могу попримити карактер елементарне непогоде, не може се искључити, без обзира на све мере безбедности које се предузимају на плану заштите. Могућност настанка пожара је већа у насељеним местима која имају развијенију привреду, али и на пољопривредном земљишту због држања запаљивих пољопривредних усева у летњим месецима, који је најчешће проузрокован људском непажњом.

Појава *града* је чешћа и интензивнија у летњем периоду, а штете се највише одражавају на пољопривредним културама које су у том периоду и најосетљивије. Посматрани простор не спада у подручја са изразитом појавом града, већ је подложен само повременим продорима олујних и градоносних облака. Према условима РХМЗС у оквиру обухвата Просторног плана изграђено је 4 лансирне (противградне) станице у сврху заштите од града.

Преовлађујући *ветар* на овом простору дува из југоисточног правца (кошава), те постоји ризик од јављања штете проузрокован олујним ветровима. Појава олујних ветрова може изазвати обарање стабала и пуцање грана, што може да угрози саобраћај на путевима, живот и здравље људи и да изазове веће материјалне штете на објектима, електродистрибутивној и телекомуникационој мрежи.

На основу доступних података Министарства заштите животне средине односно Одсека за заштиту од великог хемијског удеса, утврђено је да се на обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења/ комплекси.

6. НАМЕНА ПРОСТОРА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА

У предметном Просторном плану, подручје посебне намене чини Резерват и његово окружење, еколошки непосредно повезано са Резерватом. Резерват, као највећа и најочуванија низијска целина травних станишта у Србији, изузетно значајно доприноси очувању биолошке, геолошке и предеоне разноврсности и због тога је проглашен заштићеним подручјем од изузетног значаја I категорије.

Просторним планом, поред границе обухвата Просторног плана, дефинисана је граница подручја посебне намене. Такође, овим Просторним планом дефинисане су и границе просторних целина и подцелина подручја посебне намене.

У оквиру подручја посебне намене дефинисане су две просторне целине значајне за очување биодиверзитета:

- просторна целина заштићеног подручја – Резервата и
- просторна целина од утицаја на заштићено природно добро.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја – Резервата дефинисане су просторне подцелине:

- просторна подцелина 1 коју чини режим II степена заштите и
- просторна подцелина 2 коју чини режим III степена заштите

Табела 3. Намена простора и биланс површина у обухвату Просторног плана

Р. бр.	ПОДРУЧЈЕ ОБУХВАЋЕНО ПРОСТОРНИМ ПЛАНОМ	Површина	
		ha	%
1.	Подручје посебне намене	16692,00	83,38
1.1.	Локација 1	9590,67	47,91
1.2.	Локација 2	4333,44	21,64
1.3.	Локација 3	2365,85	11,82
1.4.	Локација 4	402,04	2,01
2.	Простор изван подручја посебне намене	3327,00	16,62
УКУПНА ПОВРШИНА У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		20019,00	100

Табела 4. Површине просторних целина и подцелина подручја посебне намене

Р. бр.	ПРОСТОРНЕ ЦЕЛИНЕ И ПОДЦЕЛИНЕ ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	Површина	
		ha	%
1.	Просторна целина заштићеног подручја - Резервата	6799,77	40,74
1.1.	Просторна подцелина 1 - режим II степена заштите	2389,98	14,32
1.2.	Просторна подцелина 2 - режим III степена заштите	4409,79	26,42
2.	Просторна целина од утицаја на заштићено природно добро (станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја, делови еколошких коридора са заштитним зонама и остало земљиште у оквиру подручја посебне намене)	9892,23	59,26
УКУПНА ПОВРШИНА ПОДРУЧЈА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ		16692,00	100

7. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ПОЈЕДИНИМ ОБЛАСТИМА КОЈЕ МОГУ БИТИ ИЗЛОЖЕНЕ НЕГАТИВНОМ УТИЦАЈУ И РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА И РАЗЛОЗИ ЗА ИЗОСТАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ ПИТАЊА И ПРОБЛЕМА ИЗ ПОСТУПКА ПРОЦЕНЕ

Карактеристике животне средине, генерално гледано на подручјима заштићених природних добара, представљају осетљиву тему, имајући у виду фрагилне односе међусобно условљених природних фактора и створених карактеристика.

Квалитет животне средине предметног подручја је деградиран под утицајем низа антропогених активности, што је изазвало и негативан утицај на биодиверзитет, односно угрожене су и измењене природне вредности заштићеног природног добра.

Најизраженији и најчесталији узрок уништавања примарних степских станишта на овом простору је преоравање. Оранице су формиране унутар природних травних станишта у великој мери, па је дошло до фрагментације станишта и преостало је мало компактних простора под природном вегетацијом.

Велики број трактора у околним селима, лак приступ летњим путевима, нерешени власнички односи и недовољно развијена еколошка свест чине преоравање највећом потенцијалном опасношћу за велике дропље и њихова станишта.

Посебан проблем по темељну вредност резервата - велику дропљу представља кошење ливада у време њеног гнежђења јер је за њен опстанак важно постојање заједница два типа травних екосистема.

Међутим, основни угрожавајући фактор за вегетацију на слатинама овог дела Баната је недостатак воде. Некадашње богатство у површинским водама и висок ниво подземних вода били су од пресудног значаја за настанак и очување непоновљивог мозаик-комплекса специфичне вегетације. Вишегодишњи негативни утицај човека на биланс вода (промена водног режима) оставио је неизбрисиви траг на ово подручје.

На простору Резервата, или у зони утицаја, налазе се прокопани канали који су изменили природни режим вода. Кроз јужни део Јароша простира се канал ширине око три метра. Јужно од Јароша, ван предвиђених граница Резервата, протиче Кикиндски канал. Природни режим плављења Златице измењен је изградњом насипа. Неколицина мањих канала одводи воду са Сигета у Велики канал који протиче југозападно. Мањих канала има и на североисточном делу. Кочоват је са свих странама оивичен мањим каналима.

Изграђени водопривредни објекти изменили су природан режим подземних и површинских вода на овом подручју, односно услове станишта живог света. Свака даља изградња насипа и прокопавање канала може додатно нарушити основне природне вредности простора.

Променом намене површина (изградња рибњака, инфраструктуре и других објеката) мења се ниво подземних вода, дугорочно уништавају степска и слатинска станишта и смањује се животни простор врста везаних за њих, што нарушава укупне еколошке односе, карактеристичне за ово подручје.

При новим хидромелиорационим захватима, неопходно би било проучити утицај истих на хидролошке прилике подручја, респектујући вишегодишњи сушни период, као и све већу потребу за водом.

Уношење алохтоних врста биљака (формирање ремиза) и животиња (фазанска дивљач) је изазвало нежељене, често и непредвиђене последице на аутохтони живи свет.

Негативан утицај на простор природног добра има и неконтролисана употреба пестицида и агрохемијских мера у пољопривредној производњи јер се у непосредној близини Резервата одвија интензивна пољопривредна делатност.

Када је у питању пољопривреда, као угрожавајући фактор се појављује и гајење неадекватних култура, које заједно са применом вештачких ђубрива остављају траг у педолошкој подлози и за последицу има висок ниво подземних вода, који је посебно изражен у овом делу банатског Потисја.

Источно од Јароша налази се мокринска дивља депонија која представља деградациони пункт, са које смеће ветар носи и на Резерват.

Унутар Резервата су вршена истраживања нафте и земног гаса методом која подразумева експлозије у тлу (тзв. „напуцавање“), којом су узнемираване многе животињске врсте, а посебно велике дропље у време гнезђења. У околини Мокрина постоје нафтне бушотине које загађују околину и нарушавају пејсажне целине.

Оваква истраживања и сличне активности представљају конфликт у простору и потребно их је искључити са заштићеног подручја.

Скидање такозваних „ролни“ траве, које се користе за травњаке, фудбалске терене и слично, учестала је појава која нарушава структуру вегетације степских пашњака и уништава станишта ретких биљних и животињских врста.

На подручју природног добра није успостављено континуално праћење квалитета животне средине.

Антропогене активности су утицале и на друге негативне појаве:

- узнемиравање на гнездилишту (бројно присуство чобана са стоком, земљорадника, као и сезонско присуство ловаца и излетника);
- криволов (у савремено доба сведен на минимум, осим када птице оду јужно од Саве и Дунава током оштрих зима) и пољске пожаре у репродуктивно доба.

8. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА (НАЈПОВОЉНИЈЕ ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ СА СТАНОВИШТА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ВАРИЈАНТНО РЕШЕЊЕ У СЛУЧАЈУ НЕРЕАЛИЗОВАЊА ПЛАНА)

Просторним планом нису предвиђена варијантна решења. Усвојена решења су интерпретирана у Просторном плану и предметним елаборатом, односно Извештајем о стратешкој процени утврђено је да су у складу са основним принципима одрживог развоја у погледу свих даљих активности у смислу просторног уређења подручја у обухвату Просторног плана.

Реализовањем Просторног плана (усвајањем планског документа), уређење и коришћење простора у обухвату Просторног плана ће се одвијати у смеру планске реализације садржаја и активности (планским уређењем), уз испуњавање претходних услова заштите природе и животне средине.

9. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Због специфичности простора у обухвату Просторног плана, непосредног и ширег окружења, као и постојећих садржаја и планираних намена, у поступку израде Просторног плана обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења.

Такође, одржани су многобројни састанци и консултације са заинтересованим органима и организацијама.

Све консултације су релевантне за процес стратешке процене и израду Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину, а услови и мере надлежних органа, институција и предузећа су процесом стратешке процене вредновани и имплементирани у планска решења.

У току израде Просторног плана и Стратешке процене успостављена је сарадња са следећим надлежним институцијама:

Табела 5. Називи надлежних институција

Органи, посебне организације, имаоци јавних овлашћења и друге институције
1.ГРАД КИКИНДА, ГРАДСКА УПРАВА, Секретаријат за имовинско-правне и комуналне делатности
2.ГРАД КИКИНДА, ГРАДСКА УПРАВА, Секретаријат за заштиту животне средине, пољопривреду и рурални развој
3.ГРАД КИКИНДА, ГРАДСКА УПРАВА, Секретаријат за развој и управљање инвестицијама
4.ОПШТИНА ЧОКА, ОПШТИНСКА УПРАВА, Одељење за привреду, пољопривреду, развој, урбанизам, за грађевинске послове, за спровођење обједињене процедуре и стмбено комуналне делатности
5.ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ, ОПШТИНСКА УПРАВА, Одељење за буџет , финансије и привредне делатности, Одсек за урбанизам, заштиту животне средине и комуналне послове
6.Ловачко удружење Перјаница Мокрин – Управљач СРП-а
7.МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру
8.МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације
9.МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Кикинди
10.МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА, ДИРЕКЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ Управа граничне полиције
11.МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ Сектор за планирање и управљање у животној средини, Одсек за заштиту од великог хемијског удеса, Заштита од хемијског удеса
12.МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДПРИВРЕДЕ Управа за пољопривредно земљиште
13.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРБАНИЗАМ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
14.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ, ГРАЂЕВИНАРСТВО И САОБРАЋАЈ
15.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА КУЛТУРУ, ЈАВНО ИНФОРМИСАЊЕ И ОДНОСЕ СА ВЕРСКИМ ЗАЈЕДНИЦАМА
16.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДУ, ВОДОПРИВРЕДУ И ШУМАРСТВО
17.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ, МЕЂУРЕГИОНАЛНУ САРАДЊУ И ЛОКАЛНУ САМОУПРАВУ
18.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПРИВРЕДУ И ТУРИЗАМ
19.ПОКРАЈИНСКИ СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА СПОРТ И ОМЛАДИНУ

Органи, посебне организације, имаоци јавних овлашћења и друге институције
20. ПОКРАЈИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ
21. РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
22. МЕЂУОПШТИНСКИ ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ
23. ЈВП ВОДЕ ВОЈВОДИНЕ
24. ЈП „ВОЈВОДИНА ШУМЕ“
25. ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“ , Сектор за стратегију, пројектовање и развој
26. „ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ“ АД Сектор за инвестиције, развој и технологију
27. ДИРЕКТОРАТ ЗА ЦИВИЛНО ВАЗДУХОПЛОВСТВО Сектор за ваздушну пловидбу
28. АД „ЕЛЕКТРОМРЕЖА СРБИЈЕ“
29. ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ Д.О БЕОГРАД, Огранак „Електродистрибуција Суботица“
30. НИС АД. НОВИ САД, Гаспром Њефт
31. ЈП СРБИЈАГАС
32. ТЕЛЕНОР ДОО
33. „VIP mobile“ ДОО
34. Телеком Србија, Дирекција за технику, Функција планирања и развоја, Сектор за планирање и развој транспортне телекомуникационе мреже
35. СББ СРПСКЕ КАБЛОВСКЕ МРЕЖЕ ДОО
36. ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ВОЈВОДИНЕ
37. ГРАД КИКИНДА, Канцеларија за туризам, Туристичка организација општине Кикинда
38. ОПШТИНА НОВИ КНЕЖЕВАЦ, Ресор туризам, омладина, образовање и спорт
39. АГЕНЦИЈА ЗА РЕГИОНАЛНИ РАЗВОЈ АП ВОЈВОДИНЕ
40. РЕПУБЛИЧКИ ХИДРОМЕТЕОРОЛОШКИ ЗАВОД СРБИЈЕ
41. РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД
42. РДУ РТС, Дирекција РДУ РТС Сертификационо тело РТС, Развој и сертификација
43. ЈП ЕМИСИОНА ТЕХНИКА И ВЕЗЕ, СЕКТОР ТЕХНИКА
44. ЦЕНТАР ЗА РАЗМИНИРАЊЕ
45. ОПЕРАТОР ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА „ЕПС ДИСТРИБУЦИЈА“ Д.О БЕОГРАД, Огранак „Електродистрибуција Зрењанин“
46. ЈКП „7. ОКТОБАР“
47. ЈП „КИКИНДА“
48. ЈКП „ЧОКА“
49. ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ГРАЂЕВИНСКО ЗЕМЉИШТЕ, КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ПУТЕВЕ ОПШТИНЕ ЧОКА
50. МЕСНА ЗАЈЕДНИЦА МОКРИН

Стратешка процена се доставља на мишљење заинтересованим органима и организацијама и обезбеђује се учешће јавности у његовом разматрању.

Након оцене Извештаја о стратешкој процени утицаја Просторног плана на животну средину и Извештаја о учествовању заинтересованих органа и организација и јавности, који сачињава орган надлежан за припрему Просторног плана, орган надлежан за послове заштите животне средине може дати сагласност на Извештај о стратешкој процени.

II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Општи и посебни циљеви Стратешке процене дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, услова надлежних органа и институција, као и проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану.

1. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

Општи циљеви Стратешке процене утицаја постављају оквир за дефинисање посебних циљева и избор индикатора, којима ће се оценити њихова оствареност, у контексту очувања животне средине, као и спровођење принципа одрживог развоја кроз планска решења.

Концепт одрживог развоја простора у обухвату Просторног плана огледа се у детаљнијој планској организацији и уређењу, вредновањем капацитета планираних садржаја у односу на потребе, као и усклађивање коришћења простора са природним и створеним потенцијалима и ограничењима, односно карактеристикама простора.

Приликом израде планова, већина општих циљева везана је за планска документа вишег реда и услове које они диктирају, док се посебни циљеви дефинишу за конкретни разматрани простор, а односе се на специфичност, намену површина и др.

Плански основ за израду овог Просторног плана представља Регионални просторни план АП Војводине.

Општи циљ Стратешке процене је одрживо користити простор и природне ресурсе на подручју Просторног плана, уз истовремену реализацију планских активности, у складу са постојећим капацитетом животне средине.

Наведени циљ обезбедиће се активним спровођењем управљачких активности у заштићеном подручју, као и очувањем предеоних карактеристика на подручју Просторног плана, контролом уређења и грађења одређених садржаја на подручју посебне намене и у контактної зони, спровођењем континуираног мониторинг система и рационалним коришћењем енергетских ресурса, уз фаворизовање коришћења обновљивих извора енергије.

Основни разлог за израду Просторног плана је стварање услова за реализацију регионалних и локалних интереса у оквиру подручја посебне намене, у складу са условима заштите природе, који се заснивају на вредновању и процени могућих утицаја на животну средину до којих може доћи имплементацијом Просторног плана.

На основу наведеног општег циља Стратешке процене, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Просторном плану, утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите.

Као посебни циљеви стратешке процене истичу се:

- А. Заштита и унапређење биодиверзитета кроз спровођење мера заштите у заштићеном подручју и просторној целини од утицаја на заштићено природно добро.
- Б. Заштита и очување предеоних карактеристика подручја.
- В. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса.
- Г. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја.
- Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Посебни циљеви Стратешке процене усклађени су са индикаторима стратешке процене дефинисаним Правилником о Националној листи индикатора животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11).

2. ИЗБОР ИНДИКАТОРА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

На основу дефинисаних циљева, врши се избор одговарајућих индикатора стратешке процене утицаја на животну средину. Сврха њихове примене је у усмеравању планских решења ка остварењу циљева који се постављају.

Индикатори представљају један од инструмената за систематско идентификовање, оцењивање и праћење стања, развоја и услова средине и сагледавање последица. Они су средство за праћење извесне променљиве вредности у прошлости и садашњости, а неопходни су као улазни подаци за свако планирање активности у простору.

Приликом дефинисања индикатора обрађивачи стратешке процене утицаја су се ослонили на индикаторе УН за одрживи развој, индикаторе дефинисане Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник РС“, број 37/11) и на елементарне еколошке индикаторе који се могу узети у обзир у односу на постојеће стање животне средине и карактер Плана и планираних активности.

На основу Правилника о Националној листи индикатора заштите животне средине, на територији Просторног плана релевантни су индикатори приказани у наредној табели.

Табела 6. Преглед Посебних циљева стратешке процене и индикатора заштите животне средине релевантних за подручје Просторног плана

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ИНДИКАТОРИ
Заштита и унапређење биодиверзитета кроз спровођење мера заштите у заштићеном подручју и просторној целини од утицаја на заштићено природно добро	1. % заштићених природних добара на територији АПВ у односу на укупну површину 2. Површине под изабраним значајним екосистемима (km ² или ha) одабраних врста екосистема 3. Учешће броја угрожених врста у укупном броју врста (%)
Заштита и очување предеоних карактеристика подручја	4. Површине под природним пределима
Одрживо коришћење и заштита природних ресурса	5. Промена намене земљишта (%) 6. ha (%) санираних и рекултивисаних подручја 7. Квалитет пољопривредног и непољопривредног земљишта 8. Употреба минералних ђубрива (kg/ha) 9. Употреба пестицида (t активне материје пестицида на 10km ² пољопривредног земљишта 10. Удео шумског земљишта у укупном земљишту (%)
Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја	11. Интензитет туризма
Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација	20. Мониторинг 21. Регистар удеса ⁵

Индикатори дефинисани у претходној табели дефинисани су са циљем праћења реализације планских решења, у планском периоду, уколико се за то укаже потреба.

За посебан циљ стратешке процене - *Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација* не дефинишу се други индикатори јер ова област прожима остале области.

⁵ Регистар удеса у Републици Србији (Агенција за заштиту животне средине)

3. КОМПАТИБИЛНОСТ ЦИЉЕВА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ СА ЦИЉЕВИМА ПЛАНА

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину, као и многи међународни документи, упућују на важност односа процеса планирања и процеса израде Стратешке процене, односно на неопходност интеграције овог инструмента у процес планирања.

Избор и дефинисање адекватних планских решења је много ефикасније уколико је процес вршења стратешке процене делимично или у потпуности интегрисан у планове и програме за које се израђује.

Табела 7. приказује принцип, којим су се стручњаци Завода за урбанизам Војводине руководили при изради ова два елабората, односно приказана је веза између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене.

Табела 7. Везе између фаза израде Просторног плана и Стратешке процене

ИЗРАДА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА		ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА (СПУ)
Одлучивање о изради планског документа по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за стручну контролу, односно комисије за планове	Узајамни утицај ових фаза – пре доношења Одлуке о изради планског документа прибавља се мишљење о предлогу одлуке да се (не)израђује СПУ	Одлучивање о изради СПУ према претходно прибављеном мишљењу надлежног органа и др. заинтересованих органа и организација
Доношење Одлуке о изради Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Доношење Одлуке о изради Извештаја о СПУ
Израда материјала за рани јавни увид Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Анализа садржаја и основне документације, консултације са надлежним органима и организацијама и др. – формулисање Извештаја о стратешкој процени
Израда Нацрта Просторног плана		
Стручна контрола Нацрта Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Мишљење заинтересованих органа и организација
Јавни увид у Нацрт Просторног плана	Узајамни утицај ове две фазе – у пракси се оба елабората истовремено излажу на јавни увид	Јавни увид у Извештај о СПУ
Доношење Просторног плана	Орган надлежан за израду планског документа не може исти упутити у процедуру усвајања без Сагласности на Извештај о СПУ	Оцена и сагласност на Извештај од стране надлежног органа
Спровођење Просторног плана	Узајамни утицај ових фаза	Имплементација мера заштите и мониторинг према Извештају о СПУ

Циљеви Стратешке процене су, с обзиром на паралелну израду ова два документа, у потпуности усаглашени са циљевима Просторног плана (Табела 8).

Циљеви Просторног плана:

- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;

- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма;
- очување и унапређење квалитета и режима воде;
- повећање површина под шумама ,очување, заштита и унапређење постојећих шума, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- дефинисање начина коришћења простора у складу са режимима и условима заштите природе;
- валоризација, очување, заштита и презентација културних добара;
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- стварање услова за даљи развој енергетске инфраструктуре, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја.

Циљеви Стратешке процене:

- А. Заштита и унапређење биодиверзитета кроз спровођење мера заштите у заштићеном подручју и просторној целини од утицаја на заштићено природно добро.
- Б. Заштита и очување предеоних карактеристика подручја.
- В. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса .
- Г. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја.
- Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Табела 8. Компатибилност циљева Просторног плана и СПУ

ЦИЉЕВИ ПЛАНА	А	Б	В	Г	Д
- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја	+	+	+	+	+
- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма	+	+	+	+	+
- очување и унапређење квалитета и режима воде	+	+	+	+	+
- повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, ради очувања и заштите популација дивљих врста	+	+	+	+	+
- дефинисање начина коришћења простора у складу са режимима и условима заштите природе	+	+	+	+	+
- валоризација, очување, заштита и презентација културних добара;	+	0	+	+	0
- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума	0	0	0/+	+	+
- стварање услова за даљи развој енергетске инфраструктуре, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја	0	0	0	0/+	+
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине	+	+	+	+	+
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја	+	+	+	+	+

- + - позитивно
- 0 - неутрално
- - негативно

III ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Приоритетни циљ израде Стратешке процене је сагледавање могућих негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање мера за минимизацију истих.

Да би се постављени циљеви остварили, потребно је сагледати активности и планска решења предвиђена Просторним планом, као и мере за смањење потенцијално негативних утицаја планска решења на животну средину.

Стратешка процена бави се општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења заштите животне средине у Просторном плану, при чему је акценат стављен на анализу планских решења, која доприносе заштити животне средине и подизању квалитета живота на посматраном простору.

1. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

У Стратешкој процени анализирана су сва планска решења и извршено је идентификовање оних која у одређеној мери могу угрозити квалитет елемената животне средине у фази реализације Просторног плана.

У том контексту, у Извештају о стратешкој процени се анализирају могући утицаји планираних активности на чиниоце животне средине и дефинишу планске мере заштите које ће потенцијална загађења довести на ниво прихватљивости, односно у границе дефинисане законском регулативом.

Процена могућих утицаја Просторног плана на животну средину, према Закону, садржи следеће елементе:

- 1) приказ процењених утицаја варијантних решења Просторног плана повољних са становишта заштите животне средине, са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно унапређење позитивних утицаја на животну средину;
- 2) поређење варијантних решења Просторног плана и приказ разлога за избор најповољнијег решења;
- 3) приказ процењених утицаја Просторног плана на животну средину са описом мера за спречавање и ограничавање негативних, односно увећање позитивних утицаја на животну средину;
- 4) начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине укључујући податке о: ваздуху, води, земљишту, клими, јонизујућем и нејонизујућем зрачењу, буци и вибрацијама, биљном и животињском свету, стаништима и биодиверзитету; заштићеним природним добрима; становништву, здрављу људи, градовима и другим насељима, културно-историјској баштини, инфраструктурним, индустријским и другим објектима или другим створеним вредностима;
- 5) начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и синергијска природа утицаја.

Процена утицаја варијантних решења

Као што је већ речено, Закон не прописује шта су то варијантна решења Просторног плана која подлежу стратешкој процени утицаја, тако да се у у пракси разматрају две варијанте:

Варијанта 1 - уколико не дође до спровођења планских решења и

Варијанта 2 - уколико се реализују планска решења.

Ограничавајући се у том контексту на позитивне и негативне ефекте које би имао предметни Просторни план ако се реализује или у случају да се не реализује, Стратешка процена ће се бавити разрадом варијанте да се Просторни план не реализује и варијанте реализације Просторног плана и предвиђених решења у свим дефинисаним областима, које су релевантне са аспекта заштите животне средине.

Табела 9. Процена утицаја варијантних решења Просторног плана по областима у односу на циљеве стратешке процене

Циљеви стратешке процене

А. Заштита и унапређење биодиверзитета кроз спровођење мера заштите у заштићеном подручју и просторној целини од утицаја на заштићено природно добро.
Б. Заштита и очување предеоних карактеристика подручја.
В. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса.
Г. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја.
Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

ОБЛАСТИ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА	Сценарио развоја	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ				
		А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Заштита предела	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Становништво и привредне активности	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Заштита животне средине и здравља становништва	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Унапређење водопривредне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	-	0	0	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	+	+	+
Изградња и реконструкција енергетске инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0	0	0/-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	0	+	+
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+
Изградња електронске комуникационе Инфраструктуре	ВАРИЈАНТА 1	0	0	0	0/-	0/-
	ВАРИЈАНТА 2	0	0	0	+	0
Заштита културног наслеђа	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	0/+
Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација	ВАРИЈАНТА 1	-	-	-	-	-
	ВАРИЈАНТА 2	+	+	+	+	+

(+) - укупно позитиван утицај, (-) - укупно негативан утицај, (0) - неутралан утицај

Разлози за избор најповољнијег варијантног решења

На основу члана 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Резимирајући позитивне и негативне ефекте варијанти Просторног плана, може се констатовати следеће:

1. У варијанти да се Просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати негативни ефекти са аспекта заштите животне средине и неадекватно и неодрживо коришћење Резервата и других природних добара, што би довело до даљег угрожавања природних вредности и ресурса, фрагментације станишта и губитка аутентичног предеоног идентитета.
2. У варијанти да се Просторни план имплементира, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у свакој области, посебно у области заштите природних вредности и природних ресурса, одрживог развоја пољопривреде и туризма, приликом избора будућих корисника простора, поштујући већ веома ограничене капацитете животне средине Планског подручја.

На основу изнетог може се закључити да је варијанта доношења предложеног Просторног плана много повољнија у односу на варијанту да се Просторни план не донесе.

Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

У претходним табелама извршена је квалитативна експертска процена позитивних и негативних утицаја појединих планских решења по областима Просторног плана на животну средину у поређењу са ефектима варијанте ако се Просторни план не реализује. У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера и вероватноће утицаја планских решења предложене варијанте Просторног плана на животну средину и елементе одрживог развоја. Значај утицаја процењује се у односу на величину (интензитет) утицаја и просторне размере на којима се може остварити утицај. Утицаји, односно ефекти планских решења, према величини промена, оцењују се бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус за позитивне промене, како је приказано у табели 10. Овај систем вредновања примењује се како на појединачне индикаторе утицаја, тако и на сродне категорије преко збирних индикатора.

Табела 10. Критеријуми за оцењивање величине утицаја планских решења

Величина утицаја	Ознака	Опис
Критичан	- 3	Јак негативан утицај
Већи	- 2	Већи негативан утицај
Мањи	- 1	Мањи негативни утицај
Нема или нејасан утицај	0	Нема утицаја, нема података или није примењиво
Позитиван	+ 1	Мањи позитивни утицај
Повољан	+ 2	Већи позитиван утицај
Врло повољан	+ 3	Јак позитиван утицај

Табела 11. Критеријуми за оцењивање просторних размера утицаја планских решења

Размере утицаја	Ознака	Опис
Регионални	Р	Могућ утицај у оквиру простора регије
Локални	Л	Могућ утицај у некој зони или делу територије Просторног плана

Вероватноћа да ће се неки процењени утицај догодити у стварности такође представља важан критеријум за доношење одлука у току израде Просторног плана. Вероватноћа утицаја одређује се према скали приказаној у табели 12.

Табела 12. Скала за процену вероватноће утицаја планских решења

Вероватноћа	Ознака	Опис
100%	И	утицај извесан
више од 50%	В	утицај вероватан
мање од 50%	М	утицај могућ

Вероватноћа утицаја може дакле бити од потпуно извесне (100%) до ситуације у којој је утицај готово невероватан. Ова чињеница је посебно важна, јер тако одређено планско решење које генерално има изразито јак нпр. негативан утицај, у конкретном случају може бити потпуно невероватно, па се самим тим његов утицај не може окарактерисати као стратешки значајан.

На основу критеријума процене величине и просторних размера утицаја планских решења на циљеве стратешке процене врши се евалуација значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева стратешке процене.

Циљеви стратешке процене

- А. Заштита и унапређење биодиверзитета кроз спровођење мера заштите у заштићеном подручју и просторној целини од утицаја на заштићено природно добро.
- Б. Заштита и очување предеоних карактеристика подручја.
- В. Одрживо коришћење и заштита природних ресурса.
- Г. Промоција и подршка развоју туризма у складу са основним принципима одрживог развоја.
- Д. Поштовање свих предвиђених мера заштите животне средине и превенција акцидентних ситуација.

Табела 13. Процена величине утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ				
	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара	+3	+3	+3	+3	+3
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	+3	+2	+2	+2	+2
Заштита предела	+3	+3	+3	+1	+2
Становништво и привредне активности	+2	+2	+2	+2	+1
Заштита животне средине и здравља становништва	+3	+2	+2	+3	+2
Унапређење водопривредне Инфраструктуре	+3	+2	+2	+1	+1
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	0	+1	+1	+1	+2
Изградња и реконструкција енергетске инфраструктуре	0	0	0	0	+1
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	+2	+2	+3	+1	+2
Изградња електронске комуникационе Инфраструктуре	0	0	0	+1	+1
Заштита културног наслеђа	+1	+2	+1	+2	+2
Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација	+2	+1	+2	+1	+2

Табела 14. Процена просторних размера планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ				
	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара	Р	Л	Л	Р	Л
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	Л	Л	Л	Л	Л
Заштита предела	Л	Л	Л	Л	Л
Становништво и привредне активности	Л	Л	Л	Л	Л
Заштита животне средине и здравља становништва	Л	Л	Л	Л	Л
Унапређење водопривредне инфраструктуре	Л	Л	Л	Л	Л
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	Л	Л	Л	Р	Л
Изградња и реконструкција енергетске инфраструктуре	Л	Л	Л	Л	Л
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	Л	Л	Л		Р
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре			Л	Л	
Заштита културног наслеђа	Л	Л	Л	Л	Л
Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација природних и техничко-технолошких удеса и несрећа	Л	Л	Р	Л	Р

Табела 15. Процена вероватноће утицаја планских решења по областима у односу на циљеве стратешке процене

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ				
	А	Б	В	Г	Д
Заштита природних добара	И	М	И	М	М
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, пољопривредно земљиште)	М	М	И	М	М
Заштита предела	И	И	И	М	М
Становништво и привредне активности	М	М	М	М	М
Заштита животне средине и здравља становништва	И	М	М	И	М
Унапређење водопривредне инфраструктуре	М	М	М	М	М
Унапређење саобраћајне инфраструктуре				М	М
Изградња и реконструкција енергетске инфраструктуре				В	М
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	М	М	М	М	М
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре				В	В
Заштита културног наслеђа		И	М	М	М
Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација	М	И	М	М	М

Кумулативни и синергијски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја (члан 15.), стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергијских ефеката.

Значајни ефекти могу настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности на подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, али неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат.

Синергијски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја.

У наредној табели на основу вредновања дефинисаног у претходним табелама, у Табели 16. извршена је анализа кумулативних и синергијских утицаја планских решења.

Табела 16. Вредновање могућих кумулативних и синергијских утицаја области Просторног плана са временском димензијом

ПРИРОДА УТИЦАЈА	ТРАЈАЊЕ (ВРЕМЕНСКА ДИМЕНЗИЈА)
Кумулативан (К) Кумулативан Синергијски (КС) Синергијски (СИ) Појединачан-спорадичан (ПС)	Краткорочан (Кр) Средњорочан (Ср) Дугорочан (Др)

Табела 17. Идентификација могућих кумулативних и синергијских ефеката

ОБЛАСТИ ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА	ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ									
	А		Б		В		Г		Д	
Заштита природних добара	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др
Заштита природних ресурса (вода, ваздух, земљиште, минералне сировине, шуме и пољопривредно земљиште)	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др
Заштита предела	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др
Становништво и привредне активности	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др
Заштита животне средине и здравља становништва	КС	Др	КС	Др	КС	Др	КС	Др	К	Др
Унапређење водопривредне инфраструктуре	КС	Др	КС	Др	ПС	Др	К	Ср	К	Др
Унапређење саобраћајне инфраструктуре	КС	Др	КС	Др	К	Др	К	Др	К	Др
Изградња и модернизација енергетске инфраструктуре	ПС	Др	ПС	Др	ПС	Др	ПС	Ср	К	Др
Изградња капацитета за искоришћење обновљивих извора енергије	КС	Ср	КС	Ср	КС	Др	К	Др	КС	Др
Изградња електронске комуникационе инфраструктуре	ПС	/	ПС	/	ПС	/	ПС	/	ПС	/
Заштита културног наслеђа	ПС	Др	ПС	Др	КС	Др	ПС	Др	ПС	Др
Заштита од елементарних непогода и акцидентних ситуација	КС	Др	КС	Др	КС	Др	ПС	Кр	КС	Др

2. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И УНАПРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА И ОГРАНИЧАВАЊА НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

МЕРЕ ЗАШТИТЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

Опште мере заштите природних ресурса односе се на:

- успостављање биомониторинга, као и континуиране контроле и систематско праћење квалитета параметара животне средине (ваздуха, воде, земљишта, буке), од стране овлашћених организација;
- идентификација привредних субјеката - оператера на простору обухвата Просторног плана који су у обавези да поднесу Захтев за издавање интегрисане дозволе у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине и пратећим подзаконским актима - уколико дође до изградње ових објеката у планском периоду;
- идентификација севесо постројења на основу Закона о заштити животне средине, Закона о ванредним ситуацијама и пратећих подзаконских аката - уколико дође до изградње ових објеката у планском периоду;
- формирање заштитних појасева зеленила у оквиру саобраћајне и водне инфраструктуре и пољопривредног земљишта, у циљу заштите од плувијалне и еолске ерозије - одношења површинског слоја земљишта и усева у фази семена.

2.1. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВАЗДУХА

Заштиту ваздуха обезбедити уважавањем Закона о заштити ваздуха и пратећих подзаконских аката, односно кроз примену следећих мера:

- успостављање мониторинга квалитета ваздуха на основу утврђене мреже мерних станица и/или мерних места у државној и локалној мрежи мерних станица;
- вршење континуалног и/или повременог мерења/узимања узорака на фиксним локацијама и повремена мерења на мерним местима која нису обухваћена мрежом мониторинга квалитета ваздуха;
- реконструкција постојеће путне мреже и успостављање заштитних зона са заштитним зеленилом уз саобраћајнице за све категорије путева у складу са Законом, као мера заштите од буке и аерозагађења.

2.2. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ВОДЕ

Планом је предвиђено уређење простора којим се интереси водопривреде неће угрожавати, у смислу несметаног одржавања и функционисања целокупног водопривредног система, којим се ни на који начин неће реметити могућности и услови одржавања и функција водних објеката, а којима ће бити обезбеђен слободан протицајни профила канала, стабилност његових косина и дна, као и слободан пролаз службеним возилима и механизацији у зони водних објеката. Планском документацијом предвиђена су одговарајућа решења којима ће бити спречено загађење подземних и површинских вода, као и промена постојећег режима воде.

Системи главних канала и каналске мреже нижег реда диспозиционо су непромењени и остају као основно решење за прихватање вишка воде од падавина са парцела, уз истовремено регулисање нивоа подземних вода на угроженим површинама.

Обавеза водопривреде је да врши редовно одржавање канала, да врши измуљење корита и канала и депонује муљ у касетама на обали канала, да врши одржавање насипа механизацијом, коси траву, сече шибље, осигурава обалу, одржава инспекционе стазе и др.

Планско решење снабдевања водом у границама обухвата Просторног плана, тамо где нема услова за прикључење на јавни систем водоснабдевања, обезбедиће се из бунара бушених на парцелама корисника, а у складу са Законом о водама.

Санитација на простору обухваћеним Просторним планом обављаће се по принципима руралне санитације са одвођењем отпадних вода у индивидуалне или групне водонепропусне објекте и комбинацију са секундарним биолошким пречишћавањем.

Водонепропусне септичке јаме се могу периодично, према потребама, празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежног комуналног предузећа.

Туристички локалитети и центри проблем одвођења отпадних вода ће решавати преко компактних мини уређаја за биолошко пречишћавање или ће се отпадне воде евакуисати у водонепропусне септичке јаме које ће се периодично празнити аутоцистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације, а садржај одвозити на депонију. Након третмана, пречишћена вода ће се упуштати у реципијент преко одговарајућег испуста. Као алтернативно решење, оставља се могућност постављања водонепропусних септичких јама распоређених унутар комплекса, које ће се периодично, у складу са потребама, празнити аутоцистерном, ангажовањем надлежног комуналног предузећа.

Условно чисте атмосферске воде са кровова и надстрешница могу се испуштати на околни терен. Евентуално зауљене отпадне воде са приступног пута и паркинга упуштати у реципијент након одговарајућег третмана на сепаратору масти и уља.

Кишну канализацију конципирати за меродавне услове (временски пресек, урбанизованост простора, рачунска киша, итд.), а етапно реализовати тако да се изграђено рационално уклапа у будуће решење. Основни реципијент за ове локације су најближа каналска мрежа.

У режимима заштите где је дозвољена изградња, диспозицију отпадних вода у површинске воде вршити у складу са режимом прописаног степена заштите, т.ј. применити степен пречишћавања отпадних вода за осетљива подручја (терцијарни степен пречишћавања), којим ће се обезбедити одржавање одличног еколошког статуса реципијента у складу са параметрима прописаним Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12), а којим се неће нарушити својства због којих су проглашени заштићеним природним добром.

Приликом израде предметног Просторног плана обрађивач се придржавао следећих законских и подзаконских аката: Закон о водама, Закон о заштити животне средине, Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11, 48/12 и 1/16), Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68) и Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14).

2.3. ЗАШТИТА ЗЕМЉИШТА

Заштита земљишта од потенцијалне деградације ће се обезбедити следећим мерама:

- у заштићеном подручју неопходно је у пољопривредној производњи контролисати примену пестицида и агромера у режиму III степена заштите и окружењу заштићеног добра;
- адекватним одвођењем отпадних вода;
- формирањем заштитног зеленила дуж еколошких коридора и државних путева;
- санацијом и рекултивацијом неуређене депоније, које се налазе у непосредном окружењу заштићеног подручја;
- управљање отпадом спроводити плански, на основу Закона о управљању отпадом и подзаконских аката;

- адекватно одлагање сточних лешева у складу са Законом о ветеринарству;
- предузимањем превентивних мера при претакању или претовару материја које имају загађујући карактер;
- евентуално вршење истраживања минералних сировина уз примену свих мера заштите животне средине у складу са Законом о рударству и геолошким истраживањима и условима Покрајинског завода за заштиту природе.

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта, дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта и обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

У случају акцидента, у коме је дошло до загађења земљишта, обавезно је хитно испитивање загађујућих, опасних и штетних материја у земљишту, стопирање активности којима се могу изазвати даља загађења земљишта и примена мере за заустављање загађења и отклањање штете или претеће опасности од штете у животној средини. У наведеном случају, загађени слој земљишта мора се отклонити и исти ставити у амбалажу која се може празнити само на, за ту сврху, предвиђеној локацији. На месту акцидента нанети нови, незагађени слој земљишта.

2.4. МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД БУКЕ

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са Законом о заштити од буке у животној средини. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

2.5. ОСТАЛЕ МЕРЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Одрживо просторно планирање подразумева заштиту, уређење и унапређење животне средине, уз примену превентивних и санационих мера и активности, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни антропогени утицаји на животну средину.

2.5.1. Услови и мере заштите и уређења природних добара

2.5.1.1. Заштићено подручје - Резерват

На подручју Резервата није дозвољено обављати радове и активности за које се у складу са законом којим се уређује заштита природе утврди да могу оштетити популације и станишта биљних и животињских врста, нарушити природне процесе и еколошку целовитост подручја или значајно неповољно утицати на естетска и културно-историјска обележја подручја и животну средину.

На подручју Резервата непосредно се примењују одредбе Закона о заштити природе које се односе на одређивање количине воде у влажним и воденим екосистемима, очување покретних заштићених природних докумената и заштиту и очување дивљих врста, укључујући контролу и сузбијање инвазивних врста.

У оквиру просторне целине заштићеног подручја - Резервата издиференциране су две просторне подцелине: просторна подцелина 1 – режим II степена заштите и просторна подцелина 2 – режим III степена заштите.

Мере заштите простора Резервата су дефинисане у складу са режимима заштите.

1) У просторној подцелини 1 - режиму II степена заштите, осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе и које нису дозвољене у режиму заштите III степена, забрањује се:

- 1) извођење пољопривредних радова на обрадивим површинама у периоду од 1. априла до 31. јула;
- 2) употреба пестицида и вештачког ђубрива;
- 3) ноћење стада и постављање чобанских склоништа.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности ограничавају се на:

- 1) пашарење и кошење усклађено са животним циклусом велике дропље;
- 2) пољопривредне радове и присуство пољопривредне механизације усклађено са животним циклусом велике дропље;
- 3) сејање пољопривредних култура, и то: уљане репице, житарица, луцерке и аниса;
- 4) лов у периоду од 1. априла до 31. јула, на строго контролисани трофејни одстрел срндаћа и контролу популација предатора велике дропље.

2) У просторној подцелини 2 - режиму III степена, осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, забрањује се:

- 1) свака врста активности у кругу од 150 m од регистрованог гнезда велике дропље;
- 2) нарушавање и уништавање површина под травном вегетацијом, а посебно њихово преоравање и успостављање пољопривредне производње;
- 3) промена намене земљишта осим у циљу ревитализације;
- 4) уклањање травног покривача са површинским слојем земљишта;
- 5) уношење алохтоних врста биљака и животиња;
- 6) обављање радова који нарушавају хидролошке и морфолошке карактеристике подручја;
- 7) хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода;
- 8) загађивање буком и светлошћу;
- 9) отварање нафтних и других бушотина;
- 10) изградња објеката и инфраструктуре, осим за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења;
- 11) асфалтирање и насипање путева тврдим материјалима;
- 12) прелет пољопривредних авиона преко заштићеног подручја;
- 13) заливање по систему „вештачке кише“;
- 14) хватање живих зечева;
- 15) кретање свиња на удаљености већој од 100 m од салаша;
- 16) све остале радње које могу угрозити велику дропљу и остале природне вредности Резервата.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, радови и активности ограничавају се на:

- 1) коришћење пестицида и вештачког ђубрива;
- 2) садњу и сечу дрвећа и грмља;
- 3) паљење отворене ватре за потребе управљања стаништем;
- 4) изградњу и адаптацију салашарских и чобанских објеката;

- 5) геолошка и друга истраживања која нису у супротности са циљевима очувања и унапређивања природних вредности Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“;
- 6) експлоатацију минералних сировина само на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом.

2.5.1.2. Станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја

На стаништима заштићених и строго заштићених врста од националног значаја потребно је применити следеће опште услове заштите природе:

На стаништима заштићених и строго заштићених врста која се налазе ван грађевинских подручја:

- забрањено је: мењати намену и културу површина, осим у циљу еколошке ревитализације станишта (преоравати површине под природном вегетацијом, градити рибњаке), уклањати травни покривач са површинским слојем земљишта, подизати соларне и ветрогенераторе, отварати површинске копове, мењати морфологију терена, привремено или трајно одлагати отпад и опасне материје, уносити инвазивне врсте биљака и животиња;

- неопходно је: ускладити постојећи режим вода са циљевима заштите станишта, обезбедити одрживо коришћење травних површина станишта за кошење и испашу у складу са капацитетом станишта (очување старих раса и сорти, обнова екстензивног сточарства и сл.), обнављати шумарке аутохтоних врста на одговарајућим ливадским стаништима до -20% покривности по парцели, односно до максималне величине појединачних површина до 0,05 ha, ускладити планске документе у газдовању шумама са очувањем заштићених врста путем сарадње корисника шума и надлежног завода за заштиту природе;

- прибавити посебне услове заштите природе за следеће активности: изградња и реконструкција инфраструктуре и објеката, планирање рекреативних активности; уређење вода, радови на одржавању каналске мреже укључујући и уклањање вегетације и остали мелиорациони радови; геолошка и друга истраживања; подизање ваншумског зеленила; сеча дрвореда, група стабала и шумица, крчење жбуња; паљење вегетације ливада, пашњака и трстика, као и ревитализацију станишта, формирање појилишта (копање јаме, бушење новог или обнављање запуштеног бунара), као и за подизање монтажних објеката (надстрешнице и сл.).

2.5.1.3. Еколошки коридори и заштитне зоне еколошких коридора и станишта

Применити мере очувања и унапређења природних и полуприродних елемената еколошких коридора:

Опште мере:

- за израду планова, пројеката и реализацију активности у оквиру међународног еколошког коридора Златице потребно је прибавити услове заштите природе у складу са Законом о заштити природе;
- није дозвољена промена намена површина под вегетацијом у природном и блиско-природном стању (ливаде, пашњаци, тршћаци итд.) као и чиста сеча шумских појасева или других врста зеленила са улогом еколошких коридора;
- обезбедити повезивање станишта заштићених врста:
 - o шумских станишта подизањем/обнављањем појасева високог зеленила;
 - o слатинских станишта очувањем постојећих ливада и пашњака уз еколошки коридор;
 - o степских и шумостепских станишта подизањем пољозаштитних појасева који садрже континуирани појас травне вегетације;
- попљочавање и изградњу обала водотока/канала са функцијом еколошких коридора:
 - o свести на минимум, уз примену еколошки повољних техничких решења;

- поплочани или бетонирани делови обале, изузев пристана, морају садржати појас нагиба до 45°, а структура овог појаса треба да омогућује кретање животиња малих и средњих димензија, првенствено током малих и средњих водостаја;
- током реконструкције/одржавања постојећих обалоутврда поплочане или бетониране делове комбиновати са мањим просторима који ублажавају негативне особине измењене обалне структуре (грубо храпава површина обалоутврде, нагиб мањи од 45°, површина са вегетацијом) и на тај начин омогућити кретање врста кроз измењене деонице реке;
- поплочане или изграђене деонице на сваких 200-300 m (оптимално на 100 m) прекидати мањим зеленим површинама које су саставни део заштитног зеленила. Обезбедити надовезивање зелених површина између вештачких деоница обале, односно зелених површина формираних код еколошких типова обалоутврде на мрежу зеленила на копну. Ова зелена острва (дужине неколико десетина метара уз обалу) такође је неопходно повезати са зеленим коридором уз насип;
- обезбедити отвореност канала/водотока са улогом еколошких коридора на целој дужини (извршити ревитализацију коридора код зацељених деоница) и обезбедити проходност уређењем зеленила у зони црпних станица;
- обезбедити очување и редовно одржавање травне вегетације насипа, као дела еколошког коридора који омогућује миграцију ситним врстама сувих травних станишта;
- прибавити посебне услове заштите природе за примену одговарајућих техничких решења којима се обезбеђује безбедно кретање животиња уз еколошки коридор за израду техничке документације приликом:
 - регулације водотока (пресецање меандара, изградња насипа и обалоутврда, продубљивање корита), поплочавања и изградње обала;
 - изградње и/или обнављања саобраћајница које се укрштају са еколошким коридорима;
 - изградње нових и обнављања старих мостова;
- избежавати директно осветљење обале и применити одговарајућа техничка решења заштите природних и блиско природних делова коридора од утицаја светлости, применом одговарајућих планских и техничких решења (смањена висина светлосних тела, усмереност светлосних снопова према саобраћајницама и објектима, примена посебног светлосног спектра на осетљивим локацијама, ограничавање трајања осветљења на прву половину ноћи и сл.) Изабрати моделе расвете за директно осветљење са заштитом од расипања светлости према небу, односно према осетљивим подручјима еколошке мреже;
- на грађевинском земљишту, наменити што већи део приобална деонице еколошког коридора за зеленило посебне намене са улогом очувања и заштите биолошке разноврсности:
 - Очувати појас приобалне вегетације (врбака и мочварне вегетације) на што већој дужини обале водотока/канала;
 - На деоницама где се грађевинско земљиште пружа у већој дужини од 500 m, поред предвиђеног континуалног зеленог појаса 20-50 m ширине, планским документима обезбедити и блокове заштитног зеленила на сваких 200-500 m дужине обале. Минимална површина ових блокова заштитног зеленила је 0,1 ha а минимална ширина блока је 20 m;
- приобално земљиште канала/водотока треба да има травну вегетацију у ширини од најмање 4 m, а оптимално 8 m код локалних коридора (у случају ужег појаса приобалног земљишта од наведених вредности, обезбедити травни појас до границе водног земљишта). Травна вегетација се одржава редовним кошењем. Забрањено је узурпирати приобално земљиште коридора преоравањем, изградњом објеката и сл.;
- на деоницама еколошких коридора ван грађевинских подручја насеља стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређењу биодиверзитета.

Посебне мере очувања функционалности и проходности коридора:

- током изградње и функционисања објеката чија је намена директно везана за воду и/или обалу спречити ширење последица евентуалног акцидентног изливања горива и уља у еколошки коридор, постављањем пливајућих завеса на одговарајућим

локацијама. Гориво и уље просуто на површину воде, као и друге загађујуће материје, морају се покупити у најкраћем могућем року. За заштиту околних екосистема од последица евентуалне дисперзије горива воденом површином предвидети одговарајуће хемијско-физичке мере и биолошке мере санације (према посебним условима надлежног завода за заштиту природе);

- није дозвољено складиштење опасних материја (резервоари горива и сл.) у небрањеном делу плавног подручја водотокова. На простору еколошког коридора управљање отпадом вршиће се у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон) и другим важећим прописима;
- у зонама водопривредних објеката применити техничка решења којима се обезбеђује континуитет травне вегетације приобалног појаса и проходност терена за слабо покретљиве ситне животиње;
- далеководне објекте и електроенергетску инфраструктуру изоловати и обележити тако да се на минимум сведе могућност електрокуције (страдања услед удара струје) и колизије (механичког удара у жице) летећих организама: носаче изолатора изоловати пластичним навлакама, изолаторе поставити на носаче у положају на доле, а жице обележити на упадљив начин;
- на простору изван зона становања, забрањена је изградња објеката чија намена није директно везана за обалу водотока са функцијом еколошког коридора на растојању мањем од 50 m од линије средњег водостаја водотока;
- због еколошког значаја простора, план озелењавања треба да буде саставни део планске и пројектне документације. Озелењавање треба да се остварује паралелно са изградњом објеката:
 - o забрањено је сађење инвазивних врста у простору еколошког коридора, а током уређења зелених површина, одстранити присутне самоникле јединке инвазивних врста;
 - o обезбедити што већи проценат (најмање 50%) аутохтоних врста плавног подручја (тополе, врбе, панонски јасен, брест, храст лужњак итд.) који је неопходно обогатити жбунастим врстама плавног подручја;
 - o обезбедити редовно одржавање зелених површина;
- приликом парцелисања обезбедити континуитет обале са вегетацијом у природном или блископриродном стању, у ширини од 20-50 m од линије средњег водостаја, односно у ширини од 10 m код високих обала. Овај појас приобаља, поред своје улоге кључног станишта и еколошког коридора, може да садржи пешачку стазу;
- уређењем окућница и простора око нестамбених објеката, дефинисањем правила озелењавања и удаљености објеката од обале, као и дефинисањем типова ограда уз обалу (забрана изградње ограда непроходних за ситне животиње, уз примену еколошки прихватљивих елемената са отворима већим од 10 cm), обезбедити проходност обале канала и водотокова за ситне животиње. Приликом легализације захтевати прилагођавање постојећих ограда функцији еколошког коридора (померање ограда или измене делова ограда код међних тачака суседних парцела према речној обали).

Мере за заштитну зону еколошких коридора и станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја:

У појасу од 500 m од еколошког коридора/станишта:

- забрањује се изградња ветропаркова и појединачних ветрогенератора (турбина);
- забрањују се планска решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора и опстанак врста и станишних типова.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта:

- услов за изградњу укопаних складишта је да се њихово дно налази изнад коте максималног нивоа подземне воде, уз примену грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије загађујућих материја у околни простор;

Планским решењима мора се обезбедити:

- примена мера заштите коридора/станишта од утицаја светлости, буке и загађења;
- дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста.

У појасу од 200 m од еколошког коридора/станишта, изузев у грађевинском подручју насеља:

- прописују се посебне мере заштите за изградњу нових салаша;
- на постојећим салашима дозвољена је реконструкција, доградња и надоградња постојећих објеката, без промене постојеће намене објекта, у циљу побољшања санитарно-хигијенских услова живота и рада на салашу;
- на постојећим салашима дозвољена је:
 - ✓ доградња постојећих објеката до 50% површине објеката;
 - ✓ надоградња постојећих објеката до макс. П+1,
- изградња надземних објеката се ограничава:
 - на салаше, воћарско-виноградарске кућице и оставе за смештај воћа у воћњацима и виноградима;
 - на пољопривредне и водопривредне објекте неопходне за одрживо коришћење коридора или датог станишта (објекти сточарства на пашњацима, рибарства код рибњака и сл.), који су лоцирани и изграђени у складу са условима заштите природе;
- изградња инфраструктуре, уз примену следећих услова:
 - трасе саобраћајница планирати најкраћим путем преко еколошких коридора или комплекса станишта од већег броја субјединица;
 - применити посебна техничко-технолошка решења која спречавају колизију и електрокуцију птица код електричних водова ниског и средњег напона.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта:

Забрањује се:

- примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) усмерене према коридору или значајном станишту;
- уситњавање парцела за потребе формирања грађевинског земљишта, изузев за инфраструктурне објекте.

Примењују се следеће мере:

- очувати проходност еколошког коридора површинских вода: забраном ограђивања појаса уз обалу или применом типова оgrade које омогућују кретање ситних животиња;
- обезбедити континуитет зеленог тампон појаса између простора људских активности и коридора/станишта у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора/станишта. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;
- објекте који захтевају поплочавање и/или осветљење лоцирати на мин. 20 m удаљености од границе коридора/станишта.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта (пољопривредно, шумско и водно земљиште):

Забрањена је изградња објеката, осим:

- надземне инфраструктуре, чија траса најкраћим путем прелази преко еколошких коридора, станишта или комплекса станишта од већег броја субјединица;
- водопривредних објеката и њихове пратеће инфраструктуре.

У појасу од 50 m од еколошког коридора или станишта на грађевинском земљишту (насеље, радне зоне, викенд зоне, туристичко-рекреативне и сл.):

Услов за изградњу:

- вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта;
- саобраћајница са тврдим застором за моторна возила (у насељима, као и приступних саобраћајница водопривредним објектима ван насеља) потребна је примена

техничких мера којима се обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње и смањују утицаји осветљења, буке и загађења коридора/станишта.

2.5.1.4. Посебни услови заштите природе

Концептом озелењавања унутар граница обухвата Просторног плана:

1. приликом озелењавања комплекса и локација намењених за производњу, пословање и услуге, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;
2. у случају озелењавања путног појаса фреквентних саобраћајница, формирати и одржавати густ зелени појас од врста отпорних на аерозагађење, са израженом санитарном функцијом, средњег и високог ефекта редукције буке, у комбинацији са жбуњем, а паркинг просторе равномерно покрити високим лишћарима.

Пронађена геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

2.5.2. Мере заштите при управљању отпадом

Управљање отпадом на територији обухвата Просторног плана треба спроводити плански, на основу Закона о управљању отпадом и подзаконских аката.

Третман отпада животињског порекла спроводити у складу са Законом о ветеринарству.

2.5.3. Мере заштите и уређења предела

Осим наведених услова и мера заштите и уређења природних добара, наводе се и мере које се односе на очување и унапређење специфичне композиције и конфигурације структуре предела и заштиту вредности предеоних елемената као основне идеје уређења подручја Просторног плана, а односе се на простор дефинисаних целина и подцелина, односно на цео обухват Просторног плана:

- ограничава се ширење грађевинског подручја насеља у подручју посебне намене;
- забрањена је изградња ветроелектрана и соларних електрана на пољопривредном, шумском и водном земљишту, као и малих хидроелектрана на водном земљишту у подручју посебне намене;
- забрањена је изградња објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме, изгледом, прекомерном буком или могућношћу да на други начин наруше вредности карактера предела, природне и остале вредности подручја, а посебно геоморфолошких формација и станишта биљака и животиња (на пр. индустријски објекти, стоваришта и др. објекти) у подручју посебне намене;
- забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност система водотока и канала;
- одржавати еколошке коридоре успостављањем континуитета зелених површина чија структура и намена подржава функције коридора;
- забрањени су радови и интервенције који могу изазвати процес водне ерозије;
- одржавати мозаичне структуре обрадивог пољопривредног земљишта, ливада и пашњака, водотокова и канала, као и земљишта уз њих, површина за рекреацију, саобраћајне инфраструктуре, и др.;
- неопходно је очување влажних и забарених подручја и ритова.

2.5.4. Мере заштите шумског земљишта и заштитни појасеви

Постојеће привредне активности је потребно ускладити са мерама заштите природних вредности. Планирање газдовања шумама укључује мултисекторски приступ кроз сарадњу сектора заштите природе и шумарства.

Мере заштите шумског земљишта подразумевају:

- повећање површина под шумама према програмима заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта;
- формирање заштитних појасева зеленила у складу са условима заштите природе.

2.5.5. Мере заштите и уређења непокретних културних добара

Условима добијеним од Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица утврђени су услови заштите и мере техничке заштите за археолошке локалитете у обухвату Просторног плана.

У случају било каквих земљаних радова на подручју археолошких локалитета обавеза инвеститора је да, у складу са Законом о културним добрима и Законом о планирању и изградњи, пре почетка радова обавести Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица, чиме би се обезбедио археолошки надзор.

Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или на археолошке предмете, извођач радова је дужан одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

Обавеза инвеститора је да, у складу са чланом 110. Закона о културним добрима, обезбеди средства за заштитна археолошка ископавања на подручју на коме се нађе археолошки локалитет, након чега може несметано да изврши реализацију пројекта.

У условима добијеним од Покрајинског завода за заштиту споменика културе, Петроварадин констатовано је да за све археолошке локалитете у КО Сајан и КО Мокрин важе исти услови које је прописао Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица за археолошке локалитете у општинама Нови Кнежевац и Чока.

2.5.6. Мере заштите живота и здравља људи

Очување квалитета живота и здравља људи на подручју Просторног плана обезбедиће се адекватном имплементацијом планских решења у области заштите животне средине, посебно успостављањем мониторинга параметара животне средине, реализацијом препорука и обавеза израде студија процена утицаја пројекта на животну средину и стратешких процена планова нижег хијерархијског нивоа на животну средину, као и успостављањем инспекцијског надзора у очувању квалитета живота.

Наведене планске мере за заштиту животне средине обухватају интегрално управљање простором, чијом реализацијом ће се зауставити и спречити негативни утицаји на животну средину и здравље људи.

2.5.7. Мере заштите приликом изградње и експлоатације инфраструктуре

Мере заштите за инфраструктурне објекте и обавезе произилазе из услова Покрајинског завода за заштиту природе, прописа о техничким нормативима и стандардима и услова које надлежни органи издају при постављању и извођењу, односно изградњи објекта.

2.5.8. Мере заштите од елементарних непогода и акцидентних ситуација

Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама установљене су обавезе, мере и начини деловања, проглашавања и управљања у ванредним ситуацијама. Општи принципи управљања ризиком од елементарних непогода и технолошких удеса односе се на: планирање и имплементацију превентивних мера заштите; приправност и правовремено реаговање и санирање последица.

Мере заштите од *земљотреса* су правилан избор локације за градњу објеката, примена одговарајућег грађевинског материјала, начин изградње, спратност објеката и др., као и строго поштовање и примена важећих грађевинско техничких прописа за изградњу објеката на сеизмичком подручју.

Такође, мере заштите од земљотреса обезбеђују се и поштовањем регулационих и грађевинских линија, односно прописаном минималном ширином саобраћајних коридора и минималном међусобном удаљеношћу објеката, како би се обезбедили слободни пролази у случају зарушавања. Применом принципа асеизмичког пројектовања објеката, односно применом сигурносних стандарда и техничких прописа о градњи на сеизмичким подручјима, обезбеђује се одговарајући степен заштите људи, минимална оштећења грађевинских конструкција и континуитет у раду објеката од виталног значаја у периоду након земљотреса.

Одвођење вишка воде са посматраног подручја вршиће се преко постојеће каналске мреже у природне водотоке, директно или преко црпних станица. Условно чисте атмосферске воде са кровова и надстрешница могу се испуштати на околни терен.

Заштита објеката од *атмосферског пражњења* обезбедиће се извођењем громобранске инсталације, у складу са одговарајућом законском регулативом.

Заштита од *града* се обезбеђује лансирним станицама, са којих се током сезоне одбране од града испаљују противградне ракете. Организована одбрана од града, нарочито током лета, значајна је за заштиту пољопривредних култура које су у том периоду и најосетљивије. Изградња нових објеката на одстојању мањем од 500 m од лансирних станица система одбране од града могућа је само по обезбеђењу посебне сагласности и мишљења РХМЗС.

Регулацијом водотока и пошумљавањем косина вршиће се заштита од *поплава* земљишта применом одговарајућих биолошких и техничких мера, у складу са основом газдовања шумама и планом управљања водама за дато водно подручје.

Превентивне мере заштите у случају *суше* су агротехничке мере, као и планирање изградње система за наводњавање на што већим површинама.

Основне мере заштите од *олујног ветра* су дендролошке мере. Смањење ризика и штете од јаких ветрова остварује се подизањем ветрозаштитног зеленила одговарајуће ширине уз саобраћајнице, канале и као заштита пољопривредног земљишта.

Мере заштите од *пожара* обухватају урбанистичке и грађевинско-техничке мере заштите. Урбанистичке мере заштите се односе на планирање простора у насељу кроз урбанистичке показатеље (намена површина, индекс заузетости парцеле) и правила изградње (регулациона линија, грађевинска линија, висина објекта, удаљеност објекта од суседних, ширина саобраћајница, паркиралишта и др.). Грађевинско-техничке мере заштите се односе на стриктну примену прописа о изградњи објеката, електроенергетских и гасних постројења, саобраћајне инфраструктуре, мреже противпожарних хидраната и др.

Заштита пољопривредног земљишта од пожара врши се применом мера заштите које прописују општине, у складу са Законом о пољопривредном земљишту. Како би се умањио ризик од појаве пожара предвиђено је да се шумске састојине уреде тако да се створе услови за ефикасну просторну заштиту, а посебним мерама да се заштити и пољопривредно земљиште.

Заштита од акцидентних ситуација

На основу доступних података, које су доставили оператери севесо постројења/комплекса, утврђено је да се у обухвату Просторног плана не налазе севесо постројења /комплекси.

Међутим, приликом изградње нових севесо постројења/комплекса, а у складу са Правилником о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса („Службени гласник РС“, број 41/10), као полазни основ за идентификацију повредивих објеката разматра се удаљеност од минимум 1000 m од граница севесо постројења, односно комплекса, док се коначна процена ширине повредиве зоне - зоне опасности, одређује на основу резултата моделирања ефеката удеса. Такође, идентификација севесо постројења/комплекса се врши на основу Правилника о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте докумената које израђује оператер севесо постројења, односно комплекса („Службени гласник РС“, бр. 41/10 и 51/15).

У наведеном контексту потребно је пажљиво планирати лоцирање и изградњу нових севесо постројења/комплекса и њихових максималних могућих капацитета севесо опасних материја, како би се избегли непотребни трошкови или лоше инвестиције за оператере, али и обезбедило адекватно управљање безбедношћу од хемијског удеса.

2.5.9. Мере енергетске ефикасности изградње

Циљ енергетске ефикасности изградње јесте смањење потрошње свих врста енергије, уз обезбеђење истих или бољих услова коришћења и функционисања објекта. Смањење потрошње необновљивих извора енергије (фосилних горива) и коришћење обновљивих извора енергије доприноси заштити животне средине и климатских услова.

Основне мере за унапређење енергетске ефикасности односе се на смањење енергетских губитака, ефикасно коришћење и производњу енергије.

Реализација планских решења подразумева развој и коришћење нових и обновљивих облика енергије уз подстицање градитеља и власника објеката да примене енергетски ефикасна решења и технологије ради смањења текућих трошкова. Са што мање утрошене енергије енергетски ефикасном градњом треба обезбедити удобан и комфоран боравак у објекту у свим временским условима.

Повећање енергетске ефикасности треба обезбедити кроз:

- изградњу пешачких и бициклических стаза, за потребе обезбеђења комуницирања између центара и смањења коришћења моторних возила;
- подизање зеленила, уличног и уз ваннасељске путне коридоре (смањује се загревање тла и ствара се природни амбијент за шетњу, вожњу бицикла и друге пројектовање начине кретања);
- и позиционирање зграда према климатским аспектима, изложености сунцу и утицају суседних објеката, подизање зелених кровова, као компензација окупираном земљишту;
- изградњу малих система за производњу енергије унутар планираних комплекса, на бази обновљивих извора енергије (сунце, геотермалне воде, и др.) и изградњом даљинских или централизованих система грејања и хлађења.

2.5.10. Уређење простора од интереса за одбрану земље

У складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама ради заштите од елементарних непогода и других несрећа, органи локалне самоуправе, привредна друштва и друга правна лица, у оквиру својих права и дужности, дужна су да обезбеде да се становништво, односно запослени, склоне у склоништа и друге објекте погодне за заштиту.

Као други заштитни објекти користе се подрумске просторије и друге подземне просторије, прилагођене за склањање људи и материјалних добара. Приликом изградње објеката са подрумима, препорука је да се над подрумским просторијама гради ојачана плоча која може да издржи урушавање објекта.

IV СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ У ПОСТУПКУ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА

Простор у оквиру подручја посебне намене

За подручје посебне намене, у највећем делу, предвиђено је директно спровођење овог Просторног плана.

Просторни план се директно спроводи у границама подручја посебне намене на следећи начин:

- применом утврђених правила уређења и грађења на пољопривредном, шумском, водном и грађевинском земљишту, у складу са којима се издају локацијски услови;
- директно спровођење овог Просторног плана уз обавезну израду урбанистичког пројекта за изградњу садржаја за потребе организовања туристичке понуде у оквиру комплекса салаша, за изградњу објеката за примарну прераду и складиштење пољопривредних производа, рибњаке, фарме, за визиторски центар, туристичко-рекреативне комплексе у оквиру зоне туристичко-рекреативних садржаја ван насеља, за објекте за одржавање и коришћење шума (шумарске куће), ловачке колибе и ловно-техничке објекте и техничку инфраструктуру (шумске саобраћајнице и друге објекте који служе за газдовање шумама).

За изградњу свих објеката и садржаја који су дозвољени на пољопривредном и грађевинском земљишту у оквиру подручја посебне намене, уколико је потребно утврдити нове регулационе линије, неопходна је израда плана детаљне регулације.

Такође, израда плана детаљне регулације обавезна је у оквиру воћарско-виноградарске зоне, у КО Мокрин, за изградњу објеката намењених производњи за тржиште - објеката за производњу вина и ракије, за сушење и прераду воћа, као и винских подрума са туристичким садржајима, чиме ће се дефинисати планирани комплекс и на основу тога извршити промена намене пољопривредног у грађевинско земљиште.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом (део станишта заштићених и строго заштићених врста) који се преклапа са делом подручја посебне намене дефинисаног Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (део заштитне зоне еколошког коридора Тисе од 0 до 500 m, односно део од 200-500 m у КО Нови Кнежевац), у складу са Просторним планом подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (тим Просторним планом је дефинисано следеће: „у случају кад се еколошки коридор Тисе и његова заштитна зона преклапају са посебном наменом другог просторног плана чија је посебна намена заштита природе, важиће

правила и мере заштите који се односе на подручје са већим степеном заштите“), директно ће се спроводити овај Просторни план, односно примењиваће се правила уређења и грађења за станишта заштићених и строго заштићених врста од националног значаја и за простор у оквиру заштитних зона еколошких коридора која су дефинисана овим Просторним планом.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са делом обухвата Просторног плана подручја посебне намене мултифункционалног еколошког коридора Тисе (простор изван подручја посебне намене дефинисаног тим Просторним планом) директно ће се спроводити овај Просторни план.

У делу подручја посебне намене дефинисаног овим Просторним планом који се преклапа са коридором путне инфраструктуре државног пута на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин), примењиваће се услови и мере заштите, коришћења и уређења простора за посебну намену (коридор пута) који су дефинисани Просторним планом подручја посебне намене мреже коридора саобраћајне инфраструктуре на основном правцу државног пута I реда бр. 24 (Суботица-Зрењанин-Ковин).

Просторни план општине Нови Кнежевац, Просторни план града Кикинде и Просторни план општине Чока престају да важе у деловима у којима се преклапају са подручјем посебне намене које је утврђено овим Просторним планом (на коме се директно спроводи овај Просторни план). Граница подручја посебне намене дефинисана је у поглављу „I Полазне основе за израду просторног плана“, тачка „2. Опис границе обухвата просторног плана, опис границе подручја посебне намене и опис граница просторних целина и подцелина подручја посебне намене“, „2.2. Опис границе подручја посебне намене“.

За тај простор неопходно је усклађивање Просторног плана општине Нови Кнежевац, Просторног плана града Кикинде и Просторног плана општине Чока са овим Просторним планом.

У складу са Уредбом о проглашењу Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ („Службени гласник РС“, број 86/18), при изради планске документације нижег реда у односу на овај Просторни план неопходно је кориговати и дефинисати трасе планираних општинских путева тако да не пролазе кроз просторну целину заштићеног подручја - Резервата.

Простор изван подручја посебне намене, а у оквиру Просторног плана

За простор изван подручја посебне намене, а у оквиру обухвата Просторног плана примењиваће се:

- Просторни план општине Нови Кнежевац;
- Просторни план града Кикинде и
- Просторни план општине Чока.

2. СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА

С обзиром на то, да ће се разрада појединих планских решења вршити израдом одговарајуће планске документације, за наведене планове орган надлежан за њихову припрему, може донети Одлуку о изради стратешке процене, према критеријумима, прописаним Законом о стратешкој процени, ако утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

Чланом 5. Закона о стратешкој процени, „стратешка процена врши се за планове, програме, основе и стратегије (у даљем тексту: планови и програми) у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, пољопривреде, шумарства, рибарства, ловства, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама, електронских комуникација, туризма, очувања природних станишта и дивље флоре и фауне, којима се успоставља оквир за одобравање будућих развојних пројеката одређених прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.“

За наведене планове и програме којима је предвиђено коришћење мањих површина на локалном нивоу или у случају мањих измена планова и програма које не захтевају прописани поступак усвајања, као и за планове и програме који нису наведени у претходном пасусу, одлуку о стратешкој процени доноси орган надлежан за припрему плана и програма ако, према критеријумима прописаним овим законом, утврди да постоји могућност значајних утицаја на животну средину.

„Министар надлежан за послове заштите животне средине, ближе утврђује листе планова и програма за које је обавезна стратешка процена утицаја на животну средину и листе планова и програма за које се може захтевати стратешка процена утицаја на животну средину.“

Чланом 7. Закона дефинисано је да се „Стратешка процена утицаја на животну средину ради на основу нивоа, врсте, циљева и садржаја плана или програма.

Ако је план или програм саставни део одређене хијерархијске структуре, стратешка процена утицаја на животну средину, ради се у складу са смерницама стратешке процене утицаја на животну средину плана или програма вишег хијерархијског нивоа.“ За планове нижег реда, у складу са чланом 9. Закона о стратешкој процени утицаја „Одлуку о изради стратешке процене доноси орган надлежан за припрему плана и програма по претходно прибављеном мишљењу органа надлежног за послове заштите животне средине и других заинтересованих органа и организација.“

3. ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Чланом 3. Закона о процени утицаја на животну средину дефинисано је да су „Предмет процене утицаја пројекти који се планирају и изводе, промене технологије, реконструкције, проширење капацитета, престанак рада и уклањање пројеката који могу имати значајан утицај на животну средину.

Предмет процене утицаја су и пројекти који су реализовани без израде студије о процени утицаја, а немају одобрење за изградњу или се користе без употребне дозволе (у даљем тексту: процена утицаја затеченог стања).

Процена утицаја врши се за пројекте из области индустрије, рударства, енергетике, саобраћаја, туризма, пољопривреде, шумарства, водопривреде, управљања отпадом и комуналних делатности, као и за пројекте који се планирају на заштићеном природном добру и у заштићеној околини непокретног културног добра.“

У складу са наведеним Законом и одредбама Уредбе о утврђивању Листе пројеката, за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката, за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 114/08) инвеститори су дужни да се обрате, пре подношења захтева за издавање одобрења за изградњу објеката са Листе II, надлежном органу. Надлежни орган ће одлучити о потреби израде студије о процени утицаја на животну средину, односно донети Решење о потреби изради или ослобађању од израде студије.

Поступак процене утицаја треба спровести по фазама у поступку процене утицаја, како је то прописано поменутиим Законом. Начелни садржај студије о Процени утицаја на животну средину прописан је чланом 17. поменутог Закона, а егзактан обим и садржај студије се одређује одговарајућим решењем од стране надлежног органа.

V ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И МОНИТОРИНГ У ПОСТУПКУ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ ПЛАНА

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине у Просторном плану могле успешно имплементирати у планском периоду.

Чланом 17. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, програм праћења стања животне средине у току спровођења Просторног плана садржи нарочито:

1. опис циљева плана и програма;
2. индикаторе за праћење стања животне средине;
3. права и обавезе надлежних органа;
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја;
5. друге елементе у зависности од врсте и обима плана.

Законом о заштити животне средине дефинисано је да Република, односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине, у складу са овим и посебним законима.

Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине су:

- обезбеђење мониторинга;
- дефинисање садржине и начина вршења мониторинга;
- одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга;
- дефинисање мониторинга загађивача;
- успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача;
- увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

1. ОПИС ЦИЉЕВА ПЛАНА

Полазећи од посебне намене и специфичности подручја Просторним планом су дефинисани циљеви који су током израде Стратешке процене разматрани и анализирани у односу на дефинисане индикаторе и циљеве саме стратешке процене.

Циљеви Просторног плана су:

- заштита и одрживо и рационално коришћење природних добара и природних ресурса, у складу са потребама дугорочног социјалног и економског развоја;
- туристичка валоризација природних и антропогених вредности на посматраном простору и обезбеђивање услова за развој различитих облика туризма;
- очување и унапређење квалитета и режима воде;
- повећање површина под шумама, очување, заштита и унапређење постојећих шума, ради очувања и заштите популација дивљих врста;
- дефинисање начина коришћења простора у складу са режимима и условима заштите природе;
- валоризација, заштита и презентација културних добара;

- утврђивање оптималне интегралне саобраћајне мреже која ће третирати све видове саобраћаја и опслуживати све садржаје и локалитете, уз уважавање економских, техничко-технолошких, просторно-функционалних и еколошких критеријума;
- стварање услова за даљи развој енергетске инфраструктуре, заснованог на стратешким принципима одрживог развоја;
- обезбеђење адекватне превенције, минимизирања негативних утицаја, мониторинга и контроле свих облика загађивања животне средине;
- интеграција заштите животне средине у све појединачне секторске политике и стратегије развоја.

2. ИНДИКАТОРИ ЗА ПРАЋЕЊЕ СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине.

Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, који је у планском периоду неопходно пратити како би се могла вршити оцена планских решења односно њихов позитиван утицај на подручје обухваћено Просторним планом.

Предлог индикатора за праћење стања животне средине предлаже се на основу дефинисаних циљева стратешке процене који су наведени у поглављу II ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.

Имајући у виду обухват Просторног плана, постојеће и будуће садржаје, као и могућа загађења, мониторинг се односи на:

- успостављање биомониторинга на посматраном подручју;
- праћење квалитета ваздуха;
- контролу и праћење квалитета вода;
- праћење квалитета земљишта контролом концентрација загађујућих супстанци;
- праћење нивоа буке.

2.1. БИОМОНИТОРИНГ

Упоредо са мониторингом основних параметара (ваздух, вода, земљиште и бука), програм мониторинга обухвата и систем праћења биолошких промена у времену и простору - биомониторинг, који на предметном простору има приоритетни значај јер на најбољи начин приказује комплекс природних и антропогених појава, утицаја и процеса.

Биомониторинг обухвата поједине врсте биљака и животиња, њихове популације, а код изузетно ретких врста, чак и поједине индивидуе, као што је случај у предметном Резервату.

Приоритетно је успоставити континуирани мониторинг велике дропље, вршити зимско пребројавање јединки, утврђивати цензус мужјака у шепурењу и цензус гнездећих женки, да би се прецизирао сезонски распоред ове врсте у простору у циљу њене заштите и очувања и усаглашавања осталих активности у Резервату и непосредном окружењу.

Посебан значај у биомониторингу заузима континуирано праћење последица негативних антропогених утицаја на природну средину кроз директно нарушавање појединих функционалних елемената екосистема, али и кроз непосредни утицај на поједине ретке, односно осетљиве врсте и њихова станишта.

У функцији биомониторинга потребно је изабрати биоиндикаторе (поред велике дропље), на основу истраживања надлежних и стручних институција. Потребно је одредити индикаторске врсте биљака и животиња према типовима станишта, у складу са претходно дефинисаним годишњим плановима мониторинга индикаторских врста. У наведеном контексту неопходан је сталан прилив података о распрострањењу врста на простору Резервата, уз прилагођеност управљачких активности.

У оквиру заштите и очувања природних вредности флоре и фауне, неопходно је вршити:

- картирање популација свих природних реткости на подручју Резервата;
- редовно праћење стања популација природних реткости;
- израда листе потенцијално изчезлих врста.

У оквиру мониторинга шумских екосистема, потребно је дефинисати показатеље екосистемског приступа газдовању шумама.

2.2. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Законом о заштити ваздуха дат је законски оквир за проучавање и праћење квалитета ваздуха које за циљ има контролу и утврђивање степена загађености ваздуха, као и утврђивање тренда загађења, како би се правовремено деловало ка смањењу штетних супстанци до нивоа који неће битно утицати на квалитет животне средине.

Контрола квалитета ваздуха се остварује праћењем нивоа загађујућих материја у ваздуху у складу са Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање.

Мониторинг квалитета ваздуха врши се и на **основним руралним локацијама ван непосредног утицаја значајних извора загађења ваздуха.**

За објекте за које се утврди да се не ради Студија процене утицаја на животну средину по Закону, по мишљењу надлежне службе за област заштите животне средине, а у складу са технологијом рада, утврђује се потреба вршења додатног мониторинга, посебно за праћење загађења ваздуха и вода (у складу са важећом законском регулативом).

Предметним Извештајем о стратешкој процени, узимајући у обзир обухват Плана, планирану намену и непосредну околину, не дефинишу се локације на којима би се могло вршити узорковање ваздуха. Утврђивање репрезентативних локација мора бити предмет стратешких докумената локалне самоуправе, у домену заштите животне средине, која сагледавају простор шире у односу на обухват Плана.

2.3. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ВОДЕ

Законом о заштити животне средине су дате и основне смернице заштите вода. Чланом 23. овог закона дефинисано је да се заштита и коришћење вода остварује интегралним управљањем водама, предузимањем мера за њихово очување и заштиту у складу са посебним законом.

У циљу предузимања мера за ограничавање даљег загађивања и евентуално побољшање вода, од значаја је стално и систематско контролисање параметара квалитета површинских и подземних вода.

Оцену еколошког и хемијског статуса вода потребно је вршити у складу са:

- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Службени гласник РС“, број 96/10);
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода („Службени гласник РС“, број 67/11);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14) и
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12).

За реке се одређује еколошки статус, а за вештачка водна тела еколошки потенцијал.

Физичко-хемијска и бактериолошка анализа воде за пиће врши се у складу са Законом о водама и Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, као и анализа квалитета подземних вода које се користе за водоснабдевање.

2.4. МОНИТОРИНГ КВАЛИТЕТА ЗЕМЉИШТА

Обавеза успостављања систематског мониторинга земљишта на простору Републике Србије дефинисана је Законом о заштити животне средине, Законом о заштити земљишта, Уредбом о граничним вредностима загађујућих штетних и опасних материја у земљишту („Службени гласник РС“, бр. 30/18 и 64/19) и Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 73/19).

Република, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности утврђених законом, обезбеђују систематско праћење стања и квалитета земљишта (мониторинг земљишта) и одржавање базе података о стању и квалитету земљишта, у складу са Програмом мониторинга земљишта. За потребе мониторинга земљишта успоставља се државна и локална мрежа.

Државна мрежа локалитета успоставља се за праћење квалитета земљишта на нивоу Републике Србије на локалитетима на којима је дошло или може доћи до загађења земљишта и који су од посебног интереса за Републику Србију.

Мониторинг земљишта на нивоу локалне мреже успоставља се за праћење квалитета земљишта на територији аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, а пре свега треба да обухвата мерна места која нису уврштена у програм државног мониторинга.

Избор локалитета за мониторинг на нивоу локалне мреже⁶ зависи од специфичних услова сваке локалне самоуправе, при чему треба водити рачуна о присуству и распрострањености доминантних притисака који доводе до деградације земљишта претежно под утицајем човека (ерозија, загађење, сабијеност и нарушавање физичких својстава, губитак органског угљеника и биодиверзитета, салинизација, алкализација, ацидификација, клизишта и поплаве, прекривање земљишта и др.).

Земљиште у близини већих градских и индустријских насеља, прометних саобраћајница, земљишта где се одлажу разни отпадни материјали, пепелишта и јаловине, земљиште које се претерано ђубри органским и минералним ђубривима, залива загађеном водом и у другим случајевима испитује се на садржај опасних и штетних материја, а по потреби и нарушених хемијских и биолошких својстава.

⁶ Прилог 1 Уредбе о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 73/19)

Привредна друштва, друга правна лица и предузетници, који у обављању делатности утичу или могу утицати на квалитет земљишта, дужни су да обезбеде техничке мере за спречавање испуштања загађујућих, штетних и опасних материја у земљиште, прате утицај своје делатности на квалитет земљишта, обезбеде друге мере заштите у складу са Законом о заштити земљишта и другим законима.

Власник или корисник земљишта или постројења чија делатност, односно активност може да буде узрок загађења и деградације земљишта, дужан је да пре почетка обављања активности изврши испитивање квалитета земљишта.

Забрањено је испуштање и одлагање загађујућих, штетних и опасних материја и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште. Особине земљишта могу да се мењају само у циљу побољшања квалитета у складу са његовом наменом.

Праћење параметара квалитета земљишта је неопходно вршити у континуитету дуги низ година, на одређеним местима за које се утврди евидентна угроженост параметара стања животне средине.

Локације на којима је депонован незагађен материјал од ископавања (земља) не припадају контаминираним локацијама.

2.5. МОНИТОРИНГ БУКЕ

Ниво буке у животној средини контролише се системским мерењем буке, које обезбеђује јединица локалне самоуправе. Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини, прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. За индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортне терминале без стамбених зграда, према Уредби важи да на граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи.

Законом о заштити од буке у животној средини дефинисано је да Аутономна покрајина утврђује мере и услове заштите од буке, односно звучне заштите у плановима, програмима и пројектима, укључујући и оне на које даје сагласност у поступку стратешке процене утицаја, процене утицаја пројеката на животну средину, односно у поступку издавања интегрисане дозволе за рад постројења и активности.

Мере и услове заштите од буке јединица локалне самоуправе утврђује у складу са овим Законом. Обавезе јединице локалне самоуправе односе се на акустичко зонирање на својој територији, одређивање мера забране и ограничења у складу са Законом, доношење локалног акционог плана заштите од буке у животној средини, обезбеђење и финансирање мониторинга буке у животној средини на својој територији и вршење надзора и контроле примене мера заштите од буке у животној средини.

3. ЗАКОНСКИ ОКВИР

Програм праћења стања животне средине регулисан је великим бројем правних аката, националним и међународним, директивама и смерницама ЕУ од којих су најважнији:

- Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, и 36/09-др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-УС, 14/16 76/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 10/13);
- Закон о заштити земљишта („Службени гласник РС“, број 112/15);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10)

- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18-др. закон);
- Закон о водама („Службени гласник РС“, бр. 46/91, 53/93, 53/93-др. закон, 67/93-др. закон, 48/94-др. закон, 54/96, 101/05-др. закон - одредбе чл. 81. до 96.);
- Уредба одређивању зона и агломерација (Службени гласник РС“, бр. 58/11 и 98/12);
- Уредба о утврђивању Програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи (Службени гласник РС, број 58/11);
- Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Службени гласник РС“, број 6/16);
- Уредба о класификацији вода („Службени гласник СРС“, број 5/68);
- Уредба о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 24/14);
- Уредба о граничним вредностима емисија загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, бр. 67/11 и 48/12, 1/16);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС“, број 75/10);
- Уредба о системском праћењу стања и квалитета земљишта („Службени гласник РС“, број 73/19);
- Уредба о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС“, број 50/12);
- Правилник о хигијенској исправности воде за пиће („Службени лист СРЈ“, бр. 42/98 и 44/99);
- Правилник о опасним материјама у водама („Службени гласник СРС“, број 31/82);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке („Службени гласник РС“, број 72/10);
- Правилником о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Службени гласник РС“, број 96/10);
- Правилником о референтним условима за типове површинских вода („Службени гласник РС“, број 67/11);
- Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Службени гласник РС“, број 74/11);
- Правилник о начину размене информација о мерним местима у државној и локалној мрежи, техникама мерења, као и о начину размене података добијених праћењем квалитета ваздуха у државној и локалним мрежама („Службени гласник РС“, број 84/10) и др.

4. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Када су у питању права и обавезе надлежних органа у вези праћења стања животне средине, иста произилазе из Закона о заштити животне средине.

Обезбеђење мониторинга

Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене законом обезбеђују континуалну контролу и праћење стања животне средине (у даљем тексту: мониторинг), у складу са овим и посебним законима.

Мониторинг је саставни део јединственог информационог система животне средине. Влада доноси програме мониторинга на основу посебних закона. Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга на својој територији, који мора бити у складу са програмима вишег реда.

Садржина и начин вршења мониторинга

Мониторинг се врши систематским праћењем вредности индикатора, односно праћењем негативних утицаја на животну средину, стања животне средине, мера и активности које се предузимају у циљу смањења негативних утицаја и подизања нивоа квалитета животне средине.

Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података, на основу посебних закона.

Овлашћена организација

Мониторинг може да обавља и овлашћена организација ако испуњава услове у погледу кадрова, опреме, простора, акредитације за мерење датог параметра и СРПС стандарда у области узорковања, мерења, анализа и поузданости података, у складу са законом.

Мониторинг загађивача

Оператер постројења, односно комплекса који представља извор емисија и загађивања животне средине дужан је да, у складу са законом, преко надлежног органа, овлашћене организације или самостално, уколико испуњава услове прописане законом, обавља мониторинг, односно да:

- 1) прати индикаторе емисија, односно индикаторе утицаја својих активности на животну средину, индикаторе ефикасности примењених мера превенције настанка или смањења нивоа загађења;
- 2) обезбеђује метеоролошка мерења за велике индустријске комплексе или објекте од посебног интереса за Републику Србију, аутономну покрајину или јединицу локалне самоуправе.

Загађивач је дужан да изради план обављања мониторинга, да води редовну евиденцију о мониторингу и да доставља извештаје, у складу са овим законом.

Влада утврђује врсте активности и друге појаве које су предмет мониторинга, методологију рада, индикаторе, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података, на основу посебних закона.

Загађивач планира и обезбеђује финансијска средства за обављање мониторинга, као и за друга мерења и праћење утицаја своје активности на животну средину.

Достављање података

Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке добијене мониторингом достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин.

5. ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НЕОЧЕКИВАНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

У случају неочекиваних негативних утицаја у поступку имплементације Просторног плана и у фази реализације планираних намена, потребно је, у складу са важећом законском регулативом, спровести надзор и контролу и применити мере отклањања и минимизирања потенцијално настале штете, извршити санацију простора и применити мере ревитализације (ремедијације) и заштите животне средине.

Неочекивани негативни утицаји реализованих намена и објеката (у редовном раду реализованих пројеката – објеката, постројења, радова) се морају спречити доследним спровођењем урбанистичких и техничких мера заштите, мера за спречавање и отклањање насталих узрока, мера санације последица и успостављање мониторинга животне средине.

За предметни План, од фазе припреме до коначног усвајања, укључен је процес процене утицаја стратешког карактера, у коначном циљу реализације планираних намена простора у оквирима прихватљивим са аспекта заштите животне средине. Обзиром на то да није могуће у потпуности искључити вероватноћу појаве неочекиваних негативних утицаја са негативним ефектима и последицама по животну средину, прописан је начин поступања у случају таквих појава.

VI ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

1. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Општи методолошки приступ изради стратешке процене утицаја на животну средину

Анализа методолошких приступа је корисна како би се могла направити потребна компаративна анализа примењене методологије, коришћене за потребе овог Извештаја са методолошким основама, које су прокламоване у склопу опште законске регулативе која регулише ову проблематику, првенствено Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Основни циљ се састоји пре свега у покушају да се општа методологија прилагоди специфичностима анализираних просторних планова.

Стратешка процена утицаја на животну средину, резултат је развоја процене утицаја на животну средину, које интегришу еколошке, друштвено-економске и кумулативне утицаје, тако што:

- укључује одрживост на самом извору еколошких проблема у планској фази, тако да се санација последица редукује;
- омогућује да се утврди потреба и оправданост са аспекта заштите животне средине, пре свега, иницијатива и инвестиционих подухвата;
- обрађује питања од ширег значаја;
- утврђује контекст и поставља смернице за хијерархијски оквир даљих процене утицаја планова, односно пројеката на животну средину.

Фазе израде Стратешке процене утицаја на животну средину су:

- одлучивање о изради стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одлуке о изради стратешке процене утицаја на животну средину као саставног дела одлуке о изради планског документа;
- одређивање садржаја стратешке процене утицаја на животну средину, односно израда одговарајућег програмског основа за израду стратешке процене утицаја на животну средину (тзв. „scoping report“) у оквиру програма за израду плана;
- Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину – саставни део планског документа.

Методолошки основ за израду Стратешке процене утицаја, у ужем смислу, представљају методе научног истраживања (анализа и синтеза, компаративни метод, индукција и дедукција, статистички метод, картографски метод и др.), односно примењене методе праћења стања објеката, односно појава и процеса у простору, од извора загађења, притисака, стања и одговора (планског решења).

Истовремено са применом метода научног истраживања, коришћена су страна и домаћа искуства и упутства за примену „Стратешке директиве“, пре свега искуства из Европске Уније. Посебно су значајне методе из „Практичног упутства за примену ЕУ Директиве 2001/42/ЕС на урбанистичке и просторне планове“.

Анализирајући поступак израде Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину, може се закључити да се он састоји, условно говорећи, из четири фазе:

- Полазне основе, анализа и оцена стања (намене простора у обухвату Просторног плана и елемената животне средине);
- Процена могућих утицаја на животну средину;
- Мере заштите животне средине;
- Програм праћења стања животне средине.

Потребно је нагласити да свака фаза има своје специфичности, те изискује посебан приступ у поступку интегралног планирања заштите и очувања квалитетне животне средине. Ограничења у спровођењу предложеног метода, посебно у фази приказа постојећег стања, представља недостатак квантификованих података за поједине параметре животне средине у обухвату предметног Просторног плана.

Полазне основе стратешке процене обухватају дефинисање предмета, као и просторног обухвата студије, циљева и метода рада, правног, планског и документационог основа.

2. ТЕШКОЋЕ ПРИ ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОСТОРНОГ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Током израде Стратешке процене услед специфичности Просторног плана и карактеристика постојећег стања животне средине на планском подручју, садржај предметног Извештаја је у одређеној мери модификован, прилагођен основним карактеристикама Просторног плана и обухвата процењивање стратешки значајних утицаја за развој подручја обухваћеног Просторним планом.

Поред недостатака одговарајућих смерница и упутстава за израду стратешке процене, услед недостатка детаљно прописане јединствене методологије, на нивоу правилника, обрађивач се сусрео и са проблемом веома скромног информационог система о животној средини, као и са непостојањем Програма праћења стања параметара животне средине, на основу система показатеља-индикатора за оцену и праћење стања животне средине на подручју у обухвату Просторног плана. Информациона основа која је коришћена за Стратешку процену, највећим делом је преузета из достављене документације за потребе израде Просторног плана.

VII ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Методологија израде Просторног плана урађена је у сарадњи експерата појединаца из одређених области кључних за предметно подручје, стручних организација и стручног тима ЈП „Завод за урбанизам Војводине“. Посебно значајна сарадња, имајући у виду да је предмет израде Просторног плана подручје посебне намене, заштићено подручје - Резерват, успостављена је са Покрајинским заводом за заштиту природе.

Стратешка процена утицаја Просторног плана на животну средину, интегрисана је као процес у све фазе израде Просторног плана, чиме је било омогућено интегрисање циљева и принципа одрживог развоја у све фазе израде Просторног плана (од почетних циљева, преко дефинисања стратешких опредељења и утврђивања планских решења), а са циљем спречавања или ограничавања негативних утицаја на животну средину, здравље људи, биодиверзитет, природна, културна и друга створена добра.

Сходно члану 18. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину омогућено је учешће заинтересованих органа и организација у току израде Извештаја о стратешкој процени, односно орган надлежан за припрему плана доставља на мишљење извештај о стратешкој процени органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева.

Такође, чланом 19. дефинисано је да је орган надлежан за припрему плана и програма обавезан да обезбеди учешће јавности у разматрању извештаја о стратешкој процени.

Јавни увид и јавна расправа за Извештај организује се по правилу у оквиру излагања Просторног плана на јавни увид и одржавања јавне расправе у складу са Законом о планирању и изградњи и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

VIII ЗАКЉУЧЦИ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Комплексност система заштите животне средине на подручју Просторног плана разматрана је у оквиру Нацрта плана, али и у склопу предметног Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Методологија примењена у процесу вршења Стратешке процене је описана у претходном поглављу и сагласна је са претпоставкама које су дефинисане Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Циљ израде Извештаја о стратешкој процени утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих значајних негативних утицаја планских решења на квалитет животне средине и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире дефинисане законском регулативом.

Да би се постављени циљ могао остварити, извршена је анализа постојећег стања животне средине и активности предвиђене Просторним планом.

Резимирајући утицаје Просторног плана на животну средину и одрживост планских решења као и међусобне утицаје појединих планских решења, њихову координацију у простору и синергијско дејство, долази се до закључка да ће већина утицаја планских решења имати позитиван утицај на конкретан простор.

Мањи негативни утицаји, које је могуће очекивати реализацијом планских решења су ограниченог интензитета и просторних размера.

Да би се овакви утицаји свели у оквире који неће оптеретити капацитет простора, потребно је спроводити мере за спречавање и ограничавање негативних утицаја Просторног плана на животну средину.

У варијанти да се Просторни план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду могу се очекивати одређени негативни ефекти у погледу очувања биодиверзитета, у односу на циљеве стратешке процене утицаја.

У варијанти да се планска решења имплементирају, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у заштити природе и очувању биодиверзитета, који отклањају већину негативних тенденција у развоју предметног простора, у случају ако се Просторни план не би имплементирао.

Стратешка процена не може дати експлицитне одговоре на прихватљивост појединих планских решења. Таква планска решења морају се разрађивати и детаљно оцењивати приликом израде планске документације нижих хијерархијских нивоа као и пројектно техничке документације. Детаљнија анализа појединачних објеката и њихових утицаја на животну средину, разматраће се у оквиру стратешких процена утицаја планске документације на нижим хијерархијским нивоима и у оквиру процена утицаја појединачних објеката на животну средину.

Анализирајући Просторни план у целини, односно подручје обухвата, као јединствено подручје на територији Покрајине, на основу евалуације значајних утицаја може се закључити да имплементација Планских решења неће изазвати значајне негативне утицаје на целом планском подручју, већ само на деловима (локалитетима, трасама) планског подручја, на коме се реализују одређена планска решења која су дефинисана као приоритетна за развоја целог подручја Покрајине.

IX ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Оцена извештаја о стратешкој процени врши се на основу критеријума садржаних у Прилогу II Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије“, бр. 135/04 и 88/10).

На основу оцене извештаја, орган надлежан за послове заштите животне средине даје сагласност на извештај о стратешкој процени, у складу са чл. 22. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Извештај о стратешкој процени саставни је део документационе основе плана, сходно члану 24. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину.

Предметним Елаборатом су, на основу мултидисциплинарног начина рада, вредноване све мере и активности предвиђене Просторним планом, процењени су њихови потенцијално негативни утицаји, који се могу реализовати имплементацијом Просторног плана, уочени су одређени деградациони пунктови на овом простору и дат је предлог адекватних мера заштите животне средине за њихову елиминацију или смањење.

Б) ГРАФИЧКИ ДЕО

